PDF Compressor Free Version

فرهنگ
اصطلاحات پزشکی

تالیف
دکتر حمید مقدّسی
عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

PDF Compressor Free Version

سرشناسه	:	مقدسی، حمید، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	:	فرهنگ اصطلاحات پزشکی
مشخصات نشر	:	تهران : انتشارات واژه‌پرداز، ۱۳۷۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۴ ص، جدول، مصور
شابک	:	۹۷۴-۹۶۴-۷۹۴۵-۳۲-۵
یادداشت	:	۱۳۷۵ ۴ ف ۷ م/۱۲۳ R
یادداشت	:	۶۱۰/۱۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۵-۹۶۵۳ م

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

09124220885
www.heydaripub.com

عنوان فرهنگ اصطلاحات پزشکی

تالیف دکتر حمید مقدّسی

مدیر اجرائی سیده مریم حیدری

ناشر واژه پرداز با همکاری نشر حیدری

۱۵۰هزار تومان
Heydaripub.com

بهاء ۱۱۰۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۴۵-۳۲-۵

ناشر کتب علوم پزشکی

مراکز پخش

نشانی دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲ تلفن: ۶۶۹۷۶۶۷۸-۶۶۹۷۶۴۹۹

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳ تلفن: ۶۶۴۹۲۷۸۶- ۶۶۴۷۸۹۴۷

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، بین خیابان منیری جاوید و ۱۲ فروردین، پاساژ اندیشه، پلاک B۵، تلفن ۶۶۴۹۹۲۱۴

فروشگاه ۳: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی‌عصر مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس ـ تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۴۶۳۵۷

فروشگاه ۴: بجنورد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، ابتدای خیابان میرزاکوچک خان، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۵۸-۳۲۲۵۱۸۴۳

کتابفروشی‌های معتبر پزشکی:

اهواز: رشد / **اردبیل:** حکیم / **ارومیه:** شهرکتاب / **اصفهان:** کیا - پارسا - مانی / **ایلام:** رشد / **تبریز:** شبرنگ - بانک کتاب - بابک **بابل:** اندیشه / **رشت:** طاعتی - مژده / **ساری:** امیرکبیر / **سنندج:** دانشمند / **شیراز:** جمالی - مرکز کتاب دانشگاه / **کرمان:** بانک کتاب آزادی - صبا **کرمانشاه:** دانشمند / **مشهد:** مجددانش - ملک - جهاد - نمایشگاه علوم پزشکی / **همدان:** دانشجو / **یزد:** شهرکتاب

PDF Compressor Free Version

تقدیم به پدرم

شادروان محسن مقدّسی

PDF Compressor Free Version

واژه‌پرداز، قلم، و واژه‌پردازی

آری گفتار نامضبوط در هوا جاری شده، با گذر زمان کم‌رنگتر می‌گردد و هرگز برگوینده‌اش بندی نمی‌نهد، اما سخن مدّون سرمایه مستند شخصیت بر جریده عالم است که می‌تواند موجب عزت یا سرافکندگی شود؛ و از این روست که وقتی قلم برای واژه‌پردازی همآورد می‌طلبد، هر که را بجز واژه‌پرداز یارای حضور نیست.

کلام آخر اینکه، قدردانی از کتابداران که در حراست از دانش و فرهنگ مدّون ملل می‌کوشند، وظیفه‌ای اجتناب‌ناپذیر است.

مولف

تابستان ۱۳۷۵

PDF Compressor Free Version

بسمه تعالی

آنزمان که نفس مسیحاگونه عقول هوشیار با نفس زکیه عابدان رستگار، در هم آمیزد، و آنزمان که کوس رسوایی خودباختگان از خود بی‌خبر و شیفتگان متأثر از هیچ، مغلوب ابهت فارسان سوار بر مرکب علم و ایمان شود و آنزمان که طومار نادانی و عقب‌ماندگی از میان ملل جهان سوم رخت بربندد و آنزمان که دانش و فن و ایمان و تقدس، همه و همه، در طریق حصول به وارستگی از عقود شیطانی قرار گیرد، می‌توانیم بر خود ببالیم که خون عزیزترین عزیزانمان در عزم آهنین باقی‌ماندگان به بار نشسته؛ و همانگونه که آن راحل عظیم‌الشان می‌فرمود انتشارات اهمیت همسان خویش را باز یافته است.

در این راستا برابر بررسیهای بعمل آمده، کوشش جناب آقای حمیدمقدّسی به منظور آشنایی دانش‌پژوهان علاقمند به علم پزشکی و آناتومی و آنان که در ابتدای راه قرار دارند تلاشی ارزنده و درخور تقدیر است و امید است همانگونه که انتظار می‌رود مورد استفاده علاقمندان قرار گیرد.

دکتر محسن کفاشی

متخصص قلب و عروق

PDF Compressor Free Version

فهرست مطالب صفحه

مقدمه .....

فصل اول، اجزاء یک کلمه مرکب ۱-۵

فصل دوم، برخی اصطلاحات مربوط به اندام و قسمتهای مختلف بدن ۶-۱۲

فصل سوم، برخی پسوندهای اعمال جراحی ۱۳-۱۷

فصل چهارم، برخی پسوندهای وضعیتهای پزشکی و بیماریها ۱۸-۲۶

فصل پنجم، بعضی اصطلاحات مربوط به ابزار و ماشینهای پزشکی ۲۷-۳۰

فصل ششم، تخصصها و متخصصین پزشکی ۳۱-۳۶

فصل هفتم، معرفی تعدادی پیشوند ۳۷-۴۰

فصل هشتم، برخی دیگر از واژه‌های یونانی و لاتین مربوط به بدن انسان ۴۱-۵۲

فصل نهم، تعدادی پسوند و پیشوند ۵۳-۵۶

فصل دهم، تعدادی جزء کلمه(ریشه، پسوند، پیشوند) ۶۲-۶۷

فصل یازدهم، واژه‌های بیانگر رنگ،شمارش،باکتریها و پسوندهای‌مربوط به جمع بستن‌اسامی . ۶۸-۷۴

فصل دوازدهم، عبارات و اصطلاحات جهت‌ها و وضعیتهای آناتومیکی بدن ۷۵-۸۲

فصل سیزدهم، تعدادی دیگر از اجزاء کلمه ۸۳-۹۸

فصل چهاردهم، واژه‌های مصطلح مربوط به دستگاهها و قسمتهای تشکیل‌دهندهٔ بدن آدمی .. ۹۹-۱۰۴

فصل پانزدهم، سیستم پوششی ۱۰۵-۱۱۲

فصل شانزدهم، سیستم استخوانی ماهیچه‌ای ۱۱۳-۱۳۲

فصل هفدهم، سیستم قلبی عروقی ۱۳۳-۱۴۷

فصل هجدهم، سیستم تنفسی ۱۴۸-۱۵۵

فصل نوزدهم، سیستم گوارشی ۱۵۶-۱۶۸

فصل بیستم، سیستم ادراری تناسلی ۱۶۹-۱۸۲

فصل بیست و یکم، سیستم ترشحی داخلی ۱۸۳-۱۹۲

فصل بیست و دوم، سیستم عصبی ۱۹۳-۲۱۵

فصل بیست و سوم، برخی واژه‌های مربوط به چشم، گوش، دندان و زبان ۲۱۶-۲۳۳

فصل بیست و چهارم، بعضی عبارات اختصاری ۲۳۴-۲۴۲

PDF Compressor Free Version

مقدمه چاپ اول

هر علم متناسب با موضوع متعلقه خود دارای واژه‌های خاصی است که به آنها اصطلاحات گفته می‌شود، از قبیل: اصطلاحات کامپیوتری، الکترونیکی، حقوقی، پزشکی،...

گاهی واژه‌های مصطلح در یک علم به قدری زیاد و پیچیده هستند که گرداگرد مفاهیم، همچون حصاری مرتفع و نفوذناپذیر جلوه‌گری کرده، بدون تسلط بر آنها آگاهی بر دانش مربوطه نیز میسر نخواهد بود. طب از جمله دانش‌هایی است که تحت اثر گذشتهٔ پُرفراز و نشیبش، با کلمات و واژه‌هایی خاص، متن و محتوای خود را بیان می‌کند و چون اصطلاحات این فن بیش از آنکه قابل فهم عموم مردم دنیا باشد، متکی بر تاریخ ترقیات خویش یعنی دورهٔ یونان باستان بوده، به زبان یونانی و لاتین است، لذا برای اکثریت قریب به اتفاق دوستداران طب، بسیار غریب و ناآشنا می‌باشد.

البته با اینکه دانشمندان از مدت‌ها قبل در تلاشند که با جایگزینی کلمات انگلیسی، از سختی زبان مخصوص این علم بکاهند لیکن به سبب وسعت دامنهٔ اصطلاحات و ریشه‌دار بودن آنها هنوز موفق به تحقق هدف خویش نشده‌اند. نکتهٔ مسلم این است که درک معنی دانش پزشکی برای پویندگان آن (تاچه رسد به عوام) بی‌وقوف بر الفاظ و زبان متعلقه‌اش امکان‌پذیر نمی‌گردد و از این رو متوجه می‌شویم که به چه دلیل حرکت و کوشش مدرسین جهت آموختن زبان طب، شکل گرفته است و همچنان ادامه دارد. مولف نیز بر این باور است که هرگونه تلاش در زمینهٔ شناساندن و مأنوس نمودن اصطلاحات پزشکی، خدمتی ارزشمند به دانش طب و پویندگان آن می‌باشد، زیرا تنها از این راه می‌توان دریچهٔ رغبت و گرایش را برای درک محتوا، به روی دانش‌اندوزان گشود و ایشان را بر حصار صعب‌العبور واژه‌های علم مذکور حمد نمود.

PDF Compressor Free Version

اصولاً همانطور که در هر زبانی برای افزایش اطلاعات لغوی، می‌توان با اضافه‌کردن پساوند و پیشوندها به ریشهٔ کلمه، واژه‌های جدید با معانی متفاوت بوجود آورد، به همان ترتیب نیز می‌توان جهت درک کلمات تازه و نو - پسوند، پیشوند، و ریشه کلمه را از یکدیگر جدا نموده، با ترجمه و ترکیب معانی آنها به مفهوم واژه پی‌برد. در این کتاب هم سعی بر آن است که شما با پسوندها، پیشوندها و برخی از ریشه‌های متداول علم طب که غالباً به لاتین و یونانی هستند آشنا شوید تا به این وسیله ضمن اخذ اطمینان خاطر و اعتماد به نفس در امر یادگیری، به مفاهیم اصطلاحات مسلط گردید.

مطلب مهم دیگر اینکه: چون به طور کلی موضوع همهٔ علوم مربوط به اختراعات بشر یا موجودات طبیعی می‌باشد و از آنجا که بدون آگاهی از موضوع، پرداختن به اطلاعات مربوطه بیهوده و عبث است لذا در دانش طب نیز که مقصود آن، رفع نارسایی‌های اندام و بیماری‌های آدمی می‌باشد، وقوف کامل بر ساختمان جسمی بشر که اصطلاحاً "آناتومی" خوانده می‌شود، از مبانی مهم است و بدون رعایت این مورد هرگونه تلاش برای فراگیری علم مذکور مفید نخواهد بود. به این خاطر باید گفت کتاب حاضر که به لحاظ آشنایی شما با واژه‌های شایع پزشکی تدوین شده، بیشتر بر پایهٔ آموزش قسمت اعظم اصطلاحات مربوط به اندام و اعضاء مختلف بدن آدمی استوار می‌باشد. هرگاه خوانندگان عزیز به سفارشاتی که در خلال بخش‌های گوناگون کتاب گوشزد گردیده وقعی بنهند و با انجام تمرین‌های مربوط به هر بخش، توصیه‌های مزبور را بکار بندند، بی‌تردید در آخر با توشه‌ای گرانبها که شامل اعتماد بنفس در امر یادگیری علم طب و درک بسیاری از اصطلاحات رایج آن می‌باشد، آسوده به سوی سرمنزل مقصود راهی خواهند شد.

به امید موفقیت همهٔ دوستداران دانش

حمید مقدسی

PDF Compressor Free Version

فصل اول

اجزاء یک کلمه مرکب

اصولاً میل به کاوشگری و درک مطلب در انسان اندیشمند، آنچنان قوی است که بی‌شبهه می‌توان آن را به عنوان یکی از عوامل مهم حرکت و فعالیت دانست، ضمن آنکه معمولاً توجه به آن موجب کسب لذت زیادی می‌شود. کنجکاوی و بررسی در مورد واژه‌ها نیز از جهت درک مفاهیم، بسیار جالب و شیرین بوده، وسعت نظر و هوش تحقیق را در شخص باعث می‌گردد.

خوانندهٔ عزیز:

برای آزمایش گفتار فوق، کافی است مطالب این فصل را به دقت مطالعهٔ کنید.

PDF Compressor Free Version

عبارت (Term) یعنی چه؟ غالباً به شکل معنی‌دار حروف یا ارقام و علائم، عبارت گفته می‌شود که ممکن است از یک حرف (رقم و علامت) یا حتی چندین کلمه تشکیل شده باشد.

ذیلاً نمونه‌های مختلفی از **عبارت حرفی** را مشاهده نمایید.

1) a

2) Osis

3) Suffix of a word

نکته:

> ***ناآشنایی عبارات برای ما، دلالت بر بی‌معنایی‌شان نمی‌کند و شاید در فرهنگ زبان خاصی دارای مفهوم باشند.***

کلمهٔ مرکب (Compound Word)

به واژه‌ای که دارای چند جزء بامعنی باشد، اطلاق می‌گردد. اجزاء تشکیل دهندهٔ یک کلمهٔ مرکب عبارتند از: ریشه و یک یا هر دو مورد پسوند و پیشوند. ممکن است در یک کلمهٔ مرکب، دو یا چند [ریشه، پسوند، پیشوند] به کار رفته باشد.

مثال‌های فارسی زیر را ملاحظه نمایید.

بیکار = بی + کار　　صحرانشین = صحرا + نشین

آهنگر = آهن + گر　　بی‌کارگر = بی + کار + گر

به نمونه‌های غیرفارسی دقت کنید.

dermatology = dermato + logy

germicide = germy + cide

multiped = multy + ped

hydrophil = hydro + phil

hypodermic = hypo + derm + ic

ریشه کلمه (Stem)

به واژه‌ای که جزء اصلی و ثابت یک کلمهٔ مرکب (در مقایسه با کلمات مرکب هم خانواده آن) باشد و مفهوم واژه بیشتر بر آن تکیه دارد، گفته می‌شود.

به مثال‌های فارسی زیر توجه کنید.

کارگر ـ کارمند ـ کارآگاه ـ کارآموز

کلمه مرکب	ریشه
کارگر	کار
کارمند	
کارآگاه	
کارآموز	

واژهٔ "**کار**" جزء اصلی و ثابت کلمات هم‌خانوادهٔ مذکور می‌باشد.

PDF Compressor Free Version

به نمونه‌های غیرفارسی دقت نمایید.

کلمه مرکب	ریشه
uremia	emia
anemia	
toxemia	

uremia - anemia - toxemia

پسوند (Suffix)

به عبارتی گفته می‌شود که پس از بن (ریشه) کلمه واقع شده، معنای ریشه را دگرگون می‌کند.

به مثال‌های فارسی دقت کنید.

آهنگر = آهن + گر (گر: کنندهٔ کار یا عملی)

ثروتمند = ثروت + مند (مند: صاحب و مالک چیزی)

کوهسار = کوه + سار (سار: مانند، همچون)

کلمه مرکب	ریشه	پسوند
آهنگر	آهن	گر
ثروتمند	ثروت	مند
کوهسار	کوه	سار

به نمونه‌های غیرفارسی توجه نمایید.

hematology = hemato + logy

cardiography = cardio + graphy

dermatitis = dermato + itis

کلمهٔ مرکب	ریشه	پسوند
hematology	hemato	logy
cardiography	cardio	graphy
dermatitis	dermato	itis

logy = مطالعه کردن

graphy = ثبت نمودن

itis = التهاب

پیشوند (Prefix)

به عبارتی گفته می‌شود که قبل از بن واژه قرار گرفته، معنای آن را دگرگون می‌کند. به نمونه‌های فارسی توجه نمایید.

پیشبند = پیش + بند (پیش: قبل چیزی)

پُرکار = پر + کار (پر: زیاد)

بی‌یار = بی + یار (بی: بدون)

PDF Compressor Free Version

مثال‌های غیرفارسی را ملاحظه کنید.

inhale = in + hale

antedate = ante + date

antibody = anti + body

کلمهٔ مرکب	ریشه	پیشوند
inhale	hale	in
antedate	date	ante
antibody	body	anti

in = درون، داخل

ante = قبل، پیش

anti = ضد، مخالف

تمرین (۱)

اجزاء کلمات زیر را مشخص کنید:

semifinal = ... + ...

misinterpret = ... + ...

uniform = ... + ...

premature = ... + ...

hyperactive = ... + ...

careless = ... + ...

violinist = ... + ...

psychology = ... + ...

tonsilectomy = ... + ...

bronchitis = ... + ...

headache = ... + ...

newspaper = ... + ...

microscope = ... + ...

hydrotherapy = ... + ...

bronchopneumonia= ..... + ...

anemia = ... + ...

excise = ... + ...

polyuria = ... + ...

supernatural = ... + ...

unladylike = ... + ...

PDF Compressor Free Version

precarditis = ... + ... + ...

acromyotonia = ... + ... + ...

adenocystoma = ... + ... + ...

megaloblastic = ... + ... + ...

angiogenic = ... + ... + ...

تمرین (۲)

در این فصل، شما با برخی از اجزاء لاتین کلمهٔ مرکب آشنا شدید؛ هریک را در مقابل مترادف انگلیسی مربوطه قرار دهید.

the science or study of = ...

forward, before = ...

against = ...

inflammation of = ...

recording = ...

تمرین (۳)

واژه term به معنی "عبارت" است، کلمه مرکب terminology را شرح دهید.

term, termino, terminus عبارت

terminology .....

PDF Compressor Free Version

فصل دوم

اصطلاحات مربوط به اندام و قسمتهای مختلف بدن

همانطورکه در مقدمهٔ کتاب گفته شد، مقصودی را که دانش طب دنبال می‌کند همانا رفع نارسایی‌های اندام و بیماری‌های آدمی می‌باشد، لذا وقوف کامل بر ساختمان جسمی بشر که اصطلاحاً آناتومی خوانده می‌شود، از مبانی مهم طبابت است و بدون رعایت این مورد هرگونه تلاش برای فراگیری علم مذکور مفید نخواهد بود.

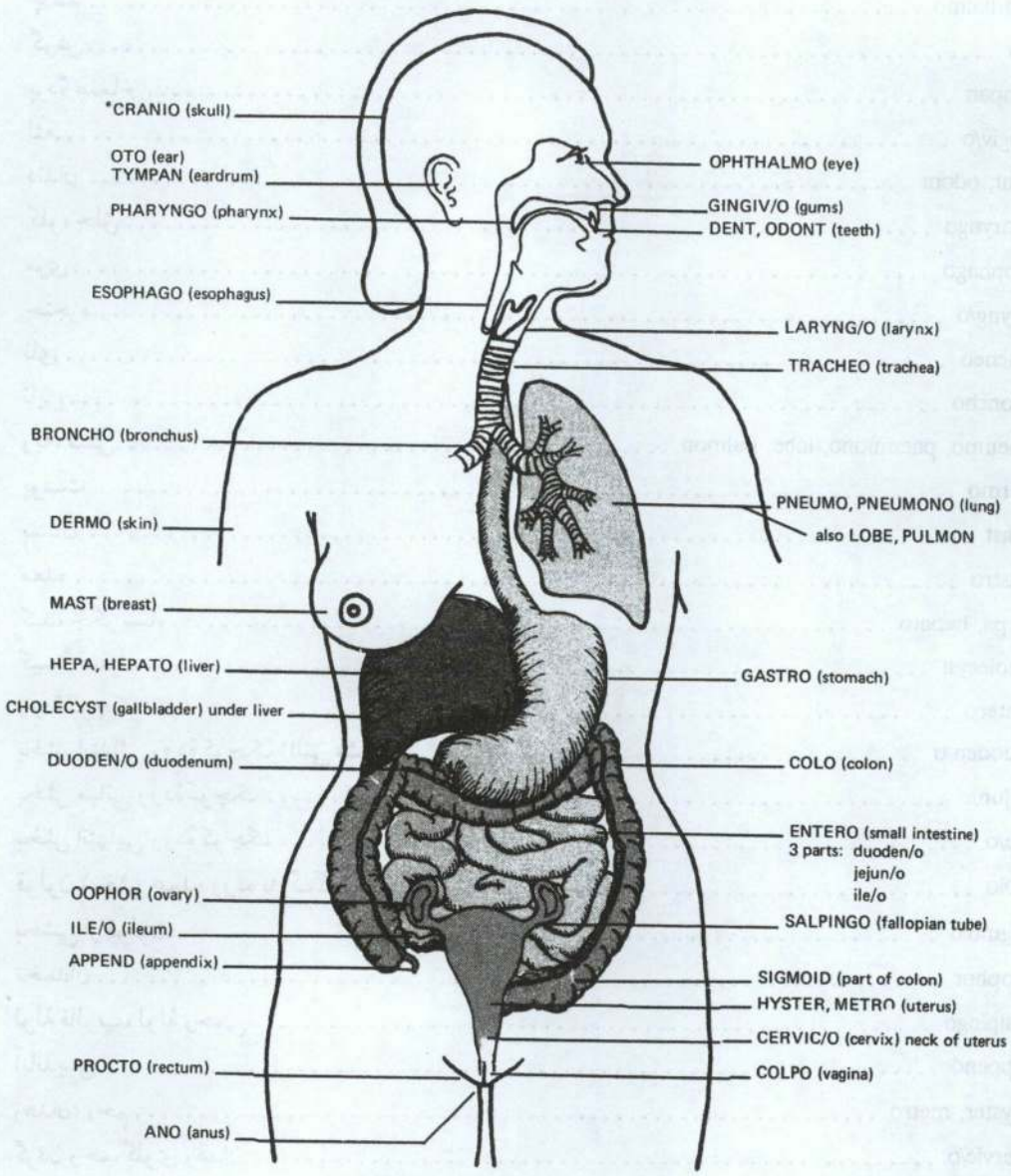
در این فصل شما با برخی اصطلاحات مربوط به اندام و قسمت‌های مختلف بدن انسان آشنا می‌شوید و با یادگیری آنها دروازهٔ قلعهٔ نفوذ ناپذیر علم پزشکی را خواهید گشود.

خوانندهٔ گرامی:

بی‌تردید از مطالعهٔ این فصل از کتاب لذت خواهید برد اما آگاه باشید که هدف مولف، ایجاد رغبت و میل به یادگیری در شماست، نه از بین بردن روحیهٔ پویندگی و تحقیق. لذا برای کسب اطلاعات کامل و جامع‌تر دربارهٔ اصطلاحات مربوط به بدن آدمی، کافی است از صفت کنجکاوی و دانشجویی خود یاری بگیرید.

PDF Compressor Free Version

اشکال ۱-۲ و ۲-۲، نمای قدامی (جلویی) بدن انسان است که از نظر کلی نمایانگر برخی از اعضاء و قسمت‌های گوناگون تن می‌باشد. کلمات داخل پرانتز، مترادف اصطلاحات لاتین و یونانی مذکور بوده، به توسعهٔ اطلاعات لغوی شما کمک مؤثر می‌نماید.

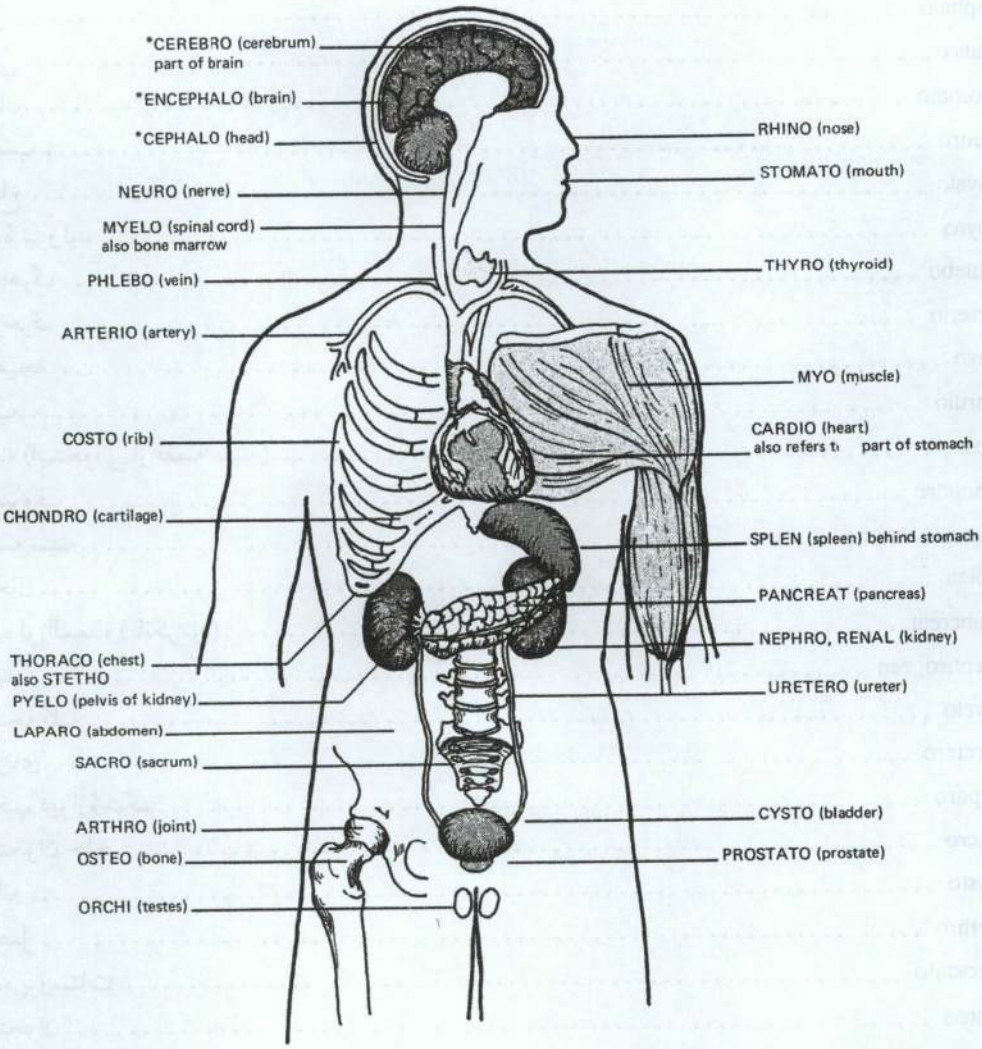
شکل ۱-۲: نمای قدامی بدن انسان

PDF Compressor Free Version

مطالب متعلق به شکل ۱-۲

anterior view ..... تصویر قدامی
gyne ..... زن
cranio ..... جمجمهٔ سر
ophthalmo ..... چشم
oto ..... گوش
tympan ..... پردهٔ صماخ
gingiv/o ..... لثه
dent, odont ..... دندان
pharyngo ..... گلو، حلق
esophago ..... مری
laryng/o ..... حنجره
tracheo ..... نای
broncho ..... نایژه
pneumo, pneumono, lobe, pulmon ..... ریه، شش
dermo ..... پوست
mast ..... پستان
gastro ..... معده
hepa, hepato ..... کبد، جگر سیاه
cholecyst ..... کیسهٔ صفرا
entero ..... رودهٔ کوچک
duoden/o ..... بخش ابتدائی رودهٔ کوچک (اثنی‌عشر)
jejun/o ..... بخش میانی رودهٔ کوچک
ile/o ..... بخش انتهایی رودهٔ کوچک
colo ..... قولون (بخش عمده روده بزرگ که به روده بزرگ معروف است)
sigmoid ..... بخشی از قولون
oophor ..... تخمدان
salpingo ..... لولهٔ فالوپ، لولهٔ رحمی
append ..... آپاندیس
hyster, metro ..... زهدان، رحم
cervic/o ..... گردن رحم، گلوی زهدان
colpo ..... مهبل
procto ..... راست روده (بخش دیگری از رودهٔ بزرگ)
ano ..... مقعد

PDF Compressor Free Version

شکل ۲–۲: نمای قدامی بدن انسان

مطالب متعلق به شکل ۲–۲

anterior view ..... تصویر قدامی

andro ..... مرد

PDF Compressor Free Version

cerebro ..... مخ (قسمتی از مغز)

encephalo ..... مغز

cephalo ..... سر

rhino ..... بینی

stomato ..... دهان

neuro ..... عصب

myelo ..... نخاع

thyro ..... غدهٔ تیروئید

phlebo ..... سیاهرگ

arterio ..... سرخرگ

myo ..... ماهیچه

cardio ..... قلب

costo ..... دنده (استخوانی از قفسهٔ سینه)

chondro ..... غضروف

thoraco, stetho ..... قفسه سینه

splen ..... طحال

pancreat ..... غده لوزالمعده (پانکراس)

nephro, ren ..... کلیه

pyelo ..... لگنچهٔ کلیه

uretero ..... میزنای

laparo ..... شکم، دیوارهٔ شکم

sacro ..... استخوان خاجی

cysto ..... مثانه

arthro ..... مفصل

prostato ..... غده پروستات

osteo ..... استخوان

orchi ..... بیضه

تمرین (۱)

در مقابل هریک از کلمات انگلیسی زیر، اصطلاح مربوطه را ذکر کنید.

ovary = ... eardrum = ...

rectum = ... esophagus = ...

PDF Compressor Free Version

liver = ...
ear = ...
ileum = ...
trachea = ...
abdomen = ...
gums = ...
brain = ...
cartilage = ...
testes = ...
heart = ...
bone = ...
nerve = ...
rib = ...
cerebrum = ...
teeth = ...
uterus = ...
larynx = ...
fallopian tube= .....
prostate = ...
ureter = ...
kidney = ...
duodenum = ...
eye = ...

skull = ...
pharynx = ...
gallbladder = ...
bronchus = ...
appendix = ...
lung = ...
sacrum = ...
head = ...
artery = ...
chest = ...
nose = ...
muscle = ...
spinal cord = ...
vein = ...
joint = ...
neck of uterus= .....
small intestine = ...
stomach = ...
vagina = ...
colon = ...
spleen = ...
pancreas = ...
bladder = ...

تمرین (۲)

با تکیه بر اطلاعات مکتسب و با استفاده از فرهنگ اصطلاحات پزشکی، کلمات مرکب زیر را معنی کنید.

کلمات مرکب	معنی
appendicitis	.....
arteriospasm	.....
cephalic	.....
encephalography	.....
bronchitis	

PDF Compressor Free Version

کلمات مرکب	معنی
arthrectomy	.....
cerebral	.....
dermatology	.....
renopathy	.....
neurologist	.....
gastritis	.....
otoscope	.....
carditis	.....
cystectomy	.....
encephalitis	.....
cardiography	.....
tracheotomy	.....
myospasm	.....
colostomy	.....

تمرین (۳)

با افزودن عبارت itis به آخر هریک از اصطلاحات این فصل از کتاب کلمهٔ مرکب بسازید.

PDF Compressor Free Version

فصل سوم

پسوندهای اعمال جراحی

فراگیرندهٔ محترم

قبل از تسلط کامل بر مطالب فصل‌های پیش به خصوص فصل دوم، از مطالعهٔ این بخش خودداری کنید و به یاد داشته باشید که موضوع هر فصل از کتاب در جهت تکمیل فصل‌های قبلی می‌باشد، پس در انجام تمرین بیشتر کوشا باشید زیرا همانطور که بی‌شک شنیده‌اید، "کار نیکو کردن از پر کردن است".

در این فصل، شما با تعدادی پسوند مربوط به اعمال جراحی آشنا خواهید شد و مثال‌های مختلفی را ملاحظه می‌نمایید. مطمئناً تمرین‌های تعیین شده را به راحتی و آسانی انجام خواهید داد و از این حیث نیز مسرور می‌شوید.

توصیهٔ مولف به خوانندگان این است که از فراگیری مترادف‌های انگلیسی اجزاء کلماتی که در خلال کتاب معرفی می‌گردند، دریغ نورزند زیرا به دلیل بین‌المللی بودن زبان مذکور، احتمال استفاده و جایگزینی لغات انگلیسی به جای اصطلاحات لاتین و یونانی بسیار زیاد است.

هرگاه مثال‌هایی را مشاهده کردید که دارای جزء یا اجزاء نامأنوس بودند، بدون نگرانی پس از تجزیهٔ کلمه مرکب، قسمت‌های مأنوس را ترجمه نمایید و سپس در صورتی که به درک کامل کلمه موفق نشدید آنگاه به فرهنگ اصطلاحات پزشکی غیرفارسی مراجعه کنید تا از این طریق در تقویت زبان انگلیسی خود نیز تلاش نمایید.

PDF Compressor Free Version

پسوند	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
tomy	incision	برش، بریدن
ectomy	excision	بریدن و بیرون آوردن یک عضو با عمل جراحی
ostomy	new opening	ایجاد یک روزنهٔ جدید (برای ارتباط دو عضو)
rrhaphy	suture (surgical repair)	دوختن و بخیه زدن
pexy	fixation	تثبیت (ثابت کردن) عضو
plasty	plastic surgery (repair)	جراحی پلاستیک
tripsy	crushing, rubbing	خرد کردن ـ سائیدن
centesis	puncture to remove fluid	سوراخ کردن یک عضو به منظور جمع‌آوری مایع
ectasia	dilatation, stretching	اتساع، انبساط

نکته:

از مقایسهٔ ظاهری و معنایی دو پسوند tomy ***و*** ectomy ***متوجه می‌شوید که پسوند*** ectomy ***از تلفیق دو جزء*** tomy ***و*** ec ***تشکیل شده است.***

جزء کلمه	معنی
ec, ect, ecto	outer-outside
ectomy	cutting out (excision)

توجه داشته باشید که علت ثبت شرح انگلیسی برای اصطلاحات نمونهٔ ذیل، همانا تقویت زبان انگلیسی شما است. به جز دو مورد معین، تاکنون با تمام واژه‌های مذکور در تعاریف آشنا شده‌اید.
به نمونه‌ها دقت کنید.

مثال	شرح
laparotomy	incision into the abdomen wall
gastrectomy	excision of the stomach
tracheostomy	a new permanent opening into the trachea
herniorrhaphy	surgical repair of a hernia
nephropexy	fixation of a kidney
arthroplasty	plastic surgery on a joint
lithotripsy	crushing of a stone
thoracocentesis	surgical puncture of the chest cavity
gastrectasia	dilatation of the stomach

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

الف ـ در شرح مثال herniorrhaphy کلمهٔ hernia را مشاهده کردید؛ ترجمه آن را به فارسی دریابید.

ب ـ در مقابل واژه lith مترادف انگلیسی و فارسی آن را ذکر کنید.

lith ....

تمرین (۲)

کلمات مرکب زیر را تعریف کنید. (توصیه: قبل از تعریف، به دقت به واژه‌ها نگاه کنید و پس از تجزیهٔ آن‌ها با تکیه بر اطلاعات مکتسب عمل نمایید).

کلمهٔ مرکب	تعریف
cciostomy	.....
gastrostomy	.....
ileostomy	.....
cystostomy	.....
enterostomy	.....
jejunostomy	.....
tracheotomy	.....
phlebotomy	.....
gastrotomy	.....
cystotomy	.....
lobotomy	.....
costectomy	.....
adenectomy	.....
cholecystectomy	.....
hysterectomy	.....
herniorrhaphy	.....
nephrorrhaphy	.....
nephropexy	.....
salpingopexy	.....
rhinoplasty	.....
arthroplasty	.....

PDF Compressor Free Version

کلمه مرکب	تعریف
neurotripsy	.....
abdominocentesis	.....
lithotripsy	.....
thoracocentesis	.....
pyelectasia	.....
colocentesis	.....
anoplasty	.....
enteropexy	.....

تمرین (۳)

در مقابل هر یک از تعاریف، اصطلاح پزشکی قرار دهید.

۱- بریدن مثانه .....
۲- خارج‌کردن تخمدان با عمل جراحی .....
۳- تثبیت (ثابت کردن) مثانه بر جای اصلی خود .....
۴- اتساع روده بزرگ .....
۵- ایجاد یک سوراخ ارتباطی در روده کوچک .....
۶- بیرون‌کشیدن مایع از روده بزرگ .....
۷- بخیه‌زدن کیسه صفرا .....
۸- جراحی پلاستیک (ترمیم) دهان .....
۹- تثبیت معده برجای اصلی خود .....
۱۰- جراحی پلاستیک (ترمیم) مری .....
۱۱- ایجاد سوراخ ارتباطی بین کیسه صفرا و ژیژونوم .....
۱۲- برداشتن (بریدن و بیرون آوردن) حنجره با عمل جراحی .....
۱۳- بیرون کشیدن مایع از حفره شکم .....
۱۴- برش لوزالمعده .....
۱۵- خرد کردن سنگ کیسهٔ صفرا .....
۱۶- اتساع شریان .....
۱۷- بخیه مقعد .....
۱۸- جراحی پلاستیک بینی .....
۱۹- اتساع ورید .....

PDF Compressor Free Version

تمرین (۴)

در مقابل هر یک از تعاریف، اصطلاح مناسب بگذارید.

1- surgical puncture of the colon .....

2- suture (surgical repair) of the intestine .....

3- incision into the gallbladder .....

4- partial excision of the esophagus .....

5- repair (plastic surgery) of the pharynx .....

6- fixation of the liver .....

7- created opening between the stomach and intestines .....

8- creation of an artificial opening into the esophagus .....

9- surgical crushing of a nerve .....

10- dilatation of trachea .....

PDF Compressor Free Version

فصل چهارم

پسوندهای وضعیتهای پزشکی[1] و بیماریها

در فصل قبل، تعدادی پسوند مربوط به اعمال جراحی را فراگرفتید؛ اینک با چند پسوند که بیانگر وضعیتهای پزشکی و بیماری‌ها هستند آشنا می‌شوید و به علاوه در همین بخش پیشوندهایی به شما معرفی خواهد شد. امید است از اجرای راهنمایی‌های مولف که مبتنی بر تمرین کردن، بکارگیری فرهنگ زبان خارجی، فراگیری معانی اصطلاحات، و به خاطر سپردن مترادف آنهاست ـ اجتناب نفرمایید.

1- Conditions

PDF Compressor Free Version

قبلاً توجه داشته باشید:

پسوندهایی که ذیلاً مشاهده می‌کنید و در بیشتر کلمات مرکب به چشم می‌خورند، باعث تشکیل صفت می‌شوند.

پسوند	معنی به فارسی	معنی به انگلیسی
ic al ar ac	مربوط‌به، راجع به	pertaining to

به مثال‌ها دقت نمایید:

مغزی	cerebro + al = cerebral	مغز
قلبی	cardio + ac = cardiac	قلب
معده‌ای (معدی)	gastro + ic = gastric	معده
کف‌دستی	palmo + ar = palmar	کف دست

معرفی برخی پسوندهای وضعیتهای پزشکی و بیماری‌ها

معنی به فارسی	مترادف انگلیسی	جزء کلمه
بیماری یا وضعیت پزشکی	disease or condition of	osis
التهاب	inflammation of	itis
بیماری	disease, suffering	path/y, path/o
درد	pain	algia
فتق، پارگی، آماس (ورم کردن)	hernia, rupture, swelling	cele
جریان زیاد، ریزش بیش از حد	excessive flow	rrhagia

به مثال‌ها توجه کنید:

معنی به فارسی	مترادف انگلیسی	جزء کلمه
بیماری پوستی	any skin disease	dermatosis
التهاب مفصل	inflammation of a joint	arthritis
بیماری مربوط به رحم	any disease of a uterus	hysteropathy
درد دندان	pain in a tooth	dentalgia
پارگی یا فتق مثانه	rupture of the bladder	cystocele
خونریزی	bleeding, excessive blood flow	hemorrhagia

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

برای هریک از تعاریف زیر، اصطلاح پزشکی مناسب بسازید.

۱- بیرون کشیدن مایع روده‌ای .....

۲- قلب درد .....

۳- تثبیت طحال با عمل جراحی .....

۴- جراحی پلاستیک گوش .....

۵- خونریزی چشم .....

۶- التهاب آپاندیس .....

۷- بیماری عصبی (اعصاب) .....

۸- التهاب رودهٔ بزرگ .....

۹- فتق راست روده .....

۱۰- خونریزی زیاد دورهٔ قاعدگی .....

تمرین (۲)

تطبیق دهید. (راهنمایی: ابتدا یک واژه را در یکی از دو ستون، در نظر بگیرید و آنگاه در ستون مقابل شرح یا معنی آن را بیابید).

1- ectomy	A- pain
2- logy	B- fixation
3- rrhage-rrhagia	C- spinal cord
4- centesis	D- dilatation
5- anti	E- nose
6- itis	F- against
7- arthr	G- excision
8- algia	H- joint
9- ostomy	I- puncture to remove fluid
10- oto	J- rupture or hernia
11- cele	K- excessive flow
12- osis	L- disease
13- cranio	M- rectum
14- costo	N- incison
15- tomy	O- study of
16- nephro	P- rib

PDF Compressor Free Version

17- rrhaphy
18- procto
19- myelo
20- phlebo
21- tripsy
22- plasty
23- ectasia
24- rhino
25- pexy
26- pathy

Q- ear
R- plastic surgery
S- skull
T- suture
U- inflammation
V- condition of
W- crushing, rubbing
X- new opening
Y- vein
Z- kidney

تمرین (۳)

در مقابل هر یک از تعاریف، اصطلاح مناسب بگذارید.

1- inflammation of the brain .....
2- removal of a testicle surgically .....
3- study of science of the blood .....
4- pain in the head .....
5- any disease or condition of the uterus .....
6- pain in the stomach .....
7- condition of the kidneys .....
8- removal of an ovary .....
9- rupture of the rectum (hernia of the rectum) .....
10- inflammation in the lungs .....

یادآوری

ممکن است در هنگام ملاحظه مثال‌ها و اجرای تمرین‌های هرفصل، با کلمات نامأنوسی مواجه شوید که جزء مطالب آموزشی کتاب نباشد. آگاه باشید که این موارد تعمداً جایگزین گردیده است تا به این وسیله خوانندگان عزیز روحیهٔ کنجکاوی خویش را فراموش نکنند. مضاف بر این، در ایجاد کتاب خودآموز اصطلاحات پزشکی تدبیر بر آن قرار گرفته است که تنها به ذکر برخی از اصطلاحات پزشکی اکتفا شود و با تقویت حس پویندگی خواننده، یادگیری سایر کلمات به عهدهٔ جویندگان علم گذارده شود.

PDF Compressor Free Version

آشنایی با بعضی از پیشوندها و اجزاء کلمه

جزء کلمه مرکب	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
a, an, ar	without or not, lack of	فقدان، عدم، کمبود
ad	near, toward	نزدیک، متمایل، بسوی
ab	away from	دور از
ante	before, forward	قبل از، جلو
anti	against, opposing	ضد، مخالف
cyt/e, cyt/o	cell	سلول
dis	to free of, to undo with	جداکردن، بی‌اثر نمودن
dys	painful or difficult	اختلال، مشکل، دردناک
contra	against, opposing	ضد، مخالف
hem/o, hem/a, hemat/o	blood	خون
hemi	half, one side	نیمه، نصف
hyper	more than normal, too much	بیش‌از حد معمول، بسیارزیاد
	high, above	زیاد، بالا
hypo	less than normal, under	کمتر از حد معمول، زیر
	not enough	ناکافی
semi	half, one side	نیمه، نصف
inter	between	میان، بین
intr/o, intr/a	within	داخل، درون
sepsis, sept/o	infection	آلودگی‌میکروبی، عفونت

به نمونه‌ها دقت کنید:

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
aseptic	without infected, sterile	ناآلوده، پاک
aphasia	without speech	ناتوانی در تکلم
anemia	lake of blood	کمبود خون، کم خونی
afebrile	without fever	فقدان تب
arrhythmic	without the normal rhythm of the heart beat	بی‌نظمی ضربان قلب
adduction	movement toward a midline	حرکت به طرف داخل(به سوی محور)
adhesion	Joining together of two normally separate tissues	بهم پیوستن دو بافت جدا از هم
adrenal	near the kidney	نزدیک کلیه

PDF Compressor Free Version

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
abduction	movement away from a midline	حرکت به طرف خارج (دور از محور)
abnormal	away from the normal	غیرطبیعی (به دور از حالت عادی)
aboral	away from mouth	دور از دهان
anteflexion	bending forward	خم کردن به جلو
antecubital	before elbow	بازو، قبل از آرنج
antibiotic	against life	ضد حیات (داروی ضد میکروب)
antiseptic	against infection	مادهٔ ضدعفونت
anticonvulsion	a drug used to inhibit convulsions	داروی ضد تشنج
contralatral	opposite side	برخلاف جهت
contraindicated	not advisable	غیرقابل توصیه
cytometer	device that counts cells	ابزار شمارندهٔ سلول‌ها
cytology	study of cells	سلول شناسی
leukocyte	white blood cell	گلبول (سلول) سفید خون
erythrocyte	red blood cell	سلول قرمز خون
dissect	cut a part	جدا کردن یک عضو
disinfection	to free of infection	ازبین بردن عفونت
disease	the lake of ease	ناراحتی (بیماری)
dysuria	difficult urination	اشکال در ادرار کردن
dysentery	painful intestines	اختلال در کار روده که توأم با درد است
hematology	study of blood	خون‌شناسی
hemostasis	stopping bleeding	توقف خونریزی
seminormal	half normal	نیمه طبیعی
hemiplegia	paralysis of half the body	فلج نیمه بدن(یک طرف بدن)
hemigastrectomy	removal of half the stomach	برداشتن نیمی از معده
hypertension	more than normal blood pressure	فشار خون بالا، ازدیاد فشارخون
hyperactive	overactive	بسیار فعال
hypoactive	low activity	کم‌فعالیت
hypothyroidism	deficiency of thyroid activity	کم‌کاری غده تیروئید
intercostal	between the ribs	بین دنده‌ای
internodal	between nodes	میان دو برآمدگی
intracardiac	within the heart	داخل قلب، درون قلب
intracular	within the eye	درون چشم، درون چشمی
introversion	turning inward	تغییر درونی

PDF Compressor Free Version

نکته:

تفاوت دو کلمه septic و sepsis این است که واژهٔ اول صفت، و کلمهٔ دوم اسم می‌باشد.

توضیح

بدانید که مولف با این اطمینان که شما با ملاحظهٔ کلمات و اصطلاحات پزشکی به تجزیه و تحلیل آن‌ها می‌پردازید، از ارائهٔ تمرین مربوط به تجزیه کردن پرهیز نموده است.

تمرین (۴)

هریک از کلمات مرکب زیر را شرح دهید.

کلمه مرکب	شرح
apathy	.....
anemia	.....
apnea	.....
anesthesia	.....
afebrile	.....
arrythmic	.....
addiction	.....
adhesion	.....
adduction	.....
aboral	.....
abduction	.....
aberrant	.....
anteversion	.....
antelocation	.....
antiseptic	.....
antirheumatic	.....
anticonvulsion	.....
contraception	.....
septicemia	.....
aseptic	.....
cytoplasm	.....
cytolysis	.....

PDF Compressor Free Version

کلمه مرکب	شرح
leukocyte	.....
disinfect	.....
hemicardia	.....
semicolon	.....
dyspepsia	.....
dyskinesis	.....
dyspnea	.....
hemolysis	.....
hematophobia	.....
hypoderm	.....
hypertrophy	.....
intramuscular	.....
intracellular	.....
interchondral	.....
interdental	.....
hemorrhage	.....

تمرین (۵)

تطبیق دهید.

1- contra, anti	A- liver
2- dys	B- cell
3- a, an	C- gum
4- hemi, semi	D- before, forward
5- cyte	E- to free of, to undo with
6- ab	F- blood
7- laryngo	G- crushing
8- hepato	H- fallopian tube
9- ad	I- inflammation
10- splen	J- away from
11- sept, sepsis	K- between
12- dis	L- spleen

PDF Compressor Free Version

13- gingivo

14- ante

15- salpingo

16- hypo

17- intro, intra

18- cervico

19- hyper

20- hemato, hemo

21- inter

22- tripsy

23- itis

24- cele

25- rrhaphy

26- algia

M- hernia

N- against, opposing

O- within

P- suture

Q- without or not, lake of

R- near, toward

S- pain

T- difficult, painful

U- half, one side

V- neck of uterus

W- larynx

X- infection

Y- above, more than normal

Z- under, less than normal

PDF Compressor Free Version

فصل پنجم

اصطلاحات مربوط به ابزار و ماشینهای پزشکی

آیا از اصطلاحات مربوط به ابزار و ماشین‌های پزشکی آگاهی دارید؟ در این فصل با تعدادی پسوند که غالباً در ارتباط با دستگاه‌ها و وسایل پزشکی مطرح می‌گردند، آشنا خواهید شد. بدیهی است بذل وقت افزون در ملاحظه و یادگیری مطالب فصل پنجم، شناخت شما را با بسیاری از آلات و ماشین‌های متعلق به دانش پزشکی و پیراپزشکی، و اصطلاحات تازه موجب می‌شود.

PDF Compressor Free Version

پسوند	شرح به انگلیسی	معنی به فارسی
scope	instrument for looking into and examining	وسیلهٔ مشاهده و بررسی
scopy	act of examinining and looking into	عمل مشاهده و بررسی کردن
tome	instrument for cutting thin section (instrument for incising)	ابزار بریدن اجزاء نازک و ظریف
tomy	incision	برش، عمل بریدن
graph	instrument or machine that records	ماشین یا وسیله‌ای برای ثبت
graphy	recording	عمل ثبت و بررسی
gram	written record	محصول دستگاه ثبت کننده
meter	instrument that measures or counts	وسیله اندازه‌گیری یا شمارش
metry	act of measuring or counting	عمل اندازه‌گیری یا شمارش
electro	electricity	الکتریکی، برقی، برق

به نمونه‌ها توجه نمایید:

مثال	شرح
cystoscope	ابزاری جهت مشاهده داخل مثانه
otoscopy	مشاهده و بررسی گوش
dermatome	وسیلهٔ برش پوست
gastrotomy	عمل بریدن معده
electrocardiograph	ماشین الکتریکی ثبت کنندهٔ ضربان قلب
electrocardiography	عمل ثبت نوسانات و ضربان قلبی بوسیله ماشین الکتریکی خاص
electrocardiogram	نوار قلبی (مدرکی که بر آن علائم ضربان قلب مکتوب است)
cytometer	وسیله‌ای جهت شمارش سلول‌ها
pelvimetry	عمل اندازه‌گیری لگن خاصره

تمرین (۱)

برای هریک از واژه‌های ذیل، با استفاده از پسوندهای scope و scopy اصطلاح پزشکی مناسب بسازید. توجه داشته باشید که برای انجام این تمرین، برخی از کلمات مذکور بایستی به شکل لاتین یا یونانی تبدیل گردند.

مثال:

1- ear	otoscope	otoscopy
2- stomach	.....	.....
3- procto	.....	.....
4- gallbladder	.....	.....

PDF Compressor Free Version

5- eye ....

6- stomato ....

7- liver ....

8- esophagus ....

9- glosso ....

10- abdominal wall ....

11- nose ....

12- cyst ....

13- artery ....

14- cnter ....

15- chest ....

تمرین (۲)

در مقابل هریک از تعاریف، اصطلاح پزشکی مناسب قرار دهید.

1- Machine that records brain waves. .....

2- Instrument for looking into the vagina. .....

3- Instrument for cutting thin section of skin. .....

4- Instrument that records electrical impulses of the heart. .....

5- Device for measuring temperature. .....

6- Instrument for looking into the stomach. .....

7- Act of examining and looking into bronchi. .....

8- Written record by electroencephalograph. .....

9- Instrument that measures the pelvis. .....

10- Act of counting the cells. .....

تمرین (۳)

عبارات مذکور زیر را شرح دهید. از کاوش در فرهنگ لغات و اصطلاحات پزشکی اجتناب نکنید.

واژه	شرح
myography	.....
osteotome	.....
algesimeter	.....
myograph	.....
phonocardiogram	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
microscope	.....
telescopy	.....
phlebotomy	.....
neurotome	.....
esthesiometry	.....

نکته:

ECG (EKG) حروف اختصاری برای دستگاه ثبت کنندهٔ ضربان قلب (electrocardiograph) است. همچنین حروف اختصاری EEG مربوط به ماشین ثبت کنندهٔ نوسانات مغزی electroencephalograph می‌باشد.

PDF Compressor Free Version

فصل ششم

تخصصها و متخصصین پزشکی

در فصل اول با پسوند logy آشنا شدید و دانستید اگر پس از کلمه‌ای واقع شود، کلمهٔ مرکب پدید آمده به معنای دانش یا مطالعهٔ علمی موضوع مربوطه می‌باشد؛ و اینک درمی‌یابید که اضافه شدن پسوندهای ist iatrist ician er و or به آخر آن واژه‌های مرکب یا برخی از کلمات، موجب تشکیل عبارتی خواهد گردید که به معنی متخصصین علم معینی است. در این فصل سعی شده است که برخی تخصص‌ها و متخصصین پزشکی به خوانندگان معرفی شود.

PDF Compressor Free Version

internal medicine	طب داخلی
internist	پزشک داخلی
surgery	جراحی
surgeon	جراح
cardiovascular diseases	بیماریهای قلبی عروقی
cardiologist	متخصص قلب
dermatology	علم پوست شناسی (دانش مربوط به پوست)
dermatologist	متخصص امراض پوستی (پوست شناس)
endocrinology	دانش مربوط به غدد درون‌ریز
endocrinologist	متخصص غدد درون‌ریز
gastroenterology	علم مربوط به دستگاه گوارشی
gastroenterologist	متخصص دستگاه گوارشی
obstetrics (gynecology)	دانش مربوط به اندام تناسلی زن
obstetrician (gynecologist)	متخصص امراض زنان

نکته:

تفاوت آنچه که در فرهنگ زبان ما، "قابله" یا "ماما" نامیده می‌شود با متخصص امراض زنان، در این است که "ماما" یا "قابله" یاریگر زنان حامله در امر زایمان می‌باشد، لیکن متخصص بیماری‌های زنان در مورد اختلالات دستگاه تناسلی، مراقبت‌های دوران حاملگی، زایمان، جنین و جراحی‌های خاص زنان، تسلط و اطلاعات جامع دارد.

neurology [neurosurgery]	دانش مربوط به اعصاب، عصب شناسی [جراحی عصب]
neurologist [neurosurgeon]	عصب شناس [جراح اعصاب]
	این افراد در درمان بیماری‌های مغز، نخاع و اعصاب اقدام می‌نمایند.
ophthalmology	چشم‌شناسی، دانش مربوط به چشم
ophthalmologist	پزشک چشم شناس (متخصص چشم)
otoloty	گوش شناسی (دانش مربوط به گوش)
otologist	گوش شناس (متخصص گوش)
otorhinolaryngology	دانش مربوط به گوش و حلق و بینی
otorhinolaryngologist	پزشک متخصص گوش و حلق و بینی

PDF Compressor Free Version

pediatrics	علم پزشکی مربوط به اطفال (پزشکی اطفال)
pediatrician	پزشک متخصص بیماری‌های اطفال
proctology	دانش مربوط به راست روده و سیگموئید
proctologist	پزشک متخصص بیماری‌های روده بزرگ خصوصاً راست روده
psychiatry	علم روانپزشکی
psychiatrist	روانپزشک
radiology	دانش پرتوشناسی
radiologist	پزشک متخصص در پرتوشناسی
urology	علم مربوط به دستگاه ادراری
urologist	پزشک متخصص دستگاه ادراری (درمانگر اختلالات دستگاه ادراری و اعضاء تناسلی مرد)
orthopedics	دانش مربوط به اسکلت بدن
orthopedist (orthopedic surgeon)	متخصص و اصلاح کنندهٔ نارسایی‌ها و بیماری‌های اندام اسکلتی

* دقت کنید تا بفهمید ایشان چه کسانی هستند *

عنوان	شرح
1- intern	doctor still in training, doing practical work.
2- resident	doctor who has completed internship, usually getting more experience and may be working toward a specialty.
3- practitioner	doctor who practices.

عناوینی را که تاکنون ملاحظه کرده‌اید، متعلق به افرادی است که مدرک دکترای خود را در علم طب گرفته‌اند و درخصوص یکی از اندامهای بدن انسان یا شاخه‌ای از درمان، دورهٔ تخصصی گذرانده‌اند. اما القابی را که متعاقباً آشنا خواهید شد به کسانی اطلاق می‌گردد که دارای مدرک دکترا در دانش پزشکی نیستند؛ اگرچه ممکن است در رشته علمی مربوطه صاحب دکترا باشند.

عنوان	شرح
optometrist	one who treats refractive errors; fits eye glasses. متخصص در رفع اشکالات انکساری چشم، و تعیین‌کنندهٔ عینک طبی (متخصص در اندازه‌گیری میزان بینایی)
chiropractor	one who treats with manipulation only.
naturopath	one who treats with "natural" forces or substances, such as vitamins, diets, light, heat, air and water. کسی که با استفاده از مواد یا نیروهای طبیعی (از قبیل: ویتامین‌ها، تغذیه، نور، حرارت، هوا و آب) به معالجه می‌پردازد.
psychologist	doctor of philosophy; group and individual counseling and testing; treats emotional disorders but cannot prescribe medication. روان‌شناس

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

هریک از اصطلاحات پزشکی ذیل را شرح دهید. (تمرین تحقیقی)

اصطلاح	شرح
administrative medicine	.....
anesthesiology	.....
occupational medicine	.....
pathology	.....
physical medicine and rehabilitation	.....
public health	.....
nuclear medicine	.....
oncology	.....

تمرین (۲)

نام ده متخصص پزشکی را ذکر کنید.

1- ..... 2- ..... 3- ..... 4- .....

5- ..... 6- ..... 7- ..... 8- .....

9- ..... 10- .....

تمرین (۳)

در مقابل هریک از تعاریف، عنوان مناسبی ذکر نمایید.

1- one who tests vision and prescribes eye glasses. .....

2- one who treats with manipulation only. .....

3- one who counsels, tests, and provides therapy for emotional problems. .....

تمرین (۴)

درستی یا نادرستی تعاریف زیر را معین کنید.

1- Doctors, nurses, and physical therapists may all be called practitioners.

2- A resident doctor usually is working toward or at least considering specialization in one particular field of medicine.

3- All doctors must renew their license to practice every year.

4- Surgeons may perform general surgery or specialize in one area such as thoracic surgery.

5- All doctors are physicians.

6- An intern is still a student. (not yet licensed to practice)

PDF Compressor Free Version

تمرین (۵)

باتوجه به درس، در جای خالی هر یک از جملات، اصطلاح پزشکی مناسب را به صورت غیرفارسی بنویسید.

۱- یک پزشک داخلی، متخصص در رشته..... می‌باشد.

۲- متخصص پرتوشناسی، ..... نام دارد.

۳- به متخصص پزشکی که بافت‌های مرده را (که در خلال جراحی از اندام مربوطه جدا شده است) آزمایش می‌کند، ..... می‌گویند.

۴- متخصص امراض زنان، ..... نام دارد.

۵- رشته مطالعاتی یک متخصص پوست، ..... می‌باشد.

۶- عنوان متخصص گوش و حلق و بینی، ..... است.

۷- روانپزشک، متخصص در زمینهٔ ..... می‌باشد.

۸- متخصص در زمینهٔ oncology (سرطان شناسی) را ..... می‌گویند.

۹- متخصص بیماریهای اطفال، ..... نام داشته، رشته تحصیلی او را ..... گویند.

۱۰- رشته مطالعاتی یک عصب شناس، ..... است.

تمرین (۶)

باتوجه به آنچه در این فصل راجع به عناوین متخصصین پزشکی فراگرفته‌اید، به عقیدهٔ شما کدامیک از ایشان، بیماری‌ها و مشکلات زیر را درمان می‌کنند؟

نظر خود را در قسمت پاسخ درج کنید. به دو مثال مذکور دقت نمایید.

مثال ۱) عفونت قسمت فوقانی دستگاه تنفسی..... upper respiratory infection (URI)

پاسخ: internist و pediatrician

مثال ۲) عفونت مهبلی (کانال زایمانی)..... vaginal infection

پاسخ: gynecologist و internist

۳) مچ شکسته شدهٔ دست ..... fractured wrist

پاسخ: .....

۴) عفونت دستگاه ادراری ..... urinary tract infection (UTI)

پاسخ: .....

۵) پارگی (بریدگی) عمیق ..... deep laceration

پاسخ: .....

۶) آسم (نوعی بیماری ریوی) ..... asthma

پاسخ: .....

PDF Compressor Free Version

۷) تب یونجه ..... hay fever

پاسخ: .....

۸) آفتاب سوختگی شدید ..... severe sunburn

پاسخ: .....

۹) عفونت گوش ..... ear infection

پاسخ: .....

۱۰) مسمومیت شدید غذایی ..... severe indigestion or food poisoning

پاسخ: .....

۱۱) چاقی ..... obesity

پاسخ: .....

۱۲) خونریزی در خلال دورهٔ حاملگی ..... bleeding during preganancy

پاسخ: .....

۱۳) افسردگی ..... depression

پاسخ: .....

۱۴) حملهٔ قلبی ..... heart attack

پاسخ: .....

۱۵) التهاب مفاصل ..... arthritis

پاسخ: .....

۱۶) بیماری قند ..... diabetes

پاسخ: .....

۱۷) سرطان ..... cancer (onco)

پاسخ: .....

۱۸) اوریون ..... mumps

پاسخ: .....

۱۹) صرع (غش) ..... epilepsy

پاسخ: .....

۲۰) تار شدن بینایی چشم ..... blurred vision

پاسخ: .....

۲۱) جسم فرورفته در کرهٔ چشم ..... object embedded in the eye ball

پاسخ: .....

PDF Compressor Free Version

فصل هفتم

معرفی تعدادی پیشوند

آنچه متعاقباً مطالعه خواهید نمود، معرفی تعدادی دیگر از اجزاء یک کلمهٔ مرکب است که غالباً بعنوان پیشوند بکار می‌روند. نکتهٔ موکد اینکه، در یادگیری معانی و مترادف‌های اجزاء لغات دقت کافی نمایید و از توجه به مثال‌ها و انجام تمرین‌های تعیین شده فروگذاری نکنید. مطمئن باشید که با اجرای توصیه‌های مزبور، شما در پایان مطالعهٔ کتاب، از توشهٔ خوبی بهره‌ور خواهید شد.

PDF Compressor Free Version

پیشوند	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
brady	slow	کند، آهسته
tachy	fast or rapid	تند، سریع
de	change, remove from, down	تغییر، برداشتن از، پائین
re	again, backward	دوباره، بازگشت
di/a	through, complete	سراسر، کامل
homo, homeo	same, likeness	شبیه
hydro	water	آب
lip	fat	چربی
poly	many, much	زیاد(چه‌ازنظرمقدار وچه ازلحاظ تعداد)
pr/e, pr/o	before, forward, in front of	قبل از، جلو، در جلو
post	after, behind	بعد از، وراء
peri	around	پیرامون، گرداگرد
circum	around	پیرامون، گرداگرد

به نمونه‌ها دقت کنید.

کلمه مرکب	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
bradycardia	slow heart beat	کندی ضربان قلب
bradyphagia	slowness in eating	آهسته‌خوردن، کندخواری
tachycardia	rapid or fast heart beat	تندی ضربان قلب
tachyphagia	fast eating	تندخواری
dehydrate	remove water or fluid	مایع گیری یا آب گیری
deformation	a change in the normal shape	تغییر شکل
reflex	a reflected action or movement	واکنش
regurgitation	vomiting	استفراغ
diarrhea	flowing through	ریزش کامل (اسهال)
homosexual	abnormal attraction to the same sex	تمایل غیرطبیعی به همجنس
homeomorphous	similar shape	هم‌شکل
hydrocephalus	water in the head	وجود آب در سر (ناهنجاری مادرزادی)
hydrophobia	fear of water	ترس از آب

PDF Compressor Free Version

کلمه مرکب	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
lipoma	tumor of fat	غده غیرطبیعی چربی
polyuria	excessive amount of urination	پُرادراری
preoperative	before surgery	قبل از عمل جراحی
prenatal	before birth	پیش از تولد
prognosis	prediction of outcome of disease	پیش‌بینی نتیجه یک بیماری
project	throw forward	به جلو افکندن
postoperative	after surgery	بعد از عمل جراحی
postpartum	after childbirth	پس از زایمان
postocular	behind the eye	پشت چشم، پشت چشمی
periosteum	around bone	گرداگرد استخوان، پوشش استخوان
circumduction	circular motion	حرکت دایره‌ای
circumcision	excision of all or part of the prepuce of the glans penis; (or) incision of the fold of skin over the glans clitoridis.	ختنه

تمرین (۱)

کلمات مرکب این فصل، شامل اجزاء ناآشنایی هستند که در کنار پیشوندها به چشم می‌خورند، آن‌ها را جداکنید و معنی هر یک را فراگیرید.

تمرین (۲)

تطبیق دهید.

1- logy	A- instrument for looking into
2- re	B- vomiting
3- tachy	C- fat
4- homo, homeo	D- heart
5- tome	E- after, behind
6- di/a	F- around
7- hydro	G- act of examining and looking into
8- gram	H- eye
9- lip	I- again
10- brady	J- slow

PDF Compressor Free Version

10- de
11- scope
12- post
13- pr/o, pr/e
14- scopy
15- peri
16- graph
17- poly
18- meter
19- graphy
20- metry
21- circum
22- ocul
23- oma
24- cardia
25- regurgitation

K- tumor
L- remove from, down, change
M- instrument or machine that records
N- study or science of
O- water
P- written record
Q- before, forward
R- instrument that measures or counts
S- many, much
T- same, likeness
U- recording
V- through, complete
W- instrument for incising
X- act of measuring or counting
Y- around
Z- fast

تمرین (۳)

در مقابل هریک از واژه‌ها، معنی مناسب قرار دهید.

واژه	شرح
pericardium	.....
circumflex	.....
reversion	.....
polyarthritis	.....
lipectomy	.....
postnatal	.....
hydremia	.....
procerebrum	.....
precostal	.....
denaturation	.....
lipemia	.....
polycyst	.....
tachyphasia	.....
bradyuria	.....
diagnosis	.....

PDF Compressor Free Version

فصل هشتم

برخی دیگر از واژه‌های یونانی و لاتین مربوط به بدن انسان

در فصل دوم کتاب، با تعدادی از لغات لاتین و یونانی مربوط به تن آدمی آشنا شدید و در فصلهای بعد دانستید که غالباً در بیشتر اصطلاحات طبی، نام یکی از قسمتهای بدن وجود دارد. آگاهی هرچه بیشتر شما از اسامی اعضاء و اجزاء مختلف کالبد انسان، کمکی بسیار مهم در درک اصطلاحات پزشکی می‌کند و در نتیجه راه‌گشای کسب اطلاعات طبی خواهد بود. اینک نیز برخی دیگر از واژه‌های یونانی و لاتین که متعلق به اندامها و قسمتهای گوناگون بدن آدمی می‌باشند به نظرتان رسانده می‌شوند تا به این وسیله با دانشی افزونتر، مجهز به نگرشی عمیق و وسیعتر شوید و بدون نگرانی به کلمات نامأنوس بنگرید.

خوب است بدانید که بخاطر پرهیز از تراکم و ازدیاد محتویات یک فصل، و همچنین بدلیل ایجاد تنوع، از جایگزینی مطالب این بخش در کنار اطلاعات فصل دوم اجتناب شده است. نکته قابل ذکر اینکه: بی‌شک شما با واژه‌های مختلفی که دارای یک مفهوم می‌باشند مواجه خواهید شد. توصیه مولف این است که از یادگیری لغات هم‌معنی صرفنظر نکنید تا با اخذ دانش بیشتر صاحب اعتماد به نفس بیشتر نیز گردید.

PDF Compressor Free Version

برخی دیگر از واژه‌های یونانی و لاتین مربوط به بدن انسان

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
soma, somat/o	body	بدن
mel/o	limb	عضو
vesic/o	bladder	مثانه، کیسه
kerat/o, corne/o	cornea	قرنیه
retin/o	retina	شبکیه
ir/o, irid/o	iris	عنبیه
onych/o	nail	ناخن
cheir/o, chir/o	hand or hands	دست، دستان
om/o	shoulder	شانه، کتف
omphal/o	navel, umbilicus	ناف
pod/o	foot	پا
rach/i, rachi/o	spine	ستون فقرات
cor/e, core/o	pupil	حدقه، مردمک
carp/o	wrist	مچ دست
trich/o	hair, hair like structure	مو، مویی شکل
humer/o	humerus	بازو، استخوان بازو
calcane/o	heel	پاشنه پا
stern/o	sternum	جناغ سینه
condyl/o	condyle	مهره استخوان، مهره مفصل
chondr/o	cartilage	غضروف
vas/o	vessel	رگ
dactyl/o	finger, toe	انگشت پا، انگشت دست
aden/o	gland	غده
emia/	blood	خون
ventr/i, ventr/o	belly	شکم
dors/i, dors/o	back	پشت
chil/o, cheil/o	lip	لب
odont/o, dent/o	tooth	دندان
gloss/o	tongue	زبان
ureter/o	ureter	میزنای، حالب

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
urethr/o	urethra	پیشابراه
blephar/o	eyelid	پلک
cili/o	eyelash	مژه، موی کوتاه، مژگان
angi/o	vessel	رگ
chol/e	gall-bile	صفرا، ترشح کیسه صفرا
pelv/i	pelvis	لگن خاصره
derm/o, dermat/o	skin	پوست
pleur/o	pleura	پرده جنب (مربوط به شش)
pub/o	pubis, pubic bone	شرمگاه، استخوان شرمگاهی
myring/o	eardrum	پرده صماخ
brachi/o	arm	بازو
bucc/o	cheek	گونه
capit/o	head	سر
faci/o	face	صورت
gnath/o	jaw	آرواره، فک
labi/o	lip	لب
lingu/o	tongue	زبان
mamm/a, mamm/o	breast	پستان
nas/o	nose	بینی
occipit/o	back of head	پشت سر، استخوان پشت سر
ocul/o	eye	چشم
or/o	mouth	دهان
phall/o	penis	آلت تناسلی مرد
episi/o	vulva	آلت تناسلی زن
pil/o	hair	مو
tal/o	ankle, anklebone	قوزک، استخوان قوزک
tars/o	instep of foot, eyelid edge	پشت پا، حاشیه پلک
thel/o , thel/e	nipple	نوک پستان
trachel/o	neck, necklike structure	گردن، گردنی شکل
cyst/i,cyst/o	bladder, cyst, sac	مثانه، کیسه
ped	foot	پا

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
hist/o	tissue	بافت
lien/o	spleen	طحال
palat/o	palate (roof of mouth)	سقف دهان، کام
spondyl/o	vertebra, spinal column	مهره، ستون فقرات
tend/o , ten/o	tendon	زردپی
thym/o	thymus gland	غده تیموس
ven/e, ven/i, ven/o	vein or veins	سیاهرگ، سیاهرگها
viscer/o	viscera	احشاء
arteriol/o	small artery	سرخرگ کوچک
articulus	joint	مفصل
orbit/a	the bony cavity containing the eye ball	حدقه چشم
sangui	blood	خون
ven/a, ven/o	vein	سیاهرگ (ورید)
pollex	thumb	انگشت شست دست
pollex pedis	thumb of foot	انگشت شست پا
steth/o	chest	سینه
pes	foot	پا
thenar	the fleshy part of the hand at the base of the thumb.	برجستگی کف دست در قاعدهٔ شست
palpebra	eyelid	پلک
mentum	chin	چانه
naris	nostril	سوراخ بینی
mening/o	cover spinal cord and brain	بافت پوششی مغز و نخاع
choledoch/o	gall or bile duct	مجرا یا مجاری صفراوی
cycl/o	ciliary body	جسم مژگانی

تمرین (۱)

در واژه‌های معرفی شدهٔ این فصل و فصل دوم، کلمات مختلفی وجود دارند که دارای معنی یکسان هستند. آن‌ها را بیابید و در کنار یا در زیر یکدیگر بنویسید.

به مثال توجه کنید.

hemia, emia, sangui, hemato, hemo (خون)

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

هریک از عبارات زیر را معنی کنید. (ترجمه انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

توجه داشته باشید که هرگاه به مطالب دروس گذشته مسلط باشید، در تجزیه و درک معنی این عبارات ناتوان نخواهید بود.

*** تمرینات این فصل را حتماً انجام دهید ***

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
pleurisy	مثال: inflammation of pleura
cervical vertebra	.....
chondritis	.....
dentist	.....
dentalgia	.....
laparoscope	.....
oophorectomy	.....
psychosomatic	.....
thoracocentesis	.....
thoracic vertebra	.....
myringotomy	.....
mammography	.....
vasoectasia	.....
vasomotion	.....
mammoplasty	.....
myringitis	.....
venisuture (venorrhaphy)	.....
venogram	.....
retinopathy	.....
retinosis	.....
retinitis	.....
onychalgia	.....
onychosis	.....
ventroscopy	.....
ventrotomy	.....
vesicocolonic	.....

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
keratoconus	
keratocentesis	
keratopathy	
iritis	
iridocyclitis	
omphalectomy	
omphalophlebitis	
dorsalgia	
dorsiflexion	
omitis	
omocephalus	
podarthritis	
podalgia	
podencephalus	
corneoiritis	
corneitis	
chiroplasty	
chiropodalgia	
rachiotomy	
rachiocentesis	
rachiometer	
rachiomyelitis	
corectasis	
corectome	
coreometer	
carpectomy	
carpitis	
trichosis	
trichoscopy	
trichophobia	
humeral	

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
calcaneitis	.....
calcaneodynia	.....
sternocostal	.....
sternoalgia	.....
sternopericardial	.....
condyloma	.....
condylarthrosis	.....
chondrology	.....
chondropathology	.....
chondrosternal	.....
dactyloscopy	.....
dactylography	.....
dactylitis	.....
adenotomy	.....
adenoma	.....
adenoneure	.....
uremia	.....
hydremia	.....
cheilosis	.....
cheilostomatoplasty	.....
cheilotomy	.....
glossopharyngeal	.....
glossotrichia	.....
glossodynia	.....
ureteronephrectomy	.....
ureterolithotomy	.....
ureteropyelitis	.....
ureteropyeloneostomy	.....
ureteropyeloncphritis	.....
blepharoplasty	.....
blepharoconjunctivitis	.....

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
urethrometry	.....
urethrocystitis	.....
urethrodynia	.....
urethrectomy	.....
ciliariscope	.....
ciliectomy	.....
ciliosis	.....
angiography	.....
angiometer	.....
angiodermatitis	.....
angiocarditis	.....
cholangiography	.....
cholecyst	.....
choleangioma	.....
pelvimetry	.....
pelvicephalometry	.....
pelviotomy	.....
dermophlebitis	.....
dermopathy	.....
pleurisy	.....
pleurolith	.....
pleuropericarditis	.....
brachialgia	.....
brachiocephalic	.....
brachiocubital	.....
pubiotomy	.....
pubovesical	.....
puboprostatic	.....
buccoversion	.....
capitate	.....
faciocephalalgia	.....

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
faciocervical	
faciolingual	
faciobrachial	
gnathology	
gnathoplasty	
gnathocephalus	
gnathitis	
labiodental	
labioglossolaryngeal	
labioglossopharyngeal	
labiology	
linguogingival	
linguocervical	
nasitis	
nasopalatine	
nasopharynx	
occiput	
oculonasal	
oculometrocscope	
oculofacial	
phallitis	
phallodynia	
episioplasty	
episiotomy	
episiorrhaphy	
pilology	
pilocystic	
tarsalgia	
tarsectomy	
tarsitis	
thelalgia	

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
thelitis	.....
thelorrhagia	.....
trachelopexy	.....
trachelorrhaphy	.....
trachelotomy	.....
cystorrhaphy	.....
cystopyelitis	.....
cystolithectomy	.....
cystitome	.....
cystogram	.....
histology	.....
histodiagnosis	.....
histotome	.....
histoma	.....
lienectomy	.....
lienitis	.....
lienopancreatic	.....
lienopathy	.....
palatitis	.....
palatoplasty	.....
spondylitis	.....
spondylarthritis	.....
spondylalgia	.....
spondylosis	.....
tendovaginal	.....
tenectomy	.....
meningitis	.....
meningioma	.....
cerebral meningitis	.....
cerebrospinal meningitis	.....
thymusectomy	.....

PDF Compressor Free Version

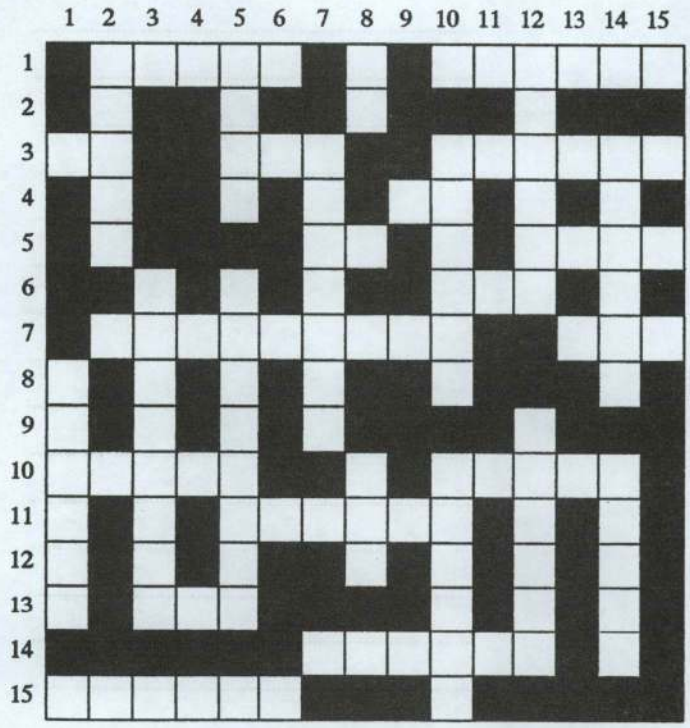
اصطلاح پزشکی	شرح یا معنی
thymopathy	.....
thymolysis	.....
visceropleural	.....
viscerosomatic	.....
visceroptosis	.....
arteriol/o	.....
articulus	.....
orbitotomy	.....
orbionometer	.....
pollex	.....
pollex pedis	.....
stethoscope	.....
stethospasm	.....
pes gigas	.....
pes valgus	.....
thenaritis	.....
palpebritis	.....
mentum	.....
choledocho	.....
cyclocephalus	.....
cyclitis	.....
melo	.....
cholemia	.....
dorsoventral	.....
hemocystogenesis	.....
osteorrhagia	.....
pericorneal	.....
proctospasm	.....
cyclicotomy	.....

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

تفریح علمی

جدول معماگونه را حل کنید.

افقی

1.1- bladder
1.2- finger or toe
3.1- iris
3.2- nose
3.3- bronchus
4.1- mouth
5.1- ear
5.2- skin
6.1- pupil of eye
7.1- bile duct
7.2- hair
10.1- nail
10.2- jaw
11.1- artery
13.1- shoulder
14.1- eardrum
15.1- excision

عمودی

1.1- duodenum
2.1- wrist
3.1- pharynx
5.1- tendon
5.2- eyelid
7.1- vertebra or spinal column
8.1- from away
8.2- vein
10.1- arm
10.2- gum
12.1- cartilage
12.2- larynx
14.1- neck
14.2- liver

PDF Compressor Free Version

فصل نهم

تعدادی پسوند و پیشوند

خوانندهٔ گرامی:

هرگاه تمرینات فصل قبل را انجام داده باشید، مطمئناً شادمان و پرتوان، آمادگی فراگیری درس نهم را دارید و محتاج به شنیدن کلام خسته نباشید، نیستید. اما اگر از اجرای دستورات تمرینی مبحث پیش اجتناب نموده‌اید، موکداً و مکرراً پرهیز از مطالعه مطالب فصل جدید را توصیه می‌نمایم.

در این بخش از کتاب به آگاهی شما دربارهٔ اجزاء یک کلمه مرکب (پسوند، پیشوند، ریشه) افزوده می‌شود؛ گرچه در خلال دروس، مثالها و تمرینات گذشته با بعضی از آن‌ها آشنا شدید.

PDF Compressor Free Version

عباراتی راکه ذیلاً ملاحظه می‌کنید غالباً بعنوان پسوند بکار می‌روند.

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
lys/is	destruction, breaking down	نابودی، تجزیه، تخریب
oma	swelling, tumor	غده، ورم، آماس
oid	like, similar to	شبیه، مانند
plas/ia, plas/is	growth	رشد، نمو
trophy/y, troph/o	development, nourishment	تغذیه، رشد، گسترش
malac/o, malac/ia	softening	نرم، نرمی
orrhea	flow or discharge	ترشح، بیرون دادن، خالی کردن، تخلیه
pnea	breathing, air, lungs	تنفس، هوا، ریه
pleg/ia	paralysis (loss of movement)	فلج
pares/is	less than paralysis, weakness	فلج خفیف، ضعف، سستی

نکته:

عبارات ia ،is و y از جمله پسوندهایی هستند که کلمه را بحالت اسم درمی‌آورند و در اصطلاح به noun suffix شهرت دارند.

به نمونه‌ها توجه کنید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
hemolysis	destruction of blood cells	تخریب یا تجزیه‌شدن سلولهای خونی
hematoma	a tumor of blood	تومور خونی
lipoid	similar to fat	شبیه به چربی
hyperplasia	over development	رشد بیش ازحد (تکثیر بی‌قاعدهٔ تعداد سلول‌ها)
hypertrophy	over development	بزرگ شدن سلول‌ها یا ازدیاد حجم بافت (رشد بیش از حد)
osteomalacia	softening of the bones	نرمی استخوان
pyorrhea	flow of pus	ترشح چرک
dyspnea	difficult breathing	اختلال تنفسی
hemiplegia	paralysis on one side of the body	فلج یک طرف بدن
paraplegia	paralysis of waist down	فلج نیمه تحتانی بدن

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

اصطلاحات پزشکی زیر را تعریف کنید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

اصطلاح پزشکی	شرح
adenoma	.....
hepatoma	.....
myeloma	.....
carcinoma	.....
fibroma	.....
glioma	.....
sarcoma	.....
glaucoma	.....
lymphoma	.....
myoma	.....
dyspnea	.....
opnea	.....
orthopnea	.....
tachypnea	.....
bradypnea	.....
pneodynamics	.....
pnemograph	.....
pneumarthrography	.....
pneumatometry	.....
pneumatotherapy	.....
hypotrophy	.....
atrophy	.....
dystrophy	.....
trophism	.....
adenoid	.....
anthropoid	.....
android	.....
gynoid	.....
thyroid	.....
ostcomalacia	.....

PDF Compressor Free Version

اصطلاح پزشکی	شرح
encephalomalacia	.....
craniomalacia	.....
malacotomy	.....
neurolysis	.....
lipolysis	.....
cytolysis	.....
hematolysis	.....
spermatolysis	.....
hypoplasia	.....
dysplasia	.....
osteochondrodysplasia	.....
diarrhea	.....
otorrhea	.....
rhinorrhea	.....
quadriplegia	.....
iridoplegia	.....
retinoplegia	.....
hemiplegia	.....
paraplegia	.....
hemiparesis	.....

تمرین (۲)

در مقابل هریک از تعاریف، اصطلاح مناسب قرار دهید.

۱- فلج حنجره .....

۲- فلج حلق .....

۳- فلج دست .....

۴- ترشح پرده جنب .....

۵- تجزیه ادرار .....

۶- تجزیه قند .....

۷- نرمی استخوان مچ دست .....

۸- نرمی ستون فقرات .....

۹- ترشح دهان .....

PDF Compressor Free Version

۱۰- فلج خفیف پلک چشم .....

۱۱- شبیه به دایره .....

۱۲- شبیه به سپر .....

۱۳- اختلال در رشد .....

۱۴- فلج خفیف صورت .....

۱۵- تومور سرطانی .....

نکته:

توجه داشته باشید که شکل صفتی واژه pnea به این صورت است: pneic

عباراتی راکه ذیلاً ملاحظه خواهید نمود غالباً بعنوان پیشوند بکار می‌روند.

جزء کلمه مرکب	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
acro	extremities	آخر، ته، انتهاها
aero	air	هوا
iso	equal	برابر، همسان
aniso	unequal	نابرابر، ناهمسان
eu	good, easy	خوب، ساده، آسان
homo	same	شبیه
hetero	different	مختلف، گوناگون
mal	bad, poor	بدی، فقر
megal/o, megal/y	large	بزرگ، بزرگی
meno	menstruation	قاعدگی، خونروش
noct, nyct	night	شب
pan	all, every	هر، همه
pyo	pus	چرک، عفونت
syn, sym	together, joined, united	با همدیگر، پیوسته، همبسته

مثالها را ملاحظه کنید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
acrodermatitis	inflammation of skin of extremities	التهاب پوست در قسمتهای انتهایی بدن
aerobic	living in presence of oxygen	هوازی (زنده در هوا)
anaerobic	living without oxygen	بی‌هوازی (زنده در هوای بدون اکسیژن)

PDF Compressor Free Version

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
eutocia	easy labor	زایمان راحت (خوب)
euthanasia	easy death	مرگ راحت
homosexual	attraction to those of same sex	تمایل به هم‌جنس
heterosexual	attraction to those of opposite sex	تمایل به جنس مخالف
heterogeneous	composed of unlike substances	متشکل از مواد مختلف
isothermal	equal temperature	برابری حرارتی
isocoria	equal sized pupils	هم‌اندازه بودن مردمک‌های دو چشم
anisocytosis	condition of cells of unequal size	نابرابری اندازه سلولها
malnutrition	bad or poor nutrition	بدی تغذیه، فقر غذایی
malaria	bad air	بدی‌هوا (علت‌نام‌گذاری بیماری‌مالاریا)
acromegaly	enlarged extremities	بزرگی بیش از حد انتهاها
megalocardia	enlarged heart	بزرگی قلب؛ بیش از حد طبیعی
menopause	cessation of menstruation	توقف قاعدگی
pandemic	epidemic of great proportions	همه‌گیر در سطحی گسترده یا جهانی
nocturia,nycturia	voiding during the night (not bed wetting)	شب ادراری، ادراک کردن در شب (البته منظور ادرارکردن در رختخواب نیست)
pyorrhea	flow of pus	ترشح چرک
syndrome	group of symptoms characteristic of a certain disease	یک گروه نشانه‌های یک بیماری

تمرین (۳)

در برابر هریک از تعاریف، اصطلاح پزشکی مناسب قرار دهید.

1- The study of malaria. .....

2- Bad or abnormal formation. .....

3- Paralysis of the extremities. .....

4- Easy breathing. .....

5- Difficult and painful menstruation .....

6- The study of air. .....

7- Having teeth of different shapes. .....

8- Grafting of corneal tissue taken from an individual. .....
of another species.

9- Having equal sized shapes. .....

PDF Compressor Free Version

10- Pain that occurs only in sleep. .....

11- Pus in the bladder. .....

12- A twin monster with heads fused into one. .....

13- An accumulation of pus in the thorax. .....

14- Excision of the entire colon. .....

15- Inflammation of all the joints. .....

16- Any disease due to change in atmospheric pressure. .....

17- Good digestion. .....

18- An extremely large (blood) cells. .....

19- Abnormal largeness of the hands. .....

20- Inflammation involving all the coats of a vessel. .....

تمرین (۴)

هریک از عبارتهای زیر را شرح دهید. (تمرین تحقیقی)

واژه	شرح
eukinesia	.....
euesthesia	.....
euphoria	.....
aerophobia	.....
aerotherapy	.....
nyctophobia	.....
megalomania	.....
megalosyndactyly	.....
acrokinesia	.....
acroesthesia	.....
acromelalgia	.....
heterokeratoplasty	.....
heterodermic	.....
heterocellular	.....
malabsorption	.....
malady	.....
malpractice	.....
menometrorrhagia	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
menostasis	.....
menorrhagia	.....
isosexual	.....
isocytosis	.....
isoantibody	.....
nyctophilia	.....
pancarditis	.....
panatrophy	.....
panautonomic	.....
sympodia	.....
sympathectomy	.....
synarthrosis	.....
synarthrophysis	.....
symptom	.....
menoschesis	.....
menostaxis	.....
malposition	.....
malocclusion	.....

تمرین (۵)

تطبیق دهید.

1- malacia	A- extremities
2- plegia	B- good, easy
3- oid	C- all, every
4- syn	D- menstruation
5- iso	E- destruction, breaking down
6- aero	F- unequal
7- troph	G- swelling, tumor
8- acro	H- like, similar to
9- paresis	I- night
10- mal	J- equal

PDF Compressor Free Version

11- oma	K- growth
12- eu	L- pus
13- orrhea	M- bad, poor
14- hetero	N- development, nourishment
15- plasia	O- together, joined
16- noct	P- enlarged, large
17- meno	Q- softening
18- homo	R- flow, discharge
19- pnea	S- air
20- pyo	T- loss of movement
21- lysis	U- same, likeness
22- pan	V- night
23- megal	W- together, with
24- aniso	X- less than paralysis
25- sym	Y- breathing, air, lungs
26- nyct	Z- different

PDF Compressor Free Version

فصل دهم

تعدادی جزء کلمه (ریشه، پسوند، پیشوند)

بیاد بیاورید زمانی را که در جستجوی دانش، این معشوق خویش، گنگ و حیران بودید و چون ماوای او را جستید مبهوت‌تر از گذشته خود را یافتید. بلی آن زمان معشوق شما ساکن دژی آنچنان محکم و سربفلک کشیده بود که چشم دل و حواستان همگی گواهی برنفوذ ناپذیری‌اش می‌دادند. حصاری متشکل از سنگواژه‌های سترگ و سهمگین که به زبری و خار ابهام مجهز بودند.

براستی چه کرده‌اید که اینک بر بلندای دیوار قلعه ایستاده‌اید و این چنین عمیق، نگاه پویندهٔ خویش را به اندرون دوخته‌اید؟

سکوت شما امری طبیعی است زیرا اکنون که محو تماشای محصور هستید، سخن مرا نمی‌شنوید لیکن سرود دسته‌جمعی سنگواژه‌ها که طنین انداز فضا می‌باشد، خود بهترین پاسخ است.

آن عاشق جسور، خود بر خار ما فکند — انبوه تیغ و خار، آتش بُد او سپند
برتن نشسته زخم، صدها نه بل کرور — اما دلش نشد، خالی زعشق و شور
او رفت و رفت و رفت پرشور و پرامید — که اینک چو فاتحان بر بام ما رسید
او عاشق است و لیک معشوقه ساحر است — در اختفای خویش استاد و ماهر است
فکر سفر به سر، دارد چون عاشقان — در بحر آبی و مواج و بیکران
با زورقی ضعیف در راه پرخطر — دارد به دل امید، کآخر کند سفر

آری آن سوی حصار، اقیانوسی است آبی و بیکران، با موجهایی خروشان و کف‌آلود؛ و شما به عشق وصال یار با خیال ساختن زورقی از ۹ تکه چوب اطلاعاتی، آهنگ سفر در آن آبی مغرور و مواج را دارید. ولی دست نگه دارید، شتابزده عمل نکنید. یکبار دیگر به سفارش مولف گوش فرادادە با یافتن تکه چوبهای اطلاعاتی افزونتر که تا پایان مطالعه کتاب بدست خواهید آورد، از این مسافرت خطیر پرهیز نمایید. بی‌گمان تا آن زمان زورق موجود به قایقی بدل می‌شود و آنگاه با اطمینان خاطر از ایمنی بیشتری که بهره‌ور خواهید شد، ره سپار می‌گردید.

خوانندهٔ عزیز

در این فصل با تعدادی دیگر از اجزاء یک کلمه مرکب (پسوند، پیشوند، بن واژه) آشنا می‌شوید که بیشتر آنها به عنوان بن واژه بکار می‌روند.

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه مرکب	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
ankyl/o	stiffening, immovable	خشکی، جمود، حرکت ناپذیر
carcin/o	cancer	سرطان
cry/o	cold	سردی، سرما
crypt/o	hidden	نامعلوم، مخفی
esthes/ia	feeling, sensation	حس، درک
gravid/a	pregnant	آبستن، حامله
lip	fat	چربی
lith	stone	سنگ
calculus	stone	سنگ
necr/o	death, dead, decayed	مرگ، مرده، فاسد شده
par/o, par/a	to bear	زائیدن
path/o	disease	بیماری
phag/o, phag/ia	eat	خوردن
schisto, schizo, schiso	split, cleft, fissure	جدایی، شکاف، تقسیم شده
sclero	hardening	سختی، سخت شدن، تصلب
stasis	stoppage, standing still	جلوگیری، توقف
therap/o, therap/y	treatment	درمان، معالجه
therm/o	heat	گرما، حرارت
thromb/o	clot	لخته، لخته شدن
trauma	injury	جراحت، زخم، آسیب
orrhexis	rupture	گسیختگی، پارگی، تجزیه شدن
spasm	spasm	انقباض ناگهانی و شدید
gnos	knowledge	دانش، آگاهی
drom/e, drom/o	running	درحال اجرا، جاری
opia	vision	بینایی
ur, uro, uria	urine	ادرار

PDF Compressor Free Version

به مثالها توجه نمایید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
ankyloblepharon	immovable eyelids	پلکهای حرکت ناپذیر، چسبندگی پلکها
ankyloglossia	stiff tongue	جمود زبان
carcinoma	cancerous tumor	غده سرطانی بدخیم
cryotherapy	treatment by using cold	درمان بوسیله سرما (سرمادرمانی)
cryptorchidism	hidden or undescended testis	بیضه مخفی یا پائین نیامده
anesthesia	without sensation	بی‌حس
primigravida	pregnant for the first time	حامله برای اولین بار
lipoma	fatty tumor	تومور چربی
rhinolith	a stone in the nose	سنگ در بینی
calculogenesis	the formation of stone	تشکیل سنگ
necrectomy	excision of dead tissue	برداشتن بافت مرده با عمل جراحی
necrosis	refers to a condition in which dead tissue is surrounded with healthy tissue	حالتی که در آن، بافت مرده بوسیله بافت زنده و سالم احاطه شده (مرگ بافت بدلیل بیماری)
multipara	a woman who has born more than one child	زنی که چندبار زائیده است (مکررزا)
pathology	the study of diseases; that branch of medicine which treats of the essential nature of disease.	آسیب شناسی
adenopathy	glandular disease	بیماری غده‌ای
phagotherapy	treatment by feeding	غذادرمانی
schizotrichia	splitting of the hairs at the ends	جدا شدن مو از ریشه
arteriosclerosis	hardening of the arteries	تصلب شرائین
hemostasis	control of bleeding	جلوگیری از خونریزی
hydrotherapy	treatment with water	آب درمانی
thermometer	an instrument for determining temperatures	وسیله‌ای برای اندازه‌گیری حرارت
thrombosis	condition of clotting	حالت لخته‌شدن خون، خون‌لختگی
traumatherapy	treatment of wounds and injuries	درمان زخم و جراحت
hysterorrhexis	rupture of the uterus	پارگی رحم
myospasm	a spasm of a muscle	انقباض ناگهانی عضله
diagnosis	the art of distinguishing one disease from another	تشخیص بیماری
dromograph	an instrument for recording conduction or flow	وسیله‌ای برای ثبت جریان یا ریزش
myopia	nearsightedness	نزدیک بینی
uremia	urine in the blood	وجود ادرار در خون

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

در مقابل تعاریف زیر، اصطلاح پزشکی مناسب قرار دهید.

1- blood in the urine. .....

2- enlarged colon. .....

3- spasm of a nerve. .....

4- study or science dealing with the blood. .....

5- condition of "eating cells". .....

6- treatment with water. .....

of one-half of the body, one side. .....

.....

outcome of a disease. .....

a woman who has borne more than one child. .....

11- a woman in her first pregnancy. .....

12- heating through. .....

13- excision of a clot. .....

14- inflammation of a vessel with formation of a clot. .....

15- abnormal fear of heat. .....

16- without knowledge. .....

17- split tongue. .....

18- the scientific study of the sense organs and sensation. .....

19- rupture of the liver. .....

20- hardening of a vessel. .....

21- spasm of a vessel. .....

22- when an organ contains pus that is hidden, it is said to be ... .

23- the destruction of tissue by application of extreme cold... .....

24- adhesions of lips or immovable lips. .....

25- increase (development) of bodily fat. .....

26- a woman who is pregnant and has been pregnant at least twice before. .....

27- passage of air through a wound in the chest wall. .....

28- any disorder or disease of the heart. .....

29- farsightedness. .....

30- hardening of muscle tissue. .....

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

در مقابل هریک از عبارات فارسی زیر، مترادف لاتین یا یونانی، و مترادف انگلیسی بگذارید.

۱- سنگ .....
۲- ادرار .....
۳- انقباض ناگهانی و شدید .....
۴- خوردن، بلعیدن .....
۵- جدایی، شکاف .....
۶- لخته، لخته شدن .....
۷- سرما .....
۸- زایمان .....
۹- حرارت .....
۱۰- جراحت، زخم .....
۱۱- پارگی، گسیختگی .....
۱۲- بینایی .....
۱۳- حس .....
۱۴- مخفی، نامعلوم .....
۱۵- درمان .....
۱۶- دانش .....
۱۷- درحال اجرا، جریان داشتن .....
۱۸- آبستن .....
۱۹- چربی .....
۲۰- حرکت ناپذیر .....
۲۱- جلوگیری، توقف .....

تمرین (۳)

کلمات زیر را شرح دهید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
urinalysis	.....
polyuria	.....
pyuria	.....
diuresis	.....
hemoglobin	.....
hemarthrosis	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
hematemesis	.....
hemangioma	.....
cardiomegaly	.....
laryngospasm	.....
syndrome	.....
schizophrenia	.....
hypophagia	.....
lithotripsy	.....
cryptitis	.....
dysesthesia	.....
cardiorrhexis	.....
phleborrhexis	.....
diplopia	.....
psychopathy	.....
agnosia	.....
thermoesthesia	.....
dactylospasm	.....
phlebostasis	.....
arteriostasis	.....
cryptorrhea	.....
orchidopexy	.....
lithogenesis	.....
bradyphagia	.....
dysphagia	.....

PDF Compressor Free Version

فصل یازدهم

واژه‌های بیانگر رنگ، شمارش، باکتریها و پسوندهای مربوط به جمع بستن اسامی

در این فصل برای تحقق چهار هدف سعی شده است:

۱- آشنایی با واژه‌هایی که بیانگر رنگ هستند.

۲- آگاهی از برخی واژه‌های شمارشی.

۳- فراگیری پسوندهایی که مربوط به جمع بستن اسامی می‌شوند.

۴- درک مطلب مختصر راجع به باکتریها.

PDF Compressor Free Version

* واژه‌هایی که بیانگر رنگ هستند *

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
chrom/o	color	رنگ
alb/us, alb/a, albicans	white	سفید
erythr/o	red	قرمز، سرخ
melan/o	black	سیاه
leuc/o, leuk/o	white	سفید
cyan/o	blue	آبی
rhod/o	red	قرمز، سرخ رنگ
cirrhos	orange-yellow	نارنجی
lutein	raffror yellow	پیگمان زرد، زرد کم‌رنگ
poli/o	gray	خاکستری
chlor/o, chlor/os	green	سبز
xanth/o	yellow, yellowish	زرد، زرد رنگ
ruber, rubor	red	قرمز، سرخ

به نمونه‌ها دقت کنید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
chromometer	instrument for measuring amount of color in a substance	وسیله اندازه‌گیری رنگ یک ماده
albiduria	the discharge of white or pale urine	ادرار سفید و رنگ پریده
erythrocyte	red blood cell	سلول قرمز خون، گلبول قرمز
melanoglossia	black tongue	زبان سیاه
leukocyte	white blood cell	گلبول سفید، سلول سفید خون
cyanoderma	blue skin	پوست آبی
rhodocyte	red blood cell	گلبول قرمز
cirrhonosus	a fetal disease characterized by a golden-yellow staining of the pleura and peritoneum.	نوعی بیماری جنینی که علامت مشخصه آن رگه نارنجی رنگی در پرده جنب و صفاق می‌باشد.
xanthopia	yellow vision	زرد بینی
chloropia	green vision	سبز بینی
polioencephalitis	inflammation of the gray substance of the brain.	التهاب بخش خاکستری رنگ مغز
rubricyte	red cell	به نوعی گلبول قرمز با هسته کوچک اطلاق می‌شود
luteinic	pertaining to yellow pigment	مربوط به رنگدانه زرد

PDF Compressor Free Version

آگاهی از برخی واژه‌های شمارشی لاتین و یونانی

عبارت لاتین	عبارت یونانی	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
uni	mon/o	one	یک
du/o	dy/o	two	دو
tri	tri	three	سه
quadr/i	tetr/a	four	چهار
quinqu	pent/a	five	پنج
sex	hex/a	six	شش
sept/i	hept/a	seven	هفت
oct/o	oct/a, oct/o	eight	هشت
novem, nonus	ennea	nine	نه
deca, decem	dek/a	ten	ده
semi	hemi	one half	نصف
centi	hect/o, hecat/o	one hundred	یکصد
milli	kilo	one thousand	یکهزار
primi	prot/o	first	اولین
secundi	deut/o, deuter/o	second	دومین
tert	trit/o	third	سومین
di, dis	dys	twice, duplication	دوبرابر
bi		two	دو
multi		many	زیاد
	dipl/o	double	دوتایی
ambi	amph/o, amph/i	both or both sides	هر دو، هر دوطرف

به مثالها توجه نمایید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
unilateral	one side	یک طرف
bilateral	two side	دوطرف
tricuspid	having three points or cusps	سه گوشه، سه پایه، سه لتی
quadriplegia	paralysis of all four limbs	فلج کامل بدن (فلج‌ازناحیه چهاردست‌وپا)
primipara	a woman who has one pregnancy that resulted in a viable young	زنی که یکبار بچه زنده بدنیا آورده است.
ambiopia	double vision	دوتایی بینی
multipara	a woman who has born more than one child	چندزا: زنی که بیش‌از یکبار زائیده باشد.
semicircle	a half of a circle as divided by a diameter	نیمدایره
hemiplegia	paralysis on one side of the body	فلج یک سمت بدن
ambidextrous	able to use either hand with equal dexterity	توانایی بکار بردن هر دو دست به اندازه مساوی
diplopia	double vision	دوتایی بینی
amphoteric	having opposite characters	آنچه دارای دو خاصیت متضاد است

PDF Compressor Free Version

فراگیری پسوندهایی که مربوط به جمع بستن اسامی می‌شوند

۱- هرگاه حرف آخر یک اسم به a ختم شود، مانند vertebra، bursa، gingiva یا facia برای جمع بستن آن اسم کافی است که حرف a به ae تبدیل گردد.

به مثالها توجه کنید:

vertebrae	gingivae
faciae	bursae

۲- هرگاه دو حرف آخر یک اسم به um ختم گردد، مانند speculum، diverticulum، ovum، datum، medium یا bacterium، آنگاه باید برای جمع بستن آن اسم، دو حرف مذکور به a تبدیل شود.

به نمونه‌ها توجه نمایید:

ova	specula	media
data	bacteria	diverticula

۳- اگر دو حرف آخر یک اسم us باشد، مانند: coccus، bacilus، focus، nucleus، uterus، fungus برای جمع بستن آن اسم باید دو حرف مذکور به i تبدیل گردد.

مثالها را ملاحظه کنید:

cocci	fungi	nuclei
bacili	uteri	foci

۴- هرگاه در حرف آخر یک اسم is باشد، مانند: diagnosis، urinalysis، testis، crisis، آنگاه برای جمع بستن آن اسم کافی است که دو حرف is به es تبدیل شود.

نمونه‌ها را مشاهده نمایید:

diagnoses	urinalyses
crises	testes

۵- اگر دوحرف آخر یک اسم به ex یا ix ختم شود، مانند: apex، cervix، appendix برای جمع بستن آن اسم باید دو حرف مذکور به ices تغییر داده شود به مثالها توجه کنید:

appendices	cervices	apices

۶- اگر اسمی به حروف ma ختم شود، مانند: enema و carcinoma، برای جمع بستن آن اسم کافی است دوحرف مذکور به mata تبدیل گردد.

carminomata	enemata

دقت نمایید:

درک مطلب مختصر راجع به باکتریها

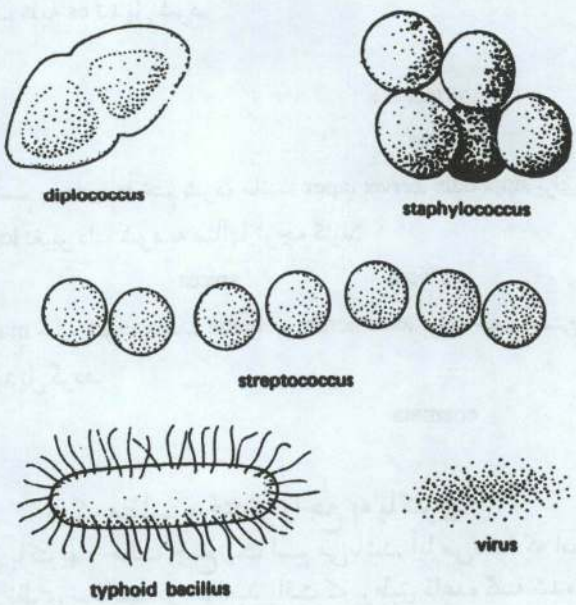
واژه bacteria به معنی باکتریها، حالت جمع یک اسم می‌باشد. آیا می‌دانید که اسم مفرد آن چیست؟ هرگاه بر مطالب این فصل نظری بیافکنید در خواهید یافت که برطبق قاعده گفته شده، اسم مفرد bacteria بصورت bacterium است.

دانش باکتری‌شناسی شاخه‌ای از علم میکروبشناسی است که راجع به انواع باکتریها و ویژگیهای هریک از آنها صحبت‌می‌نماید. دودسته‌اصلی‌باکتریها که‌براساس شکل‌مجزا شده‌اند عبارتنداز "کوکوس" و "باسیلوس".

PDF Compressor Free Version

ذیلاً تعدادی واژه راکه مربوط به دو گروه مذکور هستند، مطالعه خواهید کرد.

عبارت	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
coccus	a bacterium that is round in shape	نوعی باکتری که دایره‌ای شکل است.
bacillus	a bacterium that is rod-shape	نوعی باکتری که میله‌ای شکل است.
strepto	twisted; bacteria that grow in twisted chains.	صفت باکتریهایی که بصورت سلسله تاب‌دار (مارپیچی) رشد می‌کنند.
staphylo	bunches, like grapes; bacteria that grow in clusters.	صفت باکتریهایی که بصورت خوشه‌ای رشد می‌کنند.
diplo	pairs, double; bacteria that grow in pairs.	صفت باکتریهایی که بصورت دوتایی رشد می‌کنند.
streptococcus	round bacteria that grow in twisted chains.	باکتریهایی حلقوی که به شکل سلسله‌های مارپیچی رشد می‌کنند.
staphylococcus	round bacteria that grow in clusters.	باکتریهایی حلقوی که بصورت خوشه‌ای رشد می‌نمایند.
streptobacillus	rod-shaped bacteria that grow in twisted chains.	باکتریهایی میله‌ای شکل که بصورت مارپیچی رشد می‌کنند.
diplococcus	round bacteria that grow in pairs.	باکتریهایی حلقوی که بصورت دوتایی رشد می‌کنند.

شکل ۱-۱۱

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

اسامی زیر را به حالت جمع درآورید.

مفرد	جمع	مفرد	جمع
coccus	.....	cervix	.....
bacilus	.....	appendix	.....
thrombus	.....	carcinoma	.....
ovum	.....	testis	.....
enema	.....	paralysis	.....
vertebra	.....	fungus	.....
prognosis	.....	uterus	.....
medium	.....	nucleus	.....
apex	.....	stoma	.....
bursa	.....	speculum	.....

تمرین (۲)

در مقابل هریک از تعاریف زیر، عبارت مناسب قرار دهید.

1- a red blood cell. .....

2- condition of blueness. .....

3- black tumor. .....

4- white blood. .....

5- treatment with eating. .....

6- round bacteria growing in clusters. .....

7- round bacteria growing in chain formation. .....

8- rod-shaped bacteria. .....

9- round bacteria that grow in pairs. .....

10- a fetal disease characterized by a golden _ yellow staining of the pleura and peritoneum. .....

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

هریک از عبارتهای زیر را تعریف کنید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
semicomatose	.....
multipara	.....
diplopia	.....
uniform	.....
leukocyte	.....
biweekly	.....
bicuspid	.....
ambiopia	.....
ambidextrous	.....
ambivalence	.....
bifurcation	.....
triangle	.....
unioval	.....
hemigastrectomy	.....
seminormal	.....
xantoderma	.....
melanoderma	.....
erythropia	.....
chlorocyte	.....
erythremia	.....
leukoblast	.....
melanoblast	.....
chloroblast	.....
xanthemia	.....
cyanosis	.....
staphyloplasty	.....
staphylotomy	.....
staphylorrhaphy	.....
staphylococcosis	.....
streptosepticemia	.....

PDF Compressor Free Version

فصل دوازدهم

عبارات و اصطلاحات جهت ها

و وضعیت‌های آناتومیکی بدن

عبارات و اصطلاحاتی را که در این فصل ملاحظه خواهید نمود مربوط به جهت و وضعیت آناتومیکی بدن می‌باشد. بدون توضیح بیشتر، شما را به مطالعه جدی و دقیق دعوت می‌نمایم.

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
anterior (ventral)	toward the front or in front of	جلویی، قدامی
Posterior (dorsal)	toward the back or in back of	پشتی، خلفی
lateral	side	جنبی، پهلویی، مربوط به طرف
bilateral	both sides	دوطرفی
medial (mesial)	middle	میانی، وسطی
oblique	at an angle	اریب، مایل، زاویه‌دار
superficial	pertaining to the surface	سطحی
erect	directed, vertical	مستقیم، راست
superior (supra)	above	بالا، بالایی
inferior (sub)	below	زیر، پائین، پائینی
proximal	nearest to center	در جهت نزدیک به مرکز (تنه)
distal	farthest	مربوط به انتها یا نوک، انتهایی
peripheral	outer edges	محیطی، برونی، دور از مرکز
cephalic	pertaining to head	مربوط به سر، سری
caudal	pertaining to tail	مربوط به دم، دمی
upright	standing	راست، عمودی
recumbent	lying down	خوابیدن، حالت درازکش
decubitus	lying down	وضعیت درازکش، خوابیدن
supine, supination	face up; palm up	خوابیدن به پشت، به طرف بالا بودن کف دست
Prone, pronation	face down; palm down	خوابیدن به رو، بطرف پائین بودن کف دست
rotation (version)	turning	چرخش، گردیدن، تغییر
eversion	turning outward, inside out	حرکت به طرف خارج، وارونه
inversion	turning inward, inside out	حرکت به طرف داخل، وارونه
flexion	bending	خم کردن
extension	straightening	عمل باز کردن یا راست کردن
internal	Pertaining to inside	داخلی، درونی
external	pertaining to outside	خارجی، برونی
sinistro	to the left, the left	چپ، به سمت چپ
dextro	to the right, the right	راست، به سمت راست
quadrant	one quarter of a circle	یک ربع دایره
ad	toward	نزدیک، به طرف
ab	away from	دور از

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
endo	within	درون، داخل
ecto, exo	outside	خارج، بیرون
retro	behind (backward)	پشت، عقب، وراء
peri	around	گرداگرد، پیرامون
para	around, near, beyond	گرداگرد، نزدیک، ماورای
extra	outside	خارج، بیرون
epi	upon	روی، بالای
infra, sub	below, under	زیر، پائین
trans	across, through	سراسر

آنچه راکه ذیلاً ملاحظه خواهید نمود، اصطلاحات وضعیتی خاصی است که در معالجات، آزمایشها و جراحیها بکار برده می‌شود. برای درک بهتر آن‌ها به شکل (۱-۱۲) توجه نمایید. شکل (۲-۱۲) نیز نمایانگر برخی از اصطلاحات و عبارات جهتی و وضعیتی است.

Trendelenberg position

lithotomy position

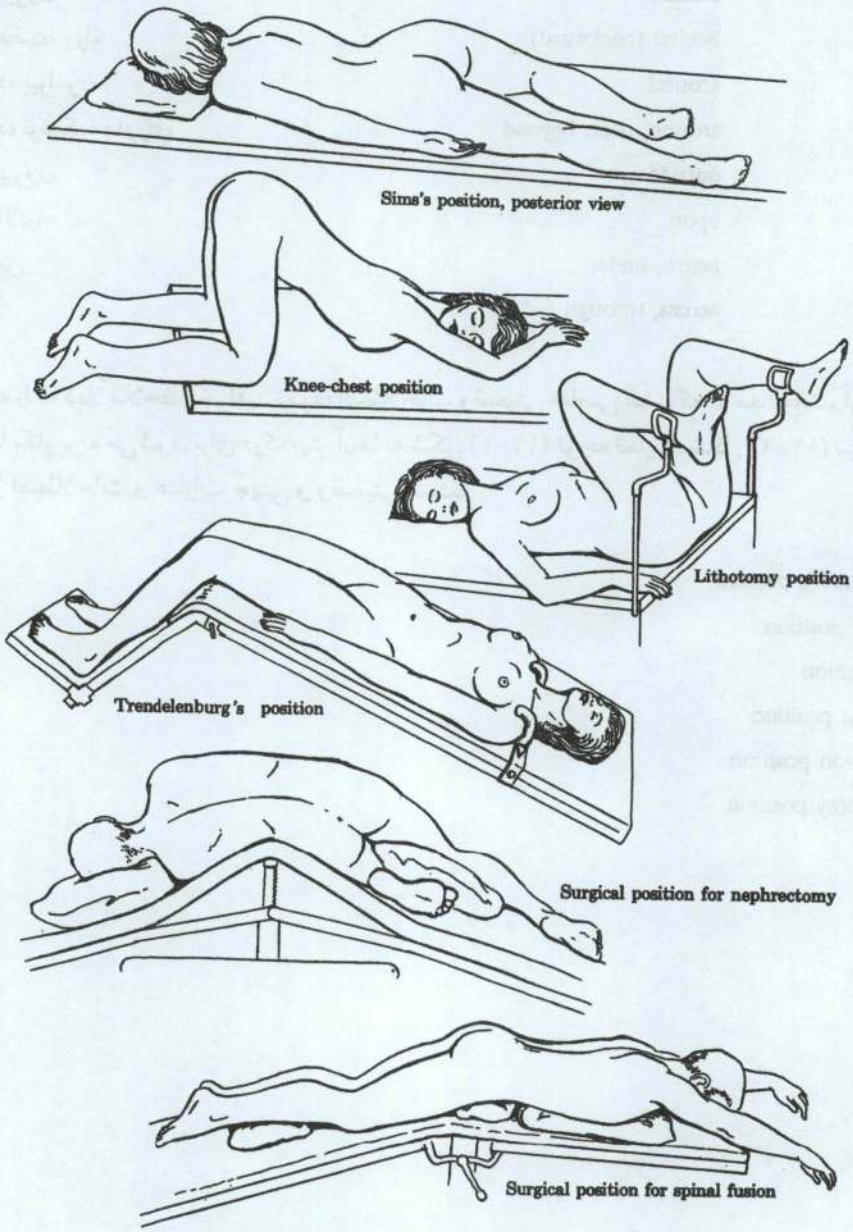
sims's position

knee-chest position

spinal fusion position

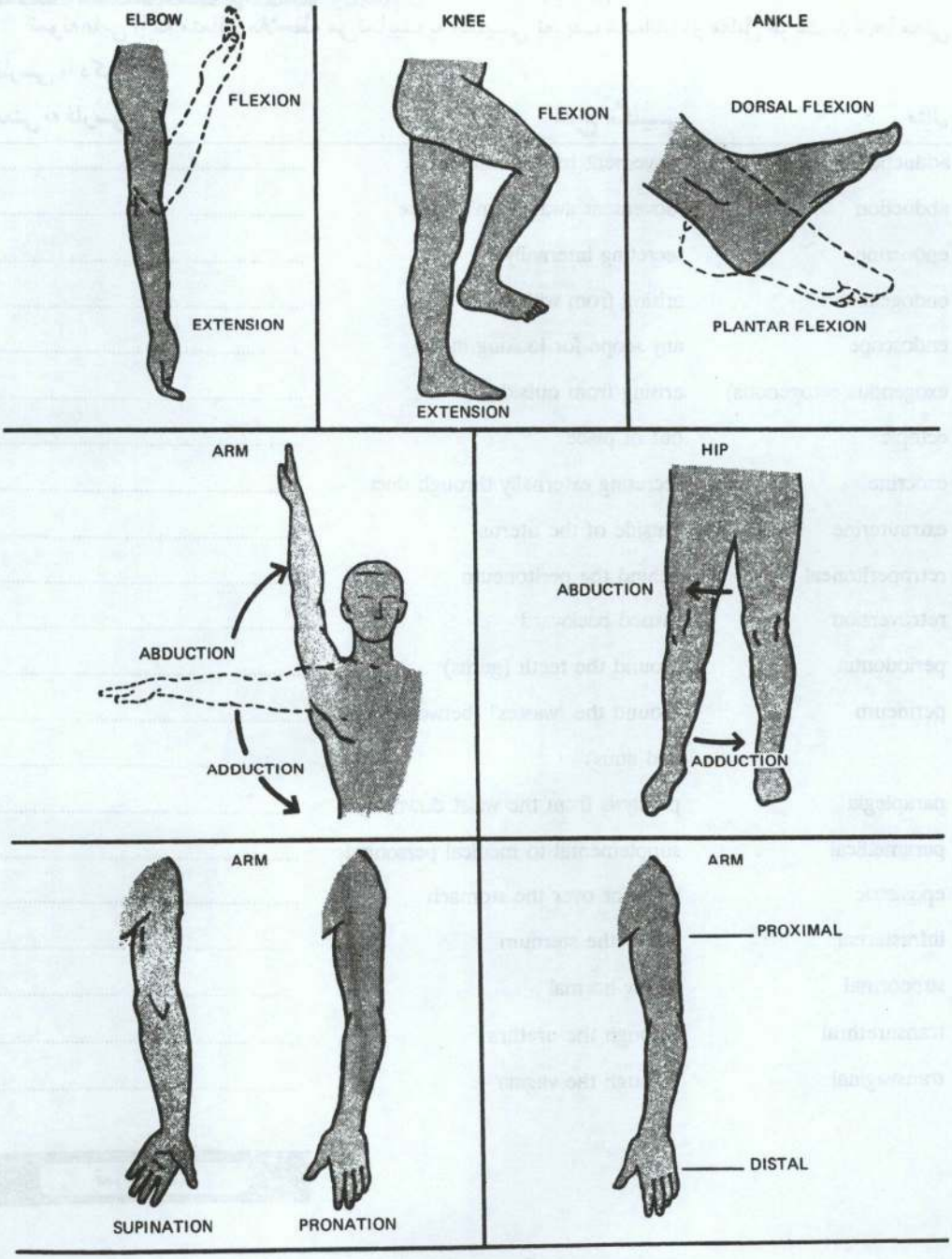
nephrectomy position

PDF Compressor Free Version

شکل ۱ـ۱۲

PDF Compressor Free Version

شکل ۲ـ۱۲

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

نمونه‌هایی را که متعاقباً ملاحظه می‌نمایید، به انگلیسی تعریف شده‌اند؛ در مقابل هریک از آن‌ها معنی فارسی را ذکر کنید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
adduction	movement toward midline	.....
abduction	movement away from midline	.....
endocrine	secreting internally	.....
endogenous	arising from within	.....
endoscope	any scope for looking inside	.....
exogenous(ectogenous)	arising from outside	.....
ectopic	out of place	.....
exocrine	secreting externally through duct	.....
extrauterine	outside of the uterus	.....
retroperitoneal	behind the peritoneum	.....
retroversion	turned backward	.....
periodontal	around the teeth (gums)	.....
perineum	around the "wastes" (between vagina	.....
	and anus)	.....
paraplegia	paralysis from the waist down	.....
paramedical	supplemental to medical personnel	.....
epigastric	upon or over the stomach	.....
infrasternal	below the sternum	.....
subnormal	below normal	.....
transurethral	through the urethra	.....
transvaginal	through the vagina	.....

تمرین (۲)

۱- تفاوت میان دو واژه perineum و peritoneum را بررسی کنید.

۲- تفاوت میان دو واژه paraplegia و hemiplegia را تحقیق نمایید.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

جملات زیر را با قرار دادن کلمه مناسب کامل کنید.

1) The opposite of proximal is .....

2) A term that means side is ..... and both sides .....

3) Recumbent, decubitus, supine, and prone are all terms that refer to the ..... position.

4) The term that refers to the "head" is .....

5) The term that refers to the "tail" is .....

6) Internal and external mean ..... and .....

7) ..... means kneeling-chest on table.

8) ..... means lying on left side, right leg slightly forward, knees flexed..

9) ..... means lying flat on back, legs in stirrups.

10) ..... means lying on back, face up, head lowered, knee bent, legs hanging over end of table.

تمرین (۴)

درستی یا نادرستی جملات زیر را تعیین کنید.

1- A transvaginal hysterectomy requires no abdominal incision.

2- A finger has three small bones-distal, medial, and proximal. The distal one is the tip of the finger.

3- Caudal anesthesia is injected into an arm vein.

4- The head is superior to the spine.

5- The abdomen is divided into quadrants to make describing an area easier and more exact.

6- An ectopic pregnancy is usually in the fallopian tube, but it could also be in the perineum.

7- peripheral vision means vision out to the sides.

8- movement of the arm away from the body is called abduction.

9- When the gums are inflamed, we say a person has periodontal disease.

تمرین (۵)

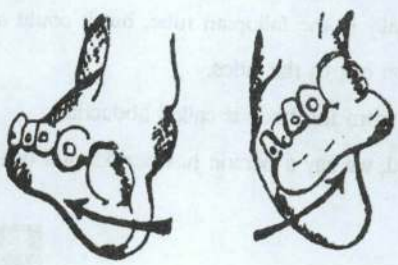
تطبیق دهید.

1- anterior	A- outside
2- lateral	B- around
3- trans	C- turning
4- dextro	D- lying down

PDF Compressor Free Version

5- internal
6- external
7- epi
8- rotation
9- upright
10- retro
11- ecto, exo
12- endo
13- ad
14- ab
15- flexion
16- sinistro
17- peri
18- recumbent
19- decubitus
20- eversion
21- quadrant
22- supine, supination
23- posterior
24- superior
25- prone, pronation
26- infra, sub, inferior

E- bending
F- across, through
G- within
H- side
I- above
J- below
K- toward
L- away from
M- standing
N- inside
O- to the left, or the left
P- behind
Q- outside
R- to the right, or the right
S- one quarter of a circle
T- toward the front
U- toward the back
V- upon or over
W- lying down
X- turning outward
Y- face up; palm up
Z- face down; palm down

Eversion Inversion

Eversion and inversion of the foot

شکل ۳ـ۱۲

PDF Compressor Free Version

فصل سیزدهم

تعدادی دیگر از اجزاء کلمه

فصل سیزدهم، فصل تحقیق و تمرین است و برای آنانکه جوینده دانش هستند بسیار شیرین و لذتبخش ـ لیکن کسانیکه در مطالعه دقیق کتاب کوتاهی نموده از اجرای راهنمائیها و تمرینهای تعیین شده اجتناب کرده‌اند، بر باور و عقیده اجداد خویش صحه گذاشته، عدد سیزده را نحس و فصل سیزدهم کتاب خودآموز اصطلاحات پزشکی را بسیار طاقت‌فرسا می‌یابند.

خواننده عزیز

در این بخش تعداد زیادی از اجزاء یک کلمه مرکب اعم از بن واژه، پسوند و پیشوند، به نظرتان خواهد رسید که بعضی از آن‌ها را در خلال انجام تمرینهای گذشته شناخته‌اید. نکته قابل ذکر اینکه: ایجاد فصل سیزدهم از لحاظ کیفی و کمّی بر این تدبیر و تصمیم استوار گردیده که شما بیش از پیش به صفت پویندگی و شکیبایی خویش متکی شده، به تلاش و سعی بیشتری وادار شوید.

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
audi/o	hearing	.....
acromi/o	acromion	.....
alges/i	abnormal sensitivity	.....
anter/o	before	.....
aut/o	self	.....
acu	a needle	.....
actin/o	ray	.....
all/o	other, different	.....
ambl/y	dim, dull	.....
antr/o	cavity, antrum	.....
atel/o	incomplete, imperfect	.....
bio	life	.....
brachy	short	.....
brev/i	short	.....
balan/o	glans (penis or clitoris)	.....
bar/o	weight, heavy	.....
bil/i	bile	.....
blast/o	embryonic form	.....
cele	hernia	.....
caus, caut	burn	.....
clas/ia, clas/o, clas/i	break, breaking	.....
cel, coel	hollow, cavity	.....
cac/o	bad, diseased, abnormal	.....
cari/o	decay	.....
cat/a	down, downward	.....
cer	wax	.....
cleis/is	closure, occlusion	.....
coll/o	glutinous, jellylike	.....
copr/o	feces, excrement	.....
calcane/o	heel	.....
duct	lead	.....

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
dolich/o	long	.....
dyn/ia, dyn/o	pain	.....
dacry/o	tear	.....
doch/o	duct	.....
emesis	vomiting	.....
edem	swelling	.....
es/o	within, inward	.....
eury	wide, broad	.....
epipl/o	omentum	.....
erg/o	work	.....
fiss	split, cleft	.....
fibr/o	fibrous, fiber	.....
gen/o	generation, producing	.....
gen/esis	origin	.....
gen/ous	beginning	.....
glyc/o	sugar, sweet	.....
gynec/o	woman	.....
gangli/o	ganglia	.....
hapl/o	simple, single	.....
hidr/o	sweat	.....
hyal/o	glassy, transparent	.....
ible, ile	capable, able	.....
im, in	not	.....
iatr/o	treatment	.....
ischi/o	ischium	.....
ichthy/o	fish	.....
idi/o	personal, one's own	.....
in/o	fiber, fibrous	.....
kary/o	nucleus	.....
kin/esio, kin/e, kin/o	movement, motion	.....
lei/o	smooth	.....

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
lept/o	slender, thin, small	.....
lev/o	left, to the left	.....
lapar/o	abdominal wall	.....
leps/o	seizure, attacks of sleep	.....
lacrim/o	tear	.....
labi/o	lip	.....
lal/o	speech disorder	.....
macr/o	large	.....
micr/o	small	.....
meta	change, beyond	.....
morph/o	form, structure, shape	.....
meg/a, meg/alo, meg/aly	large, oversized	.....
mi/o	less, decrease	.....
mania	madness	.....
muc/o	mucus	.....
myc/o	fungus	.....
mes/o	middle	.....
mon/o	single	.....
myx/o	mucus	.....
necr/o	death	.....
ne/o	new	.....
nev/o	birthmark, mole	.....
null/i	none	.....
narc/o	sleep	.....
oid	resembling	.....
opia	vision	.....
opt/o, optic/o	seeing	.....
olig/o	few, little	.....
opisth/o	backward, behind	.....
orth/o	straight, normal, correct	.....
ox/y	sharp, quick, acute, acid	.....

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
o/o	ovum	.....
ocul/o	eye	.....
onc/o	tumor, mass	.....
osm/o	odor, sense of smell	.....
ptosis	prolapse, downward	.....
poly	many, much, excessive	.....
pseud/o	false	.....
poiesis	formation, production	.....
pachy	thick	.....
pale/o	old, primitive	.....
platy	flat, wide	.....
ple/o	more	.....
poikil/o	irregular, varied	.....
peps/ia, peps/o	digestion	.....
pyel/o	renal pelvis	.....
phon/o	voice	.....
plas/o	formation, development	.....
psych/o	mind, soul	.....
phor/o	bear, carry	.....
plasm/o	formation	.....
phren/o	diaphragm	.....
perine/o	perineum	.....
phac/o	lens of the eye	.....
phot/o	light	.....
phyt/o	plant	.....
plic/i	fold	.....
prot/o	first	.....
pteryg/o	wing	.....
ptyal/o	saliva	.....
radicul/o	root	.....
scler/o	hardness	.....

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
scoli/o	twisted, crooked	.....
stere/o	solid, three dimensional	.....
spermat/o	spermatozoa	.....
syphil/o	syphilis	.....
sept/o	infection	.....
sarc/o	flesh	.....
scot/o	darkness	.....
seb/o	sebum	.....
sial/o	saliva	.....
sit/o	food	.....
somn/o	sleep	.....
son/o	sound	.....
sphygm/o	pulse	.....
sten/o	narrowness, constriction	.....
sthen/o	strength	.....
stigmat/o	mark, point	.....
top/o	place, location	.....
tel/e, tel/o	distant, end	.....
terat/o	monster, wonder	.....
thant/o	death	.....
trop/o	turning	.....
ultra	beyond, excess	.....
ur/o	urine	.....
varic/o	varicose vein	.....
xen/o	strange, foreign	.....
xer/o	dry	.....

تمرین (۱)

واژه‌هایی را که در این درس دارای معانی یکسان هستند، پیدا کنید و در یک گروه قرار دهید.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

هریک از اصطلاحات و کلمات مرکب ذکر شده در ذیل را تعریف کنید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
audiometer	.....
acromiohumeral	.....
hyperalgesia	.....
analgesia	.....
paralgesia	.....
anterolateral	.....
anterosuperior	.....
autophobia	.....
autohemotherapy	.....
acupressure	.....
actinodermatitis	.....
alloplasia	.....
amblyopia	.....
antroscopy	.....
ateloglossia	.....
biology	.....
biogenesis	.....
brachydactylia	.....
brachygnathous	.....
brevicollis	.....
breviflexor	.....
balanoplasty	.....
hypobaropathy	.....
biliuria	.....
angioblast	.....
neuroblast	.....
cystocele	.....
rectocele	.....
causalgia	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
cautery	.....
osteoclasis	.....
clastothrix	.....
arthroclasia	.....
celiac	.....
coelom	.....
cacorhinia	.....
cariogenic	.....
catalepsy	.....
cerosis	.....
colpocleisis	.....
colloid	.....
coprostasis	.....
calcaneodynia	.....
abduct	.....
dolichocephalic	.....
dolichoderus	.....
cephalodynia	.....
dacryocystitis	.....
dacryoadenalgia	.....
dacryopyorrhea	.....
choledochitis	.....
hematemesis	.....
cephaledema	.....
edematous	.....
esophoria	.....
eurysomatic	.....
eurycephalic	.....
epiplopexy	.....
synergy	.....
fissure	.....
fissile	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
neurofibroma	.....
angiofibroma	.....
pyogenic	.....
genophobia	.....
pathogenesis	.....
heterogenous	.....
glycogen	.....
hypoglycemia	.....
glycolysis	.....
glycorrhea	.....
gynecopathy	.....
gynecologist	.....
gynecoid	.....
cerebral ganglia	.....
cervical ganglia	.....
haploid	.....
haplopathy	.....
hidroadenitis	.....
hidrosis	.....
hyperhidrosis	.....
hyalomucoid	.....
flexible	.....
contractile	.....
immature	.....
involuntary	.....
pediatrics	.....
ischiorectal	.....
ischiopubic	.....
ichthyosis	.....
idiopathy	.....
inocystoma	.....
karyophage	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
kinetogenic	.....
kinesialgia	.....
kinesiology	.....
leiodermia	.....
leiotrichous	.....
leptomeningitis	.....
leptodactylous	.....
leptodermic	.....
levoduction	.....
levorotation	.....
laparectomy	.....
narcolepsy	.....
nasolacrimal	.....
labiomycosis	.....
echolalia	.....
macrobiosis	.....
macrencephaly	.....
micracoustic	.....
microbe	.....
metastasis	.....
metachrosis	.....
metacarpal	.....
morphology	.....
megalgia	.....
megalomania	.....
hepatomegaly	.....
miosis	.....
mucus	.....
mucoid	.....
pneumonomycosis	.....
mycology	.....
mesoderm	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
mononucleosis	.....
monomyoplegia	.....
monocyte	.....
mononeural	.....
necrosis	.....
necrophobia	.....
necropsy	.....
neonatal	.....
neoplasm	.....
neocyte	.....
neopathy	.....
nevocarcinoma	.....
nullipara	.....
narcosis	.....
narcotic	.....
lipoid	.....
android	.....
ambiopia	.....
optometer	.....
optician	.....
oligophrenia	.....
oligomenorrhea	.....
opisthocheilia	.....
orthodontics	.....
oxyesthesia	.....
oxyrhine	.....
oogenesis	.....
ooblast	.....
oculonasal	.....
oncolysis	.....
anosmia	.....
hysteroptosis	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
blepharoptosis	.....
nephroptosis	.....
polyuria	.....
polyarthritis	.....
polyneuritis	.....
polyotia	.....
polyneuralgia	.....
polyphobia	.....
polycystic	.....
polyphagia	.....
pseudomania	.....
pseudocyesis	.....
pseudocyst	.....
pseudoedema	.....
pseudoesthesia	.....
hemopoiesis	.....
leukopoiesis	.....
pachyderma	.....
pachyonychia	.....
pachycephalic	.....
paleogenetic	.....
paleologic	.....
platyglossal	.....
platycephaly	.....
pleonexia	.....
pleonosteosis	.....
pleomorphism	.....
pleomastia	.....
poikiloderma	.....
poikilothermic	.....
dyspepsia	.....
bradypepsia	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
apepsia	
pyelitis	
pyeloplasty	
dysphonia	
phonometer	
phonomyography	
hyperplasia	
chondrodysplasia	
psychiatrist	
psychologist	
psychosis	
psychoneurosis	
psychopath	
exophoria	
phorometer	
hypophoria	
euphoria	
phorology	
phacoid	
phacocele	
phototherapy	
dermatophytosis	
plica	
protoplasm	
pterygoid	
ptyalogram	
radiculoneuritis	
sclerosis	
arteriosclerosis	
scoliosis	
scoliosiometry	
stenocoriasis	

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
stenosis	
stereoscope	
stereognosis	
spermatolysis	
spermatocyst	
spermatopathy	
syphilopsychosis	
syphilosis	
syphilotherapy	
aseptic	
septemia	
sarcoma	
scotoma	
seborreha	
sialoadenitis	
sitotherapy	
insomnia	
sphygmomanometer	
asthenia	
astigmatism	
topalgia	
telemetry	
teratoma	
thantoid	
heterotropia	
ultrasonic	
varicocele	
xenophobia	
xeroderma	

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

تطبیق دهید.

1- abortion	A- secretion from deep down in bronchial tubes.
2- abscess	B- waste matter, elimination.
3- axilla	C- instrument for sterilizing (steam under pressure)
4- adnexa	D- dropping down, out of place
5- autoclave	E- localized collection of place
6- biopsy	F- preventive measure
7- catheter	G- full of pus, producing pus
8- congenital	H- armpit
9- excretion	I- termination of pregnancy before fetusis viable
10- ischemia	J- accessory parts of a structure
11- incotinence	K- examination of live tissue
12- prolapse	L- process of listening for sounds
13- prophylaxis	M- period when symptoms disappear temporarily
14- obesity	N- acute and chronic condition, sore stiff muscles
15- remission	O- insufficient supply of blood
16- virus	P- present at birth (born with)
17- purulent, pus	Q- a tube / usually for withdrawing fluid
18- sputum	R- fat, excessive overweight
19- rheumatic	S- infectious agent, smaller than bacteria
20- auscultation	T- inability to control urination

تمرین (۴)

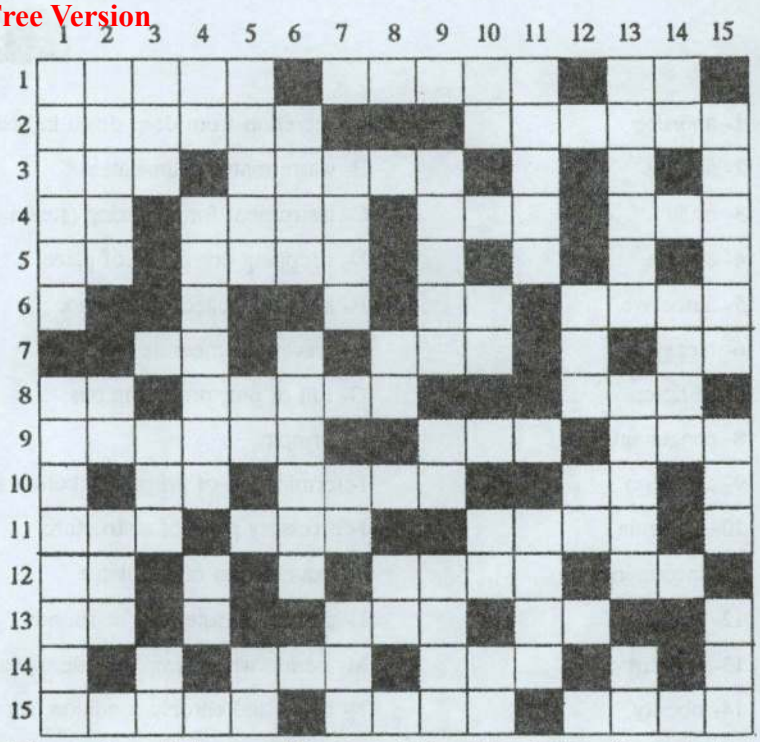
جدول معماگونه زیر را حل کنید.

تفریح و سرگرمی

Vertically عمودی

1.1- abnormal sensitivity 1.2- acromi/o 2.1- sleep 2.2- two 2.3- left, to the left 3.1- three 3.2- fat 3.3- abbreviation for blood pressure 4.1- two letter of rye (the creal plant) 4.2- abstention from eating 4.3- not 5.1- nail 5.2- abbreviation for Nomina Anatomica 5.3- iris 6.1- generation 6.2- tear 7.1- air 7.2- ovum (egg) 7.3- foot 8.1- abbreviation for serum hepatitis 8.2- abbreviation for oculus levus (left eye) 9.1- fast 9.2- ear 9.3- behind 10.1- good, (easy) 10.2- abbreviation for bowel movement 10.3- chemical symbol for sodium 10.4- mouth 11.1- flow (discharge) 11.2- oil 12.1- up, back, again

PDF Compressor Free Version

12.2- pertaining to 13.1- inflammation of the ear 13.2- tear 13.3- abbreviation for numerical aperture 14.1- again 14.2- sweat 15.1- orrhaphy (suture) 15.2- hollow, cavity 15.3- new

Horizontally افقی

1.1- cavity 1.2- before 1.3- abbreviation for operating room 2.1- larynx 2.2- kidney to bladder tube 3.1- three letter of grip 3.2- any of various unicellular fungi capable of fermenting carbonhydrates 4.1- out of 4.2- an inflammatory disease of the oil glands 4.3- a word termination denoting 4.4- place, location 5.1- then 5.2 bear, carry 6.1- abbreviation for hemoglobin 6.2- abbreviation for (association for the study of humen infertility) 7.1- abbreviation for alkaline tuberculin 7.2- with, together 7.3- negative prefix 8.1- away from 8.2- jaw 8.3- to join 9.1- pertaining to cili 9.2- tumor 9.3- anything shaped like a bow (curve) 10.1- the suffix indicating state or condition 10.2- radicul/o 10.3- pertaining to 11.1- abbreviation for occipito levaposterior 11.2- less, decrease 11.3- death 12.1- chemical symbol for methyl 12.2- pertaining to mouth 12.3- chemical symbol for ytterbium 13.1- abbreviation for intravenous 13.2- more 13.3- within 14.1- fiber 14.2- more than sufficient 15.1- kidney 15.2- back 15.3- bad, abnormal.

PDF Compressor Free Version

فصل چهاردهم

واژه‌های مصطلح مربوط به دستگاهها و قسمتهای تشکیل‌دهنده بدن آدمی

خوانندهٔ گرامی

آنچه را که از این فصل به بعد مطالعه خواهید کرد، برخی مطالب و واژه‌های مصطلح مربوط به دستگاهها و قسمتهای تشکیل دهنده بدن آدمی می‌باشد. اطمینان داشته باشید که با خواندن فصول جدید اطلاعات لغوی شایع بسیاری را کسب می‌نمایید که بی‌تردید زمینه‌ای مفید و مناسب را برای درک شما از علم پزشکی فراهم می‌کند.

همانطور که قبلاً نیز گفته شد، رشد بکارگیری واژه‌های انگلیسی به جای کلمات یونانی و لاتین بطور مداوم و مستمر افزایش می‌یابد لذا از ملاحظه اصطلاحات پزشکی انگلیسی تعجب نکنید و فقط سعی نمایید که مترادفهای انگلیسی اصطلاحات را هم فراگیرید.

PDF Compressor Free Version

اصطلاح	مترادف فارسی
the body structure	ساختمان بدن
upper extermity	اندام انتهایی قسمت فوقانی بدن
lower extremity	اندام انتهایی قسمت تحتانی بدن
body cavities	حفرات بدن
dorsal cavity	حفره عقبی یا پشتی بدن
ventral cavity	حفره جلویی یا شکمی بدن
cranial cavity	حفره جمجمه
thoracic (pleural) cavity	حفره قفسه سینه
peritoneal (abdominopelvic) cavity	حفره لگنی‌شکمی
spinal (vertebral) cavity	حفره ستون فقراتی
cells	سلولها
nucleus	هسته
cytoplasm (protoplasm of the cell)	ماده تشکیل دهنده یا سازنده سلول
cell membrane	پوسته یا غشاء سلول
tissues	بافتها
epithelial tissue	بافت پوششی
connective tissue	بافت پیوندی
muscle tissue	بافت ماهیچه‌ای
hematopoietic tissue	بافت خون‌ساز
blood tissue	بافت خونی
nervous tissue	بافت عصبی
organs	اندامها، اعضاء
systems	سیستم، دستگاه: مجموعه اعضایی که برای انجام کار معینی فعال و هماهنگ می‌شوند.
integumentary system	سیستم پوششی (محافظتی) بدن
musculoskeletal system	سیستم اسکلتی ماهیچه‌ای بدن
cardiovascular system	سیستم قلبی عروقی
gastrointestinal system	سیستم گوارشی (روده‌ای معده‌ای)
respiratory system	سیستم تنفسی
genitourinary system	سیستم ادراری تناسلی
endocrine system	سیستم غدد داخلی درون‌ریز
nervous system	سیستم عصبی
body planes	برشهای بدنی
coronal (frontal)plane	برشی که بدن را به دو قسمت خلفی و قدامی تقسیم می‌کند.
midsagital (median) plane	برشی که بدن را به قسمت چپ و راست بطور مساوی تقسیم می‌کند.
transverse plane	برشی که بدن را به دو بخش فوقانی و تحتانی قسمت می‌نماید.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

جملات زیر را با قراردادن واژه مناسب (که در این فصل آموخته‌اید) کامل کنید.

1- Another name for the abdominopelvic cavity is ..... .

2- Two other names for the chest cavity are ..... and ..... .

3- The cavity that contains the brain is ..... .

4- The smallest unit of living matter is ..... .

5- ..... holds the cell together.

6- Names the main parts of a cell are ....., ... and ..... .

7- ..... plane divides the body into equal right and left.

8- ..... system includes brain, spinal cord, and special senses.

9- ..... plane divides the body into anterior and posterior sections.

10- ..... system includes muscles, bones, and connective tissue.

11- ..... plane divides the body into superior and inferior sections.

12- ..... contains chromosomes, genes (hereditary units) are in the chromosomes.

13- The cavity that contains the spinal cord is ..... .

14- Which part contains the genes?

15- .... a group of organs that work together to perform a certain function.

16- The cavity that contains stomach, intestines, liver, gallbladder, pancreas, spleen, reproduction organs and urinary bladder is ..... .

17- The diaphragm is a dom-shaped muscle that ..... the pleural and peritoneal cavities.

18- ..... are made up of several kinds of tissues.

19- The basic types of tissue are ....., ..., ... and ..... .

20- ..... system manufactures hormones.

تمرین (۲)

هریک از اندامهای تعیین شده، مربوط به کدام دستگاه بدن انسان می‌شوند؟ اصطلاح مناسب را مانند مثال بنویسید.

۱- قلب	heart	cardiovascular system
۲- استخوان	.....	.....
۳- شش‌ها	.....	.....
۴- ستون فقرات	.....	.....
۵- بیضه	.....	.....
۶- کلیه‌ها	.....	.....

PDF Compressor Free Version

۷- غدهٔ تیروئید .....
۸- معده .....
۹- پوست .....
۱۰- تخمدان .....
۱۱- مغز .....
۱۲- رگها .....
۱۳- روده کوچک .....
۱۴- روده بزرگ .....
۱۵- غده فوق کلیوی .....

تمرین (۳)

با استفاده از فرهنگ اصطلاحات پزشکی، هریک از واژه‌های ذیل را ترجمه کنید.

واژه	شرح
adipose tissue	.....
areolar tissue	.....
axon	.....
centrosome	.....
chromosome	.....
cuboidal epithelium	.....
deoxyribonucleic acid (DNA)	.....
endothelium	.....
enzyme	.....
golgi apparatus	.....
inorganic matter	.....
invertebrata	.....
involuntary muscle tissue	.....
lysosome	.....
mesothelium	.....
metabolism	.....
mitochondria	.....
mitosis	.....

PDF Compressor Free Version

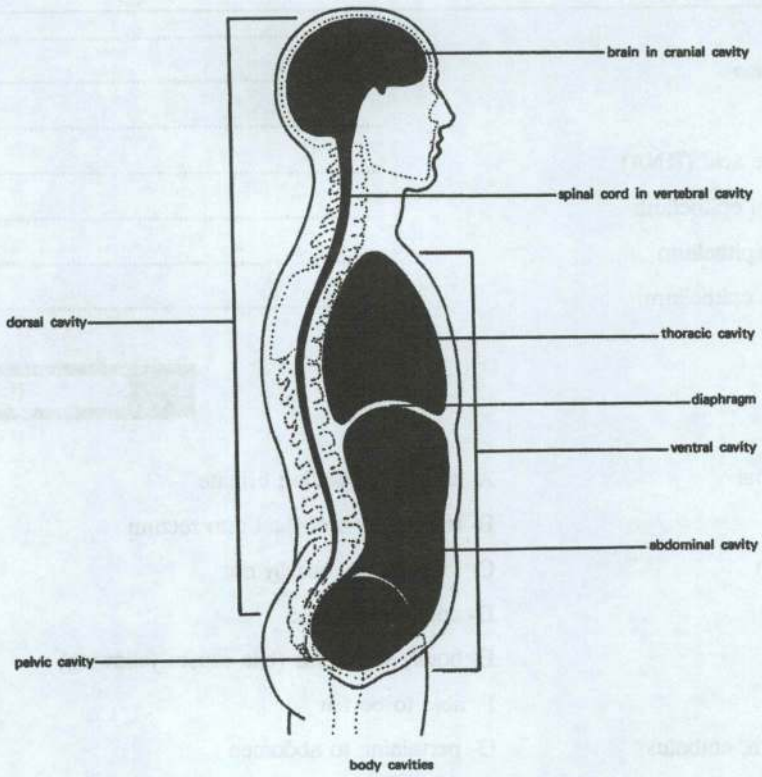
واژه	شرح
molecule	.....
phagocytosis	.....
ribosome	.....
ribonucleic acid (RNA)	.....
transitional epithelium	.....
stratified epithelium	.....
squamous epithelium	.....

تمرین (۴)

تطبیق دهید.

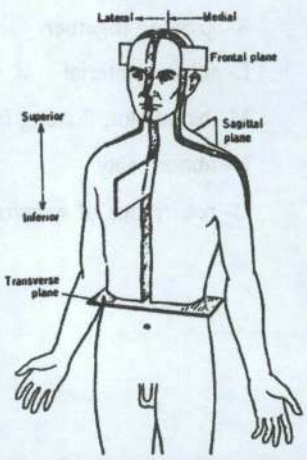
1- abdominal	A- to empty bladder; urinate
2- acute	B- introduction of fluid into rectum
3- adhesion	C- long-lasting, usually not
4- anomaly	D- connective tissue
5- catgut	E- bodily secretions (bile causes yellowing)
6- chronic	F- able to be felt
7- embolism, embolus	G- pertaining to abdomen
8- exacerbation	H- sudden, severe
9- enema	I- ineffective in pumping blood
10- serous	J- membrane that produces serumlike substance
11- jaundice, icterus	K- growing together
12- fascia	L- suture material
13- fibrilation	M- blood clot, floating freely in blood stream
14- void	N- abnormality
15- palpable	O- recurrence of symptoms after period of remission

PDF Compressor Free Version

شکل ۱ـ۱۴

plane

Planes of the body (Davenport). Anterior view, in the anatomical position, with standard planes of reference shown by cleavages.

شکل ۲ـ۱۴

PDF Compressor Free Version

فصل پانزدهم

سیستم پوششی

آیا دستگاه (سیستم) پوششی بدن خود را می‌شناسید؟ با مطالعه فصل پانزدهم در واقع واژه‌هایی را درمی‌یابید که به شما شناخت مختصری نسبت به اجزاء، اعمال، بیماریها و معالجات معمول سیستم پوششی بدن انسان خواهند داد.

البته بار دیگر تأکید می‌گردد که برای درک جامع و کامل موضوع، به تحقیق و کاوش خود شما نیاز می‌باشد، و این کتاب صرفاً برای ترغیب و تحریک بیشتر شما تألیف گردیده است.

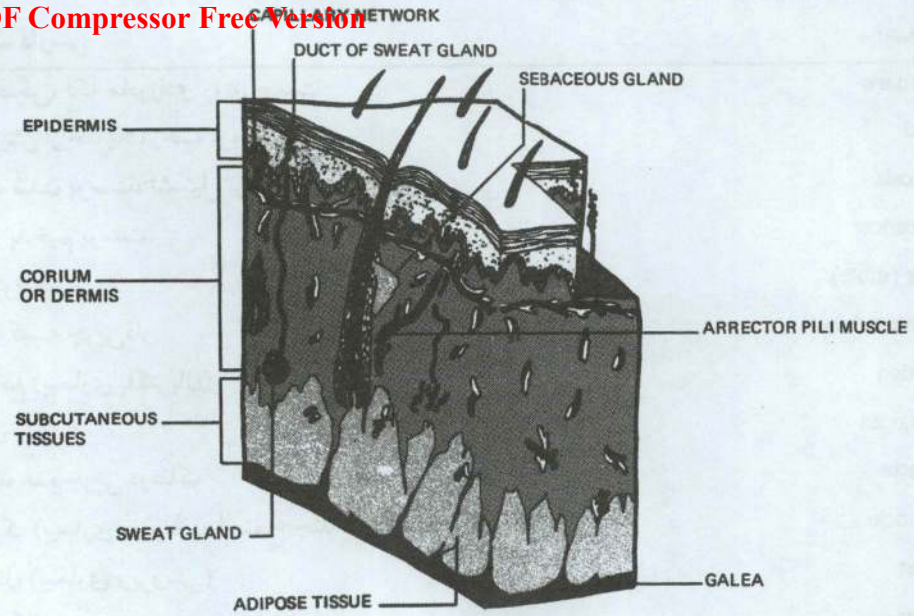
PDF Compressor Free Version

اصطلاح	مترادف فارسی
integumentary system	دستگاه پوششی بدن
epidermis	لایه خارجی پوست
dermis (corium)	بخش حقیقی پوست، پوست
subcutaneous	بخش زیرین پوست
hair	مو
nail	ناخن
function of skin	اعمال پوست
protection	حفاظت
reception	دریافت یا گیرندگی تحریکات
temperature regulation	تنظیم حرارت
waste controlling	کنترل (دفع) مواد اضافی
skin lesions	ضایعات یا زخمهای پوست
skin eruptions	ترکیدگیهای پوست
skin exanthems	جوشهای پوست
macule	لکه
papule	لکه متورم شده کوچک
nodule	غده یا برجستگی کوچک
tumor	آماس (غده) بدخیم یا خوش‌خیم
vesicle	کیسه (تاول) کوچک مایع‌دار
bulla	تاول بزرگ
pustule	دانه پر از چرک
scale (crust)	پوسته، لایه خارجی تشکیل شده
fissure	شکاف، ترک
ulcer	زخم یا ضایعه عمیق
abscess	چرک دانه بزرگ
urticaria (hives)	کهیر
erythema	سرخی پوست
skin disorders	اختلالات پوست
verruca (wart)	زگیل
plantar wart	زگیل کف پایی

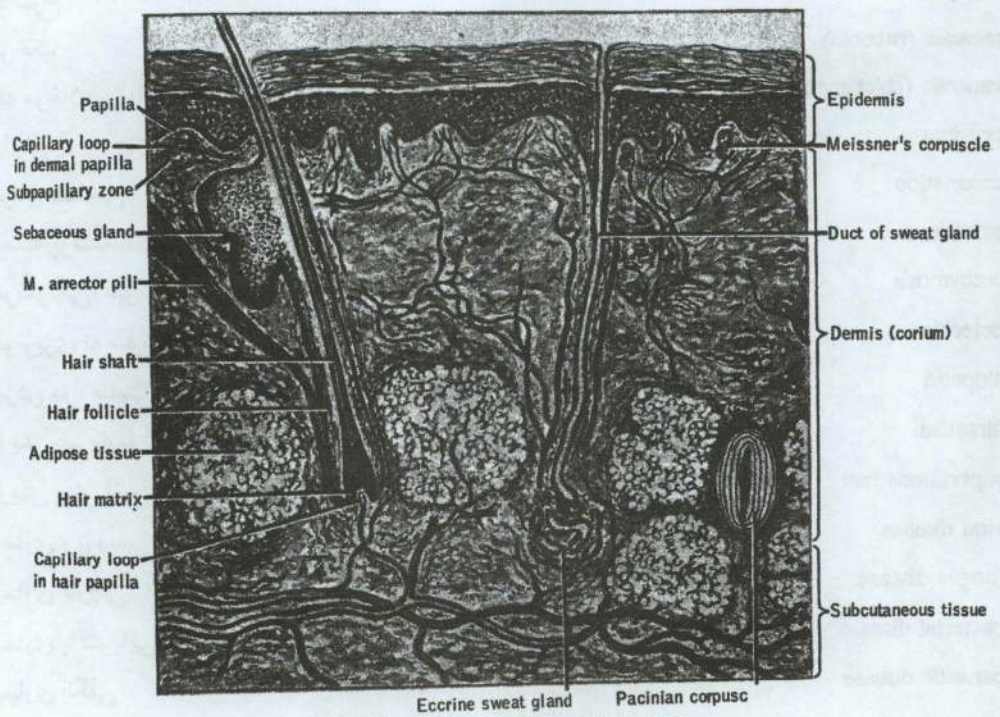
PDF Compressor Free Version

اصطلاح	مترادف فارسی
birthmark	ماه‌گرفتگی، لکه مادرزادی روی پوست
keloid	رشد بیش از حد یک زخم، تومور پوستی
keratosis	سخت شدن پوست، تشکیل تومورهای بافت شاخی
skin cancer	تومور بدخیم پوست
nevus (mole)	خال گوشتی
steatoma (wen)	غده یا کیسه چربی‌دار
impetigo	زرد زخم (بیماری باکتریال)
contagiosa	مسری
furuncle	کورک، غده چربی دردناک
carbuncle	کفگیرک (بیماری مربوط به اجتماع چند کورک عفونی در کنار هم)
herpes	تب‌خال (بیماری ویروسی)
scabies	جرب، گال
dermatophytosis (dermatomycosis)	بیماریهای قارچی پوست
erysipelas	باد سرخ
measles (rubeola)	سرخک
varicella (chickenpox)	آبله مرغان
pruritus	خارش
excoriation	خراش سطحی
exfoliation	پوسته پوسته شدن و ریختن لایه‌های سطحی پوست
ecchymosis	خونمردگی، کبود شدن پوست
petechia	خونریزی ته سوزنی
alopecia	ریزش مو، طاسی
hirsutism	رویش غیرمعمول مو
superfluous hair	رویش بیش از حد موی صورت در زنان
viral disease	بیماری ویروسی
fungus disease	بیماری قارچی
bacterial disease	بیماری باکتریایی
parasitic disease	بیماری انگلی
allergic disease	بیماری حساسیتی

PDF Compressor Free Version

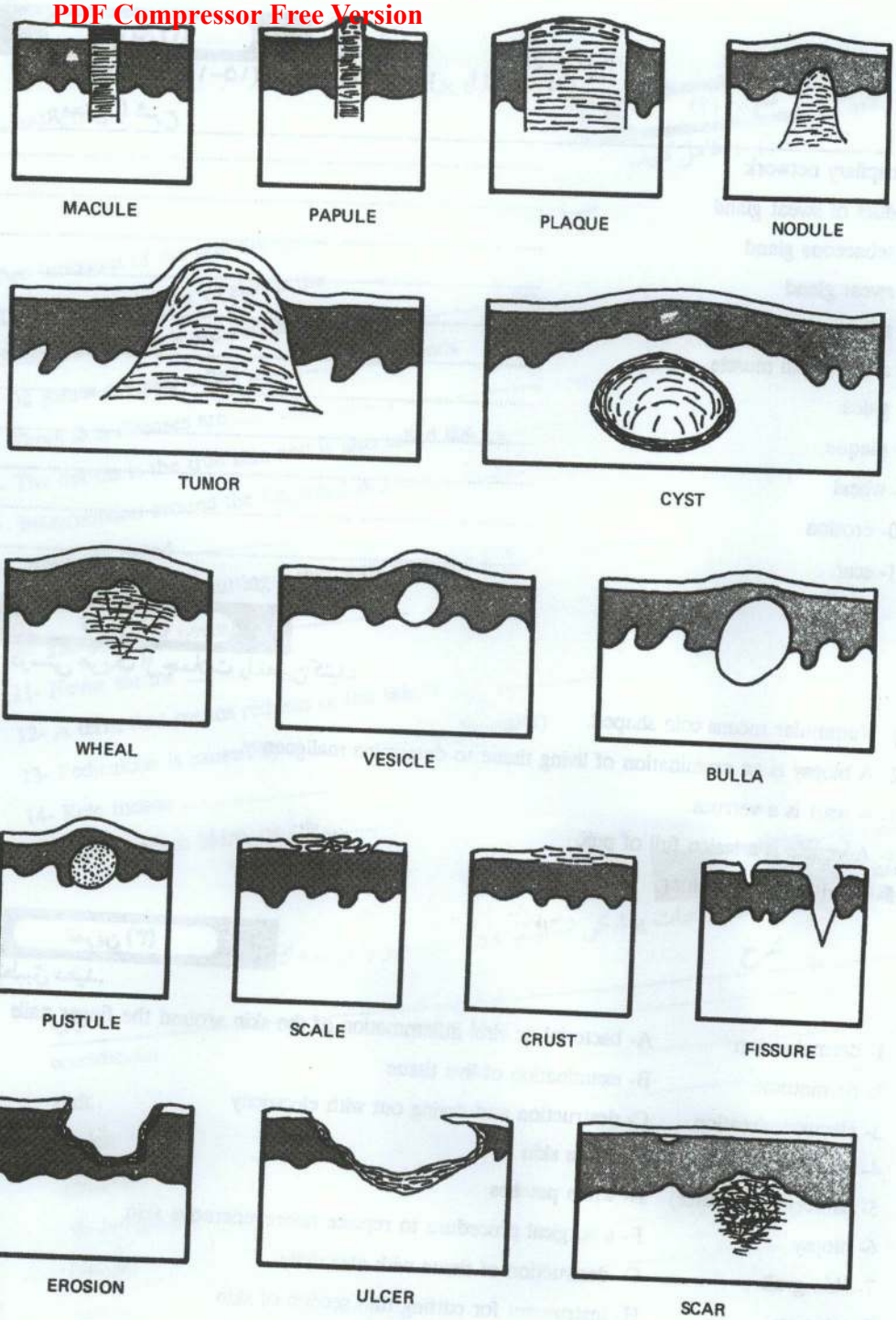
شکل ۱–۱۵

The skin and its appendages (Domonkos).

شکل ۲–۱۵

PDF Compressor Free Version

شکل ۳–۱۵

onychomycosis

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
pediculosis	.....
melanocytic nevus	.....
ecthyma	.....
felon	.....
eczema	.....
hirsutism	.....
pallor	.....
occupational dermatitis	.....

تمرین (۶)

هریک از متون زیر را به فارسی ترجمه کرده، درک نمایید.

1- The skin, the largest and one of the most remarkable organs of the body, and its accessory organs: hair, sweat glands, sebaceous glands, and nails - form the integumentary system.

2- The skin acts as a barrier against the invasion of microorganisms, protects underlying structures from injury, helps to maintain and regulate body temperature, and acts as a receptor for the sensations of touch, heat, cold, pressure, and pain. Along with the kidneys, intestines, and lungs, the skin plays a crucial role in disposing of waste products.

3- The skin is composed of two principal layers, the epidermis, the outer thiner layer visible to the naked eye, and the dermis (corium), the inner, thicker layer.

4- The sweat (sudoriferous) glands are excretory organs of the skin, and serve a function in cooling of the body.

5- The sebaceous glands are sac-like structures, secreting substance called sebum which lubricates the skin and hair.

6- The nails are keratinized, flat, translucent, resilient plates that derive their pink appearance from the underlying blood vessels.

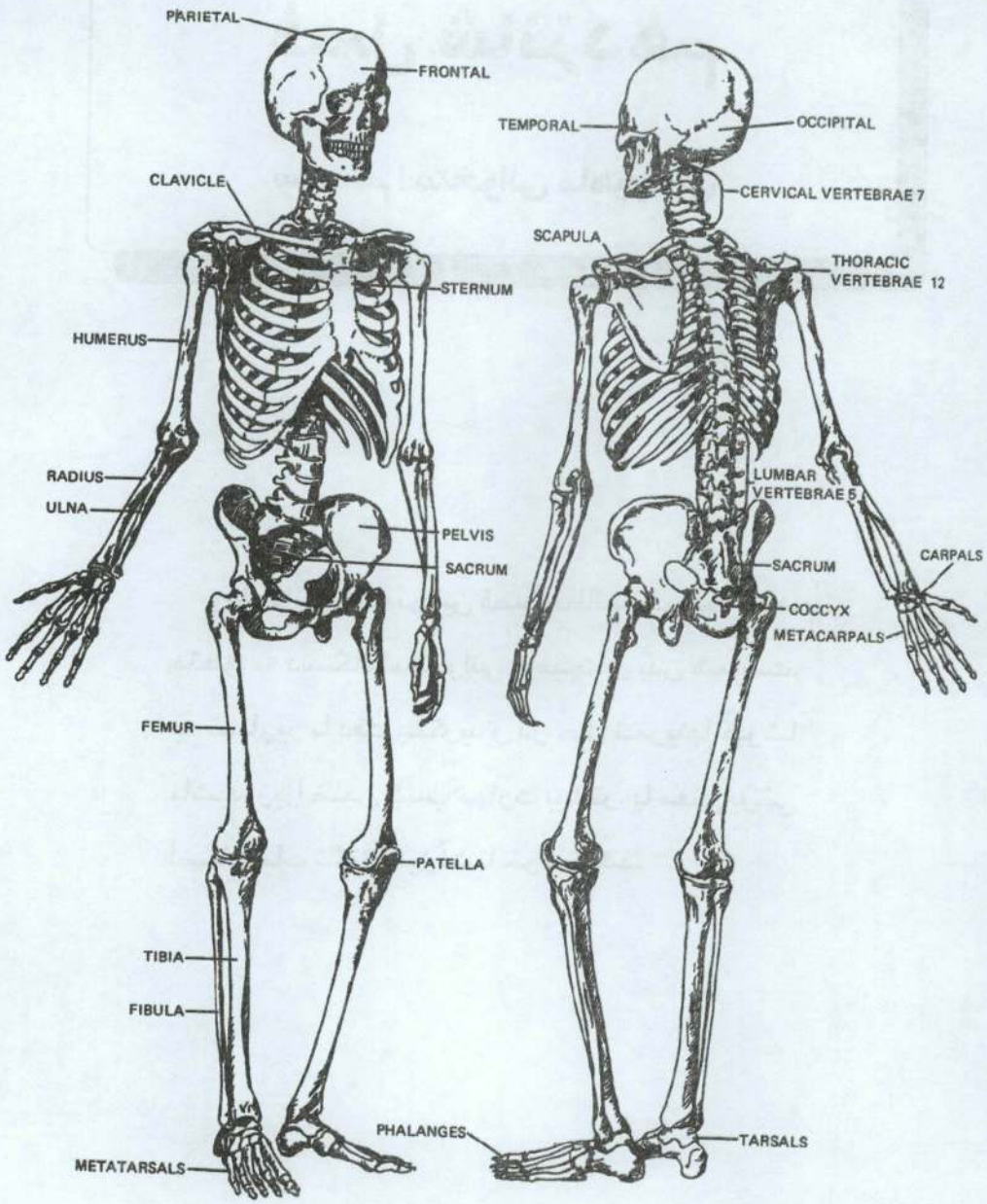
PDF Compressor Free Version

فصل شانزدهم

سیستم استخوانی ماهیچه‌ای

واژه‌هایی را که در این فصل مطالعه خواهید کرد، متعلق به دستگاه استخوانی ماهیچه‌ای بدن شماست. به تصاویر با دقت بنگرید و در حل تمرینها کوشا باشید، زیرا ضمن کسب مهارت بیشتر، با معنی برخی اصطلاحات ناگفته نیز آشنا خواهید شد.

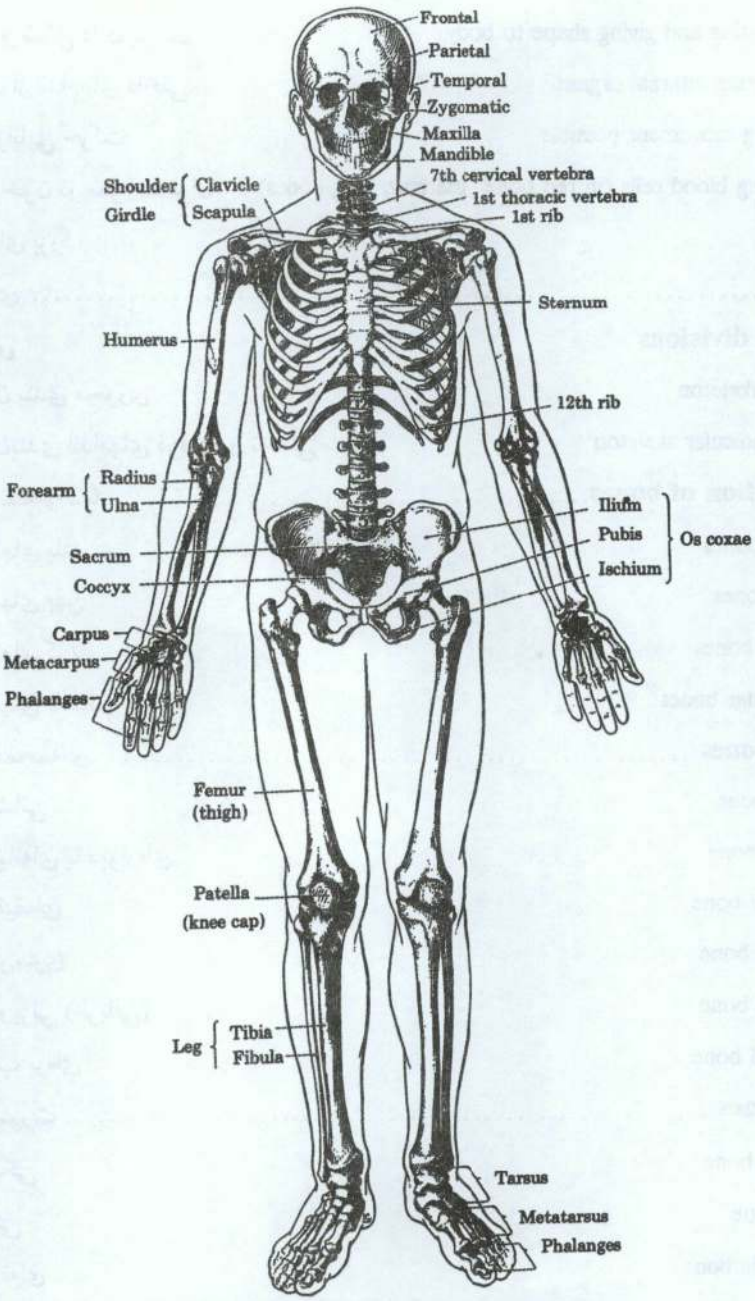
PDF Compressor Free Version

شکل ۱–۱۶

PDF Compressor Free Version

skeleton

ANTERIOR VIEW OF HUMAN SKELETON

شکل ۲ـ۱۶

PDF Compressor Free Version

musculoskeletal system..... دستگاه استخوانی ماهیچه‌ای

functions اعمال

1- supporting and giving shape to body ۱- تقویت و شکل دادن به بدن

2- protecting internal organs ۲- حفاظت از اندام‌های داخلی

3- making movement possible ۳- ایجاد توانایی حرکت

4- forming blood cells (in red bone marrow, long bones) ۴- ساختن خون در مغز استخوان و استخوانهای بزرگ

skeleton..... استخوان بندی

the main divisions تقسیمات اصلی

1- axial skeleton ۱- استخوان بندی محوری

2- appendicular skeleton ۲- استخوان‌بندی اندامهای فوقانی و تحتانی بدن

classification of bones..... تقسیم‌بندی استخوانها

1- long bones ۱- استخوانهای بلند

2- flat bones ۲- استخوانهای پهن

3- short bones ۳- استخوانهای کوتاه

4- irregular bones ۴- استخوانهای نامنظم

cranial bones..... استخوانهای جمجمه‌ای

frontal bone استخوان پیشانی

parietal bone استخوان آهیانه‌ای یا دیواره‌ای

temporal bone استخوان شقیقه‌ای

occipital bone استخوان پس‌سری

ethmoid bone استخوان پرویزنی (غربالی)

sphenoid bone استخوان شب پره‌ای

facial bones..... استخوانهای صورت

lacrimal bone استخوان اشکی

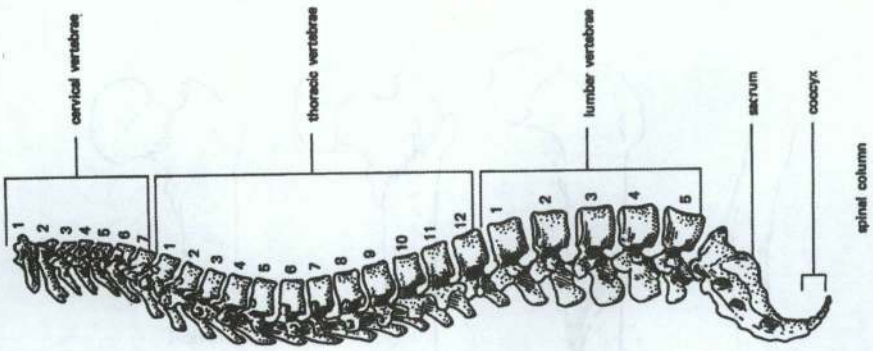
nasal bone استخوان بینی

zygomatic bone استخوان گونه‌ای

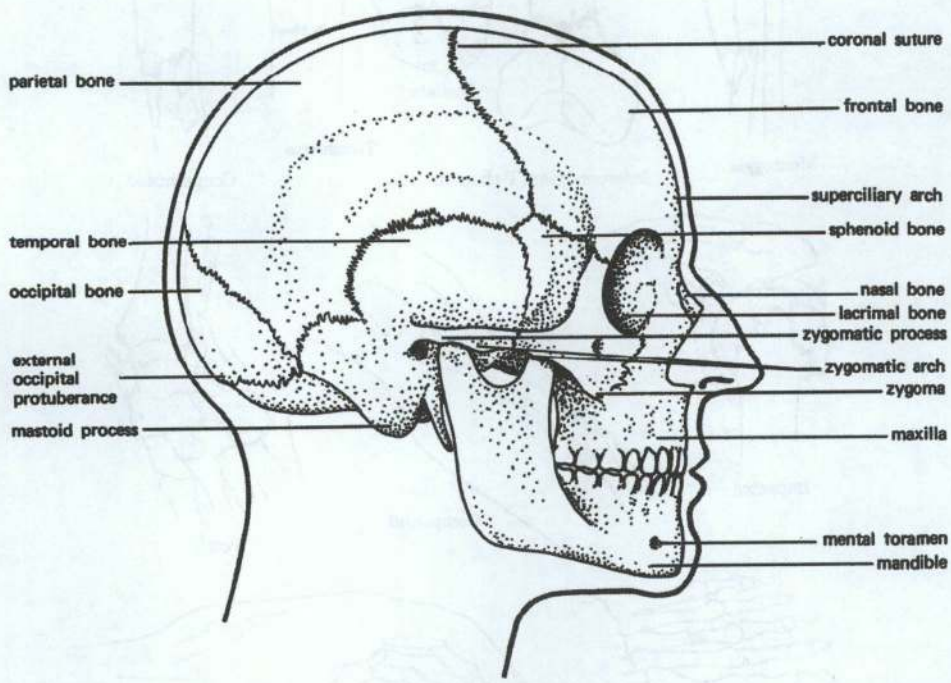
maxilla فک فوقانی

mandible فک تحتانی

PDF Compressor Free Version

شکل (۳ـ۱۶) الف

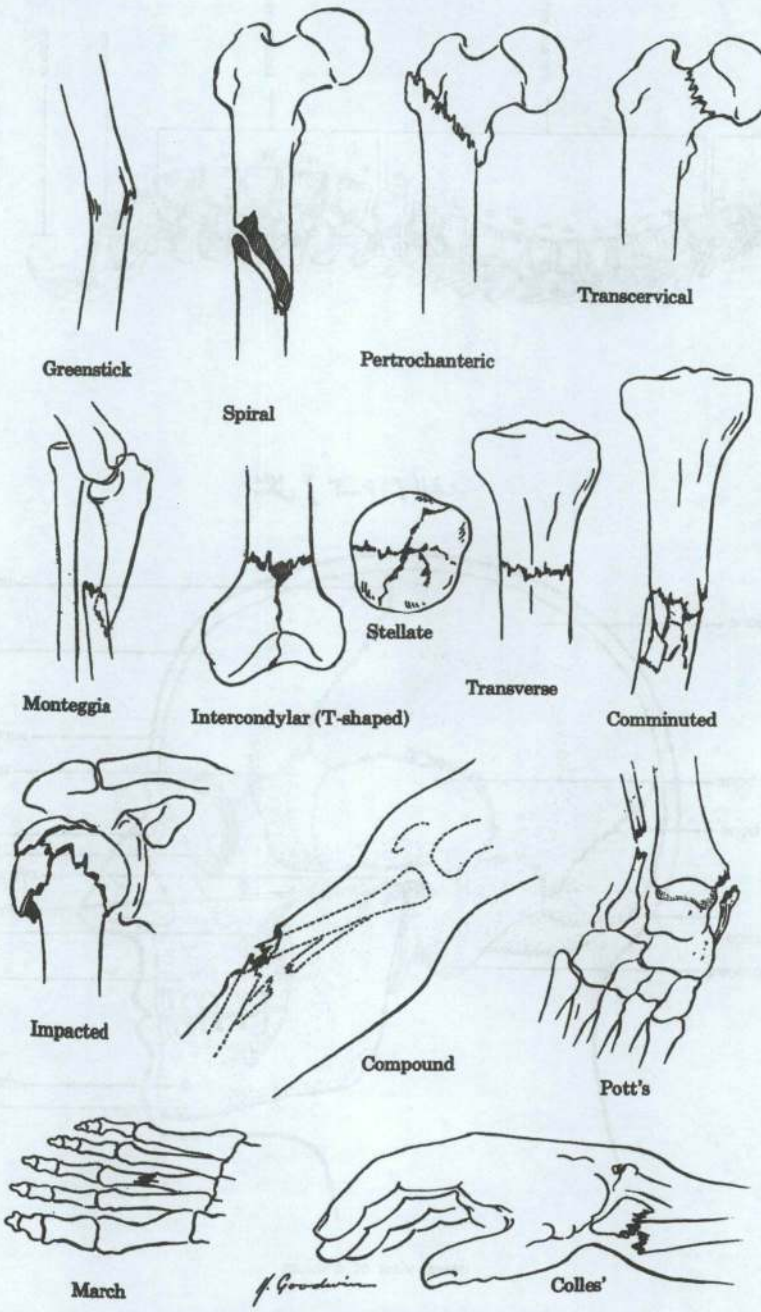

lateral view of cranium

شکل (۳ـ۱۶) الف

PDF Compressor Free Version

fracture

VARIOUS TYPES OF FRACTURES

شکل ۴ـ۱۶

PDF Compressor Free Version

vertebral column..... ***ستون فقرات***

cervical vertebrae(7) — مهره‌های گردنی

thoracic or dorsal vertebrae (12) — مهره‌های پشتی

lumbar vertebrae (5) — مهره‌های کمری

sacral vertebrae (5) — مهره‌های خاجی

coccyx vetebrae(4) — مهره‌های دنبالچه‌ای

thoracic bones..... ***استخوانهای قفسه سینه‌ای***

costae (ribs) — دنده‌ها

sternum (breast bone) — استخوان جناغ

other bones..... ***استخوانهای دیگر***

clavicle (collar bone) — استخوان ترقوه

scapula (shoulder blade) — استخوان کتف

humerus — استخوان بازو

radius — استخوان زند زبرین (اعلی)

ulna — استخوان زند زیرین (اسفل)

carpals — استخوانهای مچ دست

metacarpals — استخوانها کف دست

pelvis — استخوان لگن خاصره

femur — استخوان ران

patella — استخوان زانو (کشکک زانو)

tibia — استخوان درشت نی پا

fibula — استخوان نازک نی پا

tarsals — استخوانهای مچ پا

metatarsals — استخوانهای کف پا

phalanges — استخوانهای انگشتان دست یا پا

articulus (joint)..... ***مفصل یا محل اتصال دو یا چند استخوان***

synarthrosis — مفصل ثابت (غیرمتحرک):

دوسر استخوانها بوسیله بافتهای رشته‌ای به هم می‌چسبند.

PDF Compressor Free Version

amphiarthrosis — مفصل کم‌حرکت

diarthrosis — مفصلی که در جهات مختلف حرکت می‌کند

ball and socket — مفصل از نوع توپی و حفره‌ای

hinge — مفصل از نوع لولادار نیمه چرخشی

pivot — مفصل از نوع لولادار چرخشی

disk (intervertebral disks) — مفصل دایره‌ای شکل

sutures — مفصلهای ثابت جمجمه‌ای

ligament — رباط (بافت رشته‌ای قوی برای ارتباط استخوانی به استخوان دیگر)

tendon — زردپی (ارتباط دهنده ماهیچه و استخوان)

bursa — کیسه زلالی که موجب تسهیل عملکرد یا کاهش اصطکاک میان استخوانها و عضلات می‌گردد

sinuses — حفره‌های جمجمه‌ای: حفره‌های کوچکی در سطح جمجمه

types of muscle tissue ..... *انواع بافت ماهیچه‌ای*

1- skeletal muscle (striated, voluntary) — ماهیچه اسکلتی (مخطط، ارادی)

2- visceral muscle (nonstriated, smooth, involuntary) — ماهیچه‌احشایی (غیرمخطط،نرم، غیرارادی)

3- cardiac muscle (striated, involuntary) — ماهیچه قلبی (مخطط، غیرارادی)

frontalis — ماهیچه پیشانی

orbicularis oculi — ماهیچه حلقوی چشمی

zygomaticus major — ماهیچه گونه‌ای اصلی

mentalis — ماهیچه چانه‌ای

deltoid — ماهیچه سه گوش (شبیه دال یونانی)

trapezius — ماهیچه ذوزنقه‌ای

gluteus medius — عضله سرینی (کفلی) متوسط

gluteus maximus — عضله سرینی بزرگ

latissimus dorsi — عضله پشتی بسیار پهن

teres major — ماهیچه حلقوی و بلند

triceps brachili — عضله سه سربازویی

biceps femoris — عضله دوسر رانی

PDF Compressor Free Version

متعاقباً با برخی از واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی مربوط به دستگاه اسکلتی ماهیچه‌ای آشنا می‌شوید.

اصطلاح	شرح
muscle tone	انقباض خفیف عضله
muscle atrophy	کوچک شدن (پژمردگی) عضله
paralysis	فلج
fractures	شکستگیها
arthrodesis	خشکی یا جمود مفصلی
subluxation	دررفتگی ناقص
ramus	شاخه‌ای از یک شبکه
periosteum	بافت ضریع (پوشش استخوان)
foramina (single: foramen)	سوراخهایی در استخوان برای قرارگرفتن رگها و اعصاب
fossa	حفره
turbinate	استخوان مخروطی شکل بینی
grooves	شیارهای سطح استخوان یا دندان
epiphysis	قسمت انتهایی استخوان بزرگ
arthritis	التهاب مفصل
bursitis	التهاب کیسه زلالی ((مایع دار)
tendonitis	التهاب زردپی
rickets	نرم استخوانی (بیماری راشیتیسم که ناشی از کمبود ویتامین D بدن است)
sarcoma	تومور بدخیم
osteomyelitis	التهاب مغز استخوان
pott's disease	بیماری سل ستون فقرات
legg-calve-perthes disease	بیماری مربوط به التهاب غضروف و استخوان بالای ران
osgood-schlatter disease	بیماری مربوط به اپی‌فیز استخوان درشت نی (ساق)
bone deformities	تغییر شکلهای استخوانی
lordosis	تحدب زیاد ستون فقرات به جلو
kyphosis	عارضه مربوط به برآمدگی ستون فقرات موسوم به گوژپشتی
scoliosis	عارضه مربوط به خمیدگی ستون فقرات به سمت پهلو (کنار)

PDF Compressor Free Version

خواننده گرامی:

صفاتی راکه ذیلاً ملاحظه می‌نمایید، شما را در شناخت ماهیچه‌ها یاری خواهند کرد.

صفت	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
azygous	not paired	منفرد، تک
externus	external, outer	بیرون، خارجی
gracilis	slender	بلند و باریک
latissimus	widest	بسیار پهن
longissimus	longest	بسیار بلند
longus	long	بلند
medius	intermediate	متوسط
orbicularis	surrounding	حلقوی
quadratus	square	چهارگوش، مربع
rectus	straight	راست، مستقیم
rhomboideus	diamond-shaped, or shaped like a kite	الماسی یا کایتی شکل
scalenus	irregularly triangular	سه‌گوش یا مثلث نامتساوی‌الاضلاع
serratus	sawtooth, sawtoothed	دارای دندانه اره مانند
teres	long and round, or cylindrical	حلقوی و بلند
transversus	crosswise	صلیب‌وار، به شکل ضربدر (× یا †)
vastus	great	بزرگ

تمرین (۱)

متن‌های زیر را ترجمه و درک کنید.

1- Skeletal muscles are attached to two bones and are joined together by a movable joint. skeletal muscles are attached by tendons. the largest tendon is the Achilles tendon.

2- Muscles are divided into three types according to their function, shape and structure.

3- Joints are classified according to the degree of movement they permit, and their tissue structure.

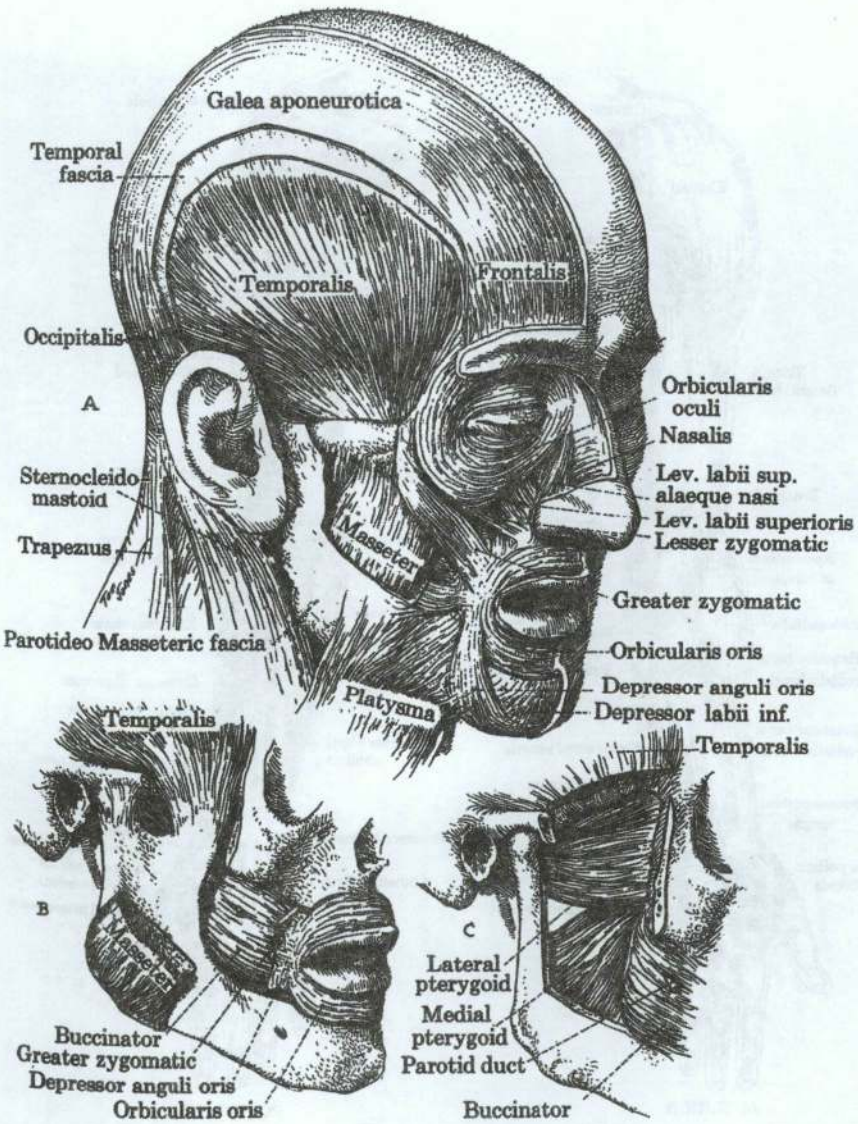
4- The bursae are sacs of connective tissue, lined with synovial membrane, and filled with synovial fluid, which relieves pressure between moving parts.

5- The hyoid bone is a u-shaped bone in the neck which does not form a joint with any other bone. It is located above the larynx and below the mandible and is suspended from the temporal bones by ligaments. It serves for the insertion of muscles of the tongue and floor of the mouth.

6- Bones are classified according to their shape: long, flat, short and irregular. The femur and the humerus are examples of long bones. The short bones are those of the carpals and tarsals. the flat bones are those of the sternum, scapula, and pelvis. The vertebrae are examples of irregular bones.

PDF Compressor Free Version

muscle

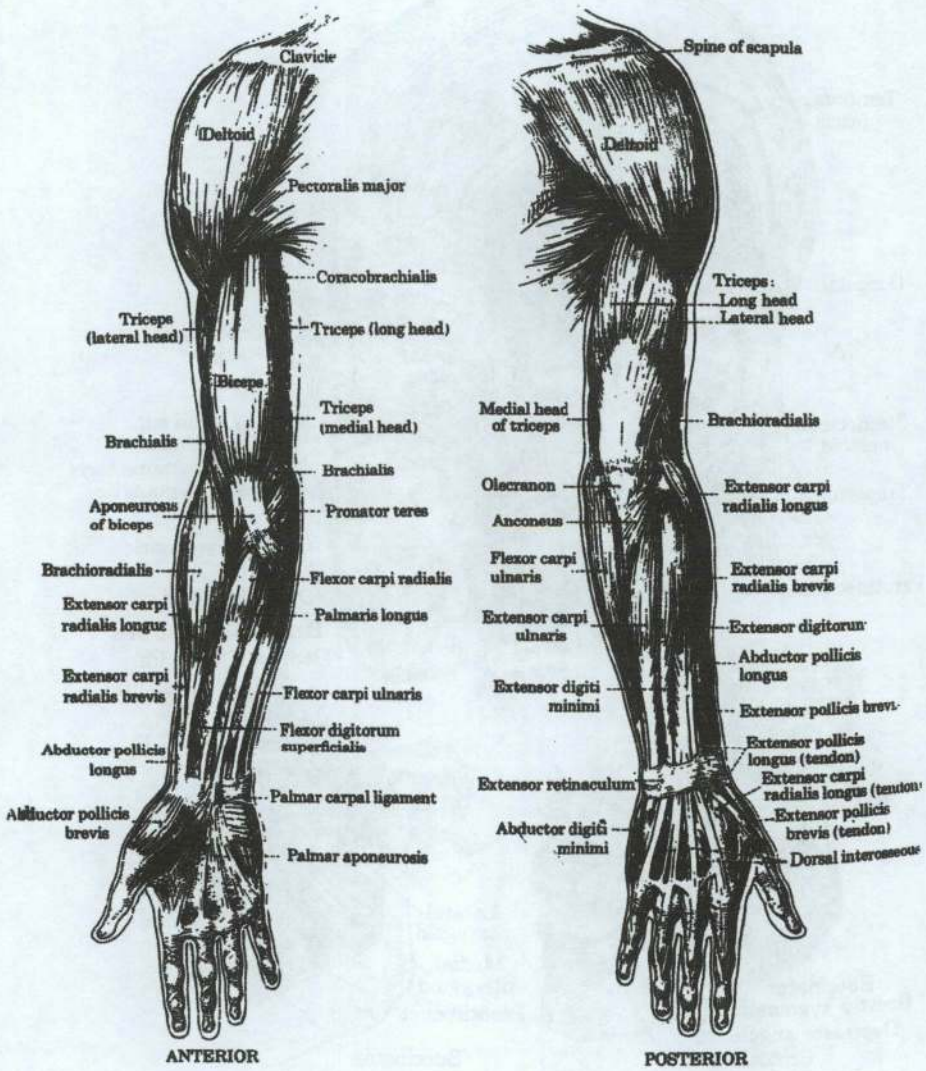

MUSCLES OF THE HEAD AND FACE

شکل ۵ـ۱۶

PDF Compressor Free Version

muscle

SUPERFICIAL MUSCLES OF RIGHT UPPER EXTREMITY

شکل ۶–۱۶

PDF Compressor Free Version

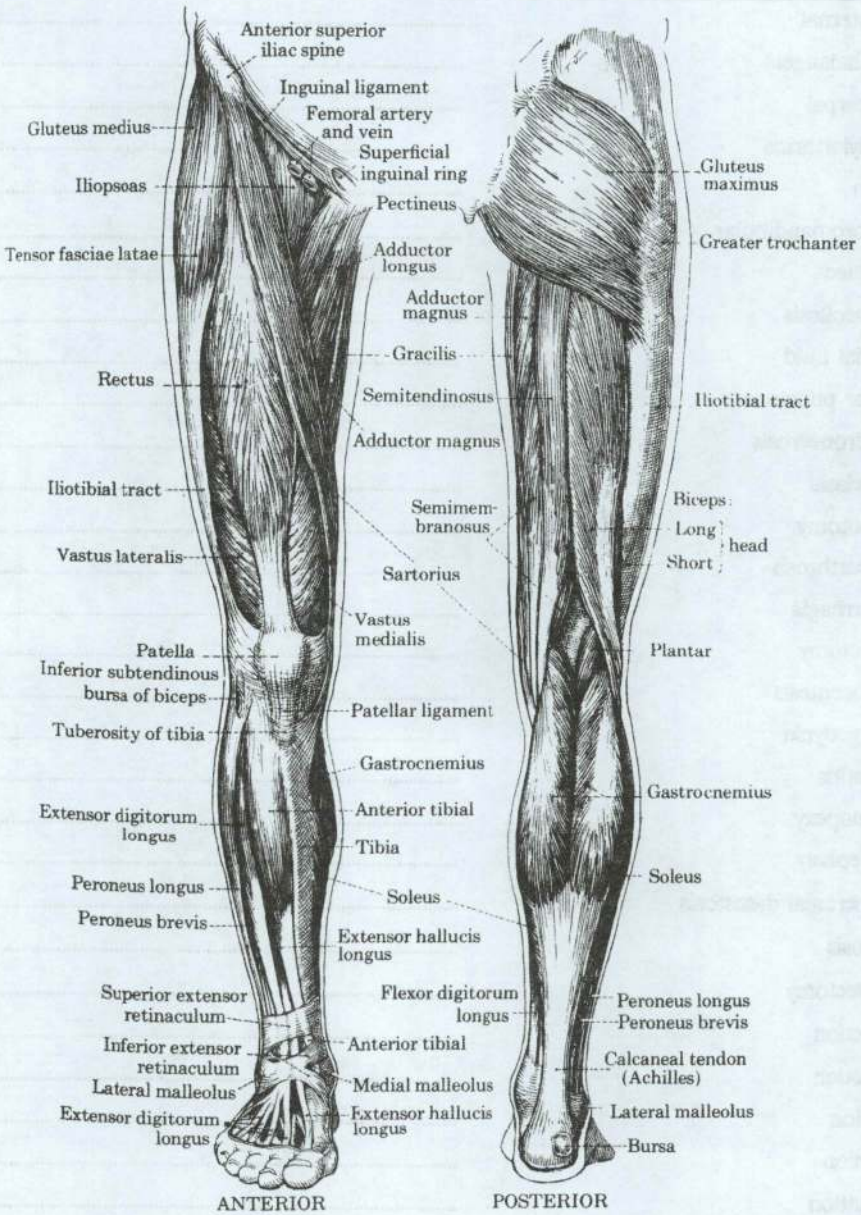
تمرین (۲)

هریک از اصطلاحات را تعریف کنید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
costosternal	.....
interphalangeal	.....
radiocarpal	.....
spondylarthritis	.....
amelia	.....
temporomandibular	.....
sacroiliac	.....
lordoscoliosis	.....
synovial fluid	.....
lumbar puncture	.....
chondronecrosis	.....
osteoclasia	.....
laminotomy	.....
hydroarthrosis	.....
osteorrhagia	.....
bursectomy	.....
arthrocentesis	.....
coccygodynia	.....
periostitis	.....
scapulopexy	.....
acrocephaly	.....
cleidocranial dysostosis	.....
arthrosis	.....
synovectomy	.....
abduction	.....
adduction	.....
eversion	.....
inversion	.....
supination	.....
pronation	.....
dorsal flexion	.....
plantar flexion	.....

PDF Compressor Free Version

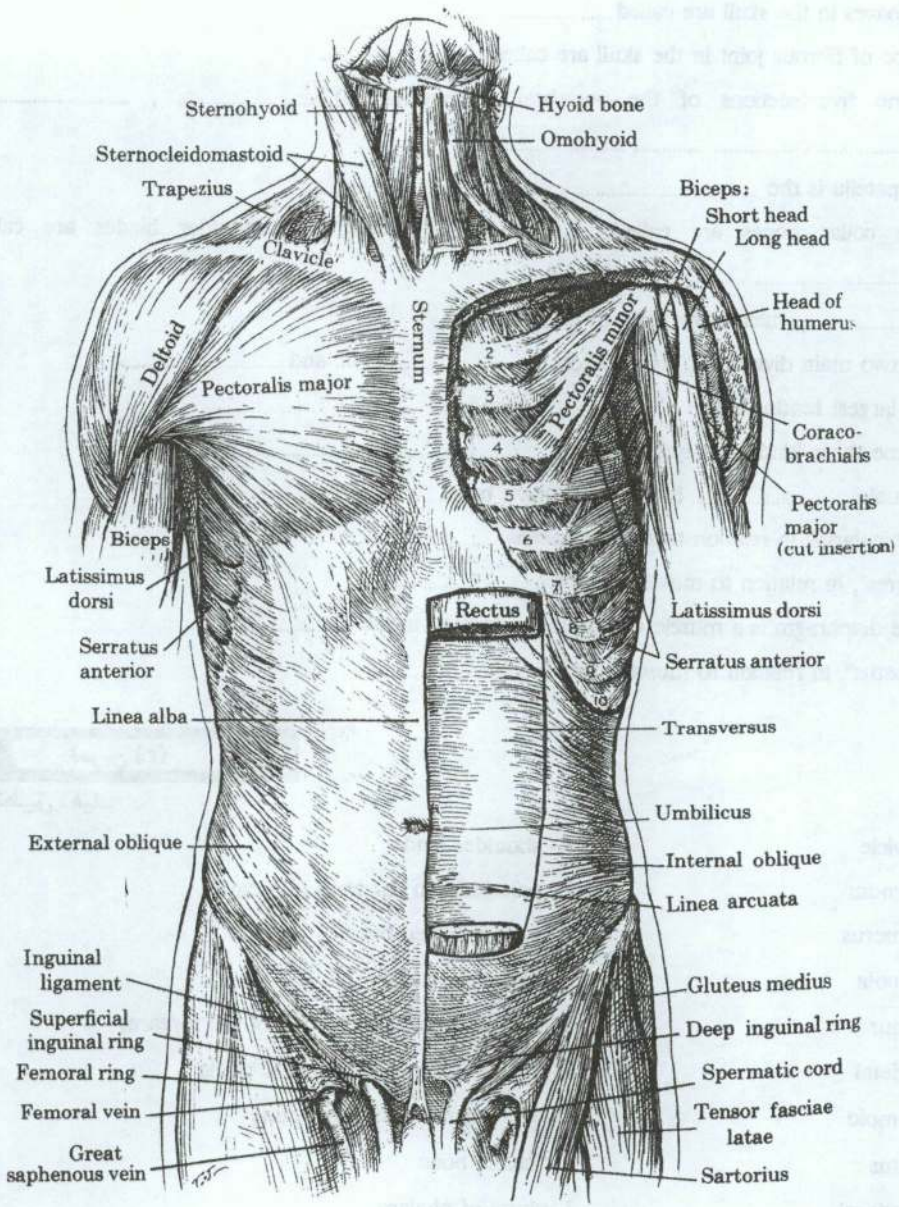
muscle

شکل ۷ـ۱۶

PDF Compressor Free Version

muscle

MUSCLES OF TRUNK, ANTERIOR VIEW

شکل ۸–۱۶

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

جملات زیر را کامل کنید.

1- Another word for skull is .....

2- Air spaces in the skull are called .....

3- A type of fibrous joint in the skull are called .....

4- Name five sections of the vertebral column (spine)..... , ... , ... , ... , ...

5- The patella is the .....

6- The collar bones are called ..... , and the shoulder blades are called .....

7- ..... means any bone of finger or toe.

8- The two main division of the skeleton are ..... and .....

9- The largest tendon is the ..... tendon.

10- Name three kinds of muscle tissue ..... and .....

11- Female ..... has a wider pelvis bone.

12- "orbicularis", in relation to muscle, means .....

13- "Teres", in relation to muscle, means .....

14- The diaphragm is a muscle of respiration located in the .....

15- "Vastus", in relation to muscle, means .....

تمرین (۴)

تطبیق دهید.

1- clavicle	A- shoulder blade
2- sternum	B- pertaining to the walls of a cavity
3- humerus	C- wedge-shaped bone
4- scapula	D- opening or cleft
5- femur	E- the inner and larger bone of the forearm
6- parietal	F- most anterior part of pelvic girdle
7- ethmoid	G- the unpaired flat nasal bone
8- hiatus	H- breast bone
9- temporal	I- plural of phalanx
10- occiput	J- ankle bones
11- sphenoid	K- inferior jawbone

PDF Compressor Free Version

12- ulna	L- collar bone
13- patella	M- sieve-like bone
14- mandible	N- pertaining to the lateral region of the head
15- tarsals	O- small, lower, strongest portion of pelvic bone
16- pubis	P- upper arm bone
17- ilium	Q- smaller bone of lower leg
18- ischium	R- thigh bone
19- fibula	S- large weight-bearing bone of lower leg
20- tibia	T- the back part of the head
21- vomer	U- kneecap
22- phalanges	V- upper jaw
23- zygomatic	W- broad upper portion of pelvic girdle
24- radius	X- lateral long bone of forearm
25- maxilla	Y- pertaining to the zygoma, or cheek bone

تمرین (۵)

هر یک از اصطلاحات زیر را شرح دهید.

واژه	شرح
rectus femoris	.....
subcostals	.....
gastrocnemius	.....
fasciitis	.....
myotenositis	.....
tenositis	.....
muscular dystrophy	.....
congenital amyotonia	.....
leiomyoma	.....
myosarcoma	.....
fascioplasty	.....
myokinesis	.....
electromyography	.....
myorrhaphy	.....
desmoid tumor	.....
pseudohypertrophic muscular dystrophy	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
myosclerosis	.....
voluntary muscle	.....
transversus abdominis	.....
serratus	.....
soleus	.....
buccinator	.....
quadriceps femoris	.....
myokinesimeter	.....

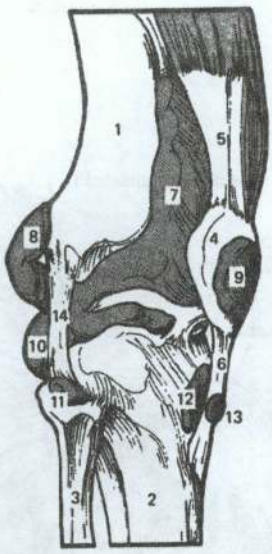
تمرین (۶)

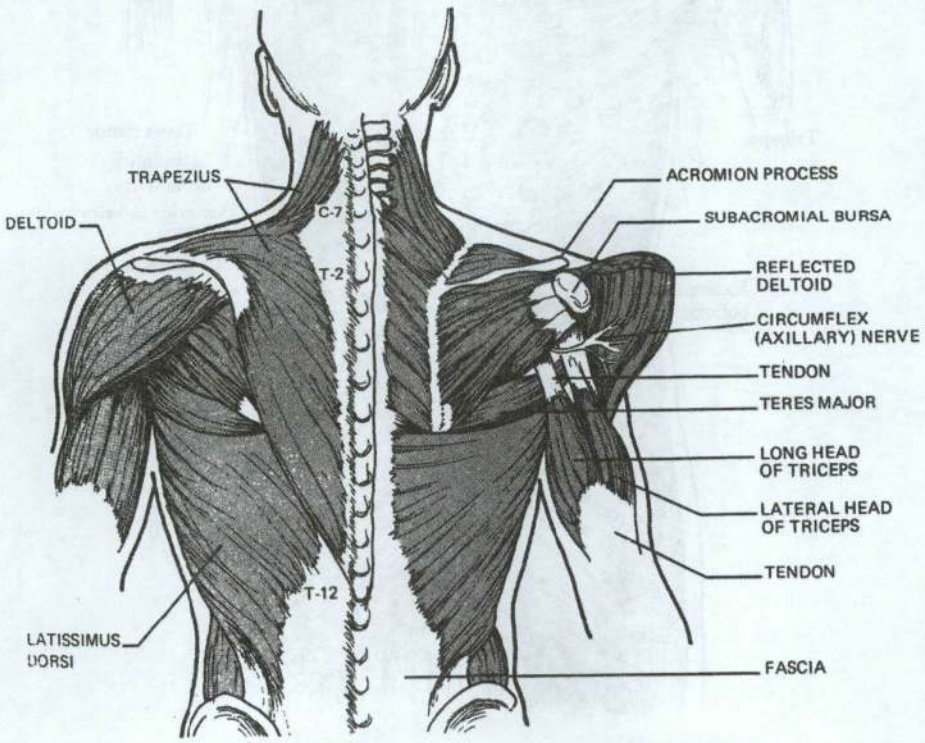
تطبیق دهید.

1- striated	A- facial muscle for chewing
2- orbicularis oculi	B- the cytoplasm of muscle cells
3- masseters	C- a tumor composed of muscle tissue
4- orbitalis	D- inflammation of voluntary muscle
5- latissimus dorsi	E- muscle that flexes or bends a joint
6- serratus	F- muscle that makes eye protrude
7- sarcoplasm	G- study of muscles
8- sphincter	H- striped
9- orbicularis oris	I- incision of a fascia
10- myoma	J- muscle surrounding eyes
11- tenodesis	K- widest muscle of back
12- myology	L- muscle that draws lips into a pucker
13- myopathy	M- muscles that work together
14- myositis	N- sawtooth muscle
15- tetany	O- muscle that extends the foot
16- fasciotomy	P- circular muscle that constrict on orifice
17- voluntary muscle	Q- muscle that can be moved at will
18- flexor	R- paroxysmal spasms
19- synergists	S- any disease of the muscles
20- soleus	T- suturing of a tendon to a bone
21- delta	U- a muscle having two heads
22- biceps	V- a triangular space or the fourth letter of the Greek alphabet

PDF Compressor Free Version

1 FENUR
2 TIBIA
3 FIBULA
4 PATELLA
5 QUADRICEPS TENDON
6 PATELLAR TENDON
7 SUPRAPATELLAR BURSA
8 LATERAL GASTROCNEMIUS BURSA
9 PREPATELLAR BURSA
10 POPLITEUS BURSA
11 BURSA OF BICEPS TENDON
12 DEEP INFRAPATELLAR BURSA
13 SUPERFICIAL INFRAPATELLAR BURSA
14 LATERAL COLLATERAL LIGAMENT

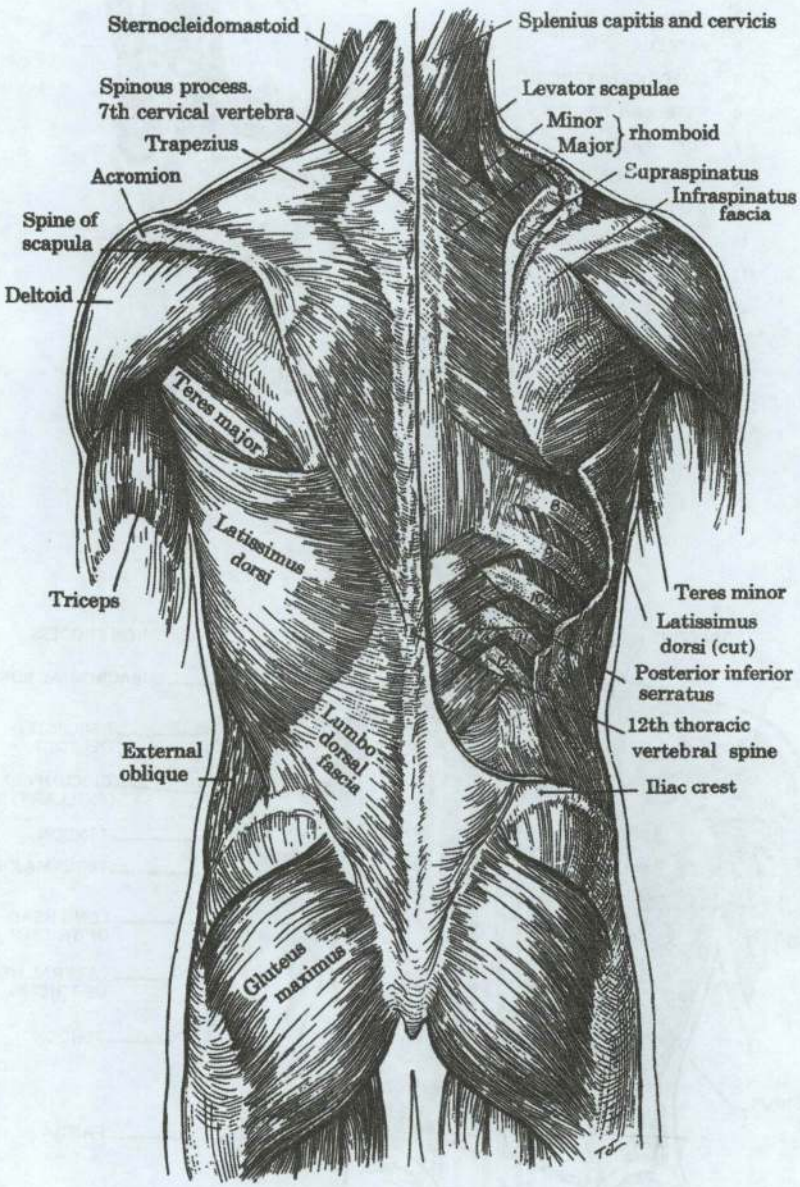

شکل ۹–۱۶

PDF Compressor Free Version

muscle

MUSCLES OF TRUNK, POSTERIOR VIEW

شکل ۱۰ـ۱۶

PDF Compressor Free Version

فصل هفدهم

سیستم قلبی عروقی

"قلب و رگها از مهمترین اندامهای داخلی می‌باشند که تمام اعضاء بدن به وجود و فعالیت آنها نیازمند هستند."

آیا از اصطلاحات مربوط به دستگاه قلبی عروقی بدن خود آگاهی دارید؟ به تصاویر با تأمل و دقت بنگرید، واژه‌ها را به خاطر بسپارید و هرگاه از انجام تمرینهای این فصل اجتناب نکنید، بی‌تردید اطلاعاتی زیاد راجع به قلب و عروق و اصطلاحات مربوطه بدست خواهید آورد.

PDF Compressor Free Version

cardiovascular system ..... دستگاه قلبی عروقی

heart — قلب

cardiac muscle — عضله قلبی

three layers of the heart wall ..... *لایه های تشکیل دهنده جدار قلب*

1- pericardium — ۱- لایه پوششی خارجی یا برون شامه قلب

2- myocardium — ۲- عضله قلب

3- endocardium — ۳- لایه پوششی درونی یا درون شامه قلب

chambers of heart ..... *محفظه های قلب*

1- atrium — ۱- دهلیز

2- ventricle — ۲- بطن

septum — جدار، تیغه، دیواره

interatrial septum — دیواره بین دهلیزها

interventricular septum — دیواره بین بطن‌ها

valves of heart ..... *دریچه های قلب*

1- bicuspid (mitral) — ۱- دریچه دولتی که میان دهلیز چپ و بطن چپ قرار دارد.

2- tricuspid — ۲- دریچه سه‌لتی که میان دهلیز راست و بطن راست قرار دارد.

3- semilunar — ۳- دریچهٔ نیمه هلالی که از بازگشت خون شریانی به بطن جلوگیری می‌کند.

conduction system — نظام انتقال (در این فصل یعنی نظام انتقال خون)

sinoatrial node (SA node) — گره سینوسی دهلیزی

atrioventricular node (AV node) — گره دهلیزی بطنی

atrioventricular bundle (bundle of his) — الیاف‌عضلانی (عصبی) که در انجام انقباض بطن مؤثرند و از گره دهلیزی بطنی قلب سرچشمه می‌گیرند.

cardiac cycle ..... *دوره فعالیتهای قلبی*

1- systole (contraction) — ۱- انقباض

2- diastole (relaxation) — ۲- انبساط، اتساع یا استراحت قلبی

blood vessels — رگهای خونی

arteries — شریانها (سرخرگها)

veins — سیاهرگها (وریدها)

capillaries — مویرگها

aorta — بزرگترین سرخرگ (آئورت)

vena cava — سیاهرگ بسیار بزرگ (ورید اجوف)

PDF Compressor Free Version

coronary arteries	شریانهای تاجی
arterioles	شریانهای کوچک
venules	وریدهای کوچک
blood	خون
blood plasma	مایع خون
cord blood	خونی که در رگهای نافی در هنگام وضع حمل وجود دارد
whole blood	خونی که هیچیک از عناصرش را جدا نکرده باشند
venous blood	خون سیاهرگی (فاقد اکسیژن)
blood formation	خون‌سازی
blood groups	گروههای خونی (B, A, AB, O)
universal donor	دهنده عمومی (گروه خونی O)
universal recipient	گیرنده عمومی (گروه خونی AB)
rhesus factor	یک عامل خونی که نخستین بار در خون میمونی بنام رزوس یافت شده و تقریباً در خون ۸۵ درصد انسانها موجود است.

blood cells (hemocytes) ..... *سلولهای خونی*

1- erythrocytes (red blood cells) [RBC]	۱-گلبولهای قرمز
2- leukocytes (white blood cells) [WBC]	۲-گلبولهای سفید
platelet (thrombocyte)	پلاکت یا عامل انعقادی خون
blood pressure (BP)	فشار خون
systolic pressure	فشار خون در حالت انقباض بطن‌ها
diastolic pressure	فشار خون در حالت انبساط یا استراحت بطن‌ها
pulse	نبض (ضربان ناشی از جهش خون در رگها بدلیل نیروی انقباض قلب)

circulation of the blood ..... گردش خون

1- systemic circulation	۱-گردش خون عمومی
2- pulmonary circulation	۲-گردش خون ریوی
3- portal circulation	۳- جریان خون دریک سیستم‌سیاهرگی که در دوانتها به مویرگ ختم می‌شود.
lymphatic vessels	رگهای لنفاوی
lymph	لنف، مایعی شفاف و بیرنگ مشتق از خون که در بدن از یک سیستم عروقی برخوردار است.
lymph nodes	گره‌های لنفاوی
spleen	طحال
tonsils	لوزه‌ها

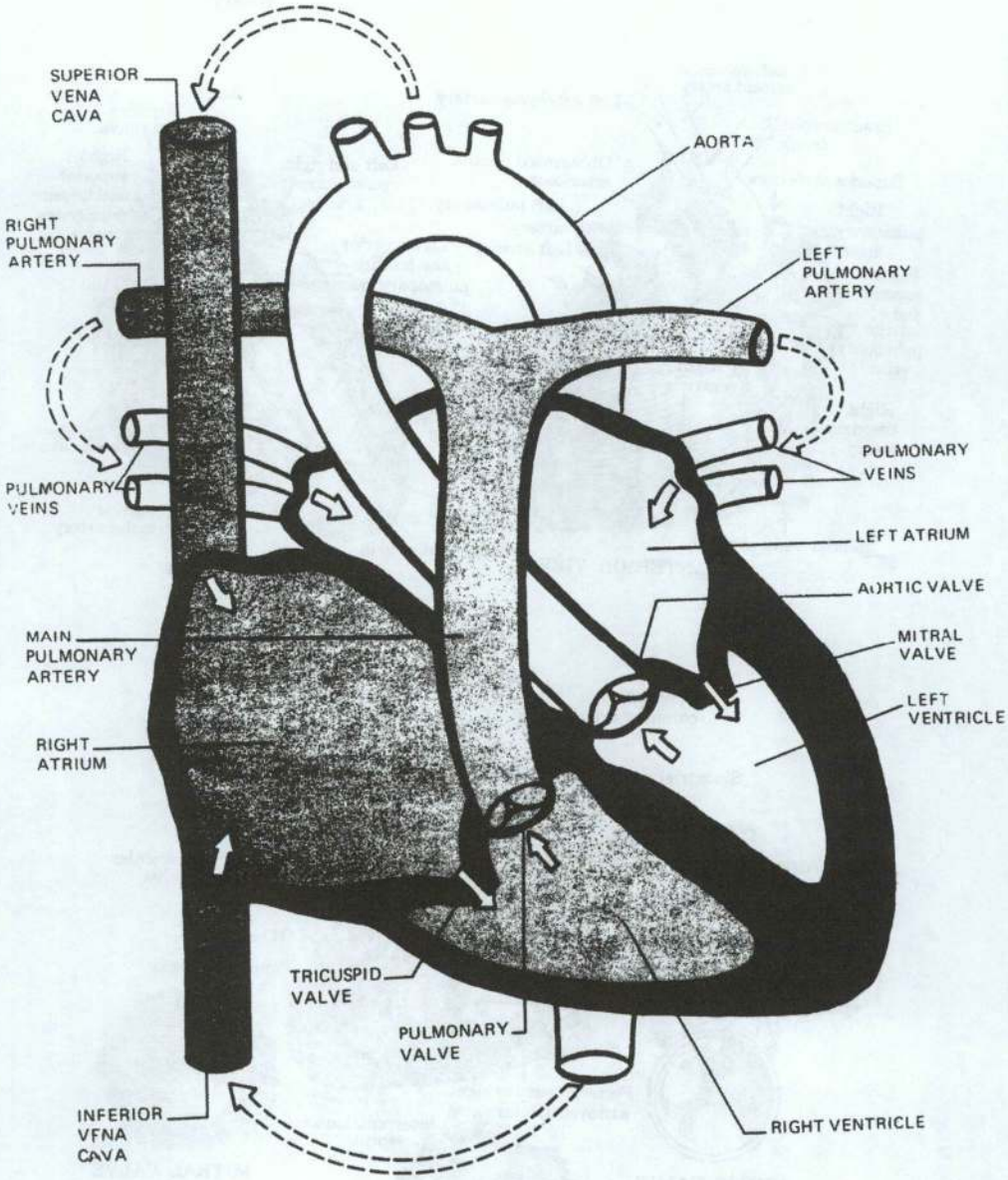
PDF Compressor Free Version

thymus	تیموس
disorders of the cardiovascular system	اختلالات دستگاه قلبی عروقی
heart attack	حمله قلبی
cerebrovascular accident (CVA)	ضربه مغزی
arteriosclerosis	تصلب شرایین (سخت شدن سرخرگها)
arrhythmia	بی‌نظمی ضربان قلب
congestive heart failure (CHF)	نوعی نارسایی قلبی
varicose veins	سیاهرگهای گشاد شده
varicosity	واریس (بزرگ و گشاد شدن رگها)
leukemia	سرطان خون (بیماریی که با ازدیاد گلبولهای سفید همراه است)
anemia	کم‌خونی
thrombophlebitis	تشکیل لخته‌های خونی در ورید ملتهب و جدار آن
hypertension	ازدیاد فشار خون
rheumatic heart disease	بیماری رماتیسم قلبی همراه با تب روماتیسمی
aneurysm	اتساع موضعی رگ
septal defect	نقص دیواره بین دو بطن یا دو دهلیز که موجب ارتباط غیرمعمول آنها می‌شود
congenital defects	نقص مادرزادی
angina pectoris	آنژین قفسه صدری
ischemic heart disease	بیماری کم‌خونی موضعی قلب
pericarditis	التهاب برون شامه قلب

some of terms

embolism	انسداد رگ بخاطر وجود لخته خون که در اثر جریان خون به آن محل آورده شده
thrombus	لخته خونی که در محلی از قلب یا عروق ایجاد می‌شود
phlebotomy	برش ورید
anticoagulant	داروی ضد لخته شدن، داروی ضد انقعاد خون
collateral circulation	گردش خون جانبی (جریانی است که در مجاری ثانوی بعلت انسداد مجرای اصلی برقرار می‌شود.)
cardiac catheterization	سونداژ قلبی (عبور دادن سوند از راه یک رگ به داخل قلب یا از طریق فروکردن سوزن بطور مستقیم در آن)

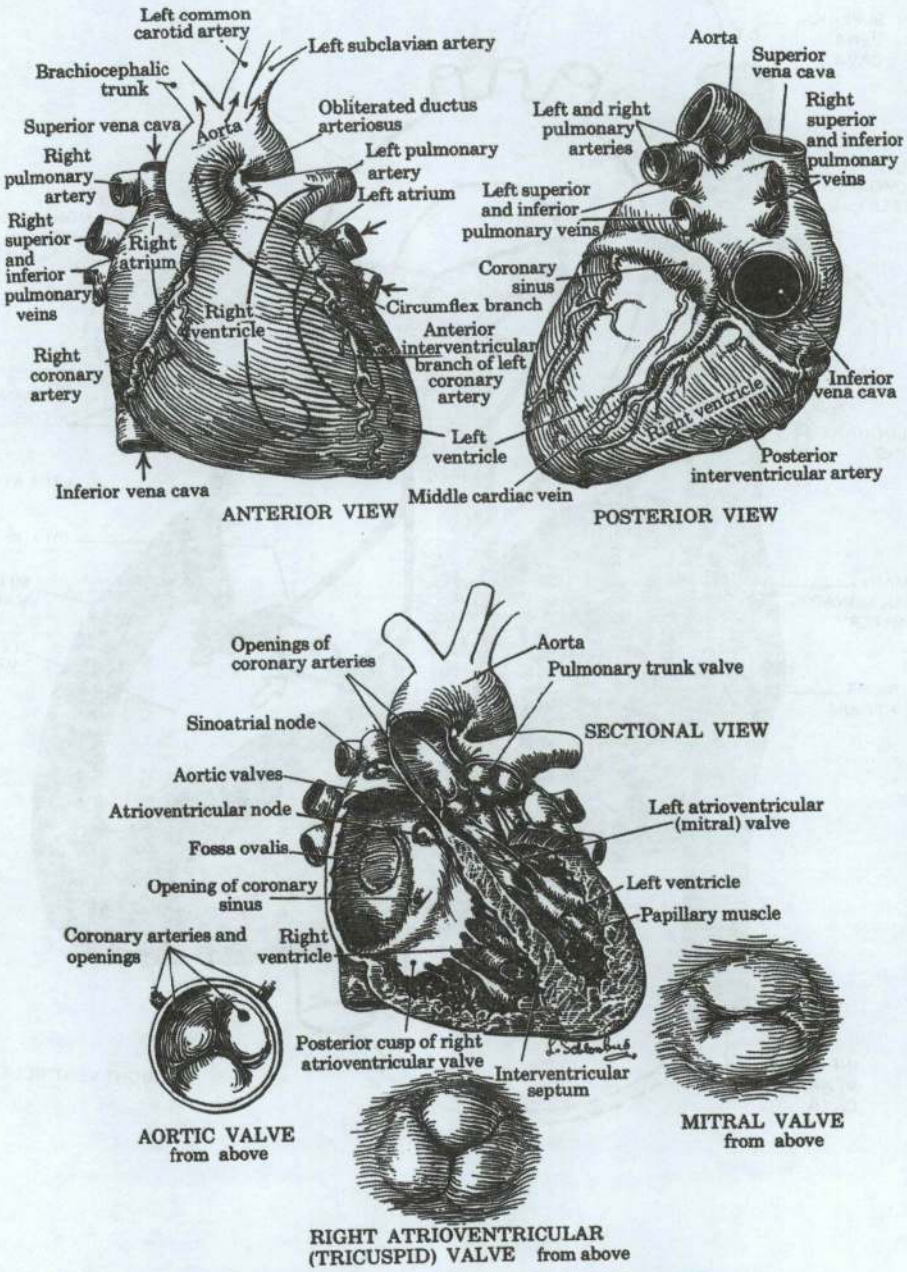
PDF Compressor Free Version

شکل ۱–۱۷

PDF Compressor Free Version

heart

DETAILS OF STRUCTURE OF THE HEART

شکل ۲ـ۱۷

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

در مقابل هریک از عبارات زیر، واژه یا اصطلاح مناسب قرار دهید.

۱- شریان بازویی .....

۲- گردش خون ریوی .....

۳- سیاهرگ بازویی سری .....

۴- محفظه قلب .....

۵- فشار خون درحالت انقباض قلب .....

۶- شریان بازویی ساعدی .....

۷- دریچه نیمه هلالی .....

۸- جدار میان بطن راست و چپ .....

۹- برون شامه قلب .....

۱۰- حمله قلبی .....

تمرین (۲)

هریک از متن‌های زیر را به فارسی ترجمه کرده، درک نمایید.

1- The heart (cardiac muscle) is a hollow muscular organ, divided into four chambers. It lies to the left of the midline in the chest, behind the sternum. The heart is a pump that circulates the blood in the body, to nourish and to remove waste products from the tissue.

2- The hollow of the heart is divided into four chambers. Each of the upper two chambers is called an atrium, and each of the lower two chambers is called a ventricle. A wall called the interatrial septum divides the atria (plural of atrium) into right and left sides, and a similar wall, the interventricular septum, divides the ventricles into right and left sides. There is no communication between the two sides.

3- Arteries become smaller and smaller, branching and rebranching through out the body, finally becoming arterioles (small arteries). The arterioles feed the blood into capillaries, which are billions of minute, very thin walled vessels that communicate with other capillaries.

4- Blood is made up of about 55% liquid (plasma), and 45% formed elements which consist of erythrocytes, leukocytes, and platelets or thrombocytes. It transports oxygen from the lungs to the body tissues,collects carbon dioxide waste from the tissues, and brings it back to the lungs to be

PDF Compressor Free Version

expelled. The blood distributes nutrients throughout the body, collects waste products of metabolism, and delivers them to the excretory organs for disposal.

5- Blood carries hormones of the different ductless glands (such as thyroid and parathyroid glands) to the cells, maintains the fluid content of the tissues, and serves as a temperature regulator for the body.

6- The lymphatic system is considered part of the circulatory system because it is made up of fluid called lymph, which comes from tissue fluids, and lymphatic vessels that bring the lymph back to the blood.

7- Lymph is an almost colorless fluid, rich is white blood cells, much like blood plasma in appearance and composition, and circulated through the body by the lymphatic vessels.

8- Lymph nodes are numerous in certain parts of the body; they help filter out harmful substance such as bacteria and cancer cells. The spleen is the largest lymphatic organ of the body. In youth it helps body build up blood cells; it also destroys old blood cells.

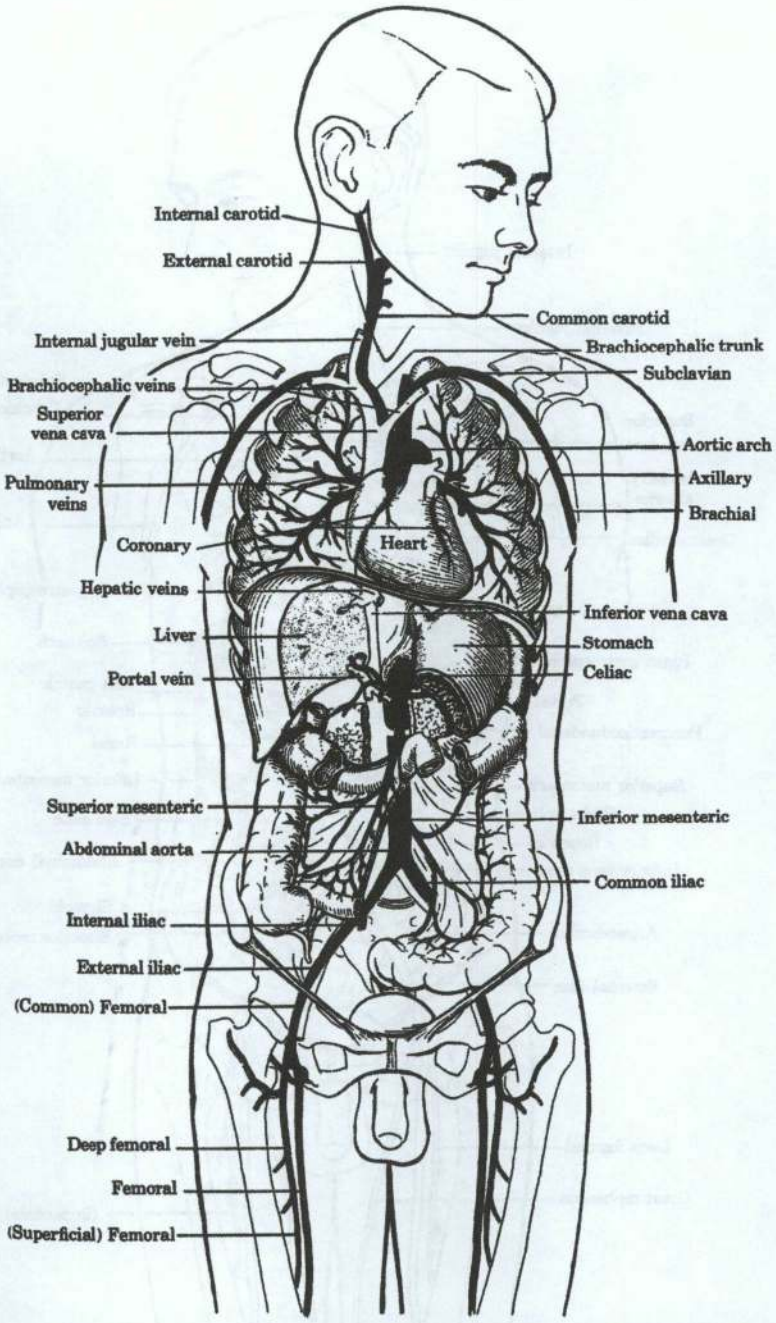
9- Thr Rh factor, so named because it was first found in the blood of the Rhesus monkey. 85% of population have this factor, called Rh^+. 15% do not have this factor; they are Rh .

10- The Rh factor acts like a foreign substance to anyone who is negative. If an Rh negative person receives Rh positive blood, that person's own blood will make a substance called an antibody, which will act against the Rh positive blood. If an Rh negative woman mates with an Rh positive man, their child may inherit the Rh factor from his father. The mother's blood may produce so many antibodies against it that the baby may die before or shortly after birth. This does not usually affect the first child of these parents because not enough antibodies are present, but will affect subsequent pregnancies.

RhoGAM, a fairly new substance, can be given to th Rh negative mother following her first delivery. This prevents Rh antibodies from forming.

PDF Compressor Free Version

arteries

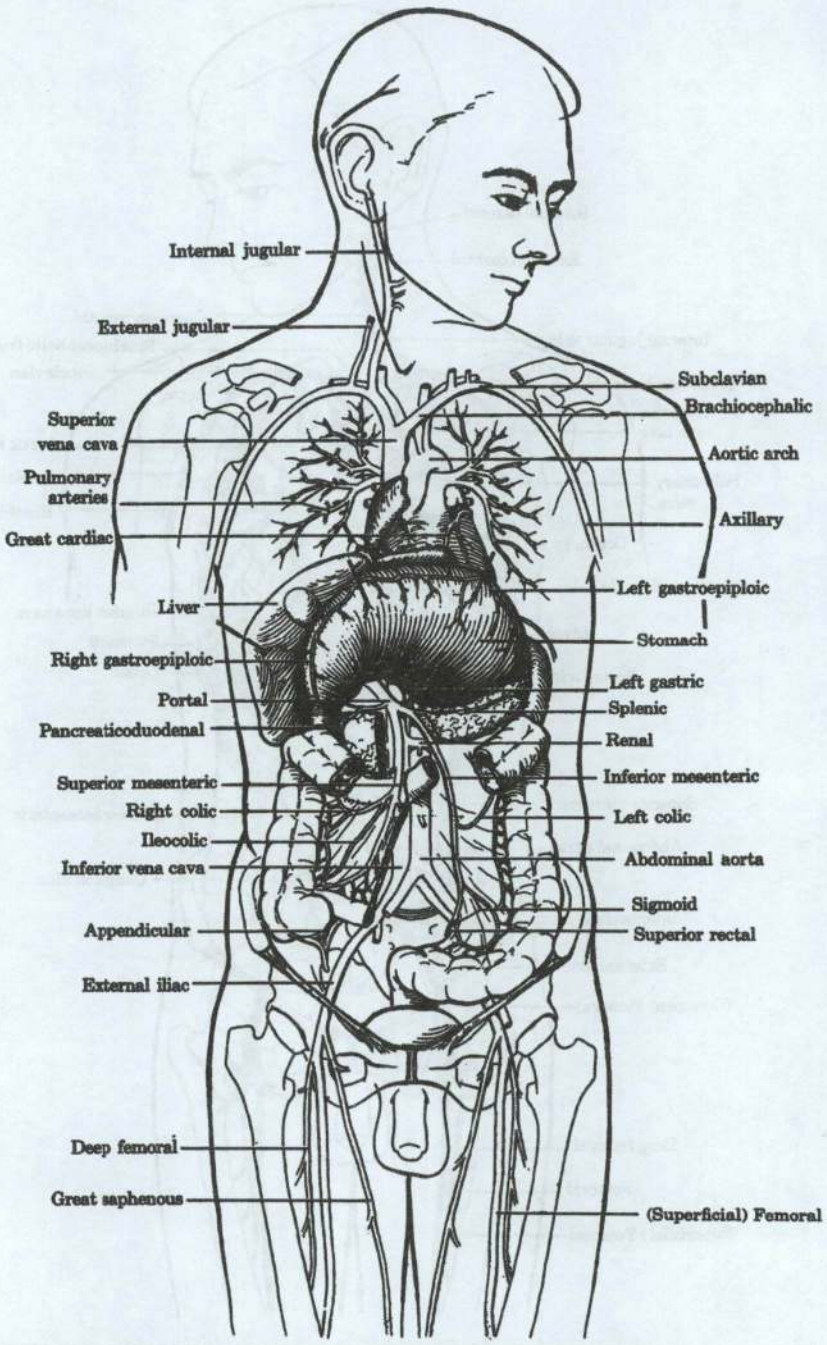

PRINCIPAL ARTERIES OF THE BODY AND PULMONARY VEINS

شکل ۳–۱۷

PDF Compressor Free Version

veins

PRINCIPAL VEINS OF THE BODY

شکل ۴ـ۱۷

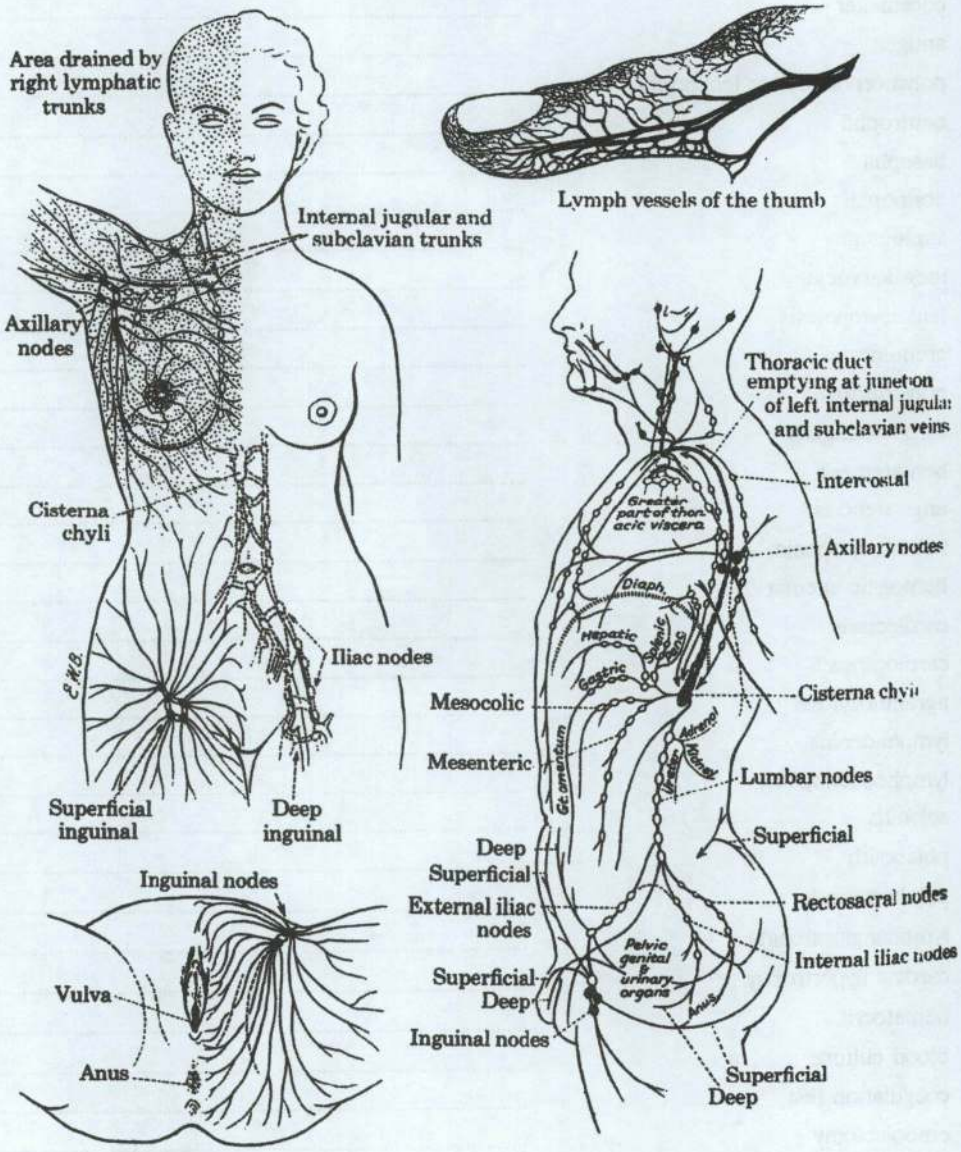
PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

هریک از واژه‌ها و اصطلاحات زیر را معنی یا تعریف کنید.

واژه	شرح یا معنی
aortic valve	
pacemaker	
antigen	
polymorphonuclear leukocytes	
neutrophil	
basophil	
eosinophil	
angiography	
megakaryocyte	
leukocytopoiesis	
granulocyte	
polyarteritis	
thromboangiitis	
hematemesis	
angiostenosis	
hematocytopenia	
hemolytic anemia	
cardiectasis	
cardioptosis	
agranulocytosis	
lymphadenitis	
lymphoadenopathy	
splenitis	
phlebolith	
phlebostenosis	
lymphangiosarcoma	
cardiac hypertrophy	
hematocrit	
blood culture	
coagulation test	
embolectomy	
cardiocentesis	
splenopexy	
cardiac prosthesis	
anastomosis	

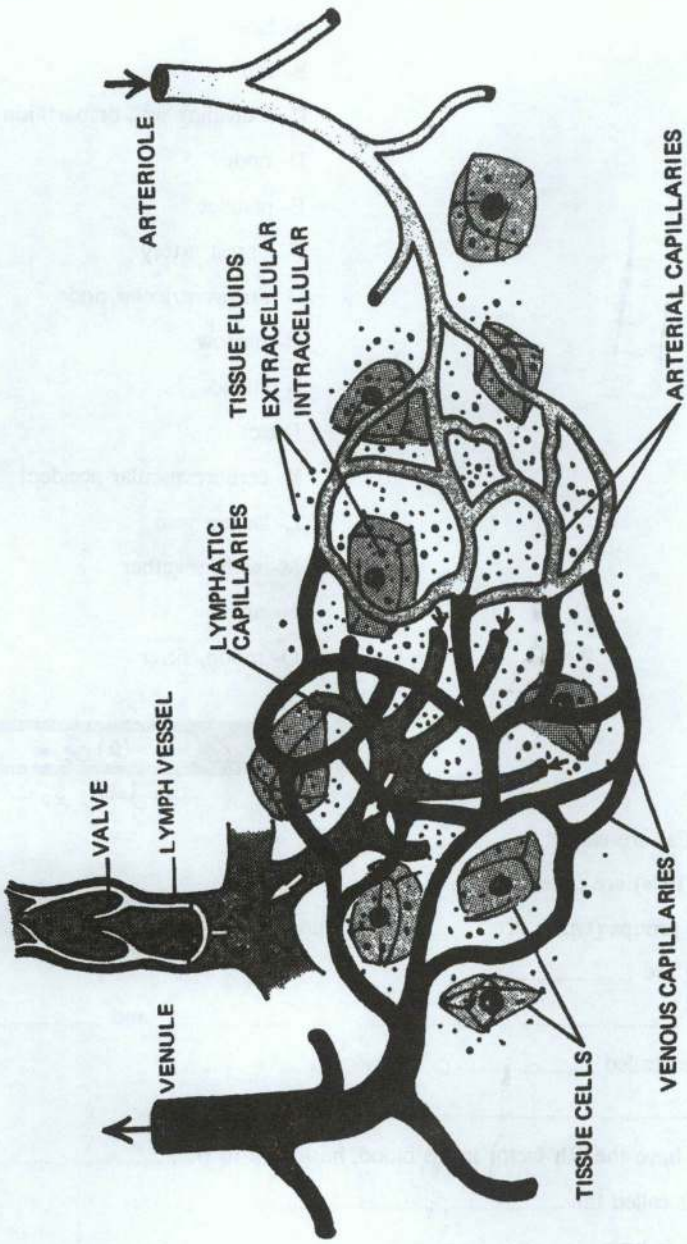
PDF Compressor Free Version

DIAGRAMMATIC REPRESENTATION OF LYMPHATIC DRAINAGE OF VARIOUS PARTS OF THE BODY

شکل ۵–۱۷

PDF Compressor Free Version

شکل ۶-۱۷

PDF Compressor Free Version

تمرین (۴)

تطبیق دهید.

1- septum	A- heart
2- steno	B- top
3- con, com	C- a dividing wall or partition
4- vein	D- node
5- CVA	E- platelet
6- thrombus	F- largest artery
7- cor	G- atrioventricular node
8- vessels	H- narrow
9- vena cava	I- phlebo
10- aorta	J- clot
11- AV node	K- cerebrovascular accident
12- place	L- largest vein
13- tuber	M- with, together
14- thrombocyte	N- angio
15- lunar	O- moon, silver

تمرین (۵)

جملات زیر را کامل کنید.

1- Red blood cells (RBCs) are called.....

2- White blood cells (WBCs) are called .....

3- The four main blood groups (types) are ..... and ....., ..., ...

4- Cells that aid clotting are .....

5- Blood is made up of ....., ..., ... , and .....

6- Lymph glands are also called .....

7- The tonsils are the .....

8- If a person does not have the Rh factor in his blood, he is said to be .....

9- The sinoatrial node is called the .....

10- The universal donor is type .....

11- Give root words for heart ..... vein ..... artery ..... blood vessels ..... blood clot .....

12- Arteries, veins, arterioles, venules and capillaries are all .....

PDF Compressor Free Version

13- The clear, straw-colored, liquid portion of blood is called .....

14- The heart is called the ..... muscle.

15- The hollow of the heart is divided into four .....

16- Blood carries ..... of the different ductless grlands to the cells.

17- The ..... factor, so named because it was first found in the blood of the ..... monkey.

18- The ..... is the largest lymphatic organ of the body.

19- The heart valves between the atria and ventricles are the ..... (right side).

20- The Universal ..... is type AB.

تمرین (۶)

تطبیق دهید.

1- apex	A- abnormally large erythrocyte
2- heparin	B- nose bleed
3- macrocyte	C- abnormal rhythm of the heartbeat
4- thrombophlebitis	D- displacement of the heart downward
5- epistaxis	E- increase of red blood cells in circulation
6- hematocele	F- obstruction to the lymph flow
7- hematencephalon	G- rounded tip of heart, tip
8- arrhythmia	H- inflammation of a vein with clot formation
9- cardionecrosis	I- cerebral hemorrhage
10- cardioptosis	J- decrease in blood
11- erythrocytosis	K- destruction of the thymus
12- hematopenia	L- anticoagulant substance
13- hemolith	M- blood in cavity or cyst
14- lymphostasis	N- death of heart tissue
15- thymolysis	O- stone in the wall of blood vessel
16- angiectomy	P- suturing of an aneurysm
17-aneurysmorrhaphy	Q- excision of lymphatic vessels
18- atriotomy	R- blood count
19- lymphangiectomy	S- incision of the heart atrium
20- hemogram	T- excision of a vessel

PDF Compressor Free Version

فصل هجدهم

سیستم تنفسی

فصل هجدهم، فصل پرداختن به دستگاه تنفسی می‌باشد. راستی وضعیت تنفسی شما چگونه است؟ آیا اندامهای تنفسی‌تان سلامتند یا اینکه از تنگی نفس رنج می‌برید؟ به نظر شما آیا انسان می‌تواند در پاکیزه کردن هوای محیط زیست خود موفق گردد و از بروز بسیاری از بیماریهای خطرناک که منشاء تنفسی دارند، جلوگیری نماید؟

آیا در غیراین صورت می‌تواند با استفاده و تکیه بر اصل عادت و سازگاری، به زندگی خود در محیطی آلوده ادامه دهد؟

هرگاه از تفکر و پاسخگویی به سؤالات مذکور فارغ شدید، شما را به فراگیری اصطلاحات پزشکی مربوط به دستگاه تنفسی بدنتان، و آشنایی با این سیستم حیاتی دعوت می‌نمایم.

PDF Compressor Free Version

respiratory system ..... **دستگاه تنفسی**

اندامها، اعضاء **organs**

sinuses	حفره‌هایی در جمجمه که با حفره بینی ارتباط دارند
nasal cavity	حفره بینی
pharynx	حلق، گلو
epiglottis	غضروف زبانه‌ای شکلی است که ابتدای حنجره را می‌پوشاند
trachea	نای
bronchus	نایژه
bronchiole	نایژه بسیار کوچک
alveolus	کیسه یا حفره کوچک هوادار
lungs	ریه‌ها، شش‌ها
pleura	پرده جنب که ریه‌ها را می‌پوشاند
thorax	قفسه سینه
diaphragm	پرده عضلانی بسیار قوی و گنبدی شکل که ناحیه قفسه سینه را از ناحیه شکمی جدا می‌کند.
hiatus	روزنه یا سوراخی در دیافراگم که از آن لوله مری و رگهای خونی عبور می‌کنند
intercostal muscles	ماهیچه‌های بین دنده‌ای

some of conditions and diseases ..... ***برخی از وضعیتهای پزشکی و بیماریها***

pneumonosis	هرگونه عارضه ریوی
dyspnea	اختلال تنفسی
sputum	خلط
aerosol (expectorant)	خلط‌آور، دارویی که در تسریع دفع خلط مؤثر است.
tachypnea	تندی تنفس
apnea	عدم تنفس موقتی
orthopnea	توانایی تنفسی در حالت ایستاده (تنگی نفس در حالت خوابیده)
pleurisy	التهاب پرده جنب
asthma	آسم
pneumatocele	نوعی فتق بافت ششی
pneumatorrhachis	پیدایش گاز در مجرای مهره‌ای
pneumoconiosis	نوعی عارضه ریوی حاصل از استنشاق غبارهای موجود در معادن
pneumonia	ذات‌الریه، التهاب شش‌ها بدلیل عفونت باکتریایی
pneumopyothorax	وجود چرک و هوا در حفره جنب
pneumopleuritis	التهاب شش‌ها و جنب
chronic obstructive pulmonary (lung) disease [COPD, COLD]	بیماری مزمن انسداد ریوی

PDF Compressor Free Version

tuberculosis (TB)	سل (عارضه عفونی که با ایجاد گره در بافتها همراه است)
laryngotracheobronchitis	التهاب حنجره، نای و نایژه (خروسک یا خناق)
upper respiratory infection (URI)	عفونت قسمت فوقانی دستگاه تنفسی
rale	صدای غیرطبیعی در سینه (خس خس سینه)
atelectasis	اتساع ناقص ریه‌ها
vital capacity	ظرفیت حیاتی
residual air	هوای باقیمانده در ریه‌ها پس از حالت بازدم
pneodynamics	پویایی و تحرک تنفسی
bronchoscope	وسیله‌ای برای مشاهده و بررسی نایژه
pulmonologist	ریه شناس، متخصص ریه
thoracocentesis	بیرون کشیدن مایع از حفره قفسه سینه
pulmometer	دستگاه ظرفیت سنج ریه
pneumatograph	وسیله‌ای جهت ثبت حرکات قفسه سینه

تمرین (۱)

هریک از متن‌ها را به فارسی ترجمه کرده، درک کنید.

1- The process of respiration generally involves the inhalation of air which contains oxygen for use by the cells of the body, and the expiration (exhalation) of carbon dioxide, which has been removed as a waste product from the cells of the body.

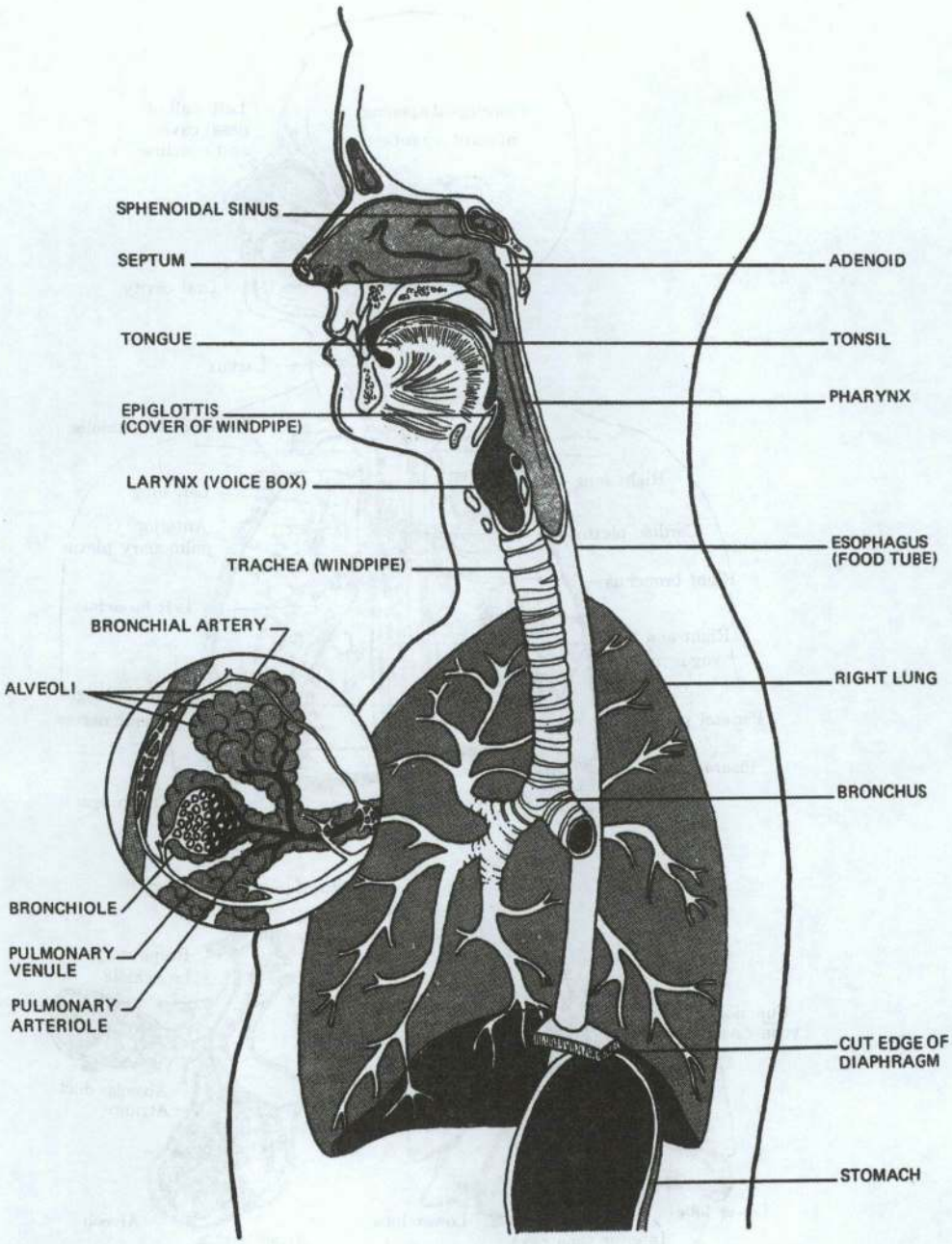
2- The diaphragm, a dome-shaped, musculomembranous partition separating the thoracic and abdominal cavities, and attached to the lumbar vertebrae, lower ribs, and sternum, is the chief muscle of respiration. During inspiration the diaphragm contracts, flattens, and lowers, increasing the capacity of the thoracic cavity, and allowing the lungs to fill with air and expand.

3- One expiration the diaphragm relaxes and returns to its original position. More than doubled, with a significant increase in the amout of blood supplied to the muscles, consequently increasing the amounts of oxygen consumed and carbon dioxide discharged.

4- The trachea (windpipe) is a tube formed of smooth muscle with about sixteen to twenty C-shaped rings of cartilage embedded in the muscle tissue. The main function of the trachea is to maintain its part of the airway.

5- The larynx is commonly called the voic box and is located just below the pharynx. The larynx also serves as a passageway for air, and protects the airway against foods entering during swallowing. it plays an important role as the main organ of speech, since air, passing through the glottis during expiration, causes a vibration producing the sound of the voice.

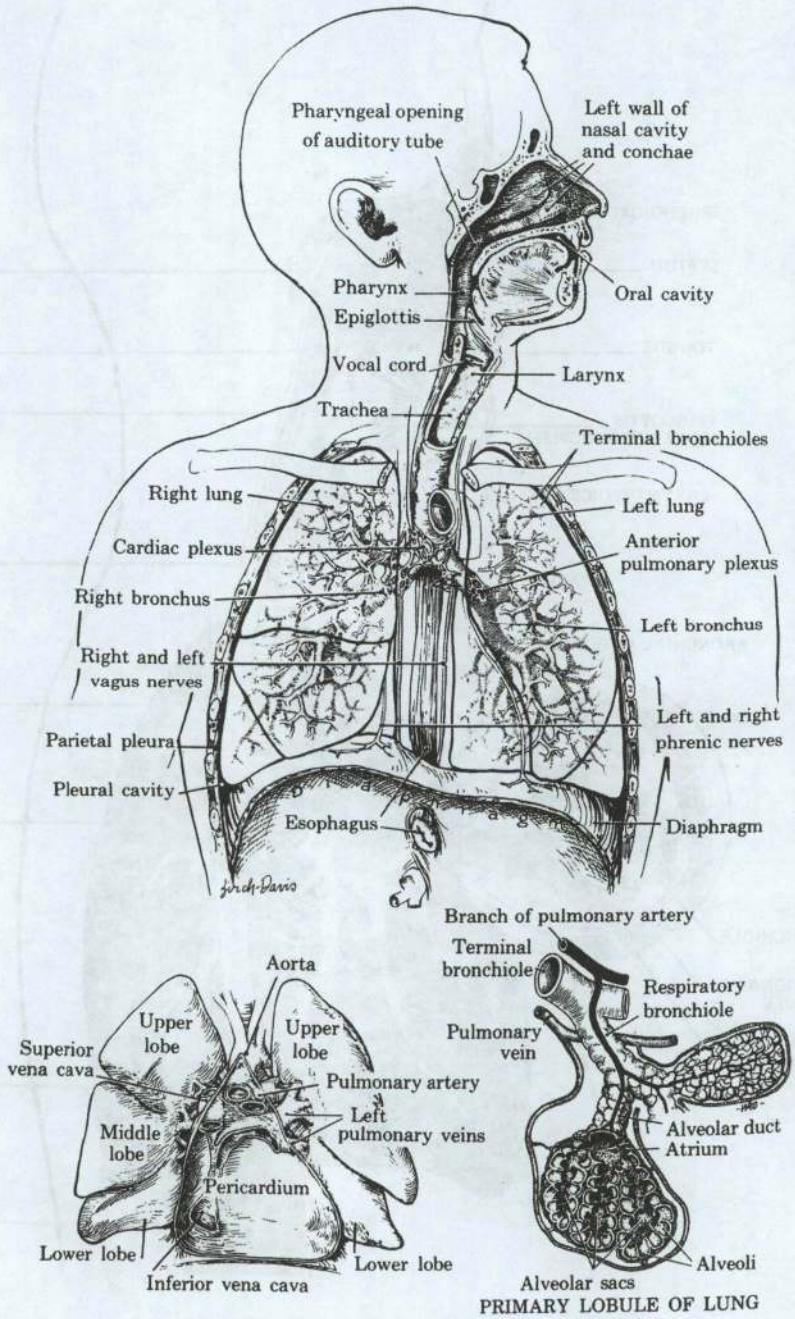
PDF Compressor Free Version

شکل ۱-۱۸

PDF Compressor Free Version

system

ORGANS OF THE RESPIRATORY SYSTEM

شکل ۲–۱۸

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

هریک از اصطلاحات زیر را تعریف نمایید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
naso pharyngitis	.....
bronchostenosis	.....
laryngoptosis	.....
tonsillitis	.....
sinusitis	.....
tracheostenosis	.....
inspiration	.....
sirometer	.....
pyothorax	.....
hydrothorax	.....
pleuralgia	.....
thoracoplasty	.....
neurofibroma of nose	.....
pneumomelanosis	.....
pneumopexy	.....
pleurodynia	.....
rhinoplasty	.....
laryngocentesis	.....
bronchorrhagia	.....
anthracosilicosis	.....
pleurohepatitis	.....
rhonchus	.....
bronchogenic carcinoma	.....
mediastinum	.....
retropharynx	.....
cricoid cartilage	.....
pneumonocirrhosis	.....
aspiration	.....
bronchorrhaphy	.....
auscultation	.....

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

جملات زیر را کامل کنید.

1- The muscle that separates the heart and lungs from the obdominal organs is the .....

2- The ..... keeps food from entering the larynx.

3- When the membrane that covers the lungs is inflamed, you have .....

4- Respiration includes the exchange of two gases. Name them and give the abbreviations: ..... ( ), ... ( ).

5- COPD and COLD refer to .....

6- Air spaces in the cranium are called .....

7- The medical specialist who interprets X-ray is a .....

8- The medical specialist who performs tonsillectomies is a .....

9- A collapsed lung is called .....

10- Difficult or labored breathing is called .....

11- ..... means able to breathe only when sitting upright.

12- Name, three organs of the respiratory system ..... , ... and .....

13- The ..... is commonly called the voic box.

14- The main function of the trachea is to maintain its part of .....

15- The function of the ..... is the exchange of oxygen and carbon dioxide between blood and air.

تمرین (۴)

تطبیق دهید.

1- dyspnea	A- collapsed lung
2- atelectasis	B- intermittent positive pressure breathing
3- test for tuberculosis	C- cartilage of the larynx
4- rales	D- loss of ability to speak
5- IPPB	E- trachea
6- pleura	F- a remainder
7- residue	G- difficult breathing
8- sputum	H- inhalation
9- cricoid cartilage	I- mantoux test and tine test

PDF Compressor Free Version

10- phrenic nerve	J- abbreviation for left eye (oculus laevus)
11- apex nasi	K- nerve of the diaphragm
12- aphonia	L- two pairs of membranous bands in the larynx
13- chest X-ray	M- abnormal sounds in chest
14- windpipe	N- membrane lining chest cavity
15- vocal cord	O- upper portion of external nose
16- inspiration	P- congenital absence of a limb or limbs
17- bridge	Q- tip of nose
18- OL	R- secretions from bronchial tubes
19- melos	S- limb
20- amelia	T- examination to determine presence of lung disease

توضیح

واژه laevus شکل دیگر کلمه levus می‌باشد و به این ترتیب laevo و levo هر دو به معنی "چپ" هستند.

laev/o, lev/o = left

PDF Compressor Free Version

فصل نوزدهم

سیستم گوارشی

غذا از موقع خورده شدن، تا هنگام جذب مواد مفید و دفع مواد زائد آن از بدن، با اندامهایی در ارتباط است که مجموعاً دستگاه گوارشی را بوجود می‌آورند. شما در این فصل از کتاب با برخی اصطلاحات مربوط به این دستگاه انرژی‌ساز، اعم از: اسامی اعضاء، اعمال، بیماریها و معالجات آشنا می‌شوید.

PDF Compressor Free Version

gastrointestinal system ..... دستگاه گوارشی (معده‌ای روده‌ای)

mouth (stomato) دهان

- lips (cheils) لبها
- oral cavity حفره دهانی
- palate کام (سقف دهان)
- tongue (glosso) زبان
- gingivae (gums) لثه‌ها
- teeth دندانها
- salivary glands غدد بزاقی

pharynx حلق، گلو

esophagus مری

abdominal cavity حفره شکمی

stomach (gastro) معده

pancreas لوزالمعده

small intestine (entero) ..... روده کوچک

- duodenum اثنی‌عشر، دوازدهه (بخش اول روده کوچک)
- jejunum بخش دوم روده کوچک (ژیژونوم)
- ileum ایلئوم، بخش سوم روده کوچک

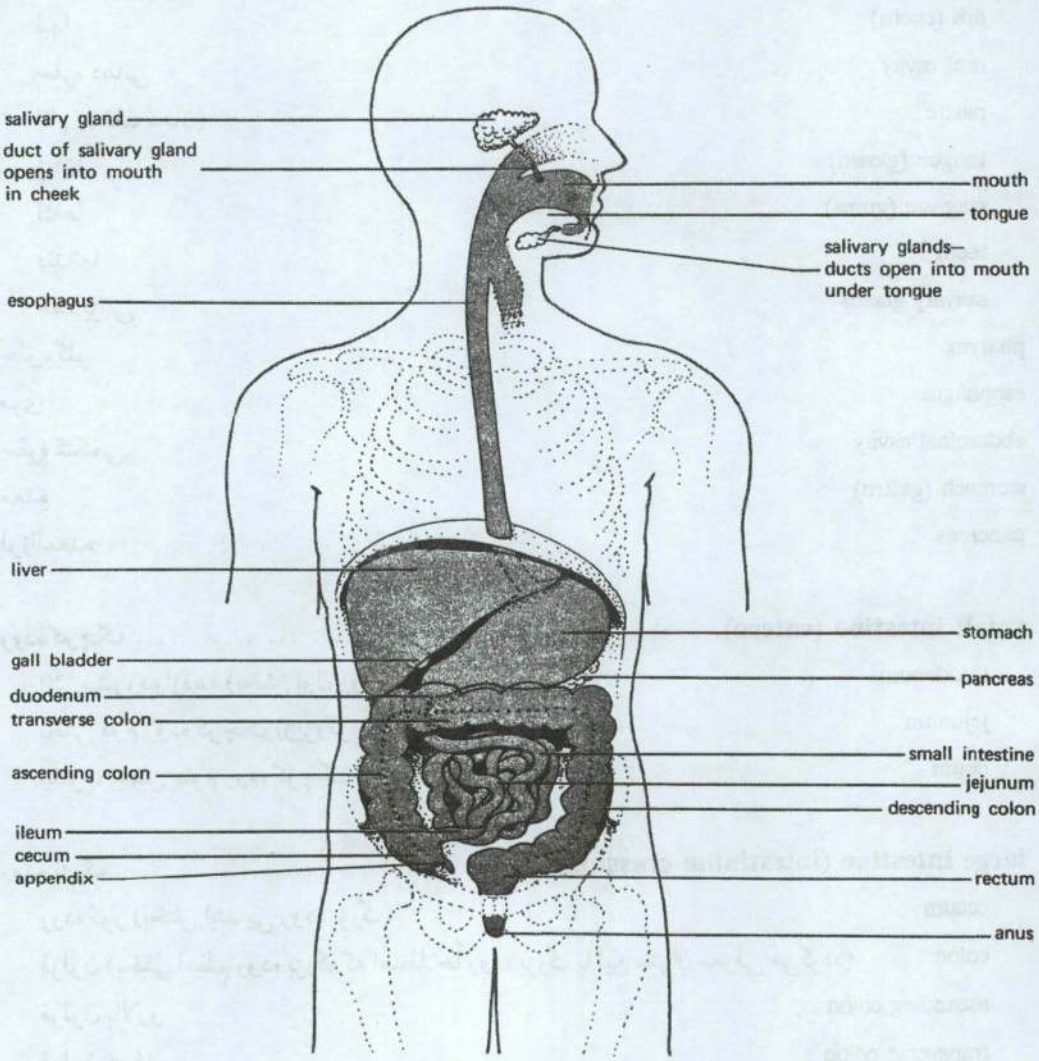
large intestine (intestinum crassum) ..... روده بزرگ

- cecum روده کور (بخش ابتدایی روده بزرگ)
- colon قولون (بخش اعظم روده بزرگ که اصطلاحاً روده بزرگ با این عنوان معرفی می‌گردد)
- ascending colon قولون بالارو
- transverse colon قولون عرضی
- descending colon قولون پائین‌رو
- sigmoid سیگموئید (بخشی از قولون)
- rectum (procto) راست روده
- anus مقعد

hepato (liver) کبد

gall-bladder کیسه صفرا

PDF Compressor Free Version

the human digestive system

شکل ۱–۱۹

PDF Compressor Free Version

نواحی شکم areas of abdomen

ربعها quadrants

1- right upper quadrant (RUQ) — ربع بالایی سمت راست
2- right lower quadrant (RLQ) — ربع پائینی سمت راست
3- left upper quadrant (LUQ) — ربع بالایی سمت چپ
4- left lower quadrant (LLQ) — ربع پائینی سمت چپ

RUQ	LUQ
RLQ	LLQ

قسمت‌ها sections

1- right and left hypochondria — زیر غضروف راست و چپ سینه
2- right and left lumbar — پهلوی راست و چپ (سمت راست و چپ کمر)
3- right and left inguinal (iliac) — سمت راست و چپ کشاله ران (مغبن)
4- epigastric — بالای معده
5- umbilical — ناف
6- suprapubic (hypogastric) — زیر معده (بالای استخوان شرمگاهی)

1	4	1
2	5	2
3	6	3

هضم یا گوارش digestion (pepsis)

mechanical processes — عملیات مکانیکی گوارش
chemical processes — عملیات شیمیایی گوارش
absorption — عمل جذب و عبور مواد از جدار لوله گوارش به داخل خون
elimination — عمل دفع مواد زائد
nutrients — مواد مقوی و مغذی
metabolism — عمل سوخت و ساز (سوختن مواد غذایی و ساخته شدن یا تولید انرژی)

PDF Compressor Free Version

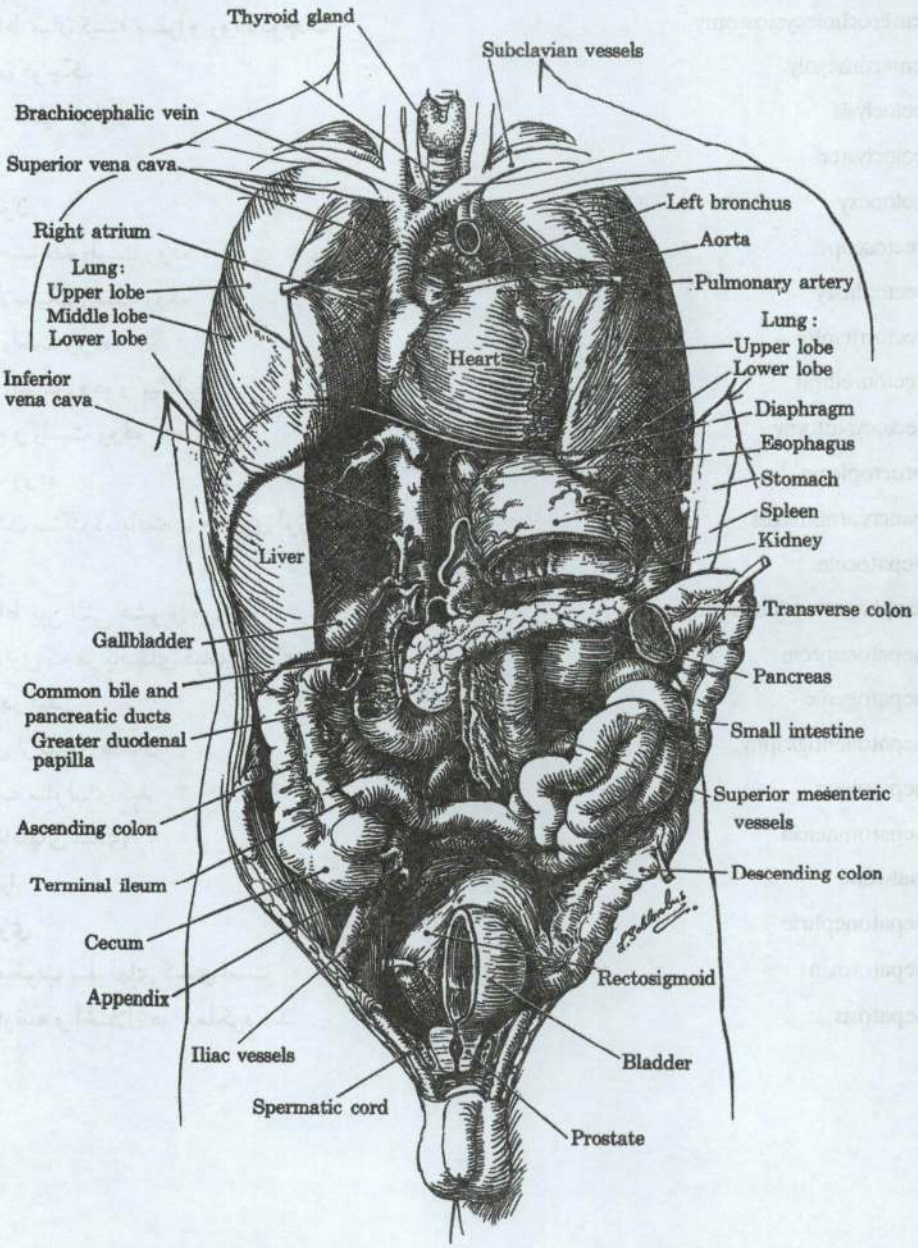
some of terms	
calorie	واحد اندازه‌گیری انرژی غذایی
enema	تنقیه
some	احشاء، اندرونه (اندامهای داخلی بدن)
gastroscopy	مشاهده و معاینه سطح درونی معده
mesentery	روده بند (چین صفاقی که روده کوچک را به دیواره عقبی شکم وصل می‌کند)
omentum	چادرینه (چین صفاقی که از معده به احشاء شکمی مجاور کشیده شده)
deglutition	بلع
peritoneum	صفاق (پرده‌ای که جدار و احشاء شکمی و حفره‌ای لگنی را می‌پوشاند)
ankyloglossia	سختی زبان، بسته شدن و گره خوردن زبان
intussusception	پیچیدگی روده که منجر به انسداد روده می‌شود
stomatoplasty	جراحی پلاستیک دهان
stomatomycosis	بیماری قارچی دهان
stomatomalacia	نرم شدن ساختمانهای دهان
glossalgia	زبان درد
hypoglossal	زیرزبانی
glossoplegia	فلج زبان
glossotrichia	زبان مودار
glossopalatinus	عضله کامی زبان
cheilostomatoplasty	جراحی پلاستیک لب و دهان
cheilosis	چاک چاک شدن لبها
cheilotomy	برش لب
gingivitis	التهاب لثه
gingivoglossitis	التهاب لثه و زبان
gastrectasia	اتساع معده
gastroenteroptosis	سقوط یا افتادگی معده و روده از جای اصلی خود
enterorrhagia	خونریزی روده
gastroenterocolitis	التهاب معده، رود کوچک و روده بزرگ
gastrogavage	وارد کردن غذا در معده به کمک لوله
gastrolavage	شستشوی معده
enterocinesia	حرکات دودی روده
enteroclysis	شستشوی روده
enterobiliary	روده‌ای صفراوی

PDF Compressor Free Version

enterocele	فتق روده کوچک
enterocentesis	سوراخ کردن و تخلیه روده با عمل جراحی
enterocholecystostomy	ایجاد ارتباط میان کیسه صفرا و روده کوچک
enteromegaly	بزرگی روده کوچک
coloclysis	شستشو و تخلیه قولون
coloclyster	تنقیه قولون
colopexy	تثبیت قولون
rectoscopy	بررسی و مشاهده راست روده
rectoplasty	جراحی پلاستیک راست روده
rectorrhaphy	بخیه زدن راست روده
rectourethral	مربوط به راست روده و پیشابراه
rectocystotomy	برش مثانه و راست روده
proctoplegia	فلج راست روده
pancreatolithiasis	بوجود آمدن سنگ در بافت یا مجاری لوزالمعده
hepatocele	فتق کبدی
esophagoduodenostomy	ایجاد ارتباط بین اثنی عشر و مری
hepatocuprein	ماده مس‌داری که در بافتهای کبدی مشاهده می‌شود
hepatogenic	تهیه شده در کبد
hepatolienography	پرتونگاری از کبد و طحال
hepatolysin	ماده مخرب سلولهای کبد
hepatomalacia	نرم شدن بافتهای کبدی
gallstone	سنگ صفرا
hepatonephric	کبدی کلیوی
hepatotoxin	سمی که مخرب سلولهای کبدی است
hepatosis	هرگونه عارضه و اختلال در عملکرد کبد

PDF Compressor Free Version

viscera

THORACIC AND ABDOMINAL VISCERA

شکل ۲ـ۱۹

PDF Compressor Free Version

توجه کنید: متعاقباً با برخی از اجزاء یک کلمه مرکب آشنا می‌شوید.

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
adip/o	lip, fat	چربی
alve/o	cavity	حفره
antr/o	cavern	حفره، گودال
aph	touch	لمس، لمس کردن، لامسه
blep	look	نگاه، دیدن
bol	ball	توپ
brom	stench	بوی تند و نامطبوع
bucc	cheek	گونه
calor	heat	حرارت
carcin	cancer	سرطان
cav/e	hollow	میان تهی، توخالی
cec/o	blind	کور
centr	center	مرکز
cid/e	cut, kill	بریدن، از بین بردن
cis, cisus	kill, cut	بریدن، از بین بردن
clysis, klysis	1- The washing out of a body cavity	۱- شستشوی حفره بدن
	2- The administration other than	۲- تزریق مایعات به داخل
	by oral route of any one of	بافتهای بدن به منظور بالا بردن
	several solutions to replace lost body	فشار خون یا تغذیه
	fluid, supply nutriment, or raise blood	
	pressure	
clys/ter, clys/ma	enema	تنقیه
corpor	body	بدن
cort/ic, cort/ex	bark, rind	پوسته، قشر
creat	flesh, meat	گوشت
crur	shin,leg	قلم پا، پا

به نمونه‌ها توجه دقیق نمایید.

مثال	شرح انگلیسی	معنی به فارسی
adipocellular	composed of connective tissue and fat	متشکل از چربی و بافت پیوندی
alveolectomy	excision of a portion of the alveolar	برداشتن قسمتی از حفره دندانی

PDF Compressor Free Version

antrodynia	pain in an antrum	درد در ناحیه یک حفره
dysaphia	impairment of the sense of touch	اختلال در حس لامسه
hemiablepsia	blindness in half of visual field	نابینایی در یک چشم
embolism	blocking of an artery by a clot	انسداد سرخرگ بخاطر وجود لخته
buccocervical	pertaining to the cheek and neck	مربوط به گونه و گردن
calorigenic	producing heat or energy	تولید حرارت یا انرژی
carcinolysis	destruction of carcinoma cells	از بین بردن سلولهای سرطانی
cavosurface	the surface of a cavity	سطح یک حفره
cecitis	inflammation of the cecum	التهاب روده کور
centrencephalic	pertaining to the center of the encephalon	مربوط به مرکز مغز
germicide	an agent that kills pathogenic microorganism	عامل کشنده موجودات کوچک بیماریزا
excision	removal, as of an organ by cutting	بریدن و برداشتن یک عضو
enteroclysis	the injection of a nutrient or medicinal liquid into the bowel	تزریق یک ماده غذایی یا دارویی در روده
coloclyster	an enema injected into the colon through the rectum	تنقیه روده بزرگ از طریق رکتوم
intracorporal	pertaining to within the body	مربوط به داخل بدن، درون بدنی
creatotoxism	meat posioning	سمی شدن گوشت
brachiocrural	pertaining to the arm and leg	مربوط به پا و دست
corticectomy	excision of an area of cerebral cortex (bark)	برداشتن پوسته مغز

تمرین (۱)

هریک از متن‌ها را ترجمه کرده، درک نمایید.

1- Food is chewed in the mouth, swallowing by way of pharynx and esophagus, passing through the neck and thorax into the abdomen, where it is received by the stomach.

2- The stomach partially digests the food before it is passed on to the small intestine for further digestion and absorption, and the residue moves onto the large intestine where it is retained until it is excreted through the anus.

3- The oral cavity is formed by the arch of the upper and lower jaws, containing the gums (gingivae), and teeth (dento), dividing the cavity into a vestibule, between the teeth and lips, and a mouth cavity behind the teeth. The structure forming the roof of the mouth is the palate, which is

PDF Compressor Free Version

divided into the hard and soft palates.

4- The tongue is composed of skeletal muscle tissue covered by mucous membrane. It keeps food between the teeth during chewing and aids in swallowing by means of pressure against the hard palate.

5- The mucous membranes of the mouth contain numerous small glands secreting a thin, lubricating, serous fluid called saliva. The chief functions of saliva are to dissolve or lubricate food to facilitate swallowing, and initiate digestion of some carbonhydrates.

6- The esophagus, a narrow, musculomembranous tube, leads from the pharynx, descending in front of the vertebral column to enter the stomach. The walls of the esophageal tube are thick but collapsible due to the lack of supporting cartilaginous rings such as those found in the trachea.

7- The stomach (gstro), a musculomembranous, curved, pouch-like structure, is located toward the left side of the upper abdominal cavity, below the liver and diaphragm, and is divided into three sections:

fundus: the rounded section above the esophageal opening

body: the middle section

pylorus: the lower, small end

8- The pancreas a large, elongated, lobulated gland, is located behind the stomach. The pancreas is both and exocrine (secreting into ducts), and an endocrine (ductless secreting) gland.

9- The gallbladder (cholecyst) is a pear-shaped sac, whose walls are composed of a serous, a muscular, and a mucous coat, is located on the inferior surface of the liver.

10- The largest gland in the body, the liver (hepato), classified as an exocrine gland, is located in the upper right abdomen under the diaphragm. It is very soft and pliable, has a reddish-brown color due to numerous blood vessels, and has four major function:

1- secretes bile for use in the digestive process.

2- essential to the metabolism of proteins, fats, and carbonhydrates.

3- filters and destroys foreign matter, and neutralizes toxins.

4- stores iron, glycogen, and vitamins A, B12, and D.

11- Food remains in the stomach from 1 to 4 hours after eating, and as the stomach contents liquefy, they pass into the duodenum. The chyme moves through the jejunum and ileum by means of the peristaltic moves, and is further digested and absorbed. When the ileum empties into the colon, the contents contain both water, to be absorbed by the large intestine, and waste, to be eliminated from the body.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

واژه	شرح
appendix	.....
ampulla	.....
alimentary tract	.....
peptic glands	.....
enamel	.....
villi	.....
ancylostomiasis	.....
enterobiasis	.....
diverticulitis	.....
enterohepatitis	.....
salmonellosis	.....
shigellosis	.....
aglossia	.....
cleft lip	.....
macrocheilia	.....
achalasia	.....
aerophagia	.....
cachexia	.....
nausea	.....
oligopepsia	.....
pellagra	.....
pylorospasm	.....
rickets	.....
scurvy	.....
ameloblastoma	.....
splenoportography	.....
cholangiohepatoma	.....
polyp	.....
peritoneocentesis	.....
paracentesis	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
cecorrhaphy	.....
choledochotomy	.....
omentorrhaphy	.....
sigmoidotomy	.....
shincterotomy	.....
alveolectomy	.....
cholangiocholecystocholedochectomy	.....
glossorrhaphy	.....
colopexy	.....
sphincteroplasty	.....
proctococcypexy	.....
cholangioenterostomy	.....
gastroanastomosis	.....
choledocholithotripsy	.....
pylorodiosis	.....
amylase	.....
bilirubin	.....
carcinoembryonic	.....
gastroscopy	.....
parasites test	.....
angiography	.....
gastric fluid analysis	.....
proctosigmoidoscopy	.....
computerized axial tomography	.....
stool culture	.....

تمرین (۳)

تطبیق دهید.

1- choledocho	A- throat
2- cheilo	B- abbreviation for gastrointestinal system
3- cholecyst	C- tube to stomach, behind the trachea

PDF Compressor Free Version

4- cholelith	D- distal opening of the alimentary canal
5- stomato	E- common bile duct
6- glosso	F- gallstone
7- lavage	G- lips
8- gavage	H- swallowing
9- viscera	I- internal organs
10- deglutition	J- secretion of the liver that aids in digestion
11- ankyloglossia	K- semifluid contents of stomach after digestion
12- pharynx	L- tongue
13- dento	M- gum
14- GL	N- tongue-tied
15- bile	O- sac-shaped dilation of a canal or tube
16- ampulla	P- hepato
17- esophagus	Q- lip
18- liver	R- ring-like muscle that closes a natural opening
19- chyme	S- gallbladder (gb)
20- roof of the mouth	T- mouth
21- labia (plural of labium)	U- washing out stomach
22- sphincter	V- palate
23- anus	W- tongue
24- gingiva	X- feeding by tube to stomach
25- saliva	Y- tooth
26- lingua	Z- ear secretion of the salivary glands

PDF Compressor Free Version

فصل بیستم

سیستم ادراری تناسلی

از سیستم اداری تناسلی خود چه می‌دانید؟ آیا اندامهای متعلق به این دو دستگاه را می‌شناسید؟ اطلاعات شما راجع به اصطلاحات پزشکی مبحث مذکور چه میزان است؟ (برای تمرین می‌توانید اطلاعات خود را بر صفحه کاغذ یادداشت نمایید).

genitourinary system متشکل از دستگاه ادراری و تناسلی است. هدف اندامهای تشکیل دهنده دستگاه اداری، بازجذب و بازگرداندن مواد مناسب و مفید برای بدن، و دفع مواد اضافی و مضر بصورت مایع از طریق پیشابراه به خارج می‌باشد. همچنین هدف اعضاء بوجود آورنده دستگاه تناسلی، تولید یاخته‌های نسل‌ساز موجود زنده است.

متعاقباً، خوانندگان عزیز با برخی از واژه‌ها و اصطلاحات متعلق به هریک از دو دستگاه نامبرده شده آشنا می‌شوند.

PDF Compressor Free Version

genitourinary system	*دستگاه ادراری تناسلی*
urinary system	*دستگاه ادراری*
Urinary organs	*اندامهای ادراری*
kidneys	کلیه‌ها
1- cortex	۱- لایه خارجی یا قشری
2- pyramid (medulla)	۲- قسمت داخلی (میانی)
3- nephrons	۳- مویرگها و سلولهای کلیه
renal pelvis	لگنچه کلیه
ureters	لوله‌های حالب (میزنای)
urinary bladder	کیسه ادراری (مثانه)
urethra	پیشابراه
urinary miatus	سوراخ خارجی پیشابراه
void, urinate, micturate	ادرار کردن (خالی نمودن مثانه)
bladder distention	انبساط کامل کیسه ادراری (پُرشدن کامل مثانه)
incontinence	ناتوانی در کنترل ادرار
genital (reproductive) system	*دستگاه تولید مثل یا تناسلی*
the male reproductive organs	*اندامهای دستگاه تناسلی مرد*
testes	بیضه‌ها
ducts	لوله‌ها
epididymis	اپیدیدم (بخشی از مجرای منوی که در پشت بیضه قرار دارد و توسط مجاری باریکی به آن مربوط است).
vas deferens	رگ بیرون‌بر (وابران)
seminal vesicle (duct)	کیسه یا لوله منی
ejaculatory duct	لوله خارج کننده ناگهانی منی
urethra	پیشابراه
bulbourethral glands	غدد گویچه‌ای پیشابراه
prostate gland	پروستات (غده‌ای در پیرامون گردن مثانه و در ابتدای پیشابراه مردن است)
external genitalia	اعضاء تناسلی خارجی
scrotum	پوست بیضه
penis	آلت تناسلی (آمیزشی) مرد

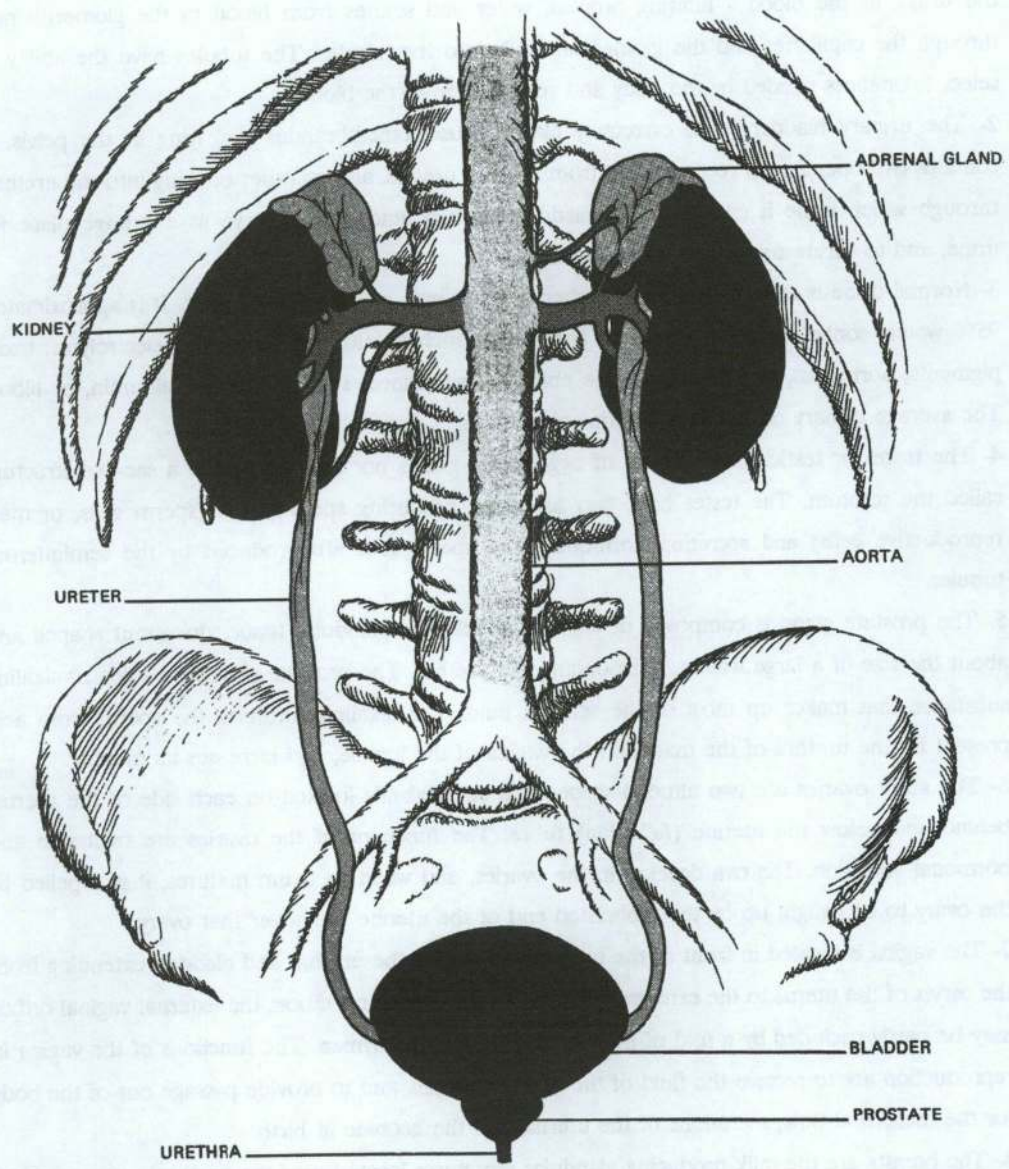
PDF Compressor Free Version

the female reproductive organs	***اندامهای دستگاه تناسلی زن***
ovaries	تخمدانها
uterine (fallopianj) tubes	لوله‌های فالوپ (رحمی)
uterus	رحم
vagina	مهبل، مجرای تناسلی زن (کانال زایمانی)
bartholin's gland	غده بارتولین که باعث ترشح ماده لزجی در داخل واژن می‌شود
vulva	آلت آمیزشی زن
vaginal introitus	ابتدای حفره واژن (کانال زایمانی) از طرف خارج
hymen	پرده‌ای که در ابتدای واژن قرار دارد و موسوم به پرده بکارت است
breasts	پستانها
obstetrical terms	***واژه‌های زنان و زایمان (مربوط به حاملگی و زایمان)***
episiotomy	برش فرج در موقع زایمان
presentation	نمایش جنین در داخل رحم
vertex presentation	نمایش جنین به حالت فرق سر
face presentation	نمایش جنین به حالت صورت
brow presentation	نمایش جنین به حالت پیشانی
occipital presentation	نمایش جنین به حالت پس‌سری
breech presentation	نمایش جنین به حالت کفل
shoulder presentation	نمایش جنین به حالت شانه
cesarean	برش شکم و رحم برای زایمان
amniocentesis	بیرون کشیدن مایع آمونیون برای آزمایش
amniotic sac (B.O.W.)	کیسه آمونیونی
abortion	سقط جنین
stillborn (sb)	تولد نوزاد مرده
placenta	جفت (عامل مبادلات مادر و جنین است)
meconium	ماده سبز تیره‌ای که در روده جنین وجود دارد.
pregnancy tests	آزمایشات حاملگی
induction of labor	وضع حمل مصنوعی (زایمان القایی)
forceps delivery	زایمان (بدنیا آوردن نوزاد) بوسیله ابزار چهارسر بنام فورسپس
trimester of pregnancy	دوره سه ماهه حاملگی

PDF Compressor Free Version

last menstrual period	آخرین دوره قاعدگی
gravid	حامله
para	زنی که یک یا چندبار زایمان کرده و فرزند زنده بدنیا آورده است.
primipara	زنی که یکبار زایمان کرده
multipara	زنی که بیشتر از یکبار زایمان کرده
prenatal period	دوره پیش از تولد
postpartum (puerperium) period	دورهٔ بعد از زایمان یا دوره بعد از تولد (سه تا شش هفته پس از تولد)
gestation	دوره رشد جنین (دورهٔبستنی)
lochia	ترشحات بعد از زایمان
coombs test	آزمایشی جهت تشخیص وجود پادتن بر روی سطح گلبولهای قرمز
venereal disease (VD)	بیماریهای آمیزشی:
	بیماریهایی که ناشی از ارتباط جنسی مشکوکی باشند مانند سیفلیس، سوزاک، شانکر نرم.
vaginitis	التهاب مهبل (کانال زایمانی)
leukorrhea	ترشح مایع سفیدرنگ چسبناک از مهبل
anesthesia	بیهوشی، بی‌حسی
neonatology	دانش مربوط به امراض و درمان کودکان
procidentia	افتادن و سقوط رحم از جای اصلی خود

PDF Compressor Free Version

شکل ۱ـ۲۰

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

هریک از متون ذکر شده در ذیل را به فارسی ترجمه کرده، درک کنید.

1- The main function of the kidneys is to filter waste materials from the blood and excrete them in the urine. in the blood - filtering process, water and solutes from blood in the glomeruli pass through the capillaries and the glomerular walls into the tubules. The tubules have the ability to select substances needed by the body and return them to the blood.

2- The urinary bladder is an extremely elastic, musculomembranous sac, lying in the pelvis. It contains two openings to receive urine from the two ureters, and an other opening into the urethra, through which urine is excreted. The bladder has two functions, to serve as a storage place for urine, and to exrete urine through the urethra.

3- Normal urine is usually clear, pale amber in color, with a characteristic odor. It is approximately 95% water, containing many dissolved substances, such as nitrogenous wastes, electrolytes, toxin, pigments, hormones, and at times some abnormal substances such as glucose, albumin, or blood. The average urinary output in a 24-hour period ranges from 1000 to 2000 ml.

4- The testes or testicles, are a pair of egg-shaped glands normally located in a sac-like structure called the scrotum. The testes have two functions, producing spermatozoa (sperm cells, or male reproductive cells) and secreting hormones. The sperm cells are produced by the seminiferous tubules.

5- The prostate gland is composed of smooth muscle and glandular tissue, doughnut shaped and about the size of a large walnut, surrounding the urethra. The prostate secretes a viscous, alkaline substance that makes up most of the seminal fluid. The alkalinity protects the sperm from acid present in tthe urethra of the male and the vagina of the female, and increases its motility.

6- The adult ovaries are two almond-shaped and sized glands located on each side of the uterus, behind and below the uterine (fallopian) tubes. The functions of the ovaries are ovulation and hormonal secretion. The ova develop in the ovaries, and when an ovum matures, it is expelled by the ovary to be caught up by the fimbriated end of the uterine tube over that ovary.

7- The vagina is located in front of the rectum and behind the urethra and bladder, extending from the cervix of the uterus to the external genitalia. In the vaginal condition, the external vaginal orifice may be partly occluded by a fold of mucous membrane, the hymen. The functions of the vagina in reproduction are to receive the fluid of the male sex organ, and to provide passage out of the body for the menstrual flow, secretions of the uterus, and the neonate at birth.

8- The breasts are the milk-producing glandular structures located over the pectoral muscles of the thorax, whose development is controlled by estrogen and progesterone, two hormones secreted by the ovaries. The only function of the mammaries is to produce milk for the feeding of the neonate.

9- In the human female, secondary sex characteristics begin to develop, and the ability to sexually reproduce is achieved, at puberty. The onset of menstruation, menarche, occurs at puberty and

PDF Compressor Free Version

normally continues for approximately 40 years, with variations due to heredity, diet, and other factors. Cessation of menstruation is known as menopause (climacteric).

10- At conception the ovum is normally penetrated by one sperm cell while it is in the uterine tube. After fertilization, the fertilized ovum begins to form a rounded mass of cells and slowly moves from the uterine tube into the uterus, where it attaches itself to the endometrial lining and begins to develop. The embryonic stage lasts from the second through the eight week of pregnancy, and the developing organism is called an embryo. The placenta is the only connection between the mother and the developing fetus.

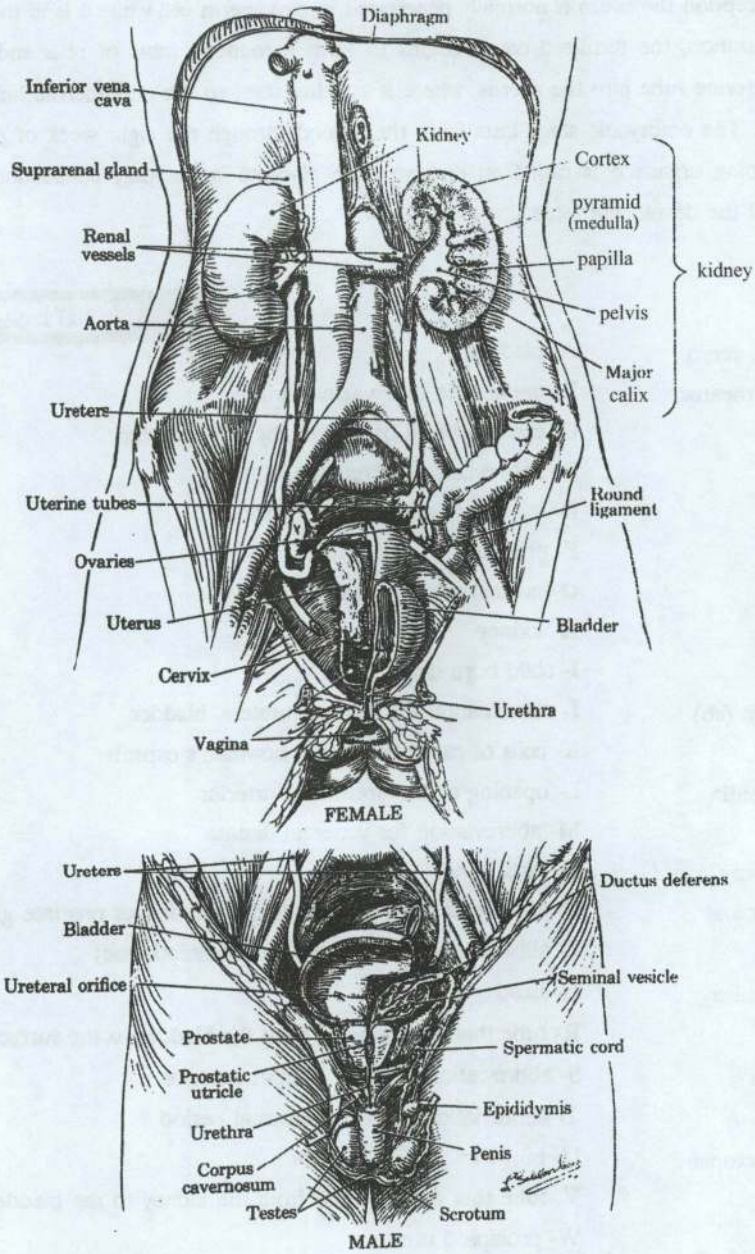
تمرین (۲)

تطبیق دهید.

1- nephr/o, ren/o	A- bladder
2- urinary meatus	B- membrane over vaginal orifice
3- cysto	C- excision of all or part of the vas deferens
4- KUB	D- abbreviation for fetal heart tones
5- vagina	E- science or study of the newborn
6- tur	F- pregnant
7- hymen	G- normal passage of urine
8- FHT	H- kidney
9- gravid	I- child born dead
10- stillborn (sb)	J- abbreviation for kidneys, ureters, bladder
11- B.O.W.	K- coils of capillaries within bowman's capsule
12- procidentia	L- opening of the urethra to exterior
13- VD	M- abbreviation for venereal disease
14- vasectomy	N- birth canal
15- neonatology	O- abbreviation for transurethral resection of prostate gland
16- uresis	P- abbreviation for bag of water (amniotic sac)
17- glomerulus	Q- head
18- ureter	R- tube that carries urine from the bladder to the surface of the body
19- urethra	S- abbreviation for right occiput anterior
20- LMP	T- abbreviation for last menstrual period
21- renal ectopia	U- buttocks
22- ROA	V- tube that carries urine from the kidney to the bladder
23- vertex	W- prolapsed uterus
24- breech	X- displaced kidney
25- cesarean	Y- artificial kidney
26- dialysis	Z- incision into abdomen and uterus for delivery

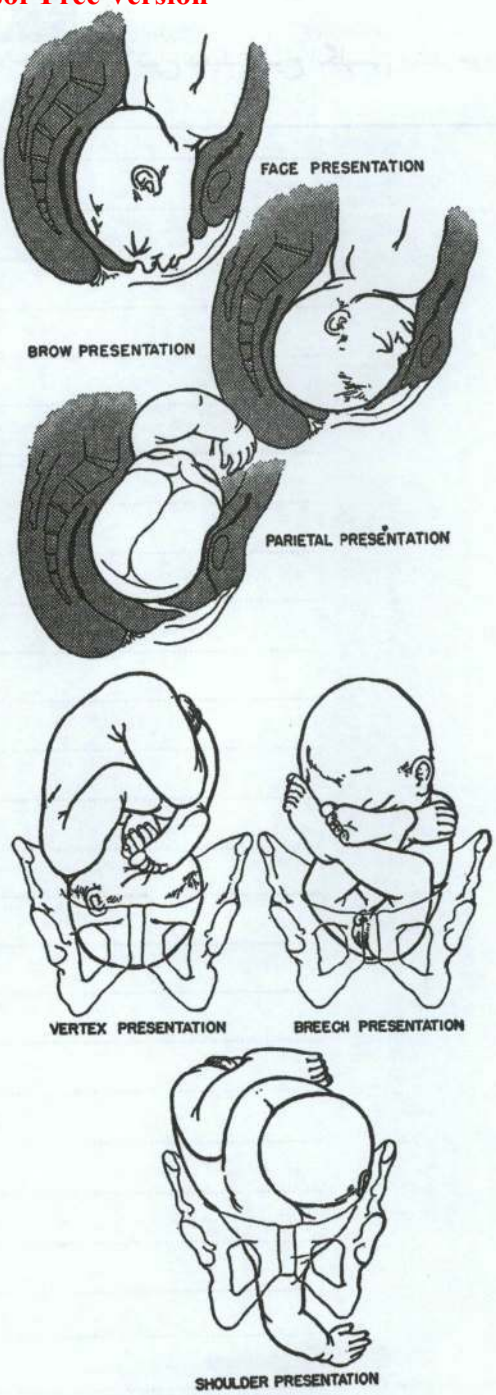
PDF Compressor Free Version

system

شکل ۲ـ۲۰

PDF Compressor Free Version

شکل (۳-۲۰)

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

هریک از واژه‌ها و اصطلاحات ذیل را شرح دهید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)

واژه	شرح
pyuria	.....
ovotestis	.....
episiotomy	.....
perineum	.....
clitoris	.....
circumcision	.....
metrosalpingitis	.....
catheterization	.....
pyelogram	.....
hematometra	.....
oophorosalpingitis	.....
hysterolaparotomy	.....
balanitis	.....
intravenous pyelogram	.....
retrograde pyelogram	.....
nephroptosis	.....
hydronephrosis	.....
nephrosclerosis	.....
ureterectasis	.....
urethroblennorrhea	.....
cystolithectomy	.....
nephropexy	.....
oligospermia	.....
dysmenorrhea	.....
vesiculectomy	.....
orchiopexy	.....
tracheloplasty	.....
metrophlebitis	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
dysuria	
urethrorrhaphy	
vernix caseosa	
glomerulonephritis	
perinephritis	
ureteropyosis	
cylindruria	
anuria	
nephromalacia	
nephromegaly	
uraturia	
retention	
renal infarction	
nephrosis	
adenomyosarcoma	
renal cell carcinoma	
ureterolysis	
ureterostenosis	
urethralgia	
hemodialysis	
pyelostomy	
ureteropyeloneostomy	
pyelocystostomosis	
cystoscopy	
spermatic cords	
endometrium	
myometrium	
menstruation	
ectopic pregnancy	
amnion	

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
endoderm	
fetus	
urinary calculus	
urethremphraxis	
renal scan	
mesoderm	
zygote	
umbilicus	
embryo	
gonorrhea	
genital candidiasis	
herpes genitalis	
pseudohermaphroditism	
polythelia	
polymastia	
hypoplasia of cervix	
cryptorchism	
dysmenorrhea	
gynecomastia	
eclampsia	
placenta previa	
menometrorrhagia	
spontaneous abortion	
hysterectomy	
colpopexy	
hysterosalpingography	
computerized axial tomography	
ultrasonography	
amniography	
scrotoplasty	
ovariotomy	

PDF Compressor Free Version

تمرین (۴)

جملات زیر را با قراردادن واژه‌های مناسب کامل کنید.

1- Name four organs of the urinary system: ..... , ... , ... , ...

2- Incontinent means ..... .

3- Inflammation of the renal pelvis is called ..... .

4- Cystoscopy means ..... .

5- kidney cells are called ..... .

6- The female sex gland is the ..... .

7- The main function of the kidneys is ..... .

8- The smooth muscled, elastic tube extending from the uterine cervix to the external genitalia is the ..... .

9- The musculomembranous sac lying in the pelvis, which serves as a reservoir for urine, is called the ..... .

10- The tubes extending down from the kidneys to the bladder for the passage of urine are called the ..... .

11- The ..... or testicles, are a pair of egg-shaped glands.

12- The ..... are the milk-producing glandular structures.

13- Normal ..... is usually clear, pale amber in color, with a characteristic odor.

14- The ..... gland is composed of smooth muscle and glandular tissue, doughnut shaped.

تمرین (۵)

تطبیق دهید.

1- bladder	A- pus in the urine
2- balanitis	B- presence of blood in the urine
3- pyuria	C- mouth
4- polyuria	D- body
5- urinary calculus	E- absence of the menses
6- Sephrorrhagia	F- epididymal cyst with sperm cells
7- hematuria	G- elastic musculomembranous sac for storing urin
8- urethremphraxis	H- incision of a ureter
9- cystorrhaphy	I- secretion of milk

PDF Compressor Free Version

10- ureterotomy	J- inflammation of the glans penis
11- menopause	K- cessation of menstruation
12- OS	L- excessive urination
13- cervix	M- lack of copulative power in the male
14- corpus	N- atrophy of the uterus
15- vulvitis	O- inflammation of the vulva
16- polymastia	P- hemorrhage into or from the kidney
17- orchitis	Q- enlargement of the prostate
18- amenorrhea	R- inflammation of the testicles
19- impotence	S- suturing of the urinary bladder
20- lactation	T- X-ray of breast tissue to detect tumors
21- metratrophia	U- neck of the uterus
22- lithopedion	V- stone in the kidnye, ureter, or bladder
23- spermatocele	W- incision into the cervix
24- prostatic hypertrophy	X- obstruction of the urethra
25- trachelotomy	Y- calcified dead fetus out of the uterus
26- mammography	Z- more than two breasts

PDF Compressor Free Version

فصل بیست و یکم

سیستم ترشحی داخلی

برخی از سلولهای بدن انسان که موادی از خود ایجاد نموده، به خارج ترشح می‌کنند، به غدد موسومند. غددی که برای ترشح خود دارای مجرا می‌باشند، غدد باز نام دارند و ترشح‌شان خارجی است، لیکن آن‌ها که فاقد مجرا یا لوله هستند به غدد بسته یا غدد مترشحه داخلی شهرت دارند. دستگاه ترشحی داخلی بدن متشکل از غددی می‌باشد که فاقد لوله بوده، ترشحات خود را که به هورمون معروفند مستقیماً به جریان خون گسیل می‌دارند. هورمونها که مواد حاصل از فعالیت غدد درون‌ریز هستند، اثر مهمی بر اعمال بدن آدمی دارند بطوریکه در نتیجه ازدیاد یا نقصانشان بیماریهای گوناگونی بارز و موجود می‌گردند. غدد مترشحه داخلی با یکدیگر دارای ارتباط و همبستگی نزدیک بوده، اختلال در فعالیت هریک از آن‌ها ممکن است باعث اختلال در کار یک یا چند غده دیگر شود.

پس از این مقدمه، نظر کنجکاو شما را به مطالعهٔ مطالبی مختصر و همچنین آشنایی با اصطلاحاتی درباره دستگاه ترشحی داخلی بدن که اطلاعات جالبی را نیز دربر دارد، جلب می‌نمایم. تعمق، تفکر و تحقیق بسیار درخصوص کار غدد، به ویژه غدد درون‌ریز، توصیه مؤلف به خوانندگان عزیز است.

PDF Compressor Free Version

endocrine system..... دستگاه ترشحی داخلی

endocrine glands (ductless glands) غدد مترشحه درون‌ریز

pituilary (hypophysis) غده هیپوفیز

1- anterior lobe of pituitary ۱- قسمت قدامی غده هیپوفیز

2- posterior lobe of pituitary ۲- قسمت خلفی غده هیپوفیز

thyroid غدهٔ تیروئید

parathyroid غدد چهارگانه پاراتیروئید

adrenals غدد فوق کلیوی

1- cortex ۱- بخش قشری غده فوق کلیوی

2- medulla ۲- بخش میانی غده فوق کلیوی

pancreas غده لوزالمعده (پانکراس)

gonads غدد جنسی

1- ovaries ۱- تخمدانها (در زنان)

2- testes ۲- بیضه‌ها (در مردان)

pineal gland غده صنوبری

thymus غده تیموس

غده هیپوفیز pituitary

هیپوفیز غده‌ای است کوچک، تقریباً به وزن نیم گرم که در زین ترکی، استخوان اسفنوئید (شب پره‌ای) جای دارد و از دو قسمت قدامی و خلفی که هرکدام بطور مستقل دارای هورمونهای مخصوص بـه خـود می‌باشند تشکیل شده است و با هورمونهای متعدد خود، کار سایر غدد مترشحه داخلی را کنترل می‌نماید. اختلالاتی که در اثر پُرکاری یا کم‌کاری غده حاصل می‌شود، برحسب اینکه چه قسمتی از غده دچار عارضه شده باشد، فرق می‌کند و اختلال هر قسمت، یک دسته اختلالات بالینی مربوط به خود را بوجود می‌آورد.

در بخش قدامی هیپوفیز سه نوع سلول وجود دارد که سلولهای کروموفوب، اسیدوفیل و بازوفیل نام دارند. هورمونهای قسمت قدامی هیپوفیز عبارتند از:

somatotropin (GH) ۱- هورمون رشد و نمو

lactogenic hormone (prolactine) ۲- هورمون شیرزا یا پرولاکتین

thyrotropic hormone (TSH) ۳- هورمون محرک غده تیروئید

adrenocorticotropin (ACTH) ۴- هورمون محرک غده فوق کلیوی

[follicle-stimulating hormone (FSH)
luteinizing hormone (LH)] ۵- هورمونهای محرک غدد جنسی

melanocyte-stimulating hormone (MSH) ۶- هورمون محرک و تشکیل دهنده رنگدانه سیاه مو

PDF Compressor Free Version

قسمت خلفی هیپوفیز، دونوع هورمون ترشح می‌کند که عبارتند از:

۱- هورمون اوکسی توکسین (oxytocin) که سبب انقباضات رحمی و ترشح شیر از پستان می‌شود.

۲- هورمون وازوپرسین (Vasopressin) که باعث کنترل ترشح ادرار می‌گردد و دارای خاصیت آنتی دیورتیک می‌باشد.

غده تیروئید Thyroid

تیروئید غده‌ای است به شکل سپر و یا به تشبیهی دیگر (پروانه‌ای شکل)، به رنگ خاکستری مایل به قرمز، به وزن ۱۵ تا ۳۵ گرم که در جلو گردن قرار گرفته، شامل دو قسمت یا لُب چپ و راست می‌باشد. این دو لُب به وسیله یک رابطه باریک بنام isthmus که متمایل به چپ است، بیکدیگر متصل می‌شوند.

هورمون این غده، تیروکسین (thyroxine) نام دارد و از مشتقات یددار اسید آمینه می‌باشد که بر متابولیسم بدن اثر کرده، آن را کنترل می‌نماید.

اگر ترشح غده افزایش یابد، میزان مصرف اکسیژن بالا می‌رود و این حالت را hypermetabolism می‌نامند، و هرگاه مقدار ترشح آن نقصان یابد، میزان مصرف اکسیژن کاهش یافته، آنرا اصطلاحاً hypometabolism گویند.

غدد پاراتیروئید parathyroid

غدد کوچکی هستند به وزن نیم گرم، به تعداد دو جفت و به رنگ زرد مایل به قرمز، و حجم هریک به اندازهٔ عدس است که در سطح خلفی و زیر کپسول غده تیروئید قرار گرفته‌اند. سلولهای اصلی غدد پاراتیروئید، هورمونی ترشح می‌نمایند که مقدار کلسیم پلاسما را در حد طبیعی نگه می‌دارد.

غدد فوق کلیوی adrenals

غدد فوق کلیوی، به تعداد یک جفت هستند که وزن هرکدام بطور متوسط ۳/۵ تا ۶ گرم و به رنگ قرمز مایل به زرد می‌باشند. غده طرف راست کوچکتر از غده سمت چپ بوده، هریک بوسیله کپسولی احاطه شده‌اند. شکل هر غده، هرمی یا مثلثی است و از دو قسمت قشری (cortex) و قسمت مرکزی (medulla) که کار هر قسمت کاملاً مجزا از دیگری می‌باشد تشکیل شده است.

هورمون قسمت مرکزی، آدرنالین (adrenaline) یا اپی‌نفرین (epinephrine) نام دارد که خواص آن عبارتند از:

۱- افزایش فشار خون را باعث می‌شود.

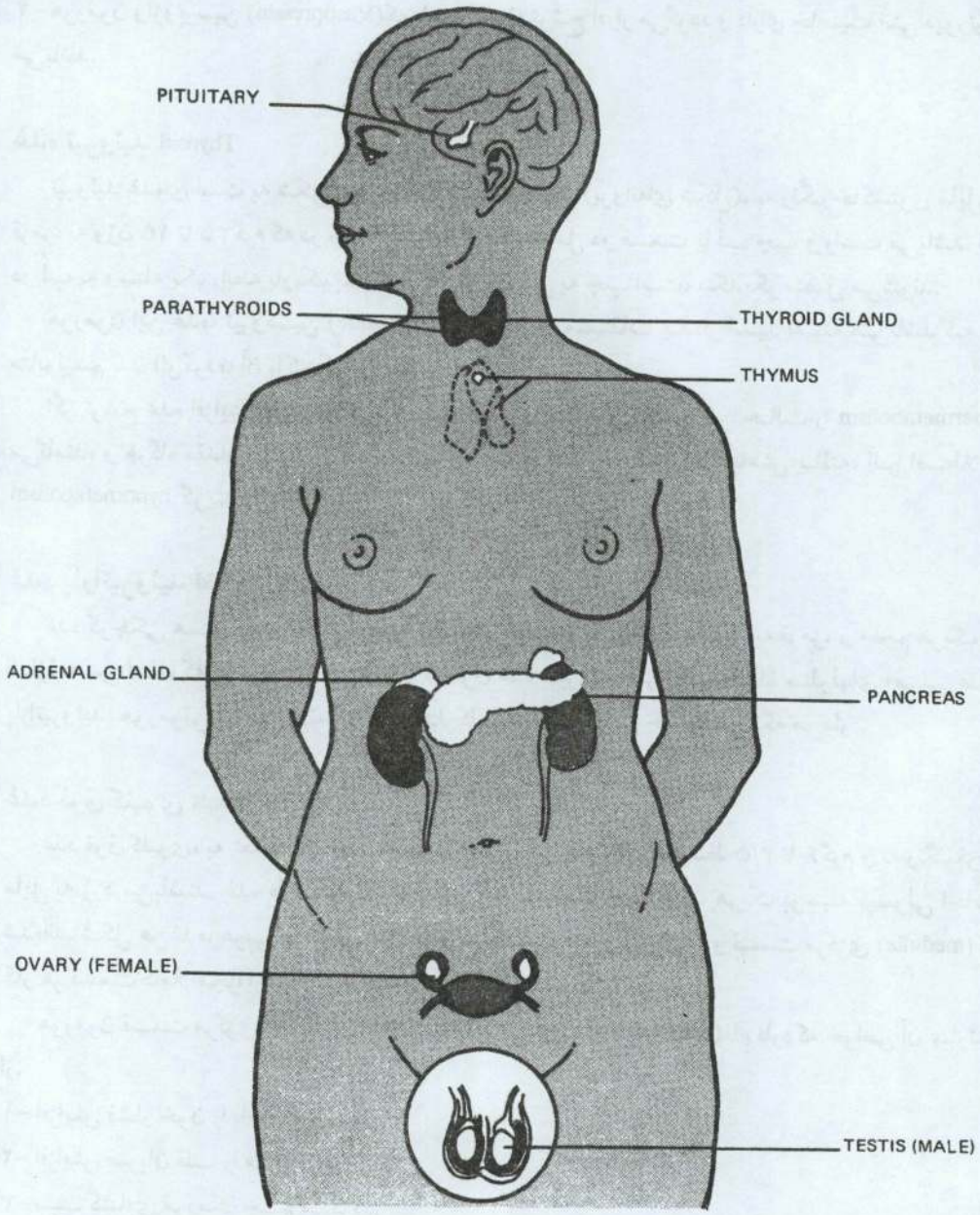
۲- افزایش ضربان قلب را موجب می‌گردد.

۳- سبب گشادی مردمک چشم می‌گردد.

۴- باعث کند شدن حرکات روده است.

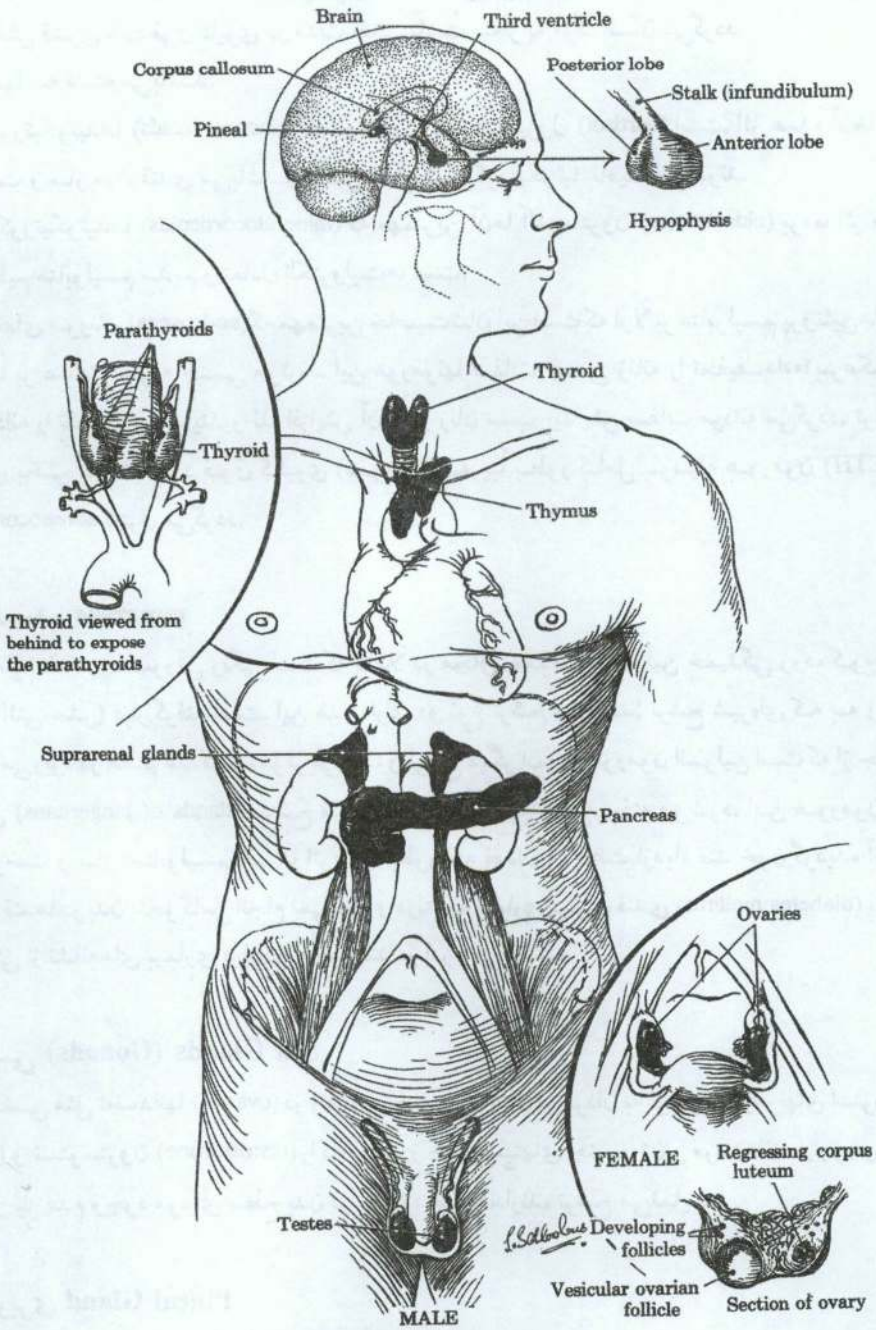
۵- موجب ازدیاد قند خون می‌شود.

PDF Compressor Free Version

شکل ۱–۲۱

PDF Compressor Free Version

THE ENDOCRINE GLANDS

شکل ۲ـ۲۱

PDF Compressor Free Version

هورمونهای قسمت قشری غدد فوق کلیوی یک سلسله اعمال حیاتی را در بدن انجام می‌دهند؛ بطوریکه برداشتن بخش قشری غدد فوق کلیوی در مدت چند ساعت منجر به مرگ انسان می‌گردد.

این هورمونها سه دسته می‌باشند:

۱- گلیکوکورتیکوئیدها (glucocorticoids) که مهمترین آنها کورتیزول (cortisol) است. اثر عمده آنها بر روی سوخت و ساز مواد قندی می‌باشد و بهمین دلیل گلیکوکورتیکوئید نامیده می‌شوند.

۲- مینرالوکورتیکوئیدها (mineralocorticoids) که مهمترین آنها آلدوسترون (aldosterone) بوده، اثر مهم آنها در تنظیم متابولیسم سدیم و تعادل الکترولیت‌ها است.

۳- آندروژنهای سورنال (androgens) که مهمترین خاصیت‌شان این است که اولاً بر متابولیسم پروتئین‌ها اثر نموده، ثانیاً بر صفات ثانویه جنسی مؤثرند. این هورمونها صفات جنسی زنانه را تخفیف‌داده؛ برعکس، صفات مردانه را تقویت می‌نمایند و لذا افزایش آنها در زنان سبب پیدایش صفات مردانه می‌گردد. ترشح هورمونهای بخش cortex غدد فوق کلیوی (سورنال) تقریباً بطور کامل بوسیله هورمون (ACTH) adrenocorticotropin کنترل می‌گردد.

غده لوزالمعده pancreas

لوزالمعده: غده زرد صورتی رنگی است که کاملاً در مجاور معده، و در اولین خمیدگی روده کوچک (خمیدگی اثنی عشر) قرار گرفته است. این غده دارای دو نوع ترشح می‌باشد: ترشح شیره‌ای که به روده (دوازدهه) می‌ریزد در هضم غذا کمک مؤثر می‌کند، و ترشح دیگر آن بنام هورمون انسولین است که از جزایر لانگرهانس (Islands of langerhans) ترشح می‌گردد و مستقیماً به خون ریخته می‌شود. این هورمون در کیفیت سوخت و ساز (متابولیسم) قندها اثر دارد؛ بطوریکه فقدان آن باعث ازدیاد قند خون گردیده آنگاه متابولیسم قندها در بدن بنحو کامل انجام نمی‌گیرد و درنتیجه بیماری دیابت قندی (diabetes mellitus) پدید می‌آید. یکی از نشانه‌های بیماری دیابت، وجود قند در ادرار می‌باشد.

غدد جنسی Sex Glands (Gonads)

غدد جنسی مثل تخمدانها (ovaries) در زنان، و بیضه‌ها (testes) در مردان به ترتیب هورمونهای استروژن (estrogen) و تستوسترون (testosterone) را که در بروز خصوصیتهای جنسی زن و مرد (مانند وجود ریش در مردان و نیز عدم وجود موهای سطح بدن در زنان) دخالت دارند، ترشح می‌نمایند.

غده صنوبری Pineal Gland

غده صنوبری، هورمونی بنام ملاتونین (melatonin) ترشح می‌کند که در بسیاری از اعمال حیاتی بدن و همچنین رشد و نمو دخالت تام دارد.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

توضیح خود را دربارهٔ غده تیموس ذکر کنید.

.....

.....

.....

تمرین (۲)

هر یک از متون زیر را به فارسی ترجمه کرده، درک نمایید.

1- The complex activities of the body are controlled by the endocrine and central nervous systems. The endocrine system is made up of ductless glands of internal secretion, so-called because they have no ducts to carry away their secretions and depend upon the capillaries and, to a certain extent, the lymph vessels, for this function. The secretions of these glands are called hormones (Which means to rouse or set in motion).

2- The secretion of hormones is controlled by a feedback mechanism. The presence and amount of a hormone, and any substances released by tissue excited by that hormone, regulate further secretion of that hormone by its gland. This ensures that the right amount of the hormone, no more and no less, will maintain proper balance of bodily functioning.

3- The pituitary gland, or hypophysis, despite all its important functions, is no larger than a pea. The pituitary gland lies protected within the sphenoid bone in a saddle-shaped depression called the sella turcica.

4- The thyroid gland is composed of two pear-shaped lobes separated by a middle strip of tissue, the isthmus, which crosses in front of the second and third tracheal cartilages. The thyroid perches like a butterfly with wings extended on the front part of the neck below the larynx.

5- The parathyroid glands are composed of large round cells of two types, chief cells, which are believed to produce parathyroid hormone (PTH), and oxyphil cells whose function is unclear. The blood supply of the parathyyroid glands is form the inferior thyroid artery, and their functional activity is controlled by a hormone of the anterior lobe of the pituitary gland.

6- The adrenal (suprarenal) glands resemble small caps perched on the top of each kidney. The adrenal glands are composed of two distinct parts, the outer portion, or cortex, and the medulla, each with different functions.

7- The pineal gland or body (epiphysis cerebri), which derives its name from its resemblance to a pine cone, is a small, firm, oval body about $\frac{1}{4}$ inch (6mm) long located near the base of the brain. Although exact functions have not been established, it secretes melatonin, a skin-lightening agent,

PDF Compressor Free Version

which is believed to inhibit ovarian function and secretion of the pituitary luteinizing hormone, and may be related to the circadian rhythms of the body.

8- The pancreas, a large, elongated, lobulated gland divided into four parts: head, neck, body, and tail, is located behind the stomach, its head and neck in the duodenal curve, its body extending transversely, and its tail touching the spleen. The pancreas is both an exocrine, and an endocrine gland. The exocrine cells secrete pancreatic juice, containing enzymes necessary for digestion, which are collected within the pancreas and transferred into the duodenum.

9- The male and female gonads, as parts of the genitourinary system, have previously been described. As endocrine glands, the female ovaries and the male testes produce hormones important to the functioning of the reproductive system. These glands become active at puberty under the influence of the anterior pituitary lobe, and produce the secondary sex characteristics of pubic and axillary hair in both sexes, deep voice and facial hair in the male, and breast development and onset of menses in the female.

10- As an endocrine gland, specialized cells of the pancreas, called the islands of langerhans, secrete insulin, glucagon, and pancreatic polypeptide (PP) into the circulation. Insulin is necessary for the use and storage of carbonhydrates, and acts to decrease blood glucose levels, while glucagon acts to increase them.

تمرین (۳)

هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

واژه	شرح
diabetes insipidus	.....
exophthalmos	.....
cachexia	.....
anorexia	.....
goiter	.....
hyperparathyroidism	.....
polydipsia	.....
tetany	.....
thyroglossectomy	.....
pinealectomy	.....
pituitary gonadotropin test	.....
lobectomy	.....

PDF Compressor Free Version

adrenalectomy .....

glioma of pineal gland .....

virilizing adenoma of adrenal gland .....

dehydroepiandrosterone test .....

estrogen receptor test .....

catecholamine test .....

thyropathy .....

virilism .....

adrenocortical hyperfunction .....

dwarfism .....

adiposogenital dystrophy .....

adiposogenital .....

congenital adrenal hyperplasia .....

تمرین (۴)

جملات زیر را با قرار دادن واژه‌های مناسب، کامل کنید.

1- Hormones are secreted only by ..... glands.

2- Another name for glands of internal secretion or endocrine glands is .....

3- the male hormone is called ..... , and female hormones are ..... and .....

4- The hormone secreted by pancrease special cells is .....

5- The treatment for insulin shock is .....

6- The pancreas is located .....

7- Excision of the pancreas is called .....

8- The pituitary gland is located .....

9- The thyroid gland is located .....

10- The islands of langerhans are located .....

11- Another name for the pituitary is .....

12- In acromegaly (pituitary dysfunction), the ..... enlarged.

13- A goiter is an enlarged .....

14- The islands of langerhans in the pancreas secrete .....

15- The pineal gland secretion is .....

16- The two little caplike glands on top of the kidneys are the ..... glands.

17- The parathyroid glands are made up or ..... and ..... cells.

18- The gonads become active at puberty under the influence of the ..... pituitary lobe.

PDF Compressor Free Version

تمرین (۵)

تطبیق دهید.

1- neurohypophysis	A- normally functioning thyroid gland
2- iodine	B- muscle spasm and cramp
3- euthyroid	C- abbreviation for luteinizing hormone
4- cortisol	D- goiter present at birth
5- antidiuretic hormone	E- essential element of the thyroid hormone
6- ACTH	F- vasopressin
7- ADH	G- inflammation of the adrenal glands
8- LH	H- abbreviation for adrenocorticotropin
9- FSH	I- abbreviation for thyroid-stimulating hormone
10- somatotropin	J- posteroir lobe of pituitary gland
11- another name of ADH	K- excessive thirst, a symptom of diabetes
12- TSH	L- adrenocortical glucocorticoid hormone
13- tetany	M- hormone secreted by the posterior pituitary
14- polydipsia	N- any disease of the thyroid gland
15- congenital goiter	O- growth hormone secreted by anterior pituitary
16- hemithryoidectomy	P- cell in the parathyroid glands
17- Thyropathy	Q- abbreviation for antidiuretic hormone
18- adrenalitis	R- overproduction of the thyroid hormone
19- hyperthyroidism	S- partial excision of the thyroid gland
20- oxyphil	T- abbreviation for follicle-stimulating hormone

تمرین (۶)

نام چند غدهٔ باز بدن را به همراه اصطلاحات مربوطه ذکر نمایید.

.....

.....

PDF Compressor Free Version

فصل بیست و دوم

سیستم عصبی

آیا می‌دانید که اگر عصب نمی‌داشتید از درک غم و شادی یا درد و لذت بی‌بهره می‌شدید؟ و آیا می‌دانید که کلیه ادراکات انسان از محیط و پیرامونش براساس اعصابی است که در سراسر بدن او وجود دارد و تشکیل‌دهنده حواس اعم از لامسه، بینایی، بویایی، چشایی، شنوایی و... می‌باشد؟

از طریق همین حواس است که آدمی، اطلاعات مربوط به محیط زیست را یافته، اقدام به واکنش می‌کند. مغز سر سلسله اعصاب و مرکز دریافت و صدور پیامهای عصبی است و بی‌شبهه، نه تنها میان مغز و حواس جدایی نیست، بلکه ارتباط شدید متقابل بین آن‌ها وجود دارد. شخصیت اکتسابی انسان که تحت عنوان عقل معرفی می‌گردد زاییده همین حواس می‌باشد ولذا اختلال در حواس ناشی از اختلالات عصبی بوده، به دگرگونی ادراکات مغزی منجر می‌شود.

راستی، می‌توانید بگویید که معیار تشخیص درستی یا نادرستی دریافتهای انسان چیست؟ پذیرش جامعه بشری؟ یا پذیرش کل نظام هستی و طبیعت؟ آیا ما در جلوگیری از اختلالات عصبی خود، دارای اختیار هستیم؟ چارهٔ من و شما که در کوره راه زندگی سرگردان و جستجوگریم و با حواس بی‌ثبات خویش درپی علت، مقصود و مقصدیم چیست؟

PDF Compressor Free Version

این فصل از کتاب که مربوط به آشنایی با بعضی اصطلاحات و واژه‌های پزشکی دستگاه عصبی بدن می‌باشد، در مقدمه برای طرح موضوع و سؤالاتی که جزء لاینفک و مهم زندگی ما هستند مناسب دیده شد، لذا امید بر آن است که از سوی خوانندگان گرامی، ایرادی مبنی بر نامربوط بودن مطلب اظهار نگردد، چه دراین صورت گفته خواهد شد که همین تفاوت برداشت دلیل بر مغایرت حواس و وضعیت عصبی ماست و معیار تشخیص درستی یا نادرستی دریافتهای انسان خود جزء موارد سؤال شده و بی‌پاسخ بالا می‌باشد.

من کی‌ام گمگشته جانی، در رهی موهوم و تار — با حواس خویش می‌جویم، نشان از کوی یار
ابتدا از وحشت ابهام، با غوغای دل — گوش و چشمم بازگشت و خویش دیدم آشکار
در سرم پیچید این پرسش که آخر من که‌ام؟ — از کجا و در کجایم، اینچنینم دل فگار
شوق دانستن اگر نابود و میل جستجو — کی رها می‌گشتم از بند هراس و احتضار
هر قدم بنهادم اندر ره اثرها یافتم — وز سر هریک چرا و چون و آیا بی‌شمار
همچو خود جویا و در جنبش فراوان و فزون — دیدم اندر طول ره، در پیش و پس یا در کنار
درد و مظلومیتی جستم به دلهای همه — کان دلیل یکدلی گشت و نشان اعتبار
شد شکوفا در نهادم غنچه یاریگری — مایه تسکین درد و آگهی و اقتدار
فهم هر معلول و معنا یا جواب هر سؤال — باعث امید بود و موجبات افتخار
پاسخ هر پرسش آخر دانشی شد بیکران — کان مرا عاشق‌تر از پیشم نمود و بیقرار
من کی‌ام اینک کسی مغروق دریای چرا — آگهم اما که تکرار است رسم روزگار
گرچه پایانی نمی‌بینم به راه خویشتن — درشگفتم از چه رو دارم امید و انتظار
عقل یعنی دانش حاصل از آن پویندگی — فاش گوید او ضعیف و ناتوان است و نزار
لیک نیرویی که جادو کرده بنیاد حواس — از پی هر پرسش او را می‌برد بی‌اختیار
آه، میلی ریشه دارد در حواس و جان من — میل درک راز هستی یا که کسب افتخار
این گمان دارم که سحر بوی یاری مهربان — در فضا آکنده است و می‌کشد بی‌اختیار
می‌روم اما نمی‌دانم به حق مقصود چیست — لیک می‌دانم که در ره دام باشد بی‌شمار
گفت "آرام" ارچه می‌دانم که بی شک مفلسم — تن فدای راه دانش، جان فدای راه یار

PDF Compressor Free Version

nervous system	دستگاه عصبی
1- central nervous system (CNS)	۱- دستگاه مرکزی عصبی
brain (encephalon)	مغز
1- cerebrum	۱- مخ
2- cerebellum	۲- مخچه
3- diencephalon	۳- بخشی از مغز که مشتمل بر هیپوتالاموس، تالاموس و اپی تالاموس می‌باشد.
4- brainstem	۴- ساقه مغز
a- medulla oblengata	الف ـ بصل النخاع
b- pons	ب ـ بخشی از ساقه مغز موسوم به پل
c- midbrain	ج ـ مغز میانی
spinal cord	نخاع
cerebrospinal fluid (CSF)	مایع مغزی نخاعی
2- peripheral nervous system (PNS)	۲- دستگاه عصبی محیطی
a- craniospinal nerves	الف ـ اعصاب مربوط به سر و پشت
1- cranial nerves	۱- اعصاب سری
2- spinal nerves	۲- اعصاب پشتی
b- autonomic nervous system	ب ـ دستگاه عصبی خودکار
1- sympathicus (thoracolumbar)	۱- سیستم عصبی سمپاتیک
2- parasympathicus (craniosacral)	۲- سیستم عصبی پاراسمپاتیک
nerve cells (neurons)	سلولهای عصبی (نرون‌ها)
1- sensory neurons (afferent)	۱- سلولهای عصبی حسی (آورنده تحریکات)
2- motoneurons (efferent)	۲- سلولهای عصبی حرکتی (برنده تحریکات)
3- interneurons (connector)	۳- سلولهای عصبی میانی (متصل کننده)

Some of terms:

meningo	پوشش یا پرده (در این مبحث به پوشش مغز و نخاع گفته می‌شود)
cerebrospinal meningitis	التهاب پرده‌های مغز و نخاع
electroencephalograph (EEG)	وسیله الکتریکی مربوط به بررسی نوسانات مغزی
brain scan	بررسی و تشخیص تومور مغزی
hemisphere	نیمکره مغز
ventricles of brain	حفره‌های مغز
sulcus (sulci)	شیار (در این مبحث به شیارهای عمیق در مغز گفته می‌شود)
gyrus (gyri)	چین‌های مغز که بوسیله sulcus (شیارها) از یکدیگر جدا می‌شوند

PDF Compressor Free Version

tumors of brain	تومورهای مغزی
paresis	فلج خفیف، ضعف
subdural hematoma	خونمردگی در زیر پرده سخت شامه
nervous plexus	شبکه عصبی
sheath	پوشش (غلاف)
myelin	ماده نرمی که در برگیرندهٔ آکسون یک رشتهٔ عصبی میانی است
lumbar puncture	سوراخ کردن و کشیدن مایع از حفره کمر
skull fracture	شکستگی جمجمه
cerebral palsy	فلج مغزی
concussion of the brain	ضربه مغزی
spinabifida	ضایعه‌ای در ستون فقرات ناشی از منطبق نشدن مهره‌ها در خط وسط
anencephaly	ناهنجاری مادرزادی که در آن جمجمه فاقد بافت عصبی است
epilepsy	صرع (غش)
petit mal	صرع کوچک
grand mal	صرع بزرگ
sciatica	سیاتیک (درد شدیدی که در مسیر عصب سیاتیک و شاخه‌های آن ایجاد می‌گردد)
convulsion	تشنج
tetanic convulsion	تشنج کزازی
neurochorioretinitis	التهاب عصب بینایی و مشیمیه و شبکیه
neurohistology	بافت شناسی سیستم عصبی
neurohypophysis	بخش عصبی غده هیپوفیز
neurodiagnosis	تشخیص عارضه عصبی

متعاقباً با برخی دیگر از اجزاء یک کلمه مرکب اعم از: ریشه، پسوند و پیشوند آشنا می‌شوید.

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
dentr	tree	درخت
desm, syndesm	bend, ligament	رباط
didym	twin, gemin	دوتایی، جفتی
digit/us	finger, toe	انگشت پا، انگشت دست
dur/us	hard	سخت
dynam	power	قدرت، نیرو
ede/m	swell	آماس، خیز
ferr/um	iron	آهن

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
fil/um	thread	نخ، ریسمان
flagell/um	whip	طناب
flav	yellow	زرد
fract, frango	break	شکستن
fug/e, fug/io	flee, avoid	اجتناب کردن، فرار کردن
galact	milk	شیر
gam	reproductive union, marriage	واحد تولید کننده جنسی، ازدواج
gangli	swelling, plexus	آماس، شبکه
gem, gemin/us	twin, double	دوتایی، قلو
germ	bud, a pathogenic microorganism	نطفه (شکوفه)، میکروب
gest	bear, carry	بارداشتن، حمل کردن
glott	tongue, language	زبان، کلام
gluc, glyc	sweet	قند
glutin	glue	چسب
grad	by degrees	بتدریج
gran	grain, particle	دانه، ذره
hapt/o	touch	لمس کردن، لامسه
hecto/o	hundred	یکصد
helc	sore, ulcer	زخم
helio	sun, sunshine	خورشید، آفتاب
hen	one	یک
hered	heir	وارث، به میراث بردن
homo	same, common	همانند، معمولی (متداول)
horm	impulse, impetus	محرک، قوه آنی، انگیزش
hydat	water	آب
hypn	sleep	خواب، خوابیدن
hyster	womb	رحم
insul	island	جزیره
ischi	hip, haunch	لگن خاصره، کفل
jact, ject	throw	پرتاب، پرتاب کردن
lact	milk	شیر
lal	talk, babble	صحبت، صحبت کردن، وروركردن
lenti, lens	lentil	عدسی
loc	place	محل، جا
lumb	loin	کمر، صلب
lute	yellow	زرد

PDF Compressor Free Version

به مثالها با دقت توجه کنید.

مثال	معنی به فارسی
dentriform	شبیه درخت، به شکل درخت
syndesmopexy	تثبیت رباط با عمل جراحی
desmalgia	درد رباط
syndesmology	بررسی و مطالعه علمی رباطها
didymalgia	درد در ناحیه دوبیضه
epididymal	مربوط به قسمت فوقانی دو بیضه
subdural	مربوط به سخت شامه
digital	انگشتی
dynamometer	نیروسنج عضله
dynamization	ازدیاد قدرت یک دارو
edematous	تورم دار، خیزدار
ferropectic	آهن درمانی
ferruginization	ته نشینی و رسوب آهن در بافتها
filiform	نخی شکل
filopressure	فشردن رگ خونی به کمک نخ
flagellata	موجودات میکروسکوپی انگلی تاژک‌دار
flagellum	تاژک (عامل حرکت باکتری و موجودات ذره‌بینی)
flagellosis	آلودگی به تک سلولی تاژک‌دار
flavism	زرد رنگ بودن موها
fracture	شکستگی
fugue	عارضه روانی که بیمار از واقعیات دوری می‌جوید
galactophagous	تغذیه با شیر
galactophorous	منتقل کننده شیر
gametology	بررسی علمی سلولهای جنسی
gametogenesis	تولید سلولهای جنسی
gamophobia	ترس روانی از ازدواج
gamete	سلول جنسی کامل نر یا ماده

PDF Compressor Free Version

ganglion..... عقده، توده‌ای از ماده خاکستری در سیستم عصبی

ganglioma..... تومور عقده‌های لنفاوی

geminate..... دوقلو (قلو)

gemellus..... عضله دوقلو

germicide..... عاملی که کشنده میکروبهاست

dentalgerm..... اولین مرحله رشد دندان

germinal..... مرتبط یا نطفه، میکروبی

gestation..... آبستنی

gestosis..... نشانه‌های مسمومیت در آبستنی

glottology..... زبان‌شناسی

glottitis..... التهاب زبان

glycemia..... وجود قند در خون

glucagon..... نوعی ترشح پانکراس که موجب ازدیاد غلظت قند خون می‌شود

glucogenic..... تولید کننده قند

glutinous..... چسبنده

agglutination..... بهم چسبیدگی، دلمه شدن خون یا باکتریها

graduate..... پیمانه مدرج استوانه‌ای مخصوص آزمایشگاه، به تدریج دانش آموخته

granule..... دانه‌ریز داخل سلول، قرص و دانه کوچک

granulocyte..... سلولهایی که حاوی دانه هستند نظیر گلبول سفید بازوفیل

haptometer..... لامسه سنج

haptic..... لامسه‌ای

hectometer..... واحد اندازه‌گیری طول، یکصد متر

helcoid..... شبیه زخم

helcology..... بررسی علمی زخمها

helcoplasty..... جراحی ترمیمی زخمها

helcosis..... تشکیل و ایجاد زخم

heliotherapy..... آفتاب درمانی

henogenesis..... تکثیر تک سلولی به وسیله خود

heredosyphilis..... سیفلیس مادرزادی (ارثی)

PDF Compressor Free Version

هرنوع عارضه ارثی ..... heredopathia

ارثی ..... hereditary

حرکت در جهت یکسان ..... homodromous

دارای سلولهای جنسی مشابه ..... homogametic

همسان کردن ..... homogenize

یک طرفی ..... homolateral

مرتبط با همان غده ..... homoglandular

متمایل به هم جنس خود ..... homosexual

ماده تحرک‌زای مترشح از غدد درون‌ریز که بر روی اعضاء اثرات گوناگونی دارد. ..... hormone

عارضه‌ای که ناشی از ازدیاد ترشح هورمونهاست ..... hormonosis

کیسه محتوی مایع ..... hydatid

پیدایش کیستهای مایع‌دار در ادرار ..... hydatiduria

درد در وقت خواب ..... hypnalgia

خواب آور ..... hypnogenetic

بررسی علمی خواب و خواب مصنوعی ..... hypnology

خواب درمانی ..... hypnotherapy

خواب مصنوعی ناشی از تلقین ..... hypnosis

برداشتن رحم با عمل جراحی ..... hysterectomy

بصورت جزیره بودن (جزیره‌ای) ..... insular

نوعی هورمون پروتئینی که ضد دیابت می‌باشد و در سلولهای جزایر لانگرهانس لوزالمعده ایجاد می‌شود. ..... insulin

پیدایش انسولین در خون ..... insulinemia

ناقص الخلقه‌های دوقلویی که از محل لگن خاصره بهم چسبیده‌اند. ..... ischiodidymus

تزریق شده ..... injected

تزریق، وارد کردن یک محلول به داخل بدن ..... injection

بیقراری، بی‌تابی ناشی از شدت یک عارضه ..... jactitation

ترشح شیر ..... lactation

شیری ..... lacteal

حامل شیر ..... lactiferous

PDF Compressor Free Version

lactifuge..... عامل کاهش یا کم شدن ترشح شیر

lactigenous..... عامل ترشح شیر

lactivorous..... شیرخوار

lactoglobulin..... نوعی گلوبولین موجود در شیر

lactotoxin..... سم پدید آمده در شیر

lalopathy..... هر نوع اختلال گویایی

lalophobia..... بیماری و نفرت از صحبت کردن که با لکنت شدید زبان همراه است

lalorrhea..... بیان غیرطبیعی کلمات

laloneurosis..... اختلال گفتاری به دلیل نقص در عصب گویایی

lalognosis..... ادراک کلام

lentiglobus..... ازدیاد انحنای عدسی چشم

lenticonus..... مخروطی شدن عدسی چشم

lentectomy..... برداشتن عدسی چشم با عمل جراحی

lentitis..... التهاب عدسی چشم

locus..... محل استقرار ژن بر روی کروموزوم

locum tenens..... جانشینی موقتی یک پزشک به جای پزشک دیگر

lumbago..... درد روماتیسمی در ناحیه کمر

lumbocostal..... دنده‌ای کمری (مربوط به کمر و دنده‌ها)

lumbarization..... ادغام و ترکیب اولین مهره خاجی با زوائد عرضی پنجمین مهره کمری

luteal..... مربوط به جسم زرد

luteotropic..... محرک جسم زرد

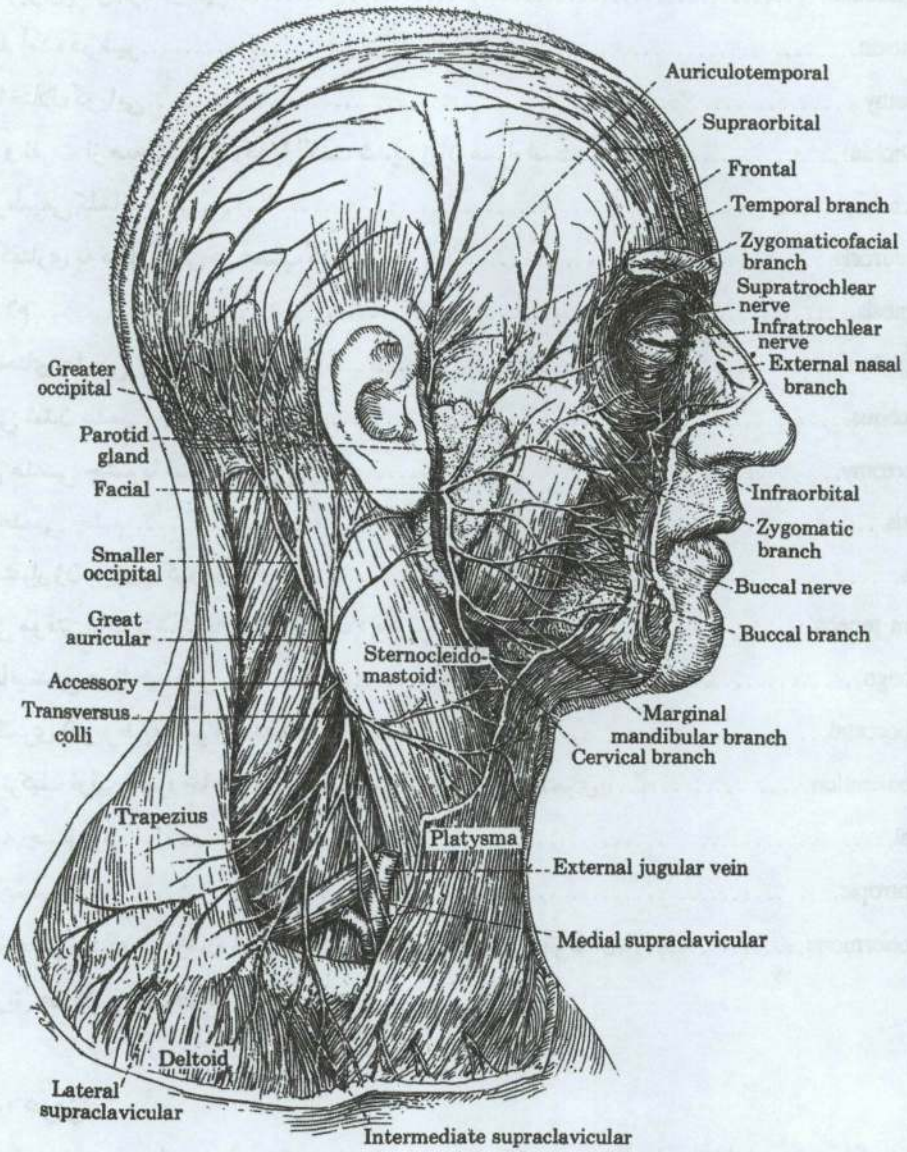
luteohormone..... هورمون جسم زرد که در درمان خونریزی عملی رحم و تهدید سقوط آن، از راه تزریق عضلانی مصرف می‌شود.

خواننده عزیز:

به تصاویر مربوط به اعصاب بدن که در این فصل برحسب ضرورت قرار داده شده‌اند به دقت بنگرید و از مطالعه واژه‌های مربوطه هراس نداشته باشید؛ چون با کمی تأمل متوجه خواهید شد که با اکثر واژه‌ها آشنا هستید و بیشتر آن‌ها منسوب به صفت یا اسمی هستند که قبلاً مورد توجه شما قرار گرفته‌اند.

PDF Compressor Free Version

nerve

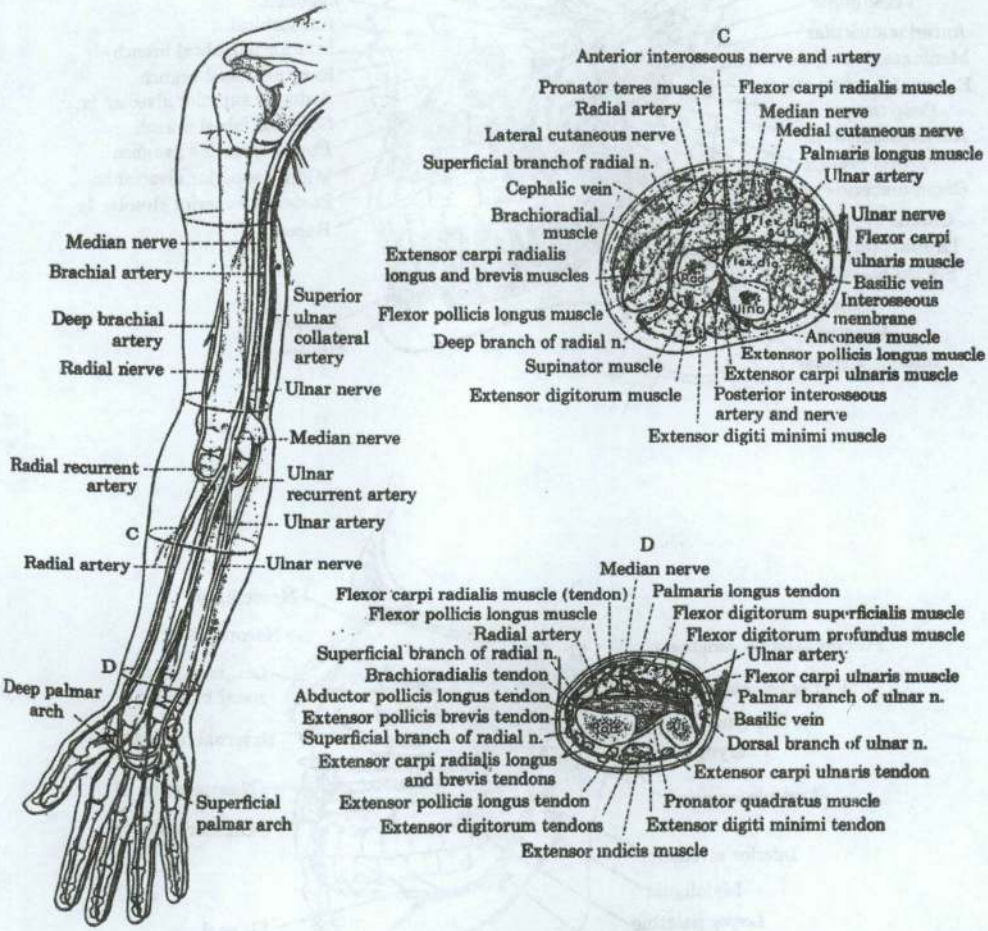

SUPERFICIAL NERVES AND MUSCLES OF HEAD AND NECK

شکل ۱ـ۲۲

PDF Compressor Free Version

nerve

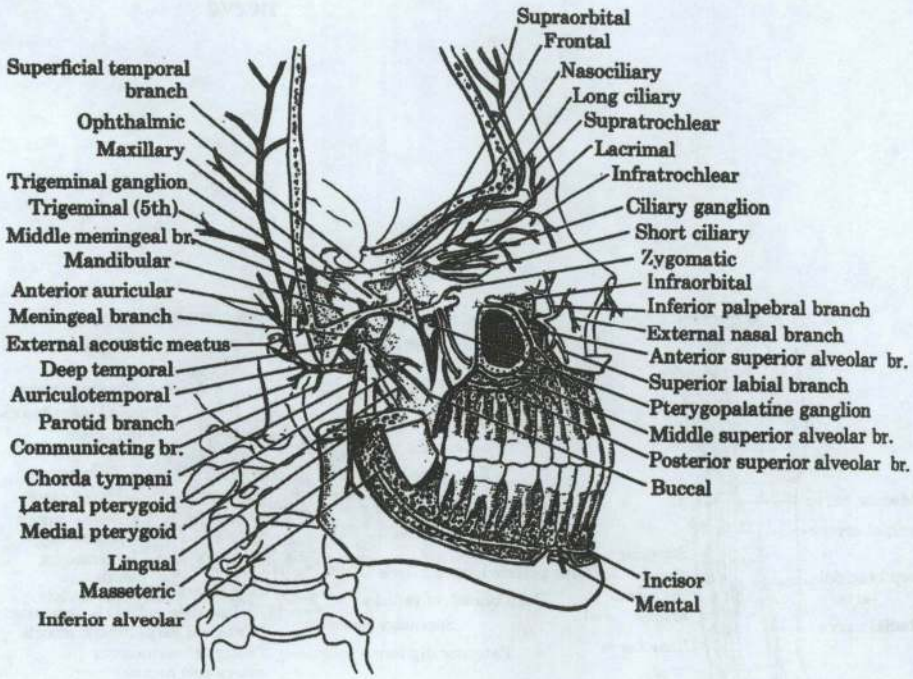

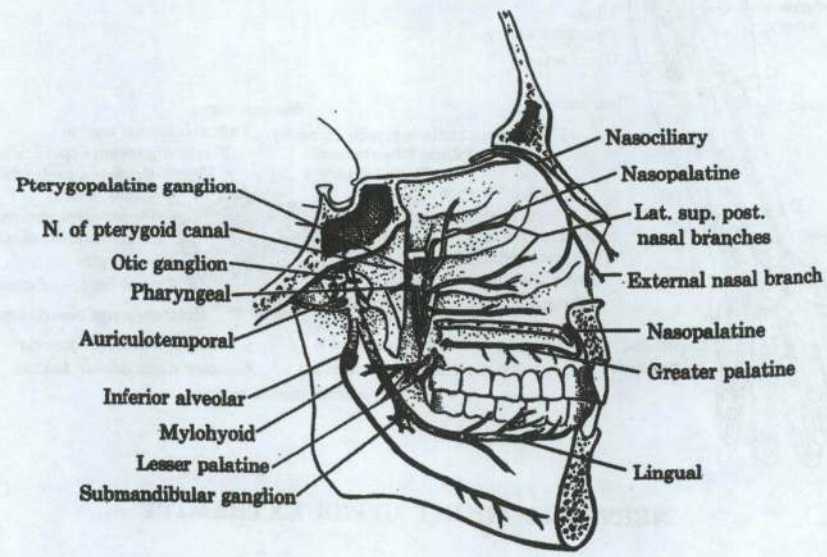
NERVES OF RIGHT UPPER EXTREMITY

شکل ۲ـ۲۲

PDF Compressor Free Version

nerve

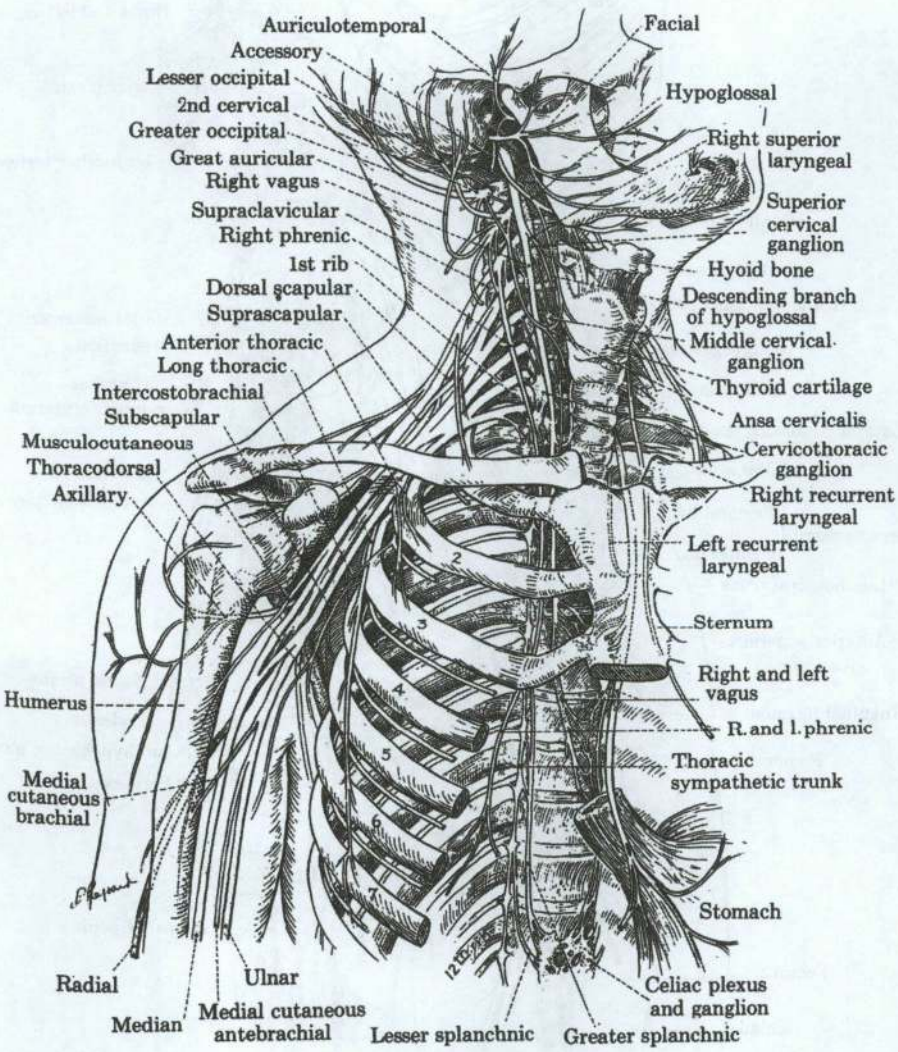

DEEP NERVES SHOWN IN RELATION TO BONES OF FACE

شکل ۳ـ۲۲

PDF Compressor Free Version

nerve

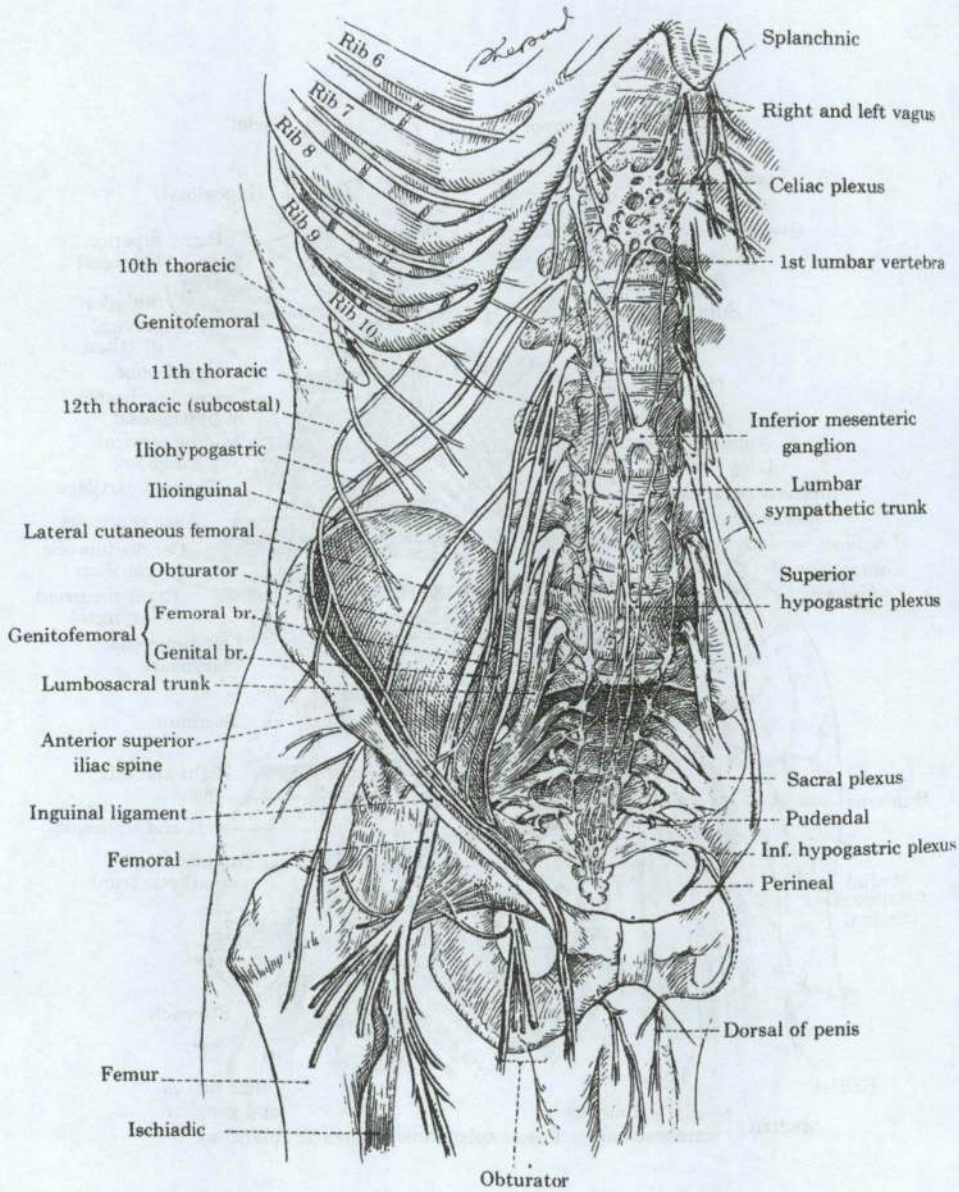

DEEP NERVES OF NECK, AXILLA, AND UPPER THORAX

شکل ۴ـ۲۲

PDF Compressor Free Version

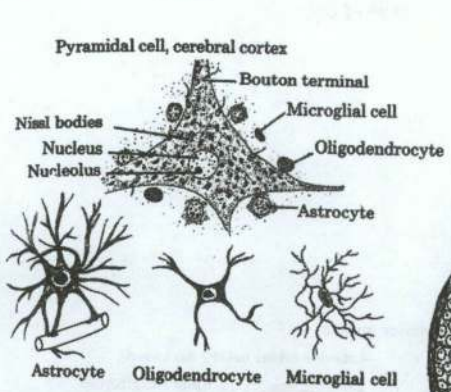
nerve

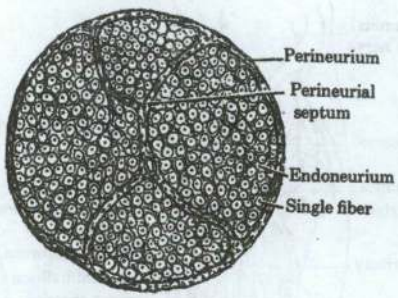
DEEP NERVES OF LOWER TRUNK

شکل ۵ـ۲۲

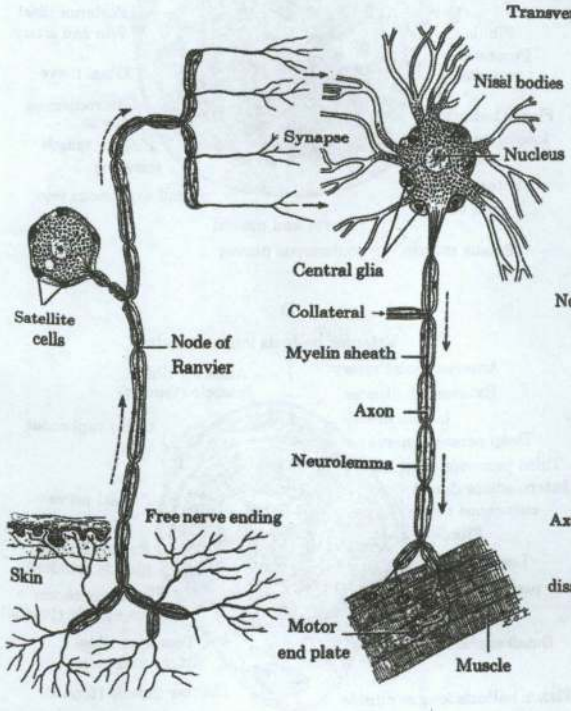
PDF Compressor Free Version

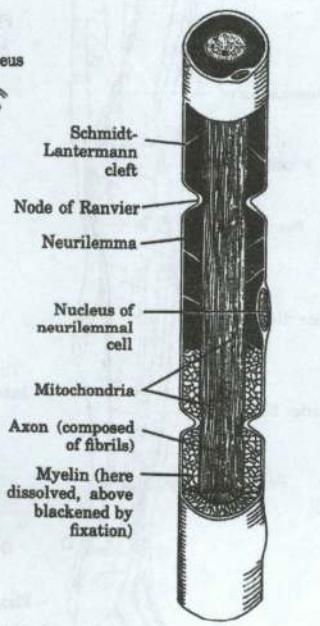
Three types of human neuroglial cell. (King and Showers.)

Transverse section of a nerve.

Diagrammatic representation of two types of neurons. (King and Showers.)

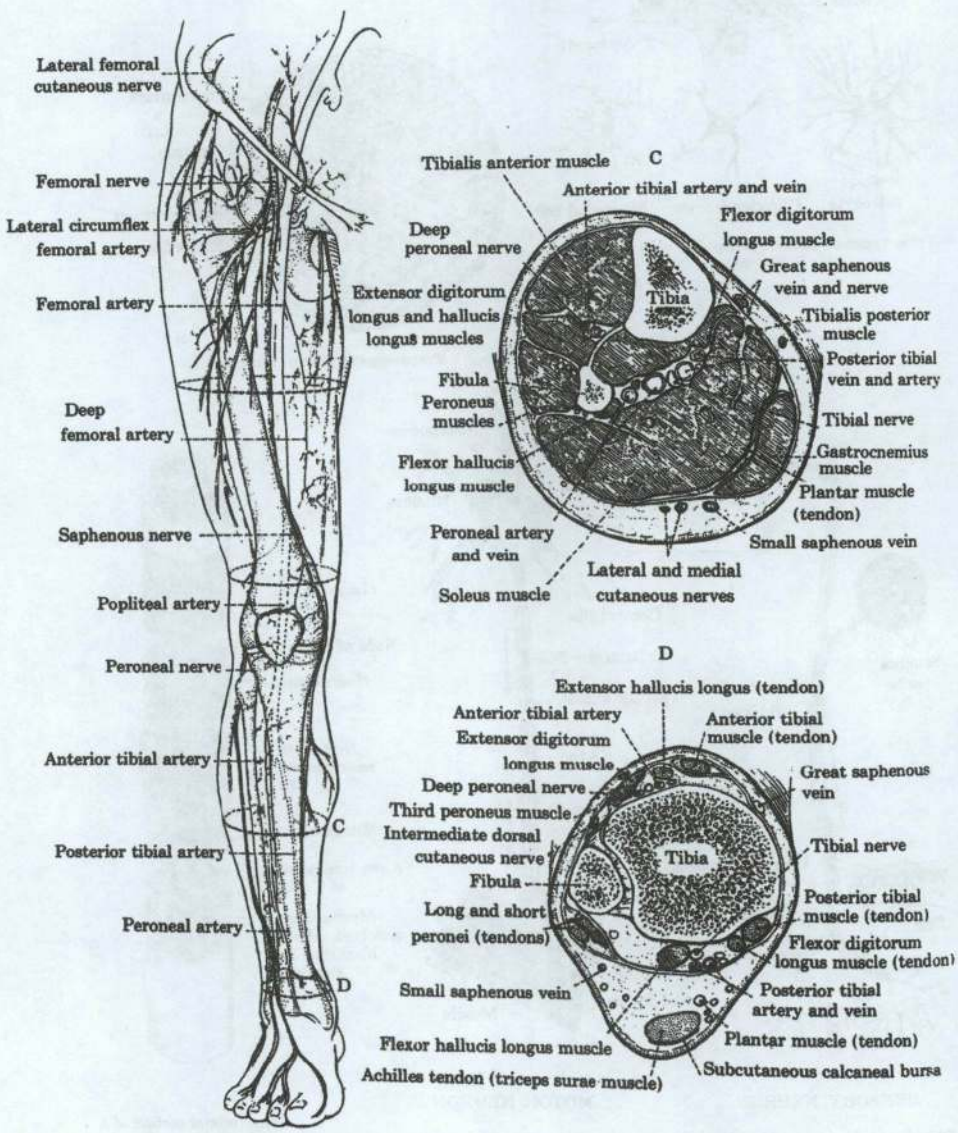
Longitudinal section of a nerve fiber (Leeson and Leeson).

DETAILS OF STRUCTURE OF COMPONENTS OF NERVE TISSUE

شکل ۶ـ۲۲

PDF Compressor Free Version

nerve

NERVES OF RIGHT LOWER EXTREMITY

شکل ۷–۲۲

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

هریک از متون زیر را به فارسی ترجمه کرده، درک نمایید.

1- The nervous system is divided into the central nervous system (CNS), which includes the brain and spinal cord, and the peripheral nervous system (PNS), which is composed of the craniospinal nerves and the autonomic system, which controls and coordinates the functioning of the vital organs.

2- Nervous system cells are called neurons. All neurons are similar in that they have one axon, one or more dendrites, and a grayish cell body in between, containing a nucleus responsible for maintaining the life of the whole cells. The dendrites are numerous short branches which conduct nerve impulses toward the cell body. The axons are longer branches that carry impulses away from the cell body, either to other neurons, through contact with their dendrites, to the cell body itself, or directly to other organs or tissues.

3- The threadlike dendrites and axons are also called nerve fibers. Bundles of these fibers bound together are called nerves. Groups of neuron cell bodies within the brain and spinal cord are called nuclei, while those outside are called ganglia (singular-ganglion)

4- The central nervous system includes the brain and the spinal cord. This system is also referred to as the cerebrospinal system. The brain lies in the cranial cavity, and the spinal cord, continuous with the lower end of the brain, passes through the foramen magnum, an opening in the occipital bone of the head, and continuous down through the vertebral column. The brain and spinal cord are both protected from injury by the skeletal system, the brain by the bones of the skull, and the spinal cord by the vertebrae.

5- The brainstem is divided into the medulla oblongata, the pons, and the midbrain, with the pons and medulla together commonly referred to as the hindbrain. The medulla oblongata is the lowest and most posterior part of the brain. The pons is that portion of the brain, which serves as a bridge (pons means bridge) connecting the medulla oblongata, cerebellum, and cerebrum. The midbrain, or mesencephalon, is the uppermost part of the brainstem, above the pons, and, like the hindbrain, is also composed of reticular formation and white matter.

6- Cerebrospinal fluid is a thin, transparent, watery fluid found within the ventricles of thr brain, the central canal of the spinal cord, and the subarachnoid spaces. It is produced by a network of capillaries which filter plasma like fluids from blood into the ventricles, with the lateral ventricles producing the major part. The cerebrospinal fluid surrounds the brain, providing support for its weight and serving as a protective cushion. The spinal cord is also surrounded and cushioned by the fluid.

PDF Compressor Free Version

7- The peripheral nervous system includes all of the nerves and ganglia located outside of brain and spinal cord, including the autonomic nervous system. Any description of the peripheral nervous system will overlap that of the central nervous system, due to the closeness of the connections, and will particularly overlap in the description of the spinal cord and the autonomic nervous system and their functions.

8- The spinal cord is divided into sections, with eight pairs of cervical nerves, twelve pairs of thoracic nerves, five pairs of lumbar nerves, five pairs of sacral nerves, and one pair of coccygeal nerves.

9- The autonomic nervous system is divided into the sympathetic and parasympathetic systems, which act upon the involuntary, smooth and cardiac muscles, and glands, and serve the vital systems that function automatically, such as the digestive circulatory, respiratory, urinary, and endocrine systems.

10- The divisions of the brain are the brainstem, the diencephalon, the cerebellum, and the cerebrum. The diencephalon is between the midbrain and the cerebrum, containing the thalamus, the epithalamus, and the hypothalamus (thalamus means chamber). The diencephalon also contains the third ventricle, a narrow chamber between the right and left halves of the thalamus.

تمرین (۲)

هریک از واژه‌ها واصطلاحات پزشکی زیر را تعریف کنید. (شرح انگلیسی بیشتر مورد نظر است)
برخی از واژه‌ها را می توانید درتصاویر این فصل بیابید. از فرهنگ اصطلاحات پزشکی کمک بگیرید.

واژه	شرح
anterior commissure	.....
arachnoid	.....
ascending tracts	.....
astrocyte	.....
cornu	.....
corpus callosum	.....
dura mater	.....
epithalamus	.....
endorphins	.....
foramen magnum	.....
leptomeninges	.....
limbic system	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
ependyma	.....
microglia	.....
neurotransmitters	.....
oligodendroglia	.....
optic chiasma	.....
pachmeninx	.....
vermis	.....
nerve trunk	.....
neurilemma	.....
Ranvier's node	.....
receptors	.....
reflex action	.....
synapse	.....
terminal twigs	.....
abducens	.....
pudendal	.....
nasopalatine nerve	.....
ulnar nerve	.....
median nerve	.....
radial nerve	.....
peroneal nerve	.....
saphenous nerve	.....
femoral nerve	.....
lateral femoral cutaneous nerve	.....
pterygopalatine ganglion	.....
otic ganglion	.....
ciliary ganglion	.....
trigeminal ganglion	.....
supratrochlear nerve	.....
infratrochlear nerve	.....
buccal nerve	.....
meningomyeloradiculitis	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
meningoencephalomyelitis	
pachyleptomeningitis	
neuromyositis	
neuroamebiasis	
poliomyeloencephalitis	
poliomyelitis	
polyneuritis	
cephalocele	
craniorachischisis	
atelencephalia	
atelmyelia	
encephalomalacia	
intracranial hemorrhage	
subdural hemorrhage	
aura	
aphasia	
paraphasia	
paraparesis	
parkinson's disease	
chorea	
coma	
decerebration	
bradylalia	
diplegia	
dyskinesia	
pick's disease	
progressive bulbar paralysis	
wernicke's disease	
hyperpathia	
neurocytoma	
narcolepsy	
multiple sclerosis	

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
Horner's syndrome	.....
astroblastoma	.....
meningofibroblastoma	.....
neurotripsy	.....
echoencephalogram	.....
darkfield examination	.....
cerebral angiography	.....
pneumoencephalography	.....
depression	.....
bulimia	.....
anxiety disorders	.....
hysteria	.....
psychosomatic	.....
ophidiophobia	.....
paranoia	.....
korsakoff's syndrome	.....
schizophrenia	.....
autism	.....
alexia	.....
confabulation	.....
hyperkinesis	.....
flagellantism	.....
stress	.....
exhibitionism	.....
sodomy	.....
theomania	.....
transvestism	.....
pica	.....
voyeurism	.....
electroconvulsive therapy (ECT)	.....
antipsychotic drugs	.....
antidepressant drugs	.....

PDF Compressor Free Version

واژه	شرح
pharmacological methods of treatment	.....
behavior therapy	.....
cognitive therapy	.....
psychoanalytic therapy	.....
client-centered therapy	.....
antimanic drugs	.....
apathy	.....
catalepsy	.....
agraphia	.....
serum ammonia	.....
lobotomy	.....
hemicraniectomy	.....

تمرین (۳)

هریک از جملات را با قرار دادن واژه مناسب کامل کنید.

1- The cerebrum is the ..... part of the .....

2- The dura mater, arachnoid, and the pia mater are .....

3- The cranial nerves for vision are .....

4- The sympathetic and parasympathetic are divisions of the ..... nervous system.

5- A weakness on one side of the body is called .....

6- Paralysis on one side of the body is called .....

7- Neurons are .....

8- The ..... system is divided into the CNS and PNS.

9- The CNS and PNS are abbreviations for ..... and .....

10- The threadlike dendrites and axons are also called nerve .....

11- The..... system includes the ..... and the .....

12- The brain and spinal cord are both protected from injury by the ..... system.

13- The ..... is divided into the medulla oblongata, the pons, and the midbrain.

14- The medulla oblongata means .....

15- The CSF is abbreviation for .....

16- The divisions of the brain are ..... , ... , ...

and .....

PDF Compressor Free Version

17- The ..... is between the midbrain and the cerebrum, containing the thalamus, the epithalamus, and the hypothalamus.

18- The autonomic nervous system is divided into the ..... and ..... systems.

19- Cerebrospinal fluid is a ..... , ..., watery fluid found within the ..... of the brain, the central canal of the ..... and the ..... spaces.

20- The brain lies in the ..... cavity, and the ..... , continuous with lower end of the ....., passes through the ..... .

PDF Compressor Free Version

فصل بیست و سوم

برخی واژه‌های مربوط به چشم، گوش، دندان و زبان

در این فصل، شما با بعضی از واژه‌های مصطلح که مربوط به چشم، گوش، دندان و زبان هستند، آشنا خواهید شد و مجموعاً اطلاعاتی مختصر و مفید راجع به ساختمان، عارضه‌ها و معالجات این اعضاء کسب خواهید نمود. هنگام مطالعه مطالب مربوط به هر عضو، شکل آنرا با تأمل بنگرید تا در تثبیت ذهنی کلمات موفق‌تر گردید.

در همین بخش از کتاب تعدادی از اجزاء یک کلمه مرکب نیز معرفی می‌شوند. امید است با یادگیری آن‌ها، بر تسلط و مهارت خویش در زمینه تجزیه، ترکیب و تفسیر اصطلاحات پزشکی بیافزایید.

PDF Compressor Free Version

eye (ophthalmo) ..... چشم

vision (opia) بینایی

Structures of the eye .....

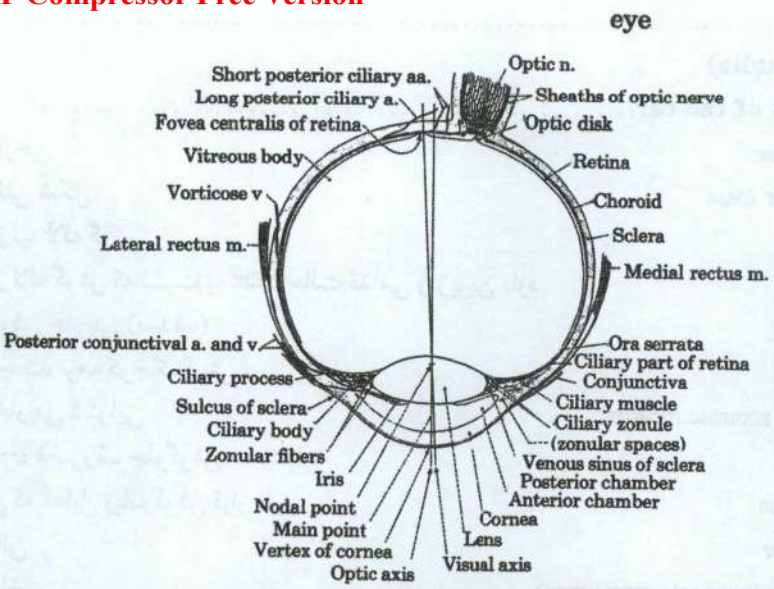
sclera	صلبیه (پوشش چشم که میان سفیدی چشم و قرنیه قرار دارد)
cornea	قرنیه
choroid	مشیمیه
ciliary body	جسم مژگانی
iris (ir)	عنبیه
lens	عدسی
conjunctiva	ملتحمه چشم
retina	شبکیه
lacrimal gland	غده اشکی
lacrimal duct	مجرای اشکی
lacrimal sac	کیسه اشکی
zonular fibers	رشته‌های مربوط به منطقه کوچک
vertex of cornea	فرق (سر) قرنیه
ciliary muscle	ماهیچه مژگانی
ora serrata	حاشیه لبه لبه (مضرس)
rectus muscle	ماهیچه راست (مستقیم)
caruncle	برجستگی کوچک گوشتی
oblique muscle	ماهیچه مایل (کج)
optic nerve	عصب بینایی
levator muscle of upper eyelid	عضله بالا برنده پلک فوقانی
trochlea	عضوهای قرقره مانندی که تعدادی از ساختمانهای استخوانی با آن مفصل شده یا از روی آن عبور می‌کنند.
vitreous body	جسم شیشه‌ای
fovea centralis	حفره‌ای در مرکز لکه زرد ته چشم
nasolacrimal duct	مجرایی که مربوط به اشک است و با بینی ارتباط دارد.

PDF Compressor Free Version

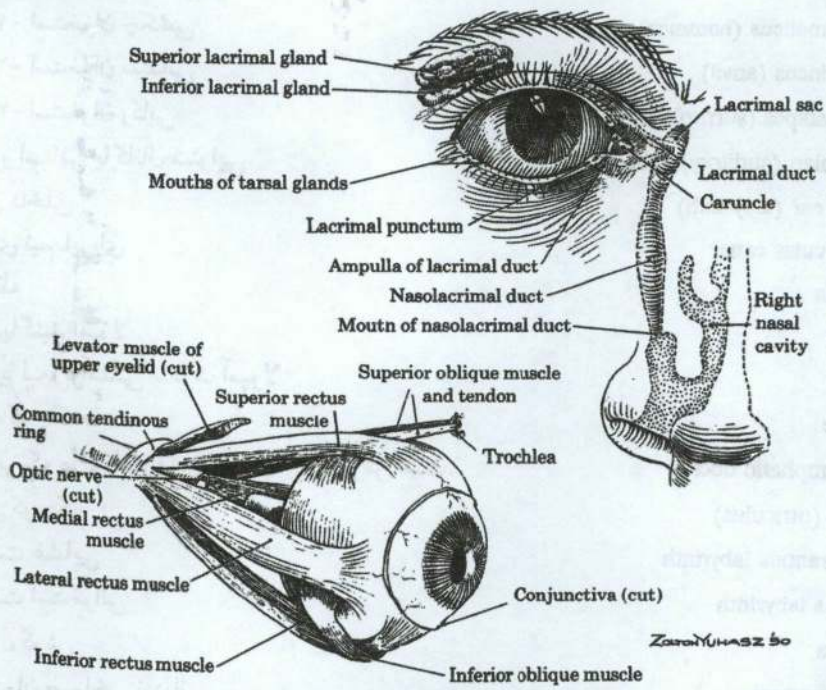
Some of the eye terms

ophthalmoscope	وسیله‌ای برای مشاهده درون چشم
tonometer	وسیله‌ای برای اندازه‌گیری فشار درون کره چشم
ophthalmologist	پزشک و متخصص چشم
optometrist	متخصص در اندازه‌گیری میزان بینایی
optician	عینک‌ساز طبی
lensometer	ابزاری جهت اندازه‌گیری ویژگیهای چشمی عدسیها
diopters	واحد اندازه‌گیری شکست نور
oculus dexter (OD)	چشم راست
oculi unitas (ou)	هر دو چشم
oculus sinister (os)	چشم چپ
emmetropia	بینایی طبیعی
myopia	نزدیک‌بینی
hyperopia	دوربینی
presbyopia	پیرچشمی
amblyopia	خطای دید (نقص در بینایی به دلایلی غیر از نقص عضو)
astigmatism	بی‌نظمی جلیدیه (نابرابری انحناء سطوح انکسار نوری چشم)
refractive errors	خطای دید مربوط به انکسار نور (اشکالات انکساری نور)
visual acuity	درجه دقت بینایی، تیزبینی
accommodation	قدرت تطابق
strabismus	لوچی یا ناهماهنگی دو کره چشم
nystagmus	حرکت مکرر موجی و غیرارادی کره چشم
fundus of eye	ته یا قاعده چشم
canthus of eye	گوشه یا زاویه چشم
papilledema	تورم اعصاب چشمی (پُرخونی چشم)
miotic	عامل یا دارویی که باعث انقباض مردمک چشم می‌شود.
mydriatic	عامل یا دارویی که سبب گشادی مردمک چشم می‌شود.
conjunctivitis	التهاب ملتحمه چشم
styes	عفونت استافیلوکوکی و التهاب غده پلکی (گل مژه)
cataract	آب مروارید (کدر شدن عدسی یا کپسول عدسی چشم که بینایی را مختل می‌کند)
glaucoma	آب سیاه (ازدیاد فشار درونی کره چشم که موجب سختی کره و نابینایی می‌گردد)
retinal detachment	انفصال لایه‌های داخل شبکیه از لایه رنگدانه
kerato conus	بیماری غیرعفونی مربوط به مخروطی شدن قرنیه چشم

PDF Compressor Free Version

HORIZONTAL SECTION THROUGH RIGHT EYE

THE EYE AND RELATED STRUCTURES

شکل ۱–۲۳

PDF Compressor Free Version

ear (oto)..... گوش

hearing (audio) شنوایی

Structures of the ear.....

1- external ear ۱- گوش خارجی

triangular fossa حفره مثلثی شکل

helix بخشی از لبه لاله گوش

anthelix بخشی از لاله گوش که نسبت به helix حالت قدامی و زیرین دارد

concha صدف گوش خارجی (صدف)

lobule قطعه کوچک، نرمه کوچک گوش

external acoustic meatus مجرای خارجی شنوایی

tragus زبانه گوش، غضروف جلوگوش

antitragus غضروفی که مقابل زبانه گوش قرار دارد.

2- middle ear ۲- گوش میانی

eardrum (tympanic membrane) پرده صماخ

auditory ossicles استخوانهای کوچک شنوایی

1- malleus (hammer) ۱- استخوان چکشی

2- incus (anvil) ۲- استخوان سندانی

3- stapes (stirrup) ۳- استخوان رکابی

eustachian (auditory) tube شیپور استاش یا کانال شنوایی

3- internal ear (labyrinth) ۳- گوش داخلی

semicircular canal مجرای نیم‌دایره‌ای

ampulla محفظه

cupula طاق یا گنبد آمپولا

crista تیغه یا لبه، برآمدگی یا نوک آمپولا

saccule کیسه کوچک

endolymphatic duct مجرایی که مربوط به مایع لنفاوی داخل گوش است.

utricle (utriculus) گوش کوچک

membranous labyrinth لابیرنت غشایی

osseous labyrinth لابیرنت استخوانی

cochlea حلزون گوش

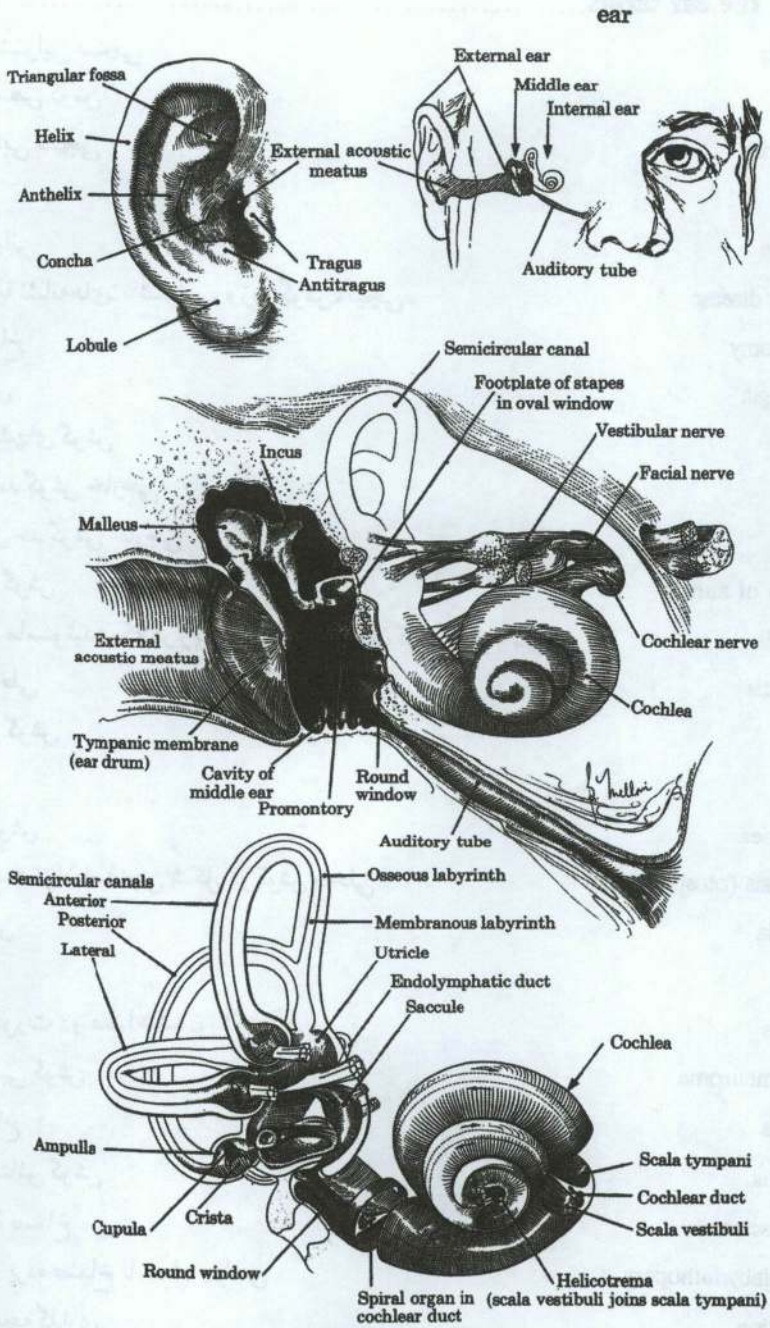
scala tympani ساختمان صماخی نردبانی

conchlear duct مجرای مربوط به حلزون گوش

scala vestibuli ساختمان دهلیزی نردبانی

helicotrema منفذی میان صدف صماخی و صدف دهلیزی حلزون گوش

PDF Compressor Free Version

EXTERNAL AND INTERNAL STRUCTURES OF EAR

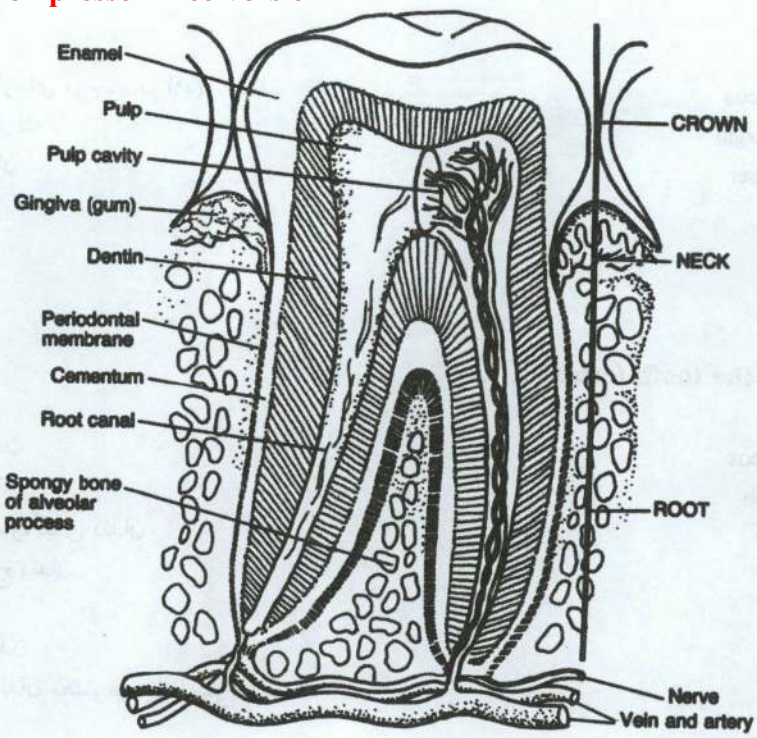
شکل ۲-۲۳

PDF Compressor Free Version

Some of the ear terms

audiometer	وسیله‌ای برای شنوایی سنجی
otologist	پزشک و متخصص گوش
audiometrist	متخصص شنوایی سنجی
deafness	ناشنوایی
otitismedia	التهاب گوش میانی
Meniere's disease	سندرمی است با نشانه‌های: ناشنوایی، وزوز گوش، گیجی
tympanotomy	بریدن پرده صماخ
otoneuralgia	درد عصبی گوش
panotitis	التهاب تمام بخشهای گوش
macrotia	بزرگی بیش از حد گوش خارجی
microtia	کوچکی بیش از حد گوش خارجی
deformity of auricle	تغییر شکل لاله گوش
mastoiditis	التهاب فضاهای ماستوئیدی که در زایدهٔ پستانی استخوان گیجگاه قرار دارند.
labyrinthitis	التهاب گوش داخلی
polyotia	دارای بیش از دو گوش
otalgia	درد گوش
otopyorrhea	ترشح چرک از گوش
otosclerosis (otospongiosis)	عارضه تشکیل استخوان اسفنجی شکل در گوش داخلی
otorrhagia	خونریزی از گوش
tinnitus	وزوز گوش
diplacusis	یک صدا را به صورت دو صدا شنیدن
acoustic neuroma	تومور بافت عصبی گوش
myringitis	التهاب پرده صماخ
eustachitis	التهاب شیپور استاش گوش
tympanosclerosis	سخت شدن پردهٔ صماخ
tympanolabyrinthopexy	تثبیت لابیرنت و پرده صماخ با عمل جراحی
fenestration	عمل جراحی دریچه گذاری
incudectomy	برداشتن استخوانچه سندانی با عمل جراحی
malleotomy	برداشتن استخوان چکشی گوش میانی در هنگامی که استخوان انحراف داشته باشد.

PDF Compressor Free Version

شکل ۳-۲۳

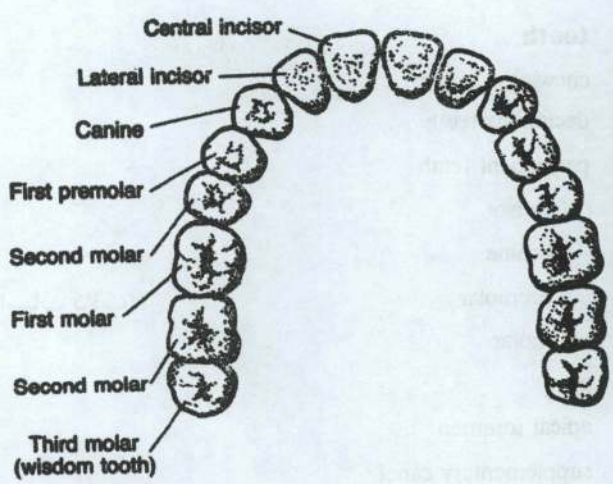
tooth	دندان
chewing	جویدن
deciduous teeth	دندانهای شیری
permanent teeth	دندانهای دائمی
incisor	دندان پیشین
canine	دندان نیش
premolar	دندانی که پیش از دندان آسیاب قرار دارد (آسیاب کاذب)
molar	دندان آسیاب
apex	نوک یا بالای دندان
apical foramen	روزنه فوقانی
supplementary canal	کانال اضافی یا متمم
cementum	بافت ارتباطی استخوانی شکل که ریشه دندان و دندان را محافظت می‌کند.
periodontal membrane	غشاء پیرامون دندانی
bone	استخوان

PDF Compressor Free Version

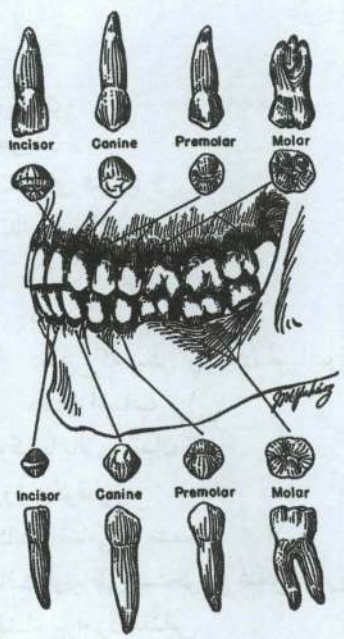
pulp canal	کانال مغز دندان
gingiva	لثه
gingival sulcus	شیار لثه‌ای (شیارهای موجود در لثه)
gingival margin	لبه یا حاشیه‌های لثه
pulp chamber	محفظه مغز دندان
dentin	عاج دندان
enamel	مینای دندان
crown	تاج دندان
root	ریشه دندان

Some of the tooth terms

dentia	دندان درآوردن
dentia precox	زود دندان درآوردن
dentia tarda	دیردندان درآوردن
dentimeter	وسیله‌ای برای اندازه‌گیری دندان
dentialgia	درد مربوط به عاج دندان
dentistry	دندانپزشکی
dentagra	وسیله دندان کشیدن
denture	یک سری کامل دندان مصنوعی یا طبیعی
dentilingual	دندانی زبانی
dentifrice	ماده یا دارویی برای پاک کردن و براق کردن دندانها

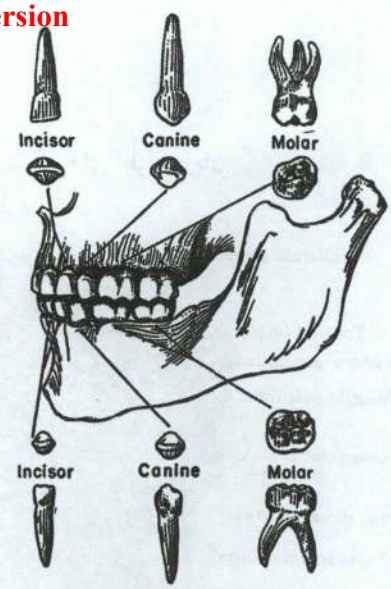

شکل ۴ـ۲۳

شکل ۵ـ۲۳

PDF Compressor Free Version

Typical Deciduous Teeth

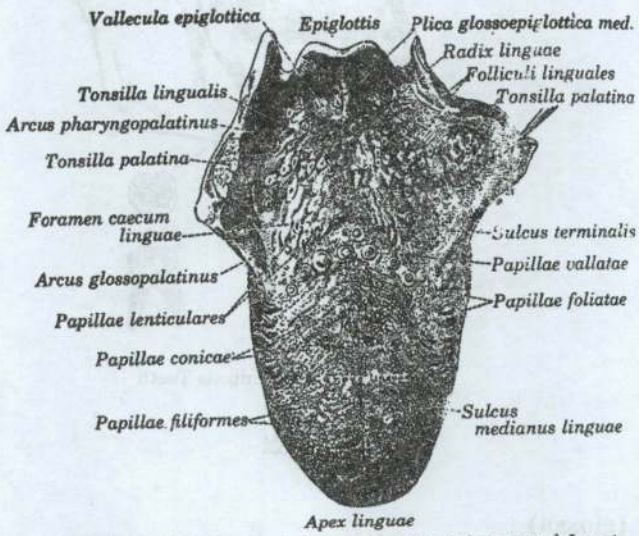
شکل ۶ـ۲۳

tongue (lingue) (glossa)	زبان
gustation	حس چشایی
bitter	تلخ
sour	ترش
salt	شور
sweet	شیرین
vallate papillae	برجستگی‌های مخروطی شکل زبان که دارای لبه یا دیواره هستند
fungiform papillae	برجستگی‌های قارچی شکل زبان
filiform papillae	برجستگی‌های نخی شکل زبان

Some of the tongue terms	
glossodynia	درد زبان
glossectomy	برداشتن زبان با عمل جراحی
glossitis	التهاب زبان
glossocele	تورم زبان و بیرون افتادن آن از دهان
glossoepiglottidean	مرتبط با زبان و اپی‌گلوت
glossograph	دستگاهی جهت ثبت حرکات زبان در موقع تکلم
glossohyal	مربوطه به زبان و استخوان لامی شکل

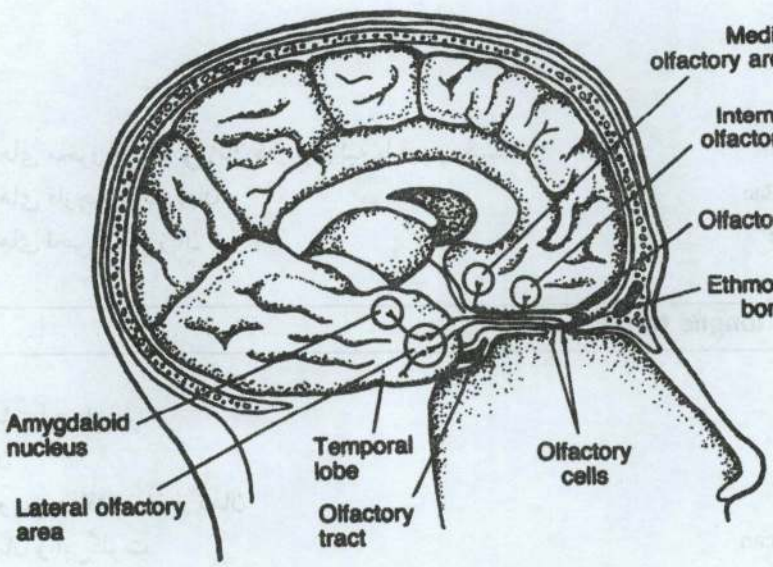
PDF Compressor Free Version

glossospasm	انقباض و گرفتگی زبان
glossotrichia	زبان مودار
linguogingival	زبانی لثه‌ای
linguopapillitis	التهاب و زخم‌های دردناک مربوط به برجستگی‌های اطراف زبان
linguoversion	تغییر موضع یک دندان و انحراف آن به طرف زبان

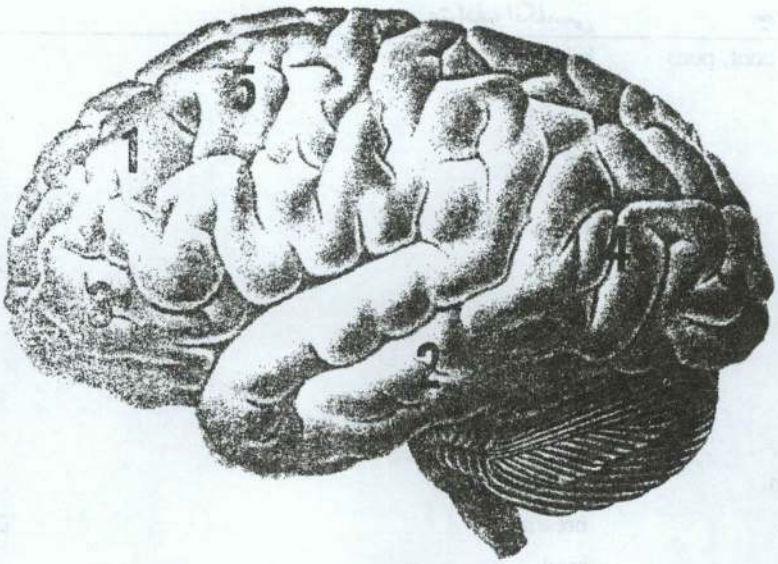
The tongue, showing principal structures (Eycleshymer and Jones).

شکل ۲۳ـ۷

شکل ۲۳ـ۸

PDF Compressor Free Version

1. thinking area
2. hearing area
3. saying area
4. seeing area
5. writing area

شکل ۹ــ۲۳

متعاقباً با تعدادی از اجزاء یک کلمه مرکب اعم از: ریشه، پسوند و پیشوند، آشنا می‌شوید.

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
men	month	ماه
mening	membrane	غشاء، پوسته
mer	part	قسمت
miss	send	فرستادن
mittent	send	فرستادن
mne	remember	بخاطرآوردن
nos	disease	بیماری
phac, phak	lens	عدسی
phleg, phlog	burn, inflame	التهاب، تب، سوختن
phos, phot	light	نور
phrag	fence, wall off	دیواره، حصار
phylac	guard	محافظ
poie	make, produce	ساختن، تولید کردن

PDF Compressor Free Version

جزء کلمه	مترادف انگلیسی	معنی به فارسی
pontis, pont, pons	bridge	پل
prosop	face	صورت
punct	prick	سوراخ کردن
pur	pus	چرک، عفونت
pyr	fire	آتش، حرارت
rachi	spine	ستون فقرات، پشت
rot	wheel	چرخ، چرخش
sial	saliva	بزاق
spectr	appearance	ظهور، پیدایش
spher	ball	توپ، کره
sphygm	pulsation	ضربان، نبض
spirate	breathe	نفس، نفس کشیدن
spor	seed	دانه، هاگ
stear	fat	چربی
tect, teg	cover	پوشش
toc	childbirth	زایمان، بدنیا آوردن بچه
tox	poison	سم
traumat	wound	زخم، جراحت
tuber	swelling, node	تورم، برجستگی، گره
typh	fog, stupor	تیره، کور
typhl	blindness, blind, cecum	نابینایی، کور، روده کور
vit	life	حیات، زندگی
zym	ferment	خمیرمایه

به هریک از مثالها، با دقت توجه کنید.

مثال	معنی به فارسی
dysmenorrhea	اختلال در ترشح ماهانه زنان
menorrhagia	خونروش زیاد ماهانه
menometrorrhagia	خونریزی رحم در هنگام عادت ماهانه و یا در بین دو دوره عادت ماهانه
menopause	یائسگی یا قطع شدن عادت ماهانه (قاعدگی) بدلیل کبرسن
encephalomeningitis	التهاب غشاء (پوسته) مغز
mergony	رشد قسمتی از تخمک
meromicrosomia	کوچکی بیش از حد بعضی از قسمتهای بدن
transmission	سرایت یا انتقال بیماری از فردی به فرد دیگر

PDF Compressor Free Version

مثال	معنی به فارسی
mnemonics	توسعه و اصلاح حافظه بوسیله روش یا تکنیک مخصوص
nosology	دانش طبقه‌بندی بیماریها
nosopoietic	آنچه باعث بیماری می‌شود، عامل بیماریزا
nosohemia	بیماری خونی
phacocele	فتق عدسی چشم
phacitis	التهاب عدسی چشم
phacocystitis	التهاب کپسول عدسی چشم
phacoerysis	خارج نمودن عدسی چشم در بیماری آب مروارید بوسیله دستگاه مکنده
phlegmasia	التهاب همراه با تب
phlegmon	التهاب بافتهای زیر جلدی
phlogotic	التهابی
phosgenic	مولد نور، تولید نور کردن
photodermatitis	التهاب پوستی ناشی از تابش نور
photoallergy	حساسیت نسبت به نور
photalgia	درد و ناراحتی حاصل از تابش نور چشم
diaphragm	پرده یا دیواره عضلانی بسیار قوی که ناحیه قفسه سینه را از ناحیه شکمی مجزا می‌کند
phylaxis	مقابله با عفونت، دفاع بدن در برابر عفونت
prophylactodontist	پزشک متخصص در زمینه پیشگیری امراض دهان و دندان
prophylaxis	پیشگیری از امراض
pontocerebellar	پلی مخچه‌ای
prosopodiplegia	فلج دوطرف صورت
prosoponeuralgia	درد در ناحیه عصب صورتی
prosopospasm	گرفتگی و انقباض (اسپاسم) صورت
prosoposternodymia	نوزادهای دوقلوی عجیب الخلقه که از ناحیه صورت و جناغ به هم متصلند
cranial puncture	سوراخ کردن و بیرون کشیدن مایع از جمجمه
lumbar puncture	سوراخ کردن و بیرون کشیدن مایع از کمر
purulence	عفونی، چرکی
purulent	دارای عفونت و چرک
puruloid	شبیه عفونت یا چرک
pyretogenesis	منشاء تب
pyretotherapy	تب درمانی
pyrexia	تب
pyretogenic	تب زا
pyretotyphosis	هذیان گویی ناشی از تب

PDF Compressor Free Version

مثال	معنی به فارسی
encephalorachidian	مغزی نخاعی
rachiocentesis	سوراخ نمودن ستون مهره‌ها جهت خارج کردن مایع نخاعی
rachiodynia	درد در قسمت ستون مهره‌ها (فقرات)
rachiopagus	دوقلوهائی که از ناحیه پشت به هم چسبیده‌اند
rachioparalysis	فلج عضلات ستون فقرات
rachiometer	وسیله‌ای برای اندازه‌گیری انحناهای ستون فقرات
rotation	چرخش
rotator	ماهیچه چرخنده (گردنده)
rotative	گرداننده
sialoadenitis	التهاب غدد بزاقی
sialo aerophagy	بلعیدن هوا و بزاق
sialography	عکسبرداری از مجاری و غدد بزاقی
sialolith	سنگ بزاقی
sialostenosis	تنگی مجاری بزاقی
sialorrhea	ترشح زیاد بزاق
sialosis	ریزش بزاق
spectroscopy	طیف نمایی
spectrophobia	ترس از آینه (ترس از نگاه کردن در آینه)
spectacles	عینک
spectrometry	طیف سنجی
hemisphere	نیمکره (اصطلاحاً به نیمکره مغز نیز گفته می‌شود)
sphygmic	ضربانی، مربوط به نبض
sphymoscope	وسیله‌ای برای بررسی ضربان (نبض)
sphygmology	بررسی و مطالعه علمی در مورد ضربان
spirometer	دستگاهی جهت اندازه‌گیری مقدار هوای دم و بازدم
inspiration	دم
expiration	بازدم
sporulation	هاگ گذاری
sporont	تک یاخته بالغ در دوره زندگی جنسی
sporoagglutination	چسبندگی هاگها یا دانه‌ها به یکدیگر
stearodermia	بیماری پوستی ناشی از ترشح غدد چربی پوست
protective	محافظت کننده
dystocia	زایمان مشکل، اختلال در زایمان
toxemia	وجود سم در خون

PDF Compressor Free Version

مثال	معنی به فارسی
traumatherapy	شاخه‌ای از جراحی که مربوط به معالجه زخمها و جراحات می‌شود
traumatologist	متخصص درمان جراحات و زخمها
typhlitis	التهاب روده کور
typhlosis	کوری، نابینایی
typhlotomy	بریدن روده کور
typhlectasis	اتساع روده کور
typhlolexia	ناتوانی در فهم کلمات (ابهام کلمات)
vital	حیاتی
vitamin	ویتامین: عامل ضروری رشد و نمو بدن
zymocyte	موجودی ذره‌بینی که موجب تخمیر می‌گردد
zymology	تخمیرشناسی
zymoscope	دستگاهی جهت سنجش قدرت تخمیری خمیر ترش

تمرین (۱)

هریک از متن‌ها را به فارسی ترجمه کرده، درک کنید.

1- Smell is one of the most primitive senses. In many animals it is very acute and of paramount importance, because it serves to warn the animal of approaching enemies, guides it in tis quest for food, and even motivates the sex reflexes. In humans it also serves to warn of danger.

2- The peripheral organ for smell is the nose, with its external parts and nasal cavities. The organ of smell is the olfactoryy epithelium of the nose, and odor is perceived through stimulation of its cells. The nose is formed by the nasal bones and cartilage.

3- There are thirty-two permanent teeth at maturity, including the two upper and two lower third molars, commonly called wisdom teeth. In each jaw are two central and two lateral incisors, which are chisel shaped to aid in biting or cutting. On the outer side of each incisor is a pointed canine tooth, which aids in grasping and tearing food. Following the canines are the first and second premolars, and the first, second, and third molars, all of which are broad and are used to crush and grind the food.

4- Each tooth has a crown, the part projecting from the gumline, a neck, located in the gumline, and a root, which firmly fixes the tooth in the alveolus (socket) in conjunction with cementum, a bone-like connective tissue which covers the root and neck. periodontium, a fibrous type of connective tissue, covers the roof the tooth, is embedded in the cementum, and attaches to alveolus walls.

5- The tongue is composed of skeletal muscle tissue covered by mucous membrane. It keeps food between the teeth during chewing and aids in swallowing by means of pressure against the hard palate.

6- The gingivae consist of mucous membranes with supporting fibrous tissue, convering the surfaces

PDF Compressor Free Version

of the maxilla and mandible. Richly vascular but poorly innervated, the gums from a collar around each tooth.

7- The cornea is the anterior, transparent portion of the fibrous coat of the eyeball through wich light enters the eye. It is nearly circular in shape, and its marked curvature makes it bulge with a dome-like protrusion which varies among individuals and diminishes somewhat with age.

8- The organ of vision is the eye, with its various accessory organs, such as the extrinsic muscle, the eyelids, and the tear apparatus. The eye is the most important sense organ in the body. It is from the eye that we receive most of our information, not only in what we can see around us or in the near distance, but also in what we learn through the printed word.

9- The transparent crystalline lens is directly behind the iris of the eye, enclosed in an elastic capsule supported by the suspensory ligament, and focuses the light rays on the retina. The shape of the lens is altered by the action of the ciliary muscles, which affects the refraction (bending) of light rays.

10- The lacrimal glands, about the size of an almond kernel, lie under the bones forming the upper outer orbit, secreting tears which are carried to the conjunctiva by lacrimal ducts. The blinking of the eyes spreads the tears over the conjunctival surfaces and directs the fluid into a lacrimal lake at the nasal corner, the inner canthus. The tears are drained from the lake by two small lacrimal ducts that lead into the nose. The opening of the tear ducts into the nose accounts for the "running" of the nose during crying.

تمرین (۲)

جملات زیر را با قرار دادن واژه مناسب کامل کنید.

1- Near sightedness is also called .....

2- The instrument for measuring pressure within the eyeball is the .....

3- The abbreviation for the right eye is ..... for both eye ..... for the left eye .....

4- Tear glands and ducts are part of the ..... system.

5- The specialist who treats refractive errors with glasses (not an MD) is an .....

6- Ear wax is also called .....

7- Give two words meaning eardrum .....

8- Inflammation of the middle ear is called .....

9- Tubes from ..... ear to pharynx are the eustachian.

10- The machine used to measure hearing ability is the .....

11- The nerve to the ear is the ..... nerve.

12- Inflammation of gums may be ..... or pyorrhea.

13- Baby teeth are ..... teeth.

14- False teeth are called .....

PDF Compressor Free Version

15- Any disease of the retina is called .....

16- Inflammation of the mucous membrane of the eye is .....

17- The inner ear is also called .....

18- The ear is divided into the ..... and .....

19- We usually think of the ear only as the organ of hearing, but it also contains structures responsible for equilibrium. Equilibrium means .....

20- The most important sense organ is the .....

تمرین (۳)

تطبیق دهید.

1- farsightedness	A- unequal curvature of the refractive surfaces of the eye.
2- emmetropia	B- strabismus
3- os	C- eyelid
4- astigmatism	D- pocket formation around the tooth, with pus
5- diopters	E- hammer-shaped bone in the middle ear
6- squint	F- discharge from the ear
7- nystagmus	G- hyperopia
8- canthus of eye	H- opacity of the crystalline lens of the eye
9- blephar	I- unit of measures for refractive power
10- cataracts	J- abbreviation for Doctor of Dental surgery
11- audiometrist	K- dizziness
12- blepharitis	L- normal vision
13- ENT	M- abbreviation for ear, nose, and throat
14- pyorrhea	N- otalgia, otodynia
15- DDS	O- parageusia (abnormal or perverted sense of taste)
16- prophylactic care	P- double vision
17- malleus	Q- labyrinth
18- inner ear	R- abbreviation for oculus sinister (left eye)
19- incus	S- performs hearing tests
20- otorrhea	T- anvil-shaped bone in the middle ear
21- vertigo	U- eyeballs constantly moving
22- earache	V- abnormally small lens
23- diplopia	W- inflammation of the eyelids
24- microphakia	X- absence of the sense of smell
25- anosmia	Y- brushing, flossing, and cleaning by dentist or hygienist.
26- dysgeusia	Z- inner and outer corners of eye.

PDF Compressor Free Version

فصل بیست و چهارم

برخی عبارات اختصاری

اختراع ابزارها و وسایل ارتباطی از قبیل: تلگراف، تلفن، تلکس، تلویزیون، رادیو و... باعث تحولی عظیم در زندگی انسان گردید و به حرکت او سرعت بخشید. زمان در زندگی بشر ارزش افزونی یافت و ابعاد تحقیق و مطالعات وی گسترش پیدا کرد.

حجم افزون اطلاعات و دانش‌های آدمی، و میل به تحقیق بیشتر، انسان را به اختصارگرایی در اکثر امور زندگی وادار نمود. از بارزترین مثال‌ها، پرهیز از طولانی شدن سخن در هنگام ارائه نظر و به تعبیر دیگر خلاصه کردن گفتار بود. به این ترتیب هر علم و شاخه‌های متعلقه آن برحسب موضوع مربوطه، محتویات خود را با عبارات کوتاه شده‌ای مطرح کردند که اصطلاحاً به عبارات اختصاری شهرت دارند. این عبارات که ممکن است شامل حروف، ارقام یا علائم باشند، در علم طب نیز مانند دیگر علوم به شکل گسترده‌ای جای باز نموده استفاده می‌شوند. فلسفه بکارگیری عبارات اختصاری، تأمین راحتی در گفتار و مکالمات میان انسانهاست که در ممالک مترقی به حد چشمگیر و قابل ملاحظه‌ای به آن اهمیت داده می‌شود. زیرا در عصر کامپیوتر که بشر برای مشکل‌ترین و طولانی‌ترین محاسبات خود کمترین زمان را صرف می‌نماید، وقت از ارزش بسیاری برخوردار می‌باشد و برای انسان فعال استفاده از اختصار در امور زندگی، ایده و سبکی ضروری است.

پزشکان دنیا همچون دیگر دانشمندان علوم مختلف به اقتضای زمان و همگام با تازه‌ترین پیشرفتها برحسب دانش مکتسب خویش، گاهی از علائم و حروف اختصاری در گفتار و کتابت استفاده می‌نمایند. بنابراین به عهده دانشجویان است که ضمن وقوف بر عبارات کوتاه شده دانش پزشکی، از تازه‌ترین آن‌ها جویا و باخبر گردند.

نکته قابل ذکر اینکه: برای پی‌بردن به واژه‌های اصلی و درک معنای عبارات اختصاری بایستی به نوع علم و موضوع مورد بحث شاخه آن، توجه داشت.

لازم به توضیح است که منظور از واژه‌های اصلی، همان کلمات یا عبارات کوتاه نشده می‌باشد.

PDF Compressor Free Version

خوانندگان عزیز
در آستانه آخرین فصل کتاب خود آموز اصطلاحات پزشکی، ضمن تأکید بر مطالعه عبارات اختصاری و اجرای تمرینات مربوطه، برای شما آرزوی موفقیت و بهروزی داشته، امیدوارم در طلب و بذل دانش، کامیاب و سخاوتمند باشید.

Time or number of times — عبارات اختصاری مربوط به سفارشات و تجویزهای پزشکی

q.d.	every day (equque die)	هر روز
o.d.	once a day	روزی یکبار
q.o.d.	every other day	یک روز درمیان
q.h.	every hours	هرساعت
b.i.d.	twice a day (bis in die)	دوبار در روز
t.i.d.	three times a day (ter in die)	روزی سه مرتبه
q.i.d.	four times a day (quarter in die)	روزی چهار مرتبه
h.s.	at bedtime (hora somni)	در هنگام خواب
a.c.	before meals (ante cibum)	قبل از غذا (ناهار و شام)
p.c.	after meals (post cibum)	بعد از غذا
p.r.n. (PRN)	as needed (pro re nata)	در صورت نیاز
ad lib.	as much as desired (ad libitum)	به مقدار مورد نیاز

Units or amounts — واحدها

tab.	tablet, pill	قرص
cap.	capsule	کپسول
supp.	suppository	شیاف
ss	one half (semis)	نصف، نیمه
mg	milligram	میلی‌گرم
gm	gram	گرم
gr	grain	دانه، حب
cc	cubic centimeter	سانتی‌متر مکعب
ml	milliliter	میلی‌لیتر
L	liter	لیتر
mEq	milliequivalent	میلی‌اکی‌والان
U	unit	واحد
gtt.	drops, drop	قطره، قطره‌ها

PDF Compressor Free Version

Routes of administration		برخی اختصارات مربوط به تجویزهای پزشکی
po (p.o.)	by mouth (per os)	دهانی
IV(i.v.)	intravenous	داخل وریدی
IM	intramuscular	داخل ماهیچه‌ای
H,hypo	hypodermically	به طریق زیرپوستی
subcu, subq	subcutaneously	بطور زیرپوستی
subling	sublingually	بطور زیرزبانی
R	rectally	به طریق راست روده‌ای

Other routine procedure		برخی اختصارات مربوط به اقدامات معمول
TPR	temperature, pulse, respiration	حرارت، نبض، تنفس
BP (B/P)	blood pressure	فشار خون
VS (V/S)	vital signs	علائم حیاتی
ECG, EKG	electrocardiograph	دستگاه بررسی و ثبت کار یا نوسانات قلبی
EEG	electroencephalograph	دستگاه بررسی و ثبت نوسانات مغزی

Diet orders		برخی اختصارات مربوط به دستورات غذایی
NPO (NBM)	nothing by mouth (non per os)	نه بوسیله دهان
I & O	intake and output	جذب و دفع
liq	liquids only	فقط مایعات

Miscellaneous abbreviations		برخی اختصارات متفرقه
q.n.s.	quantity not sufficient	مقدار ناکافی
c̄	with (cum)	با
s̄	without (sine)	بدون
dc(D/C)	discontinue	ادامه ندادن
TLC	tender loving care	مراقبت همراه باتوجه محبت‌آمیز و ملایم
Stat.	immediately (statim)	فوری
EUA	examination under anesthesia	آزمایش هنگام بیهوشی
prep	prepare	آماده
♀	female	زن
♂	male	مرد

PDF Compressor Free Version

Hospital or clinic departments — برخی اختصارات مربوط به بخشهای کلینیکی و بیمارستانی

A & D	admitting and discharge	پذیرش و ترخیص
CS	cesarean section, central service or supply	بخش سزارین،مرکزخدمات وتدارکات
OR	operating room	اتاق جراحی
RR	recovery room	اتاق بازیابی هوش (بهبودی)
X-ray	radiology	مطالعه و بررسی اشعه (پرتوشناسی)
lab	medical laboratory	آزمایشگاه پزشکی
MR	medical records	مدارک پزشکی، پرونده‌های پزشکی
peds	pediatrics	مربوط به امراض اطفال
OB	obstetrics	زنان و زایمان
OPD	out-patient department	بخش بیماران سرپایی
ER	emergency room	اورژانس (اتاق اضطرار)
ED	emergency department	بخش اورژانس یا اضطرار
ENT	ear, nose, and throat	بخش گوش و حلق و بینی
GU	genitourinary	ادراری تناسلی
NP	neuropsychiatric	مربوط به اعصاب و روان
SS	social service	مددکاری اجتماعی
CCU	coronary care unit	بخش مراقبت قلبی
ICU	intensive care unit	بخش مراقبت شدید (ویژه)
dietary	food service	بخش تغذیه
PT & OT	physical therapy and occupational therapy	فیزیک درمانی و کاردرمانی

Diagnostic abbreviations — برخی اختصارات مربوط به تشخیص پزشکی

CVD	cardiovascular disease	بیماری قلبی عروقی
CHF	congestive heart failure	نارسایی مادرزادی قلب
CHD	coronary heart disease	بیماری کرونری قلب
CVA	cerebrovascular accident	عارضه مغزی عروقی
CBS	chronic brain syndrome	سندرم مزمن مغز
COPD, COLD	chronic obstructive pulmonary (lung) disease	بیماری مزمن انسداد ریه
Ca	carcinoma (cancer)	سرطان
ASHD	arteriosclerotic heart disease	بیماری تصلب شرایین قلب
DJD	degenerative joint disease	بیماری انحطاط مفاصل
MD	muscular dystrophy	اختلال در رشد ماهیچه

PDF Compressor Free Version

CP	cerebral palsy	فلج مغزی
MI	myocardial infarction	از بین رفتن سلولهای ماهیچه‌ای قلب بخاطر انسداد عروق قلبی
URI	upper respiratory infection	عفونت قسمت فوقانی دستگاه تنفسی
UTI	urinary tract infection	عفونت دستگاه ادراری
Fuo	fever of unknown origin	تبی که منشاء ناشناخته دارد
RA	rheumatoid arthritis	التهاب مفاصل روماتیسم گونه (شبیه روماتیسم)

History-taking abbreviations — برخی اختصارات مربوط به اخذ شرح حال از بیمار

CC	chief complaint	عارضه اصلی، شکایت اصلی
PI	present illness	ناراحتی کنونی
PH	past history	شرح حال گذشته (قبلی)
FH	family history	تاریخچه یا شرح حال خانوادگی
SR(ROS)	systemic review (review of systems)	بررسی منظم و مرتب
Rx	recipe, take, prescription	نسخه، دستورالعمل
Dx	diagnosis	تشخیص بیماری
Hx	history	شرح حال (تاریخچه)
Sx	symptoms	علائم، نشانه‌ها
HEENT	head, eye, ears, nose, throat	سر، چشمان، گوشها، بینی، حلق
PE	physical exam	معاینه بدنی
sob	short of breath	تنفس کوتاه
P&A	percussion and auscultation	معاینه بوسیله ضربه‌زدن‌باانگشت و آلت‌دیگر و معاینه از طریق گوش دادن
A&P	auscultation and percussion	
R/o	rule out	قبول نکردن، رد کردن
m	murmur	صدای وزوز، شرشر، زمزمه

Laboratory abbreviations — برخی اختصارات آزمایشگاهی

Hematology — خون‌شناسی

CBC	complete blood count	شمارش گلبولهای خون بطور کامل
RBC	red blood cell	گلبول قرمز خون
WBC	white blood cell	گلبول سفید خون
Hb(Hgb)	hemoglobin	هموگلوبین
crit (Hct)	hematocrit	اندازه‌گیری درصد میزان گلبولهای قرمز در حجم معینی از خون

PDF Compressor Free Version

sed rate	sedimentation rate	سرعت رسوب
ESR	erythrocyte sedimentation rate	سرعت رسوب گلبولهای قرمز خون
rbc	red blood count	شمارش گلبول قرمز خون
wbc	white blood count	شمارش گلبول سفید خون

Biochemistry — بیوشیمی

FBS	fasting blood sugar	میزان قند خون قبل از ناشتایی خوردن
GTT	glucose tolerance test	آزمون مقاومت (تحمل) گلوکز
BUN	blood ureanitrogen	اوره خون
NPN	nonprotein nitrogen	مواد ازت دار غیر پروتئینی

Serology — سرم‌شناسی

STS	serological test for syphilis	آزمایش بر روی سرم خون برای تعیین سیفلیس
RH factor	rhesus factor	عامل رزوس
VDRL	venereal disease research laboratories	آزمایشات تحقیقی بیماری مقاربتی

Bacteriology — میکروبیشناسی

C & S	culture and sensitivity	کشت و حساسیت
AFB	acid fast bacillus (tuberculosis)	باسیلی که زدودن رنگ آن توسط اسید الکل مشکل است
Bact	bacterium	باکتری

X-ray orders and scans — دستورات رادیولوژی

up.	upright	پرتونگاری از شخص در حالیکه ایستاده است
decub	decubitus (lying)	پرتونگاری از شخص درحالیکه خوابیده (درازکش) است
IVP	intravenous pyelogram	عکسی که مربوط به کلیه و لگنچه آن است و به کمک تزریق ماده حاجب درون ورید و افکندن پرتو تهیه شده است.
B.E.	barium enema	تنقیه باریم (بعنوان ماده حاجب)
GIS	gastrointestinal series	پرتونگاری کامل از دستگاه روده‌ای معده‌ای (گوارشی)
GBS	gallbladder series	پرتونگاری کامل از کیسه صفرا

PDF Compressor Free Version

تمرین (۱)

تطبیق دهید.

1- AS. (AST)	A- cerebrospinal meningitis
2- BBB	B- inflammation of connective tissue
3- CSM	C- quantity not sufficient
4- DAH	D- fever of undetermined origin
5- EM	E- left ventricle
6- Fuo	F- rheumatoid arthritis
7- GSW	G- vital capacity
8- Hy	H- astigmatism
9- ICT	I- knee jerk
10- KJ	J- hyperopia
11- LUQ	K- organic brain syndrome
12- LV	L- urnialysis
13- MI	M- blood brain barrier
14- NTP	N- myocardial infarction
15- OBS	O- thyroxine
16- PID	P- emmetropia
17- q.n.s.	Q- visual acuity
18- RhA	R- left upper quadrant
19- staph	S- pelvic inflammatory disease
20- T4	T- gunshot wound
21- UA	U- normal temperature and pressure
22- VA	V- staphylococcus
23- WN	W- well nourished
24- PI	X- tablet
25- tab.	Y- previous illness
26- VC	Z- disordered action of the heart

PDF Compressor Free Version

تمرین (۲)

تطبیق دهید.

1- ABO	A- benign prostatic hypertrophy
2- ASHD	B- intravenous transfusion
3- BPH	C- psychokinesis
4- CHF	D- ointment (unguentum)
5- DNA	E- medical technologist; membrane tympani
6- EMC	F- radiation therapy
7- FSH	G- platinum; patient
8- GU	H- three basic blood groups
9- HOP	I- lumbar puncture
10- IVT	J- follicle - stimulating hormone
11- Kg	K- last menstrual period
12- LP	L- arteriosclerotic heart disease
13- LMP	M- white blood cell
14- MT	N- high oxygen pressure
15- NCA	O- serologic test for syphilis
16- OB	P- congestive heart failure
17- PK	Q- tuberculin; tuberculosis; tubercle bacillus
18- pt.	R- umbilicus
19- q.d.	S- encephalomyocarditis
20- RT	T- vessel wall
21- STS	U- every day
22- TB	V- genitourinary
23- ung	W- obstetrics
24- VW	X- kilogram
25- Umb	Y- neurocirculatory asthenia
26- WBC	Z- deoxyribonucleic acid

PDF Compressor Free Version

تمرین (۳)

تطبیق دهید.

1- ARD	A- body surface area
2- ASS	B- iron
3- BSA	C- ligament
4- CPD	D- acute respiratory disease
5- CNS	E- normal
6- D	F- pyrexia of unknown origin
7- EMG	G- electroshock therapy
8- EST	H- right eye
9- Fe	I- mental age
10- Gyn	J- anterior superior spine
11- HD	K- hearing distance
12- lH	L- thyroid-stimulating hormone
13- IOP	M- cephalopelvic disproportion
14- lig	N- operating room
15- MA	O- venereal disease
16- n	P- dose; vitamin D; right (dexter)
17- OR	Q- venereal disease gonorrhea
18- PUO	R- ultrasonic
19- q.s.	S- serum hepatitis
20- RE	T- central nervous system
21- RPF	U- intraocular pressure
22- SH	V- gynecology
23- TSH	W- sufficient quantity
24- US	X- electromyogram
25- VD	Y- renal plasma flow
26- VDG	Z- infectious hepatitis

PDF Compressor Free Version

PDF Compressor Free Version

فهرست منابع

-Austrin, Miram G. & et al. "Young's Learning Medical Terminology: a workbook",1987.

- Collins, C. Edwards & Juanita J. Davis. " Modern Medical Language". USA , 1996.

- Davis, J. Juanita. " Essentials of Medical Terminology". USA: Delmar Publishing,1998.

- Dorland's Illustrated Medical Dictionary. 1998.

- Frenay, Agnes Clare & Rose Maureen Mahoney. " Understanding Medical Terminology".USA : Mc Graw-Hill, 1998.

- Kinn, Mary. " Review of Medical Terminology". USA : Thieme-Stratton Inc., 1980.

- Leonard, C. Peggy. " Quick and Easy Medical Terminology". USA : W. B. Saunders Company, 1996.

- Prendergast, Alice. "Medical Terminology: text / workbook". Addison- Wesley Publishing Company, 1977.

- Radcliff & Ogden. "Nursing and Medical Terminology: a workbook". USA : Mosbey Company, 1977.

- Smith & Davis . " Medical Terminology : a programmed text". John Wiley , 1976.

- Smith, Genevieve Love & et al. " Medical Terminology". USA : Delmar Publishers,1999.

- Steiner, S. Shirley. " Quick Medical Terminology". USA : John Wiley & Sons Inc. , 2002.

- Willis, C. Marjorie. " Medical Terminology". USA: Lippincott Williams & Wilkins, 2002.